

DE Banier

DE PROVINCIE

Principes in de provincie
Een taak voor de SGP

Vóór een
christelijk
Nederland

ONBEGRENSD IN LOGISTIEK

Transport

Warehouse

Verhuizingen

Koningsbergenweg 7 | Barneveld | T 0342 - 405 405 | [W reenen.nl](http://www.reenen.nl)

Met video maakt u het verschil!

Wilt u zichtbaar zijn op social media? Aandacht trekken met een duidelijk verhaal? Videocontent is daar uitermate geschikt voor. Wij maken films waarbij inhoud en techniek elkaar versterken. Laat uw boodschap door ons vertellen naar een aantrekkelijke film.

[livestream](#) | [promotiefilm](#) | [bedrijfsfilm](#) | [reportage](#) | [aftermovie](#) | [productfilm](#) | [animatie](#)

klomp
creative

www.klompcreative.nl

Volg ons via:

In de provincie

De Zeven provinciën, zo heette het vlaggenschip van admiraal Michiel de Ruijter. De meester vertelde erover alsof we zelf aan dek het koper moesten poetsen of mochten klimmen in het want. Het prachtige schip is een symbool van nationale trots.

INHOUD

Mars voor het Leven

Maar Mijn woorden...	4
SGP NEE.	5
De provincie	6
De Eerste Kamer	9
Week van het leven	11
Mars voor het leven	12
Varia	14
SGP in de provincie	16
2018 in beeld	10
Nieuwsoverzicht	23
Politiek dichtbij	24
Wat moet ik ermee?	27
Geen geld rondpompen	28
Geestelijk goud in China	29
Kersten in kleur	31

De naam van het schip maakt tegelijk veel duidelijk over de staatkundige geschiedenis van ons land. Die zeven provinciën hadden kenmerkend de gemeenschappelijke waarden, maar ook het gezamenlijke belang om de handen ineen te slaan. Ze hadden elk een eigenstandige positie en samen stonden ze sterker. Het aantal van zeven is in de loop der jaren uitgebreid naar twaalf. En al laat het meervoud in de benaming 'Koninkrijk der Nederlanden' nog iets van deze herkomst zien, sinds de Franse tijd berust de soevereiniteit bij de natiestaat.

Hoe is het intussen gegaan met de nationale trots? Tijdens zijn premierschap herinnerde de heer J.P. Balkenende aan de 'VOC-mentaliteit'; hij moedigde ertoe aan. Handelsgeest en de instelling van gezamenlijkheid zijn nog altijd kenmerken van ons volk. Maar als het gaat over waarden en normen is er veel veranderd. Voorheen was het christendom in veel opzichten de standaard. Gods Woord werkte door op zoveel terreinen van het leven. Nu wordt christendom nog getolereerd, maar de algemene tendens is dat God en Zijn Woord de norm niet mogen bepalen. De mens heeft zichzelf tot norm verheven. Nationale trots is doorgesloten in zelfvoldaanheid.

De maatschappelijke deining rondom de Nashvillerverklaring spreekt in dit verband voor zich. Een beschaving staat in een

traditie en geeft deze vorm. Dan zou Nederland zich toch op een fatsoenlijke wijze moeten kunnen verhouden tot de normen en waarden van eerdere generaties. Maar zelfs als we dat beperken tot één generatie terug, lijkt het voor ons volk al een te zware opgave. De zondeval heeft ruim 6.000 jaar geleden plaatsgevonden. En vandaag scheurt de mens zich opnieuw los van God. Geeft het u ook zo'n diepe bezorgdheid? Is het voor u een smart die u met schuldbelijdenis aan de Heere verbindt?

Meer dan ooit staan onze politici voor de hoge roeping om de Bijbelse boodschap te vertolken in de praktijk van alle dag. Ze hebben onze hartelijke steun zo nodig! We slaan de handen ineen voor een goed verkiezingsresultaat. Laten we ze ook samenvouwen in een eendrachtig gebed om Gods genade. Opdat in ons land eer wone; ook in de provincie. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

- “De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.”
Mattheüs 24:35

Maar Mijn woorden...

Deze tekst staat in een aangrijpend gedeelte uit Gods Woord. De Heere Jezus spreekt over de grote verdrukking in het einde van de tijden. Na de verdrukking zal Hij wederkomen. Alle ogen zullen Hem zien! Jezus Christus onderstreept zijn eigen woorden: De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan. Wat Hij zegt, zal zeker gebeuren!

VOORBIJGAAN

De hemel en de aarde zullen voorbijgaan. Deze aarde is niet blijvend. Hoe vast zij ook schijnt te staan, zij gaat voorbij. Er komt een einde aan. De aarde zal blijven bestaan totdat Jezus terugkomt. En dan zal zij voorbijgaan...

BLIJVEN

Máár... zegt onze tekst. Máár... dat is een tegenstelling! De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar... Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan! Het is zeker dat de hemel en de aarde eindig zijn. Maar... de Woorden van Jezus zijn dat niet. Maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan! Geenszins! Zeker niet! Zó zeker als de hemel en de aarde voorbij zullen gaan, zó zeker zullen Mijn woorden niet voorbijgaan!

De woorden van de Heere blijven bestaan. Zijn woorden zijn blijvend. Zijn woorden zijn vast en zeker. Die komen uit. Altijd. En daarom is het van het allergrootste belang dat we acht slaan op die woorden van de Heiland. Want Hij spreekt ze: Jezus Christus, de Zoon van God. Hij is hier aan het woord. Hij laat Zijn stem klinken. Hij waarschuwt: Ik kom terug.

VANDAAG

Acht slaan op de woorden van Jezus. Dat is van belang! In ons persoonlijk leven. Hoor naar het Evangelie van het Koninkrijk.

DS. J.A. MOL
Driesum

Weest waakzaam. Weest bereid! “Want gij weet de dag niet, noch de ure, in dewelke de Zoon des mensen komen zal.” (Matth. 25:13)

Acht slaan op de woorden van Jezus. Ook in het politieke leven. Wij hebben de opdracht de aarde te bebouwen en te bewaren. Dat moeten we doen in afhankelijkheid van de Heere. Trouw zijnde aan Zijn Woord in de dagelijkse praktijk van het politieke leven. Dat moet ook als de praktijk weerbarstig is, als er compromissen moeten worden gesloten. De wijsheid van Christus hebben we nodig

om de tijdgeest te doorzien, om profetisch te spreken, om principieel de weg van Zijn Woord te gaan, met het oog op Zijn opdracht.

Acht slaan op de woorden van de Heere Jezus. Dat mag ook een zekere mate van ontspanning geven. Wetend dat hier op aarde alles eindig is. Wetend dat het hier nooit volmaakt zal zijn. Jazeker, de aarde bebouwen en bewaren. Niet onze roeping veronachtzamen, maar leven in het besef: de hemel en de aarde zullen voorbijgaan... Het land van de rust is hier beneden niet. Het beste komt nog! Tenminste, als wij de weg gaan van Zijn woorden, achter Hem aan in geloofsverbondenheid. Misschien is het wel op hoop tegen hoop. Maar toch ons te laten leiden door Hem en Zijn Woord! ◀

“Hun god is niet mijn baas! SGP NEE.”

Kan dat in deze tijd nog wel? Het Zwarte Pietendebat lijkt doorgedrongen te zijn tot de Bijbel. Dat meldde de *Volkskrant* op 23 december jongstleden naar aanleiding van een discussie tussen Bijbelvertalers. Met de hoge hedendaagse morele maatschappelijke standaarden moet de Bijbel worden aangepast. Het woord ‘slaaf’ heeft tegenwoordig een negatieve connotatie. Woorden die in onze moderne maatschappij een negatief gevoel oproepen, moeten verdwijnen. Dat is slechts op wóórdniveau.

Kan dat in deze tijd nog wel? Maar wat dan wel te denken van Bijbelse ópvattingen. Roepen die opvattingen geen negatieve gevoelens op in het publieke debat? Het huwelijk is een instelling van God, een verbond voor het leven tussen man en vrouw. Alternatieve samenlevingsvormen zijn niet naar Gods Woord. Scheidingen zijn een teken van gebrokenheid en niet van luxe. Seksualiteit past in al haar teerheid alleen binnen het huwelijk. Geen gepropageerde vrije seks. “Gij zult geen overspel doen” (Deut. 5:17). De publieke opinie is van mening: volkomen ouderwets! Belemmering van vrijheden.

Kan dat in deze tijd nog wel? Genoemde Bijbelse noties zijn te vinden in de Nashvilleverklaring, waarin ook homoseksualiteit, transseksualiteit en genderneutraliteit als strijdig met klassiek-christelijke waarden worden bestempeld. Onze partijleider, Kees van der Staaij, betoogde dat hij het met de strekking van dit document eens is. Natuurlijk valt over taalgebruik, context, etc. nog wel wat te zeggen. Dat besefte Van der Staaij wel degelijk. Op een waardige wijze vertolkte hij, zonder mensen liefdeloos weg te zetten of uit te sluiten,

het bekende SGP-geluid. Dit geluid kan geen verrassing zijn.

Wat kan wel in onze tijd? Tijdens de ‘Viering van de liefde’ te Amsterdam liep iemand rond met een bord waarop stond: “Hun god is niet mijn baas! SGP Nee”. Burgemeester Halsema betoogde “Liefde heeft geen toetssteen en moreel oordeel nodig”. Zij waarschuwde ‘voor opkomende conservatieve bewegingen met heel andere waarden en opvattingen over bijvoorbeeld de seksuele vrijheid’. Wij hebben ons te voegen naar de hoge morele standaarden van onze moderne maatschappij. De publieke opinie stelt de vrijheid van identiteit voorop. ‘De waarden van *opkomende* bewegingen...’ Maar de SGP heeft die waarden en opvattingen toch al vanaf 1918 consistent in het publieke domein naar voren gebracht? De SGP probeert vast te houden aan Bijbelse waarden en is daarom niet conservatief, maar actueel en bij te tijd.

De verklaring moest het in onze media-cratie ontgelden. Trouwens niet alleen de verklaring, maar ook mensen werden belasterd en beschadigd met een tsunami aan verwensingen. Zo gaat dat helaas, met dank aan de moderne media. De ‘liefdeloze’ (althans in de ogen van velen) verklaring en de ondertekenaars en sympathisanten kregen over het algemeen een liefdeloze bejegening.

Zo moet in ieder geval het debat niet worden gevoerd. Laat ik daarom eindigen met enkele uitspraken van Augustinus over dé deugd bij uitstek die relevant is in discussies in het algemeen en discussies over dit specifieke en gevoelige thema in het bijzonder, namelijk de liefde. “Zonder liefde is de mens niets, wat hij verder ook bezitten mag”; “Zonder liefde richt de mens zich te gronde”; Kardinale kenmerken van de liefde zijn volgens Augustinus: matigheid, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid en bedachtzaamheid. ◀

‘De waarden van
opkomende bewegingen...’
De SGP zegt dit al vanaf 1918.

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

Ruimte voor een principieel geluid in de provincie

DOOR HAROLD VAN DE VELDE
STATENLID PROVINCIE ZEELAND

20 maart 2019 zijn ze er weer: de Provinciale Statenverkiezingen. Er wordt elke keer weer volop in de media gediscussieerd of je als kiezer de koers in de eigen provincie meeweegt in het stemgedrag of dat je nadrukkelijk stemt voor de kleur in de Eerste Kamer. Want je stem is dit keer dubbel zoveel waard. Als kiezer kies je welke partij je in Provinciale Staten wil hebben en de gekozen Statenleden stemmen vervolgens op 27 mei de Eerste Kamerleden.

GEZONDE AFSTAND

Door de Eerste Kamerleden niet direct te kiezen, staan ze wat verder van de dagelijkse politiek af. Dat heeft ook te maken met hun taak: een groot deel van het werk bestaat uit het toetsen van wetten aan zorgvuldigheid en uitvoerbaarheid. Gelukkig dat wij in ons land deze belangrijke toets nog hebben! Anders zouden er wetten zijn aangenomen, die alleen op basis van echte politieke redenen in de Tweede Kamer aan zijn genomen. Denk bijvoorbeeld aan de Nacht van Wiegel: in de Tweede Kamer waren politieke partijen in meerderheid eens met het veranderen van de Grondwet om een correctief referendum mogelijk te maken. Dat is een referendum waarbij de Regering de uitslag verplicht moet

opvolgen in plaats van adviserend. In de Eerste Kamer volgde er uiteindelijk een debat van zestien uur waarbij Hans Wiegel (VVD) als enige fractielid tegenstemde waardoor er geen meerderheid voor het voorstel was. Zijn belangrijkste argument was dat een correctief referendum het huidige politieke stelsel om zeep hielp waarbij volksvertegenwoordigers eens in de vier jaar worden gekozen en dat tussentijds kiezers ook nog beleidsvoorstellen konden wegstemmen. Deze discussie kan zomaar ineens weer actueel worden! Zo kan politiek ineens weer spannend zijn.

DE PROVINCIE

Terug naar de provincies, want daar draait het natuurlijk écht om. Hoe zat het ook

alweer? In maart kiezen we de Statenleden die samen Provinciale Staten vormen. Vergelijk het met de gemeente: de gemeenteraad is dan Provinciale Staten, de wethouders heten in de provincie Gedeputeerden en de burgemeester heet de commissaris van de Koning.

Maar wat doen Provincies eigenlijk? Veel taken op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, milieu, energie en klimaat; het behoud van een vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling van natuurgebieden; zorgen voor goede provinciale wegen en bruggen/sluizen en het regionaal openbaar vervoer; stimuleren van de regionale economie; zorgen voor de culturele infrastructuur (veel met subsidies) en monumentenzorg; toezicht

▶ “Iemand uit Zeeland zal zich altijd Zeeuw voelen. Dat kan ik garanderen!”

houden op de gemeenten voor goede kwaliteit van het openbaar bestuur. De komende vier jaar zijn de ongeveer 570 Statenleden in de twaalf provincies bezig met deze onderwerpen. Op al deze onderwerpen werken de provincies bovendien samen in het Interprovinciaal Overleg (IPO).

VERSCHILLEN TUSSEN PROVINCIES

Toch is de rol van de provincie niet in elk gebied hetzelfde. In Zeeland heeft bijvoorbeeld de provincie een belangrijke rol als belangenbehartiger naar Den Haag om te zorgen dat er oplossingen komen voor grote problematiek. De dertien Zeeuwse gemeenten hebben vaak behoefte aan hulp van een belangrijke partij als de provincie om krachtig te zijn. Dat hebben we bijvoorbeeld gezien bij de miljoenen die naar Zeeland zijn gekomen vanuit de commissie Balkenende om het banenverlies op te krikken of de financiële steun van het Rijk voor het saneren van Thermphos.

In Zuid-Holland gaat dat anders. Daar zijn gemeenten zo groot dat ze zelf direct contact opnemen met een minister. Neem bijvoorbeeld de burgemeester van Rotterdam, Aboutaleb. Het mobiele nummer van Mark Rutte staat vast in zijn telefoon. De provincie heeft met die omstandigheden een andere rol. In Flevoland is dat weer anders met een stevige rol van de provincie die gaat over de Oostvaardersplassen en in Groningen hebben Provinciale Staten zich enorm hard ingezet voor de inwoners van het aardbevingsgebied. Elke provincie heeft dus eigen uitdagingen en vervult een andere rol. Eén ding hebben ze wel gemeen: ze werken over grenzen heen. Waar een gemeente nog wel eens moeite heeft om het belang van een buurgemeente in de gaten te houden, is het de taak van de provincie om voor een heel gebied met meerdere gemeenten een evenwicht te zoeken in alle belangen. Op deze manier ontstaan er geen rare situaties dat iemand uit de gemeente

Goes op een andere manier gebruik zou kunnen maken van het openbaar vervoer dan iemand uit de gemeente Middelburg. In heel Zeeland geldt door de inzet van een provincie dezelfde dienst.

HET STATENLID

Op welke kandidaat ga je straks stemmen? Het is in ieder geval een persoon die vaak naast een gewone baan ruim twintig uur in de week bezig is voor jouw provincie. De werkdruk ligt erg hoog. Vaak zijn ze in alle hoeken van de provincie te vinden voor werkbezoeken, gesprekken met ondernemers, verenigingen, landbouwers, natuurbeheerders en daarnaast nog het werk op het provinciehuis om het beleid goed of af te keuren. Statenleden worden dus niet *fulltime* betaald in tegenstelling tot gedeputeerden en de commissaris van de Koning die het dagelijks provinciebestuur vormen. Gelukkig maakt de beroepsvereniging voor Statenleden, Statenlidnu (waar ik voorzitter van mag zijn), zich sterk voor kwaliteit in onze provinciale democratie. Het komt namelijk voor dat door de geringe vergoeding mensen afhaken die wel een kwalitatieve bijdrage kunnen leveren aan de eigen provincie. Dat zou jammer zijn, zeker in vergelijking met de vergoedingen uit grotere gemeenten (die ongeveer 60% hoger liggen). Weet in ieder geval dat het allemaal hardwerkende SGP'ers zijn die hart hebben voor jouw provincie en politiek willen voeren vanuit een open Bijbel. Daarom is het belangrijk om je stem te laten horen!

PROVINCIES OF LANDELEN?

De discussie over het nut van de provincies is na enkele jaren helemaal weg. Dat is maar goed ook. De plannen van toenmalig minister Plasterk waren niet goed doordacht om van twaalf provincies vijf landsdelen te maken. Dat iemand uit Zuid-Holland zich geen Zuid-Hollander voelt is dan ook geen reden om het allemaal anders in te richten; iemand uit Zeeland zal zich altijd Zeeuw voelen. Dat kan ik garanderen!

WATERSCHAP

En tot slot nog een fusienieuwtje: de SGP is fel tegenstander om de waterschappen samen te voegen met de provincies. Partijen als D66, PVV, PvdA, SP en ook steeds vaker de VVD willen de waterschappen opheffen. De SGP vindt het belangrijk dat er een overheidslaag is die een specifieke kerntaak heeft om ons van droge voeten te voorzien. Kijkend naar landen om ons heen is dat iets waar we trots op mogen zijn. Daarbij vermijden we dat er in de provincie een politieke keuze zou komen om geld te besteden aan het ophogen van dijken of dat er toch gekozen wordt om van dat geld meer aan bijvoorbeeld festivals te besteden. Dat kan en mag nooit zo zijn. Gebruik daarom ook uw stembiljet om op dezelfde dag als de Statenverkiezingen het hokje in te vullen van een SGP-kandidaat met een hart voor water.

PRINCIPES IN DE PROVINCIE

In veel provincies is de SGP in de afgelopen vier jaar aan het werk geweest met de taken die eerder in het artikel zijn genoemd. Hierbij is ook ruimte voor het principiële geluid van onze partij. Denk aan het cultuurbeleid dat in alle provincies wordt vastgesteld en waar het nogal eens ontbreekt om rekening te houden met de eer van God. In een aantal provincies is door de SGP de lijn uitgezet dat er minder wordt uitgegeven aan festivals en andere festiviteiten en meer aan cultureel erfgoed of het behoud van oude kerkgebouwen. De zorg voor natuur, vanuit de Bijbelse opdracht van bouwen en bewaren, is in de voorbijaande jaren ook veel onderwerp van debat geweest. En vergeet niet de acties en maatregelen die de SGP voor elkaar heeft gekregen voor onze land- en tuinbouwers en de visserijsector. Voor de komende bestuursperiode zullen alle SGP-Statenleden die worden gekozen, zich vanaf de eerste dag na de installatie inzetten om de speerpunten uit het verkiezingsprogramma te realiseren en het vertrouwde SGP-geluid in de Statenzaal te laten horen. ◀

“WEET DAT HET ALLEMAAL HARDWERKENDE SGP'ERS ZIJN DIE HART HEBBEN VOOR JOUW PROVINCIE EN POLITIEK WILLEN VOEREN VANUIT EEN OPEN BIJBEL.”

DE EERSTE KAMER EN DE PROVINCIE

PETER SCHALK

FRACTIEVOORZITTER SGP EERSTE KAMER

Vrijwel bij elke spreekbeurt komt het aan de orde. En steeds opnieuw merk ik dat lang niet iedereen weet hoe dat nu eigenlijk zit met de Eerste Kamer en de provincie. Wat hebben die twee nu eigenlijk met elkaar te maken? Het antwoord is: alles!

1 – 2 – 3

Natuurlijk weet u al lang dat er weer verschillende verkiezingen aankomen. De eerste twee worden tegelijkertijd gehouden: die voor de Provinciale Staten en van de waterschappen. Op 20 maart kunt u dus op **1** dag wel **2** keer uw stem uitbrengen. Maar uw stem telt wel **3** keer. Immers, uw stem voor de Provinciale Staten is er op gericht om in diverse provincies zoveel mogelijk SGP'ers als Statenlid te positioneren. En deze Statenleden gaan uw stem vervolgens op 27 mei D.V. nog een keer doorzetten. Dan zijn namelijk de verkiezingen voor de Eerste Kamer aan de orde. Die Eerste Kamerleden worden niet rechtstreeks door u gekozen, maar door de door u gekozen Provinciale Statenleden.

1 OF 2

Het belang van uw stem is gemakkelijk aan te tonen. Tientallen jaren hadden er twee SGP'ers zitting in de Eerste Kamer. Maar in 2011 veranderde dat. Toen werden er in de provincies twaalf SGP-zetels gehaald. En die twaalf Statenleden waren goed voor ruim **1** zetel in de Eerste Kamer. U moet weten dat elke stem van de Statenleden gewogen wordt naar het aantal inwoners per provincie. In een dichtbevolkte provincie als Zuid-Holland heeft een stem dus een zwaarder gewicht dan in een dunbevolkte provincie, zoals Zeeland of Flevoland. Hoe dan ook, in 2011 moest de heer Holdijk alleen verder in de Eerste Kamer. Dat was een zware taak, ook al had hij veel ervaring.

In 2015 kreeg de SGP wel 18 zetels in de provincies. Dat betekende dat we ruim **2** zetels behaalden bij de verkiezingen voor de Eerste Kamer. Dat was heel fijn, omdat zowel mijn collega Diederik van Dijk als ik voor de eerste keer zitting namen in de kamer. Zodoende konden

we elkaar tot een hand en een voet zijn. We zijn heel blij met onze samenwerking.

1

Voor ons als Kamerleden is het natuurlijk heel spannend wat er de komende periode gebeurt rond de verkiezingen. Natuurlijk hopen we dat iedereen beseft hoe belangrijk het is om te gaan stemmen op 20 maart. Natuurlijk betekent dat voor ons dat we zo hard mogelijk aan het werk gaan om zoveel mogelijk mensen te overtuigen van het belang van de SGP, ook in provincies en waterschappen. Bij het onderstrepen van dat belang kunt u helpen, door ook in uw omgeving iedereen op te roepen mee te stemmen. Maar daarnaast beseffen we ook dat niet alleen ons werken en ons stemmen van belang is. Maar dat er **1** is Die regeert en Die alle dingen bestuurt. De Heere regeert, ook rond de verkiezingen. Dat geeft rust. En in dat vertrouwen mogen wij in de Eerste Kamer ons werk doen, nu en hopelijk ook straks na de komende verkiezingen. ◀

HET STAAT
met aandacht!

ONTDEK ONZE COMPLETE
COLLECTIE TOT IN DE DETAILS!

HERENKLEDING | AMBTSKLEDING | TROUWKOSTUUMS
Dorpsstraat 229 Scherpenzeel 033 277 88 99 www.geertsherenkleding.nl

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

**De
Groot**
grootsgedrukt.nl

**Wat u ook
wilt drukken,
druk het groots!**

**Bestel
op onze
webshop!**

Van klein tot groot formaat, alles onder één dak. Altijd een passende drukwerkoplossing van standaard tot exclusief. Scherp en kwalitatief. We maken bestellen makkelijk voor u.

Zuidzijde 131-133, Goudriaan T + 31(0)183 58 33 33 E info@grootsgedrukt.nl

grootsgedrukt.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

EEN WAARDEVOLLE ZAAK: DE WEEK VAN HET LEVEN

“Open je ogen voor het ongeboren leven!” Dat was gekozen als motto voor de Week van het leven (eind 2018). Het is een goede zaak dat elk jaar weer allerlei organisaties de krachten bundelen om de waarde van het ongeboren leven voor het voetlicht te brengen.

AFTRAP WEEK VAN HET LEVEN

Voor de aftrap van de week van het leven was er een gezellige en waardevolle ontbijtsessie bij De Eersteling in Moerkapelle, een woonlocatie van zorgorganisatie Siloah voor mensen met een verstandelijke beperking. Het was ontroerend om van de bewoners zelf te horen hoe elk leven waardevol en kostbaar is, omdat het van God gegeven leven is. Ze vertelden hoe dankbaar ze zijn dat hun het leven gegund is en dat ze hier met elkaar mogen wonen. De bewoners maken zich zorgen over de tendens om gehandicapt leven zo vroeg mogelijk op te sporen via testen en echo's, om het vervolgens te kunnen doden in plaats van te beschermen. Een indrukwekkend getuigenis, juist uit hun mond. Beter en krachtiger kan de boodschap dat elk mens er mag zijn, niet gebracht worden!

OOG VOOR ALTERNATIEVEN

Vanuit de SGP blijven wij ons inzetten voor een betere bescherming van

kwetsbaar leven. De Nederlandse abortuswet heeft een enorm gat geslagen in de bescherming van ongeboren leven. Helaas lijkt abortus de 'normale' oplossing voor een ongewenste zwangerschap. In de praktijk is er veel te weinig aandacht voor alternatieven voor abortus. Daarom heeft de SGP een wetsvoorstel voorbereid waarin vastgelegd wordt dat artsen ongewenst zwangere vrouwen zowel mondeling als schriftelijk op alternatieven voor abortus moeten wijzen. Een goede begeleiding en ondersteuning van ongewenst zwangere vrouwen kan tegenwicht bieden tegen de druk die ongewenst zwangere vrouwen nu vanuit hun omgeving vaak ervaren om voor abortus te kiezen. Het is wrang dat partijen als GroenLinks en de PvdA de afgelopen

tijd een hetze hebben gevoerd tegen een organisatie als Siriz, omdat die te uitgesproken voor de bescherming van ongeboren leven is. Dat laat zien hoe taai de strijd voor het ongeboren leven is. Abortus wordt

door velen in onze samenleving als een verworvenheid gezien die geen gevaar mag lopen. De wereld op z'n kop... Waar is de barmhartigheid voor het ongeboren leven dan gebleven?

BARMHARTIGHEID

Zacharias mocht in zijn lofzang getuigen van Gods barmhartigheid. Door Zijn barmhartigheid is de Zoon van God gekomen voor mensen die gezeten zijn in duisternis en schaduw van de dood. Wat een wonder dat we dit met de kerstdagen opnieuw mochten gedenken. Buiten Hem is geen licht en geen leven te vinden. Maar bij Hem is alles te vinden, omdat hij het Licht der Wereld en het Leven Zelf is. Van harte Gods zegen toegewenst voor het nieuwe jaar. ◀

“VOORWAARTS MARS!”

Met deze aanmoedigende woorden eindigde Kees van der Staaij zijn speech bij de jaarlijkse Mars voor het Leven. Op zaterdag 8 december kwamen er vanuit het hele land meer dan 12.000 mensen naar het Malieveld om voor het leven op te komen. Gewapend met spandoeken, bordjes en groene hesjes demonstreerden zij tegen de abortuspraktijk in Nederland. De politie zette de wegen af en hield het verkeer tegen, zodat de kilometerslange stoet ongehinderd door de straten van Den Haag kon lopen. Een paar 'dolle mina's' 2.0 probeerden tevergeefs nog een pruttelend tegengeluid te laten horen.

De SGP dankt
alle deelnemers
aan de Mars
voor het Leven!

OPEN JE
OGEN
VOOR HET
ONGEBOREN
LEVEN!

VOOR DE AGENDA

In 2019 staat ons, bij leven en welzijn, weer heel wat te wachten op politiek vlak. Dat begint al in februari. Dan houden we ons verkiezingscongres voor de Europese verkiezingen. In mei is de belangrijke datum voor onze jaarlijkse partijdag geagendeerd. Daar willen we u bij dezen alvast van op de hoogte brengen:

ZATERDAG 16 FEBRUARI 2019

Het verkiezingscongres voor de verkiezingen van het Europees Parlement

Locatie: Hoornbeek College, Utrechtseweg 230, 3818 ET Amersfoort

Individuele leden dienen zich via hun lokale afdeling of kiesvereniging voor het verkiezingscongres aan te melden.

ZATERDAG 18 MEI 2019

De partijdag van 2019

Locatie: NBC Congrescentrum, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein

We hopen u daar te ontmoeten!

Personeelsmutaties

Per 1 januari 2019 is Wilco Kodde benoemd als coördinator van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE). Hij volgt Kees Knulst op die het afgelopen jaar een andere werkkring heeft gevonden. De stichting VOE steunt christelijke partijen in het Midden-Oosten en Oost-Europa met het opbouwen en professionaliseren van hun organisatie. Wilco is voor 0,4 fte benoemd om samen met de internationale partners de activiteiten te plannen en mede te organiseren.

Na het vertrek van Corry-Anne was er ook bij het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP een vacature. Hierin is per 1 januari voorzien met de benoeming van Hans van de Breevaart.

Van harte wensen we Wilco en Hans een goede tijd toe bij de SGP en boven alles Gods zegen op hun werk.

GIFTEN EN FACTUURBETALINGEN

Wij zijn ontzettend dankbaar voor alle giften die wij ontvangen van leden, kiezers en belangstellenden. Vanwege de nieuwe privacyregels verandert vanaf januari 2019 een aantal zaken. Wij zien dan bij betalingen geen naw-gegevens meer. Betalingen van facturen worden hierdoor anoniem. Anonieme giften echter, moeten wij direct doorstorten naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Dat is natuurlijk jammer. Daarom vragen wij u om:

- Facturen via i-Deal te betalen, of het factuurnummer te vermelden.
- Het betalingskenmerk te gebruiken wanneer u graag een gift geeft via acceptgiro. Deze is namelijk gekoppeld aan uw gegevens.
- Als u een losse gift geeft, uw adres, postcode en woonplaats te vermelden.

FACTURATIE

LIDMAATSCHAP 2019

Bent u afdelingslid, dan kunt u in de tweede helft van januari uw factuur verwachten voor het lidmaatschap van 2019. Indien uw e-mailadres bij ons bekend is, ontvangt u de factuur per e-mail, maar anders per post. Uw (gewijzigde) e-mailadres kunt u doorgeven via administratie@sgp.nl. Dat geldt ook voor eventuele adreswijzigingen.

Burgemeestersbenoemingen

Op 29 oktober 2018 werd Jan Luteijn benoemd tot waarnemend burgemeester van de gemeente Geertruidenberg. Op 10 januari werd Gert-Jan Kats benoemd tot burgemeester van de gemeente Veenendaal. Eveneens op 10 januari werd Servaas Stoop benoemd tot waarnemend burgemeester van de gemeente Zuidplas.

De SGP wenst de burgemeesters Kats, Stoop en Luteijn een goede tijd toe in hun nieuwe gemeente!

AGENDA

MAANDAG 28 JANUARI

Jaarvergadering pkv Ede
B.J. Ruissen
Informatie: ede.sgp.nl/agenda

WOENSDAG 30 JANUARI

Tijdrede pkv Gaasterland
Ds. A.A. Egas uit Damwoude
19.30 uur
Oudemirdum, geb. GG

WOENSDAG 30 JANUARI

Tijdrede pkv Werkendam
Ds. L. Blok uit Gorinchem
19.30 uur
Werkendam, Sigmondstraat 47, geb. GG

VRIJDAG 1 FEBRUARI

Jaarvergadering pkv Zegveld
"Wat doet het waterschap voor ons?"
Floor van Os (bestuurslid HDSR)
Bert de Groot (dijkgraaf)
20.15 uur (besloten deel 19.30 uur)
Zegveld, Oude Meije 18, Vergaderzaal KTC

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 21 februari 2019. De kopij kan tot en met woensdag 6 februari bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op 14 maart verschijnen.

VRIJDAG 8 FEBRUARI

Politieke avond afd. Elburg en Oldebroek
"verkiezingen Provinciale Staten"
19.45 uur
Oosterwolde, Schiksweg 27, dorps huis De Heerdt

WOENSDAG 6 MAART

Tijdrede pkv Edeveen
Ds. A. T. Huijser uit Sliedrecht
19.30 uur
Ede, Lunterseweg 25, Petrakerk

VRIJDAG 15 MAART

Tijdrede afd. Elburg
Ds. W.L. van der Staaij uit Scheveningen
19.30 uur
Elburg, Beekstraat 3, geb. Herv. Ev. Kerkbelang

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Goudriaan,
mw. C. Nieuwenhuis MA en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw B.B. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wdankers@novente.nl

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Een Nederlands tafereel \ foto door Cees van der Wal

Pagina 6 en 7: bron Harold van de Velde

Pagina 9: beeld Hans Kouwenhoven

Pagina 12/13: bron Cornel van Beek

Pagina 16, 17, 27: Kaart van Nederland, vlaggen van provincies,
kalender met 20 \ beeld 123rf.nl

Pagina 23a en 28: beeld Cees van der Wal

Pagina 24: beeld Judith Leroy

Pagina 29: beeld Wikimedia Commons

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo
veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder vooraf-
gaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons
op te nemen via debanier@sgp.nl.

DE PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN

Voor de twaalf provincies van Nederland zijn er op 20 maart Provinciale Statenverkiezingen. Op dit moment heeft de SGP 18 van de 570 zetels. Niet elke provincie heeft evenveel Statenleden. Dat aantal is afhankelijk van de grootte van de provincie. De SGP doet in de meeste provincies wel mee. We hopen dat de verkiezingsuitslag gunstig mag zijn voor de SGP in de Provinciale Staten. Dat zal namelijk ook bij de verkiezingen voor de Eerste Kamer een goede doorwerking hebben. Graag willen we daar onze twee SGP-zetels behouden. Kunnen we op uw stem rekenen?

Stem op 20 maart 2019 SGP!

 <p>01</p> <p>Groningen Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/43 Lijsttrekker SGP: -</p>	 <p>02</p> <p>Friesland Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/43 Lijsttrekker SGP: <i>is nog niet bekend</i></p>	 <p>03</p> <p>Drenthe Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/47 Lijsttrekker SGP: Willem van Hartskamp</p>
 <p>04</p> <p>Overijssel Huidig zetelaantal voor de SGP: 2/48 Lijsttrekker SGP: Dirk van Dijk</p>	 <p>05</p> <p>Gelderland Huidig zetelaantal voor de SGP: 3/55 Lijsttrekker SGP: Klaas Ruitenberg</p>	
 <p>06</p> <p>Flevoland Huidig zetelaantal voor de SGP: 2/41 Lijsttrekker SGP: Sjaak Simonse</p>	 <p>07</p> <p>Zuid-Holland Huidig zetelaantal voor de SGP: 3/55 Lijsttrekker SGP: Nico de Jager</p>	 <p>10</p>

08

Utrecht
 Huidig zetelaantal voor de SGP: 2/49
 Lijsttrekker SGP: Bertrick van den Dikkenberg

09

Noord-Holland
 Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/55
 Lijsttrekker SGP: -
 In de lopende periode heeft de gecombineerde lijst Christen-Unie-SGP 1 zetel. Voor de volgende periode is er geen samenwerking.

10

Zeeland
 Huidig zetelaantal voor de SGP: 6/39
 Lijsttrekker SGP: Harry van der Maas

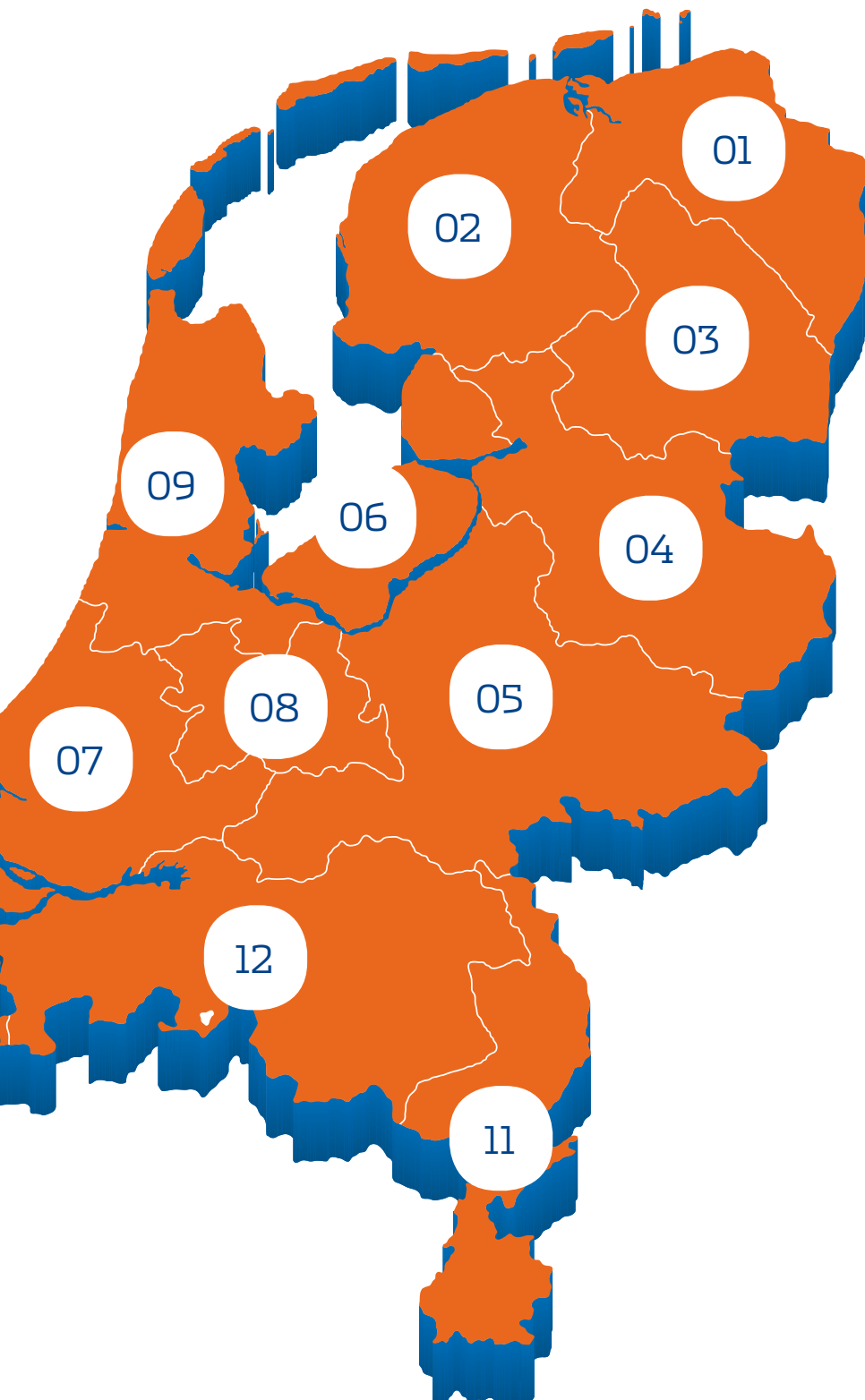
11

Limburg
 Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/47
 Lijsttrekker SGP: -

12

Noord-Brabant
 Huidig zetelaantal voor de SGP: 0/55
 In de lopende periode heeft de gecombineerde lijst ChristenUnie-SGP 1 zetel. Voor de volgende periode is de voortgang van die combinatie nog niet bekend.

Een helder
licht op de
zaak

Spek | Accountants
Belastingadviseurs

Nieuwe Tiendweg 16
2923 AE Krimpen aan den IJssel
T 0180 591581
F 0180 591582
E info@spek.nl
www.spek.nl

MET RECHT AAN UW ZIJDE

Ruimtelijke Ordening

- begeleiding bij beroep- en bezwaarschriften procedures
- procesvertegenwoordiging
- advisering

MR. L. BOLIER | *juridische adviezen*

Nunspeterweg 25
8075 AA Elspeet
Telefoon (0577) 49 17 54
Telefax (0577) 49 11 06

Ruimtelijke Ordening • Bestemmingsplanwijziging
Milieurecht • Arbeidsrecht • Bestuursrecht

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
FRESH POTATOES

Quiks
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6

4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt u uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden u bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
WWW.VANREEACC.NL

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

Riezebos Constructie is gespecialiseerd in het **ontwerpen, produceren en monteren** van staalconstructies voor diverse bouwwerken.

Het is in de meeste gevallen verstandig om al in een vroeg stadium van uw plannen met ons bedrijf in contact te treden. We kunnen dan **praktisch** met u meedenken om zo tot een **voordelig** ontwerp te komen. Neem contact met ons op of bezoek onze website.

ONTWERP

PRODUCTIE

MONTAGE

Nylonstraat 9
8281 JX Genemuiden
Tel. (038) 385 54 66

info@riezebos-constr.nl
www.riezebos-constr.nl

HET JAAR 2018 VOOR DE

Verkiezingen

Op 21 maart waren er de gemeenteraadsverkiezingen. Niet in alle gemeenten waren verkiezingen, want er stonden ook herindelingen gepland voor november. We mogen terugkijken op overwegend mooie verkiezingsresultaten.

AFSCHEIDSBRIEF ELBERT DIJKGRAAF 31

Beste SGP-erinnen,

De afgelopen maand was een ingrijpende periode, omdat ik mijn Kamerlidmaatschap voor onze partij heb neergelegd. Ik heb dat allemaal via de media af op andere manieren vernomen. In de afscheidsbrief aan de Kamer heb ik specifiek gegeven over die roeken staarvoor, namelijk de zorgen rond mijn hawelijc en het belogd dat, ledgd op myself en op mijn kinderen.

Hartelijk dank
De vele persoonlijke kaarten, brieven, berichten en andere vormen van meelven hebben mij erg ontroerd. Omdat het onvergelijc is iedereen persoonlijk te bedanken, doe ik dat graag ook nog op deze manier. Deze reacties hebben mij zeer goed gedaan. Ik dank u dan ook hartelijk voor uw meelven en wensen.

God regere
In mijn afscheidsbrief aan de Kamer heb ik aangegeven van harte te geloven dat God regere. Dat is een moeilijke bijdrave als het meest. Maar als het begeret is het, evenveer voor. Het is gewoone als God dan opstand voorkomt. Dat gelst in mijn privatsituatie maar ook veel breder, natuerlijk. De afgelopen acht jaar waren discussies rond euthanasie, abortus en de loopsondij voor mij de echte dieptepunten. Dan enen-je andere die strgd die goede is. Ook daar heldt mij op de been dat wij wel geopen zijn om te doen wat we kunnen, maar dat we gelukkig niet op eigen kracht hoeven te vertrouwen. Hij regere. Wie geveven is alle mocht en de hemel en op de aarde. Wat een voorrecht is het ons te woenen dat gelof megen leven.

Opvolging
Chris is een ombar. Voor welen is dat geen fn gevoel. Zelf vind ik het mooi te zien dat de partij en de fractie zo geregeerd is dat het werk gewoen door mog gaan. Ik denk de medewerkers en welen van der Staat en Streef Binschep voor het dichten van de gaten toen ik in gewen met meer kan welen heb megen dankbaar zijn voor het prachtige team dat in Den Haag dag en nacht klaarstod om te doen wat gedaan moet worden. Ik heb er alle vertrouwen in dat Chris Stoffer zijn alle vndt en met de hem geveven gaen zal welen voor de begraven woen wij in geloven. Ik woen Chris zagen op zijn werk en ik hoop dat u hem net zo stant als u mij gedaan heeft.

Vertegenwoordiger van het volk
De staer heb ik niet alleen megen enen in de afgelopen moeilijke tijd, maar ook in de acht jaar dat ik Kamerlid mocht zijn. Boeren, vissers, aewerders, ondernemers, melkboeren, om maar wat te noemen, wsten me gelukkig te welen als het belogd te kent schied. Een Kamerlid is vertegenwoordiger van het volk. Zonder de inbrng van mensen kan een Kamerlid zijn werk niet goed doen. Ik dank u dan ook hartelijk voor alle informatie en medische om te problemen problemen tot een oplossing te brengen. Soms lste dat maar en in gewoen wat beter kan. Ik ben enen overtuigd dat de fractie met onoverweldde gaer, daaraan door, zal welen.

Hoogte- en dieptepunten
Mensen vragen moge eens wat hoogtepunten zijn geweest in de afgelopen jaren. Dan denk ik aan de onderhandelingen met het kabinet woenvoor wij als fractie een aantal zaken konden realiseren. Maar echte hoogtepunten waren voor mij die gelegenheden waar je als Kamerlid voor mensen in problemen acht wat kon betekenen. En dieptepunten die ook ook dat, voltrekt, onoverweldde lste. Hij mediserende mensen nog wel meer ons voor die ene vsser, af boer, op te komen die die voot, dueren geest, woen, dan bijvoorbeeld te welen, aan ongeweldde herziening van het belastingstelsel.

Ik vind het een groot voorrecht dat ik me voor de SGP mocht inzetten in de afgelopen acht jaar. Ik groot u hartelijk en wens u allen Gods onoverweldde zegen toe.

Met hartelijke groet,

Elbert Dijkgraaf

Dijkgraaf gaat, Stoffer komt

Het vertrek van Elbert Dijkgraaf uit de Tweede Kamer was een schok. Gelukkig hebben we Chris Stoffer mogen verwelkomen als zijn opvolger.

100 jaar SGP

Het was een uniek jaar. De oudste partij van Nederland, kan ondanks een geseulariseerd Nederland toch haar 100e verjaardag vieren. Er is veel reden tot dankbaarheid!

SGP IN BEELD

20 jaar Tweede Kamerlid

Kees van der Staaij zit al meer dan 7.550 dagen in de Tweede Kamer. Daarmee is hij de nestor van de Kamer. Al die ervaring wordt aangewend om het SGP-geluid helder te laten klinken. Ook in 2019.

Van Leeuwen gaat, Zevenbergen komt

We hebben niet alleen afscheid moeten nemen van een Tweede Kamerlid, maar ook van onze partijvoorzitter. Van Leeuwen zit nog wel in het hoofdbestuur, maar hij heeft na de jubileumactiviteiten plaatsgemaakt voor Zevenbergen, onze nieuwe partijvoorzitter.

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

Onze advocaten staan voor *vakkundige, resultaatgerichte en persoonlijke* dienstverlening.
Het zijn specialisten op hun rechtsgebied en ze staan voor uw zaak.

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

ambachtelijke
EIROEM[®]
zachtvocaat

www.eiroem.nl

Cura Maternae
gewoon kraamzorg

www.curamaternae.nl

HULS
ARCHITECTEN

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | I www.hulsarchitecten.nl

HET POLITIEKE JAAR 2018

Dit keer blikken de drie Tweede Kamerleden in het Haagse Nieuwsoverzicht terug op het jaar 2018. Wat zijn voor hen drie bijzondere momenten of gebeurtenissen van vorig jaar?

Minder Europa

Roelof Bisschop presenteerde in maart 2018 een initiatiefnota over de EU, getiteld: "De lidstaten weer aan het roer!" Bisschop: "Daarin laten we zien hoe je de EU anders kunt organiseren, zodat je de positie van de lidstaten beter kunt verankeren en dus ook de positie van Nederland sterker kunt maken tegenover de EU. Dat is direct een mooie basis richting de Europese verkiezingen op 23 mei 2019." ◀

Vrijheid van onderwijs

"Vorig jaar diende de SGP een aantal voorstellen in om de vrijheid van onderwijs, van scholen en van docenten te versterken. Zo hebben we bijvoorbeeld de verplichte tussentijdse diagnostische toets uit de wet gesloopt. Dat scheelt veel rompslomp voor leraren," aldus Roelof Bisschop. ◀

Geld voor het leger

In april 2018 volgde Chris Stoffer oud-Kamerlid Elbert Dijkgraaf op. "Staande op zijn schoulers mochten we een meerjarenfonds voor Defensie binnenhalen. Dat is nodig om het leger weer op te bouwen. Zodat we tanks en F-35's kunnen aanschaffen." ◀

Debat over eenverdieners

"Na acht jaar lang knokken door Elbert Dijkgraaf, kwam er een speciaal debat over de eenverdieners," zegt Chris Stoffer. "We hebben daarmee een stapje mogen zetten voor onze eenverdieners. Daar gaan we de komende jaren hopelijk nog meer stappen op zetten." ◀

Boeren in de knel

De SGP heeft zich vorig jaar op verschillende momenten ingezet voor de agrarische sector. Bijvoorbeeld als het gaat om het mestbeleid. Boerenzoon Bisschop: "De boer wordt klemgezet tussen allerlei eisen en voorwaarden, maar die boer heeft ook de ruimte nodig om gewoon zijn bedrijf te kunnen runnen. Die ruimte moet hij dan wel krijgen." ◀

Alternatieven voor abortus

In 2018 diende Kees van der Staaij een initiatiefwetsvoorstel in om ervoor te zorgen dat ongewenst zwangere vrouwen al vanaf het eerste contact met de arts beter worden geïnformeerd over alternatieven voor een abortus. "Wat zou het fantastisch zijn als dat wetsvoorstel een meerderheid gaat krijgen," aldus de SGP-voorman. ◀

Winkeliers naar de kerk

Chris Stoffer: "Wat ik heel erg mooi vind, is dat we samen met D66 een motie voor de zondagsrust hebben binnengehaald. Daardoor kunnen ondernemers niet worden verplicht om op zondag de winkel open te doen, zodat ze gewoon naar de kerk kunnen gaan." ◀

Eeuwfeest

"Heel bijzonder dat we er een jaar lang bij stil mochten staan, dat de SGP 100 jaar bestaat. Ook bijzonder is dat dat jaar nu voorbij is, maar dat het kunstwerk dat we aan het parlement hebben aangeboden in de Tweede Kamer blijft hangen," zegt Kees van der Staaij. ◀

Recht doen aan Israël

Vorig jaar nam de Tweede Kamer een motie van de SGP aan tegen eenzijdige veroordeling van Israël in de VN en andere mensenrechtenraden. Van der Staaij: "Heel goed dat Nederland zich veel meer gaat inzetten voor een evenwichtige houding tegenover Israël, zodat die eenzijdige veroordeling stopt." ◀

Tweeluik: het Statenlid

Met wat logica dacht ik in het vorige nummer van *De Banier* een juiste conclusie te trekken: je hebt de Provinciale Staten (kortweg 'Staten' genoemd) en de volksvertegenwoordigers die daar deel van uitmaken heten Provinciale Statenleden (gangbaarder: Statenleden). En dus, zo dacht ik: je hebt de Gedeputeerde Staten en de leden die daar deel van uitmaken, heten 'Gedeputeerde Statenleden' (kortweg 'Gedeputeerden'). Die conclusie klopt niet. In dit themanummer over de provincie komt het dan ook goed uit dat er een tweeluik gepubliceerd wordt, waarin Statenlid Bennie Wijnne uit Gelderland en gedeputeerde (dat is de enige juiste benaming) Harry van der Maas uit Zeeland hun functies uitleggen.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

HET STATENLID

Wat is een Statenlid?

"Nederland kent 12 provincies. Die worden bestuurd door Provinciale Staten als algemeen bestuur en Gedeputeerde Staten als dagelijks bestuur. Een Statenlid is lid van Provinciale Staten. Het aantal Statenleden verschilt per provincie. In Gelderland hebben we 55 Statenleden, waarvan de SGP er drie heeft."

Wat doet een Statenlid?

"Een Statenlid is volksvertegenwoordiger voor de inwoners van de provincie waarin hij of zij is gekozen. Als volksvertegenwoordiger heb je de plicht goed naar mensen te luisteren en met alle verkregen informatie een afweging te maken. De SGP Statenfractie in Gelderland doet dit onder andere door werkbezoeken en vergaderingen bij plaatselijke afdelingen. Ook zijn er veel contacten met wethouders in Gelderland. De fractie probeert ook zoveel mogelijk met de SGP-mensen die mogelijk betrokken zijn bij een bepaald onderwerp in contact te komen.

Een belangrijke taak van een Statenlid is ook het kiezen van de leden van de Eerste Kamer.

Het zijn van Statenlid is een deeltijd-functie. In Gelderland is de woensdag onze vergaderdag. In principe moet je dus iedere woensdag hiervoor beschikbaar zijn. Voor een deel zijn dat officiële vergaderingen. Op andere dagen zijn er commissievergaderingen, Technische Briefings of werkbezoeken. De Provinciale Staten bespreken voorstellen van Gedeputeerde Staten en nemen daar besluiten over. Een Statenlid kan zelf ook onderwerpen agenderen in de commissie- of Statenvergadering door middel van een debatverzoek. Verder heeft een Statenlid de mogelijkheid een besluit te amenderen in de door hem gewenste richting of een motie in te dienen. Van deze mogelijkheden maakt de SGP fractie in Gelderland regelmatig gebruik. We maken ook regelmatig gebruik van ons recht om schriftelijke of mondelinge vragen te stellen aan het college van Gedeputeerde Staten over een onderwerp wat op dat moment speelt."

Wat merkt de SGP'er van het werk van een Statenlid?

"Bijna iedere inwoner rijdt dagelijks naar zijn werk wel over een Provinciale weg of gaat met het openbaar vervoer. Hierin

heeft de provincie een belangrijke taak, zoals de aanleg en onderhoud van Provinciale wegen. Ook het beheer van natuurgebieden en ontwikkelen van nieuwe natuur is een provinciale taak waar u als inwoner iets van merkt. Een gemiddelde burger heeft meestal niet veel direct contact met een Statenlid. Het zijn vaak gemeentebesturen of belangenorganisaties die bijvoorbeeld tijdens een commissievergadering inspreken. Maar het gebeurt toch ook wel regelmatig dat een belanghebbende burger contact opneemt met onze fractie of een fractievergadering bezoekt om een bepaald onderwerp te bespreken."

en de gedeputeerde

► Het is heel belangrijk om te gaan stemmen op 20 maart!

- Provinciale Staten kiezen de leden van de Eerste Kamer. Twee zetels kan doorslaggevend zijn.
- In de provincies komen ook tal van principiële onderwerpen langs. Zo zijn er in Gelderland telkens voorstellen om topsportevenementen naar Gelderland te halen.
- Ook de provincie heeft deskundige en betrouwbare bestuurders nodig. Kortom, het is uw democratische recht en uw christelijke plicht om uw stem uit te brengen!

DE GEDEPUTEERDE

Wat is een gedeputeerde?

“Een gedeputeerde is een bestuurder van de provincie. Het college van Gedeputeerde Staten vormt het dagelijks bestuur, de regering van de provincie. Vanaf 2015 ben ik gedeputeerde, op dit moment de enige SGP'er in Nederland. Iedere partij die in het college zit, levert bij ons één gedeputeerde. De commissaris van de Koning is voorzitter van het college. Iedere week vergaderen we in het Provinciehuis (de Abdij) in Middelburg. Als er schoolklassen komen zeg ik weleens: 'Wat een minister voor het land doet en een wethouder in de gemeente, doe ik als gedeputeerde voor de Provincie!'”

Wat doet een gedeputeerde?

“Elke gedeputeerde heeft een aantal taken. Zo'n takenpakket wordt een 'portefeuille' genoemd. In mijn portefeuille zitten onder andere de onderwerpen: verkeer en vervoer, kenniseconomie, onderwijs, leefbaarheid, bestuur en milieuhandhaving. Vaak ga ik naar Den Haag, andere provincies of gemeenten voor overleg. Je bent heel veel onderweg, ook voor werkbezoeken. Eigenlijk ben je belangenbehartiger van de provincie voor deze onder-

werpen. Projecten in uitvoering, zoals het aanleggen van wegen, volg ik op de voet. De werkweken zijn erg vol, maar het is bijzonder gevarieerd en boeiend.”

Wat is de relatie tussen het werk van de gedeputeerde en het Statenlid?

“Provinciale Staten (PS) zijn de volksvertegenwoordigers, de parlementariërs. In Zeeland zijn er 39 Statenleden. Zij komen een aantal keer per maand bij elkaar en bepalen de politieke koers. Een gedeputeerde bereidt maatregelen en plannen voor, inclusief de financiering: de beleidsvoorbereiding. Dat doen we aan de hand van de afspraken in het coalitieakkoord. Een plan wordt daarna voorgelegd aan PS. Gedeputeerde Staten (GS) voeren vervolgens een genomen besluit uit: de beleidsuitvoering. Daarom zijn gedeputeerden géén lid zijn van PS. Het zijn gescheiden taken, maar met elkaar vorm je het provinciebestuur.”

Wat zijn de verschillen en overeenkomsten met andere bestuurslagen?

“De provincie is het 'middenbestuur' in Nederland. Voor veel taken is het rijk te groot en de gemeente te klein. De provincie is gebiedsgericht bezig en heeft

het overzicht van wat er in de regio nodig is. Gemeenten hebben taken die heel dicht bij de burger staan. Wij hebben een zogeheten 'medebewindstaak'. Dat betekent dat wij een groot aantal regelingen van het rijk uitvoeren. We richten ons op een aantal kerntaken, zoals: bereikbaarheid en openbaar vervoer, economie, cultuur en monumentenzorg, natuur (beheer), milieu en vitaal platteland. De Provincie moet toezicht houden op gemeentebesturen, voor hen ben je naast partner dus ook toezichthouder.”

Wat merkt de SGP'er van het werk van een Gedeputeerde?

“Veel SGP-wensen zijn in het coalitieakkoord opgenomen en kunnen daardoor ook gerealiseerd worden. Vanzelfsprekend wil ik er voor alle Zeeuwen zijn. In afhankelijkheid probeer ik op een herkenbare en betrokken wijze mijn werk te doen, voor SGP'ers én alle anderen.” ◀

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

hoogendoorn

landbouwmechanisatie | tuin & park

Uw leverancier voor professional en particulier.

Dealer van o.a.: New Holland, Weidemann, Avant, Husqvarna, Ego, Wacker, Wanner, Perfect, Electrocoup, Felco, Topcon, Hitachi, speelgoed, skelters & trampolines en een uitgebreide Shop met o.a. werkschoenen/klompen, werkkleding en een groot assortiment (tuin)gereedschappen.

NEW HOLLAND AGRICULTURE T6 DYNAMIC COMMAND™ A NEW TRANSMISSION OF POWER

Schonauwenseweg 17, 3994 MC Houten. T. 030-6371295

www.hoogendoornhouten.nl
info@hoogendoornhouten.nl

VARIAhuis

UW EIGEN DROOMHUIS

HUIS
zoekt
KAVEL

(T)HUIS IN JE EIGEN STIJL

WWW.VARIAHUIS.NL | 0548 - 54 48 30

Kampert

Las & Constructie

spanten | constructies | hekwerk | trappen

Het Laar 8 | 6733 BZ Wekerom
Tel. 0318-701055 | info@kampertlasenconstructie.nl

kampertlasenconstructie.nl

PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN, WAT MOET IK DAARMEE?

Voor veel mensen staat de provincie op verre afstand. De landelijke politiek is dagelijks veel in het nieuws, de beslissingen van de gemeente zie je terug in je straat, stad en dorp, maar je krijgt vaak weinig mee van wat zich op provinciaal niveau afspeelt. Toch kunnen we op 20 maart stemmen voor de Provinciale Staten. Voor veel jongeren (en ook ouderen) is het alleen onduidelijk waar provincies zich zoal mee bezighouden. Daarom zullen we kort stilstaan bij de vraag wat de provincies precies doen en waarom het belangrijk is dat je gaat stemmen.

DOOR LENNART OUWENDIJK
LID COMMISSIE BINNENLAND SGP-JONGEREN

WAT GEBEURT ER NA DE VERKIEZINGEN?

Als de verkiezingen van de Provinciale Staten geweest zijn, wordt er door verschillende fracties onderhandeld over de vorming van het College van Gedeputeerde Staten. De Gedeputeerde Staten zijn het dagelijks bestuur van de provincie. Ze zijn vergelijkbaar met het college van burgemeester en wethouders in de gemeente. De leden van de Provinciale Staten kiezen de leden van de Gedeputeerde Staten en controleren de Gedeputeerde Staten vervolgens ook. Daarnaast bepalen de Provinciale Staten het beleid binnen de provincie. Een andere belangrijke taak van de Provinciale Staten is dat zij de leden van de Eerste Kamer verkiezen. Dat is op zichzelf al een reden om je stem niet verloren te laten gaan bij de Provinciale Statenverkiezingen.

WAAR HOUDT DE PROVINCIE ZICH MEE BEZIG?

De provincie houdt zich bezig met verschillende taken. Het zijn te veel taken om in een kort artikel als dit te bespreken, maar we zullen bij de belangrijkste taken kort stilstaan.

- ▶ Allereerst houdt de provincie zich bezig met de inrichting van de provincie. Zij bepaalt of steden en dorpen zich mogen uitbreiden en waar bedrijventerreinen en kantoorparken mogen worden aangelegd.

ZET 20 MAART IN JE AGENDA!

Als je op de dag van de verkiezingen 18 of ouder bent, dan krijg je voor de verkiezingen een brief met een stembiljet thuisgestuurd. Na wat je hier gelezen hebt, weet je dat de Provinciale Statenverkiezingen wel degelijk belangrijke verkiezingen zijn. Het is daarom van groot belang dat jij je stem niet ongehoord laat. Zet de Provinciale Statenverkiezingen in je agenda en ga stemmen!

- ▶ Daarnaast is de provincie verantwoordelijk voor de provinciale wegen, fietspaden en bruggen waar jij iedere dag gebruik van maakt.
- ▶ Ook zorgt zij dat er goed openbaar vervoer is binnen de provincie. Kort gezegd is de provincie dus verantwoordelijk voor de bereikbaarheid van steden, dorpen en het platteland.
- ▶ De provincie houdt ook toezicht op de gemeenten. Elk jaar moeten gemeenten hun begrotingen en jaarrekeningen laten goedkeuren door de Gedeputeerde Staten. De provincie controleert daarmee of gemeenten wel goed met hun geld omgaan. Het komt ook voor dat er conflicten zijn tussen gemeenten. In dat geval bemiddelt de provincie.
- ▶ Een andere belangrijke taak is dat zij zorgt dat er op elke plek in de provincie binnen vijftien minuten een ambulance kan zijn. Hiermee kunnen levens gered worden.

Europa moet stoppen met rondpompen van geld

Bij de provinciale verkiezingen van maart staat de regio centraal. Ook de Europese Unie houdt zich bezig met regionale ontwikkeling. Jaarlijks trekt Brussel hier miljarden euro's voor uit. Dat kan best wat minder.

DOOR BERT-JAN RUISSSEN

KANDIDAAT EUROPESE VERKIEZINGEN

SOLIDARITEIT

Dat Europa oog heeft voor minder welvarende regio's en daarin investeert is natuurlijk niet verkeerd. Dat past bij een Unie die solidariteit hoog in het vaandel heeft staan. Maar daarmee is niet alles gezegd. Want de budgetten zijn wel erg omvangrijk. Er is alle reden om deze eens kritisch tegen het licht te houden.

TE OMVANGRIJK

Om te beginnen blijken de budgetten namelijk zo omvangrijk te zijn dat de lidstaten er soms geen raad mee weten. Het blijkt bijzonder lastig te zijn om voor al dat geld goede bestemmingen te vinden. De Europese Rekenkamer rapporteerde in 2018 een record aan nog niet-afgeronde begrotingsvastleggingen. Er bleek nog 267 miljard euro op de plank te liggen, geld dat wacht op goede plannen en projecten.

ONDOELMATIG

Verder wordt het geld lang niet altijd even zinvol besteed. Spanje heeft bijvoorbeeld miljarden euro's ontvangen voor de aanleg van een netwerk hogesnelheidstreinen. Maar in de praktijk maken mensen bijna geen gebruik van deze verbindingen. En zo zijn er meer voorbeelden van ondoelmatige bestedingen te noemen.

RONDPOMPEN

Daarnaast is het opvallend dat ook rijke lidstaten enorme bedragen ontvangen uit de structuurfondsen. Duitsland ontvangt bijvoorbeeld jaarlijks ruim 1 miljard euro uit de deze fondsen. Dat is toch eigenlijk onzinnig! Een welvend land als Duitsland is immers zelf prima in staat om investeringen te doen. Dat zou toch niet via de EU-begroting hoeven te lopen. Nu moeten ze flink betalen aan Brussel om de EU-kas te vullen om daar vervolgens via onder andere de structuurfondsen weer een deel van terug te krijgen. Dat is rondpompen van geld, waar niemand beter van wordt.

TEGENGELUID

Voor een deel kunnen de problemen opgelost worden door een beter toezicht op de bestedingen van de gelden. Maar wat de SGP betreft zou er ook stevig op de structuurfondsen bezuinigd moeten worden. Zoals geschetst kan dat ook gewoon, zonder dat de EU haar solidariteit met minder ontwikkelde regio's uit het oog verliest. In de huidige voorstellen van de Europese Commissie voor de langere termijnbegroting is daar helaas geen sprake van. De budgetten voor regionale ontwikkeling blijven daarin bijzonder omvangrijk. Wat ons betreft laat Nederland hier een stevig tegengeluid horen. ◀

Het regionaal beleid van de Europese Unie is vooral bedoeld om welvaartsverschillen tussen gebieden kleiner te maken. Hiervoor zijn de structuurfondsen in het leven geroepen. Daaruit worden middelen beschikbaar gesteld voor bijvoorbeeld de aanleg van (spoor)wegen en bruggen en bevordering van de werkgelegenheid. Het Cohesiefonds, één van de drie structuurfondsen, is speciaal gericht op arme regio's. De andere twee structuurfondsen, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF) worden in alle lidstaten ingezet. In totaal is voor deze fondsen voor de periode 2014 – 2020 ruim 454 miljard euro gereserveerd! Er gaan hier dus flinke bedragen in om.

“WAT DE SGP BETREFT ZOU DE EU STEVIG MOETEN BEZUINIGEN OP DE STRUCTUURFONDSEN.”

Geestelijk goud in China

Een nieuw jaar, nieuwe vooruitzichten. Ik kijk, parlementair gesproken, vooreerst uit naar een conferentie over "Godsdienstvrijheid in China", op woensdag 23 januari 2019 tussen 15.00 en 17.00 uur in het Europees Parlement in Brussel. Een tijdig initiatief gelet op de toenemende religieuze repressie van de zijde van de Chinese overheid.

DOOR BAS BELDER

EUROFRACHTIE CHRISTENUNIE/SGP

Drie vrienden van de winter" (歲寒三友), een schilderij van 13e-eeuwse kunstschilder Zhao Mengjian, waarin drie planten (de den, de pruimenboom en de bamboe) afgebeeld staan die in de winter hun schoonheid behouden. Op de website 'Bitter Winter' is dit een toepasselijk symbolisch beeld dat staat voor standvastigheid, doorzettingsvermogen en veerkracht.

De conferentie is een gezamenlijk initiatief van de drie grootste politieke fracties in het Europees Parlement. Naast de christendemocraten en de socialisten zijn ook de conservatieven/reformisten medegastheer. Namens de laatste groep (ECR) hoop ik als covoorzitter te fungeren.

Het conferentiethema wordt door experts van protestantse, roomse, islamitische en boeddhistische zijde belicht. Mijn vriend, dr. Bob Fu van ChinaAid, zal stellig ingaan op de precare situatie van de huiskerken in het "Rijk van het Midden".

Interessant is zeker ook de deelname van de hoofdredacteur van de nieuwe website "Bitter Winter" (www.bitterwinter.org), een belangrijke informatiebron over geloofsvrijheid in China, die onder het regime van Xi Jinping zwaar onder druk staat door de huidige campagne van 'sinificatie' ('verchinesing') van alle religies. Het woord van de Chinese Communistische Partij dient boven het Woord te gaan.

Wat ervaren protestantse huiskerken daarvan? Een ontroerend inkijkje verschaft de reportage van de China-correspondent van de *Neue Zürcher*

Zeitung, Matthias Müller, van zaterdag 29 december 2018. Müller woonde een erediens bij van een kleine huisgemeente (vijftien leden) in een anoniem woonblok in de hoofdstad Peking. Boven zijn bijdrage stond: "Hoe christenen in China worden onderdrukt en vervolgd".

Inderdaad, onderdrukt en vervolgd. Daarvan hadden de bijeengekomen gemeenteleden persoonlijk weet. Zo zat de voorganger twee jaar in de gevangenis. Zijn vroegere beroep als academicus mag hij niet meer uitoefenen. Momenteel verdient de echtgenote van de voorganger de kost voor het gezin. Ook zij zat vast. Zestien maanden lang werd ze steeds weer gefolterd en mishandeld. Waarom dit lijden? De voorganger en zijn gemeente weigeren zich aan te sluiten bij de protestantse staatskerk, de 'partijkerk'.

Intussen, zo schrijft Müller, wil niemand van de vijftien aanwezige christenen vertellen over de represailles waaronder hun kinderen gebukt gaan. Dat klinkt ronduit verontrustend.

Geestelijk goud blonk er ook in dat schamel ingerichte vertrekje in Peking. Een oudere dame vocht tegen haar tranen. Ze dacht terug aan de verschrikkingen tijdens de Culturele Revolutie onder Mao (1966-1976). Toen kende zij slechts haat. Pas toen ze Jezus ontmoette, werd zij zich bewust dat er ook liefde is. Jezus, nú 'het kostbaarste in haar leven'. ◀

“Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Minimaal 1 jaar zelfstandig ondernemer? Vraag ons naar de mogelijkheden voor een hypotheek.

“**Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.**”

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

Starter op de woningmarkt of doormerken naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig.

van Ommeren
FINANCIËEL ADVIESBUREAU

DS. KERSTEN, PROFETISCH BOETGEZANT IN DIENST VAN ZIJN ZENDER

Een kleurrijke schildering van een invloedrijke persoonlijkheid die voor het oog van zijn omgeving 'gestaag in 't akelig zwart' zijn weg ging, is de inhoud van *Kersten in kleur*.

Hij ging in het zwart vanwege de boete en het berouw over zijn zonden (Psalm 35:14/kt.24). Hij mocht door Gods genade ook getuigen: "Ik ben zwart, doch lieflijk (gij dochteren van Jeruzalem)" (Hooglied 1:5). Als jongen kon Henri dat wonder niet klein krijgen: "Wat is er in God een zaligheid, om als een verloren zondaar met God verzoend te worden". Zijn leven mag hij in dienst van de God van Zaligheid besteden.

Ds. Kersten was een kleurrijke persoonlijkheid. De hoofdstuktitels zijn boekdelen en spreken boekdelen: jongeling, voorganger, verbinder, leidsman, organisator, politicus, docent, pedagoog, beschermer en strijder. Een groot deel van de genoemde facetten heeft betrekking op de op- en uitbouw van de Gereformeerde Gemeente. Hier vraagt de politicus kort de aandacht.

POLITIEK LEVEN

Ds. Kersten wilde de calvinistische beginselen inzake de roeping van de overheid praktisch vertalen naar het politieke leven in Nederland. Hij had een afkeer van de kloostermentaliteit. "Veel mensen willen de Godserkenning verdringen naar de binnenkamer". De oorzaak van het verval van land en volk is dat "wij niet deden wat wij geroepen waren te doen. De wereld kreeg de overhand en de kerk ging eronder". Gedreven door de beginselen van Gods Woord weet hij zijn omgeving in beweging te brengen. Op 24 april 1918 is de Staatkundig Gereformeerde Partij een feit. Ds. Kersten opteerde voor de naam Vrije Antirevolutionaire Partij, maar de man die nu soms het einde van alle tegenspraak lijkt te zijn, werd in zijn tijd, zo blijkt wel uit dit boek, regelmatig tegengesproken.

Diverse kinderen en knechten des Heeren konden de gang van ds. Kersten niet meemaken. Ouderling Potappel verzuchtte "dat er maar één partij is, de partij van koning Jezus". Collega-predikanten, onder wie ds. J. Fraanje en G. van Reenen, ageerden stevig. De geestelijke band bleef. Kersten werd zelfs in diverse gemeenten de kansel ontzegd. In die tijd ging het er intern pittig aan toe. Hij kreeg vanuit eigen gelederen veel laster en smaad te verwerken. Ondanks de aanvallen hield de Heere ds. Kersten staande en mocht hij zijn taak en roeping in het politieke leven vervullen. Er waren kinderen des Heeren die biddend werkzaam waren voor de partij en ds. Kersten.

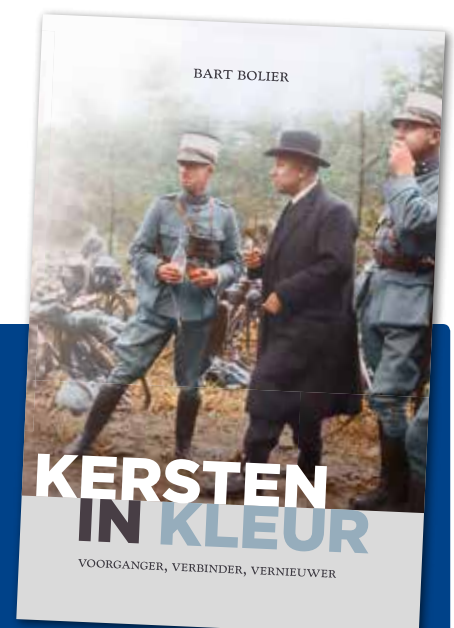
HET GETUIGENIS IS HEILIG

Waar ds. Kersten stond als politicus liet aan duidelijkheid niets te wensen over. Hij stond voor beginsel- en getuigenispolitiek. De overheid moest teruggeroepen worden naar de gehoorzaamheid aan de Schrift. "Geen haalbaarheidspolitiek, want niet het resultaat maar het getuigenis is heilig", zo stelt Bolier. Zijn optreden met betrekking tot het gezantschap bij de paus, laat wel zien dat politiek gevoel hem niet vreemd was. Bolier constateert dat ds. Kersten niet alleen weerstand opriep

in de Kamer, maar dat ook in eigen gelederen de steeds scherper wordende toon en radicaler wordende boodschap niet altijd gewaardeerd werden. Theologische polemieken bevorderden ook de eenheid in de partij niet.

AANBEVELENSWAARDIG

Niettemin staat vast dat ds. Kersten van grote invloed geweest is. Hij poogde in alle gebrek het volksleven te kerstenen en overheid en onderdaan op te roepen in gehoorzaamheid aan Gods Woord en wet te wandelen. Bolier schetst in een zeer leesbare stijl een eerlijk beeld. Inschattingsfouten, een te scherpe toon, feitelijke onjuistheden en inconsequenties waren ook ds. Kersten niet vreemd. Ds. Kersten, gevreesd en gesmaad door zijn vijanden, maar geliefd bij het volk des Heeren, was een profetische boetgezant die zijn leven in dienst stelde van zijn Zender. Veel waardering voor dit boek. Hartelijk aanbevolen voor jong en oud. ◀

**Bart Bolier, *Kersten in kleur*.
Voorganger, verbinder, vernieuwer.**

Apeldoorn (De Banier), 2018: € 14,95

+ Service zit in onze genen

Alles voor een tevreden klant

RUIM 1970 BEOORDELINGEN
QASA.NL | JANUARI 2019

Zo doen wij dat

Wij zien service voor en met name na de koop niet als kosten, maar als reclame. Want, juist door bestaande klanten in de watten te leggen, verhogen wij onze klanttevredenheid. Hierdoor bouwen wij aan relaties voor de lange termijn. Als familiebedrijf zit het verlenen van service er bij ons ingebakken. Het in ons gestelde vertrouwen waarmaken geeft ons échte voldoening. Hoe blijer u bent, hoe meer werkplezier wij hebben.

DBKEUKENS.NL

DE Banier

HET WATERSCHAP

Droge voeten
Voldoende schoon water

Vóór
de veiligheid

GAYKO
BETERE RAMEN EN DEUREN

Het beste kozijn voor uw huis

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en GAYKO kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek en gepatenteerd veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en duurzaam. Daarnaast besparen ze energie, hebben ze een hoge isolatiewaarde en zijn ze onderhoudsvriendelijk. Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer.

*Made in
Germany*

A. v. Leeuwenhoekweg 38
ALPHEN A/D RIJN
0180 32 18 18
alfaramen.nl

Tinstraat 99
RIDDERKERK

Darwinstraat 12
ZOETERMEER

Hoogeveenenweg 81
NIEUWERKERK A/D IJSEL

Mortiereboulevard 40
MIDDELBURG
0118 44 19 44
ascozeeland.nl

Oud Loosdrechtsedijk 69e
LOOSDRECHT

Rijksstraatweg 233
ELST (RHENEN)
0318 47 21 14
esseveld.nl

Dijnselburgerlaan 1-12
ZEIST

autoVerbeek

› Mobiliteit in beweging

Personen- en
bedrijfswagens

Brommobiel
dealer

Occasions
met garantie

Onderhoud
en reparatie

Voordelig
tanken

Brandschoon
wassen

Financiering
en leasing

Van harte welkom › Lageveld 9, Speuld (Ermelo) | 0577 407 386 | autoverbeek.nl

Beekjes en rivieren

Zonder water kunnen we ons Nederland niet voorstellen. Ons land is een kustland en de kuststrook is relatief groot. Maar dat is niet het enige. Nederland kent verschillende streken, waarvoor water steeds in een of ander opzicht medebepalend is. Watervoorziening en -beheersing is nodig. Het raakt de veiligheid en het welzijn van ons land en zijn inwoners.

INHOUD

16

De waterschappen

Door het water	4
Vaak vergeten	5
Springlevend waterschap	6
De weg kwijt...	9
Januaristormen	11
Varia	12
Vrezen voor je leven?!	15
De waterschappen	16
SGP in Vechtstromen	18
Nieuwsoverzicht	23
Werkbezoek RijkZwaan	24
Talkshowpardon	27
Veilig winkelen	28
Een heilloze weg	29
33.000 euro per maand	31

Waterschappen doen belangrijk werk. Het is een voorrecht dat daarin SGP'ers vertegenwoordigd zijn. Als het om welzijn en veiligheid gaat, is Gods Woord immers onmisbaar als fundament en als richtsnoer. Daarom hopen we voor hen op een gunstig verkiezingsresultaat. We wensen deze vertegenwoordigers van harte Gods zegen toe om hun werk op een gewetensvolle manier te mogen doen.

De waterschapsverkiezingen zijn in praktische zin gekoppeld aan die voor de Provinciale Staten. Bij dit laatste stonden we in het vorige nummer al stil. Niet onvermeld mag blijven dat er sprake is van nog een verbinding. De nieuwgekozen leden van Provinciale Staten kiezen immers de leden van de Eerste Kamer. Dat onderstreept nog maar weer het politieke belang van de provincie. We hopen overigens dat ons tweemanschap in de senaat zijn werk mag voortzetten. Van harte wijsheid en getrouwheid toegewenst.

Ten aanzien van waterschappen en Eerste Kamer vindt er nog wel eens discussie plaats over het democratisch gehalte. Dat is dan een overeenkomst tussen beide. Het argument dat veel wordt gehoord is dat deze bestuurlijke lichamen te weinig open en direct zouden zijn. Dit argument doet het goed. En als er dan nog aan wordt toegevoegd dat vertrouwen van de burger in de politiek moet worden bevorderd, kun je haast niet meer tegen zijn.

Toch moeten we niet meegaan in deze denktrant. De manier waarop daaraan -ook door de media- invulling wordt gegeven, stelt allesbehalve gerust. Opperflakkigheid grijpt allerwege om zich heen. Onder het mom van openheid en directheid struikelen recht en waarheid op de straten. Wij roepen de overheid op om bij deze staatsrechtelijke -en Bijbels-christelijke!- noties de wacht te betrekken.

Om belangrijk werk te doen, hoef je ook helemaal niet in de belangstelling te staan. Het is soms zelfs beter van niet. Wie we ook zijn en waar we ook zijn gesteld, onze hoogste opdracht is om in eenvoud en oprechtheid te leven voor Gods aangezicht. En het belangrijkste werk is knieënwerk. Om in het verborgene de Heere schuld en tekort te belijden. Waar zulke bidders zijn, ontsluit zich de bron van Gods genade. En dan zal het ondanks alle zorgen over het morele verval van ons land, toch waar zijn: "De beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods" (Psalm 46). ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

- “Maar nu, alzo zegt de HEERE, uw Schepper, o Jakob, en uw Formeerder, o Israël: Vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne. Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen.”
Jesaja 43:1 en 2a

Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn

Bij vele ouderen zullen in de afgelopen weken de gedachten vermenigvuldigd zijn, als ze terugdenken aan de watersnood van 1953. Toen soms hele gezinnen zijn verdronken in de kolkende golven van de overstromingen, die grote delen van ons vaderland onder water zette. In vele families, vooral in Zeeland en Zuid-Holland, vielen lege plaatsen.

Er ging een sprake Gods door ons land. Maar “wie merkt op en hoort?” Dit zegt Jesaja in het voorgaande hoofdstuk, waarin in het laatste gedeelte de mens der zonde getekend wordt.

De profeet moet klagen: “Gij ziet wel vele dingen, maar gij bewaart ze niet”. Moet dat ook van ons niet gezegd worden? We mogen met de dichter wel instemmen:

*“Wij hebben God op 't hoogst misdaan;
Wij zijn van 't heilspoor afgegaan;
Ja, wij en onze vaad'ren tevens.
Verzuimend alle trouw en plicht,*

*Vergramden God, den God des levens,
Die zoveel wond'ren had verricht”.*
(Psalm 106:4)

De dichter mocht zichzelf erbij insluiten. Het was hem tot schuld geworden. U ook? Dan roept de profeet uit: “Maar nu, alzo zegt de HEERE, uw Schepper”... Hij, Die mij goed en naar Zijn beeld geschapen had. Van Wie ik vrij- en moedwillig ben afgeweken. Wiens beeld ik heb verloren door mijn diepe val in Adam. “Alzo zegt de HEERE”. De Verbondsgod spreekt: “O Jakob, en uw Formeerder, o Israël: Vrees niet”. Een Jakobsvolk wat zo vaak vreest, als zij ziet op zichzelf, hun zonde en ongerechtigheid. En toch hoeven ze niet te vrezen. Waarom niet? Het is een uitverkoren volk en Die grote ‘Ik’ spreekt: “Want Ik heb u verlost;

DS. K. BOEDER
Dirksland

Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne”. O, wonder van ontfermende genade! Onder dat volk wat om eigen schuld in ballingschap zou komen, zou er nog een overblijfsel zijn. Hij roept het hen toe: “Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen”. Ze zouden niet alleen verlost en teruggebracht worden, maar Hij zou hen ook beschutten en beschermen. Waarom? De Knecht des Vaders heeft dat volk uit eeuwige liefde gekocht met Zijn dierbaar bloed. Al van eeuwigheid is Hij met Zijn hart Borg geworden. Hij stelde Zijn leven voor Zijn schapen en niemand zal ze uit Zijn hand rukken.

Lezer(es), hoe het dan ook gaat met de Kerk, het gaat altijd goed. Dan moeten ze soms wel door diepe wateren en ze denken overstroomd te worden. Maar Hij is Die Middelaar van verdienste én toepassing. O, als het dan beleefd mag worden: “Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne”. Het eigendom van Hem te zijn, Die een volkomen offer heeft gebracht. Voor rekening van die Ander te liggen. Dan moet de Kerk door vele verdrukkingen ingaan. Maar Hij zal ze nooit begeven of verlaten. Hoe het ook gaat: “Ik zal bij u zijn”. Wat een troost als we zo terug mogen denken aan dierbaren. Maar hoe is het met u/jou? Het is nog te verkrijgen, ... om Christus wil. ◀

Ten onrechte vaak vergeten: het waterschap

Droge voeten, hoge dijken, brede of smalle watergangen, een goede waterkwaliteit en zorgvuldige waterbeheersing. Wat hebben dergelijke onderwerpen uit de wereld van het waterschap te maken met de Staatkundig Gereformeerde Partij?

Het *Program van Beginselen* rept immers met geen woord over het waterschap? Het waterschap is toch een vorm van een functionele overheid? Een functionele overheid met één opdracht.

Toch vinden 20 maart 2019 de verkiezingen plaats van de Provinciale Staten én de waterschappen. Het eerste officiële waterschap was het Hoogheemraadschap van Rijnland dat graaf Willen II van Holland oprichtte. Het is daarmee één van de oudste bestuurlijke organen, maar het democratische gehalte kreeg voor het eerst gestalte in 2015. Opmerkelijk, want het polderen begon toch bij de totstandkoming van de polders. Het is gezien de jongste ontwikkelingen dan ook wel begrijpelijk dat soms tijdens vergaderingen de verkiezingen van waterschappen per ongeluk vergeten worden. Maar... onterecht!

BELANGRIJK GENOEG

Aan de taak van waterschappen kan het namelijk niet liggen. Die is belangrijk genoeg. Sinds 1848 staat de taak van het waterschap in de Grondwet. Het is verantwoordelijk voor het waterbeheer in kwalitatieve en kwantitatieve zin. De kwaliteit behoeft geen nadere toelichting. De kwantiteit is een ander verhaal. Vorig jaar had Nederland te maken met een forse periode van droogte. Dan zijn alle

ogen gericht op de waterschappen. Hoe blijft het grondwaterpeil ten behoeve van bijvoorbeeld de landbouw op peil? In 1995 was alle hens aan dek vanwege wateroverlast. Het water stond gevaarlijk hoog in het Gelderse Rivierenland. Ook toen waren de ogen gericht op de waterschappen. In samenwerking met de gemeente kwam het zelfs tot evacuaties. Het teveel aan water zo spoedig mogelijk afvoeren, of wat tegenwoordig meer aan de orde is: het water bufferen voor tijden van droogte. D66 en GroenLinks roepen het kabinet in aanloop naar de verkiezingen op het grondwaterpeil in de veengebieden te verhogen. Veehouders en agrariërs zijn gebaat bij een lage stand. Voor de fundering van huizen en gebouwen heeft die lage stand helaas weer negatieve gevolgen. De rol van de waterschappen is dus van wezenlijke betekenis voor de woon- en leefomgeving van burgers.

RENTMEESTERSCHAP

Het werk binnen het waterschap heeft te maken met rentmeesterschap. Geen terrein in het leven is neutraal, ook al doen velen ons dat geloven. Dat geldt dus ook het werk van de bestuurders in de waterschappen. De scheppingsopdracht is bouwen en bewaren. De bestuurders beslissen over het grondwaterpeil. Dat is van belang voor de natuur, de landbouw en de veeteelt. Zij beslissen over waterkeringen et cetera. Dat is van belang voor

de veiligheid van de bewoners. Een groot deel van Nederland ligt tenslotte onder de zeespiegel. Zij beslissen over vaar- en waterwegen. Dat is van belang voor de toegankelijkheid van gebieden en de waterafvoer. Het werk van het waterschap heeft te maken met Gods schepping. Dat werk moet op een Bijbels verantwoorde manier plaatsvinden.

HET LAATSTE WOORD

Recreatie is eveneens een belangrijk beleidsterrein. Bij al die onderwerpen geldt: Gods Woord dient het laatste woord te hebben.

Het geluid van de SGP moet daarom ook gehoord worden in de bestuurlijke vergaderingen van de waterschappen. De SGP voelt zich verantwoordelijk voor het beleid binnen de waterschappen. Op 20 maart is het zover. Dan zijn er verkiezingen voor de waterschappen én voor de Provinciale Staten.

Laten we in biddend opzien tot de Heere onze verantwoordelijkheid nemen, zodat het SGP-geluid vernomen kan worden. Laten we in het bijzonder de vertegenwoordigers en de bestuurders aan de Heere opdragen. ♦

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

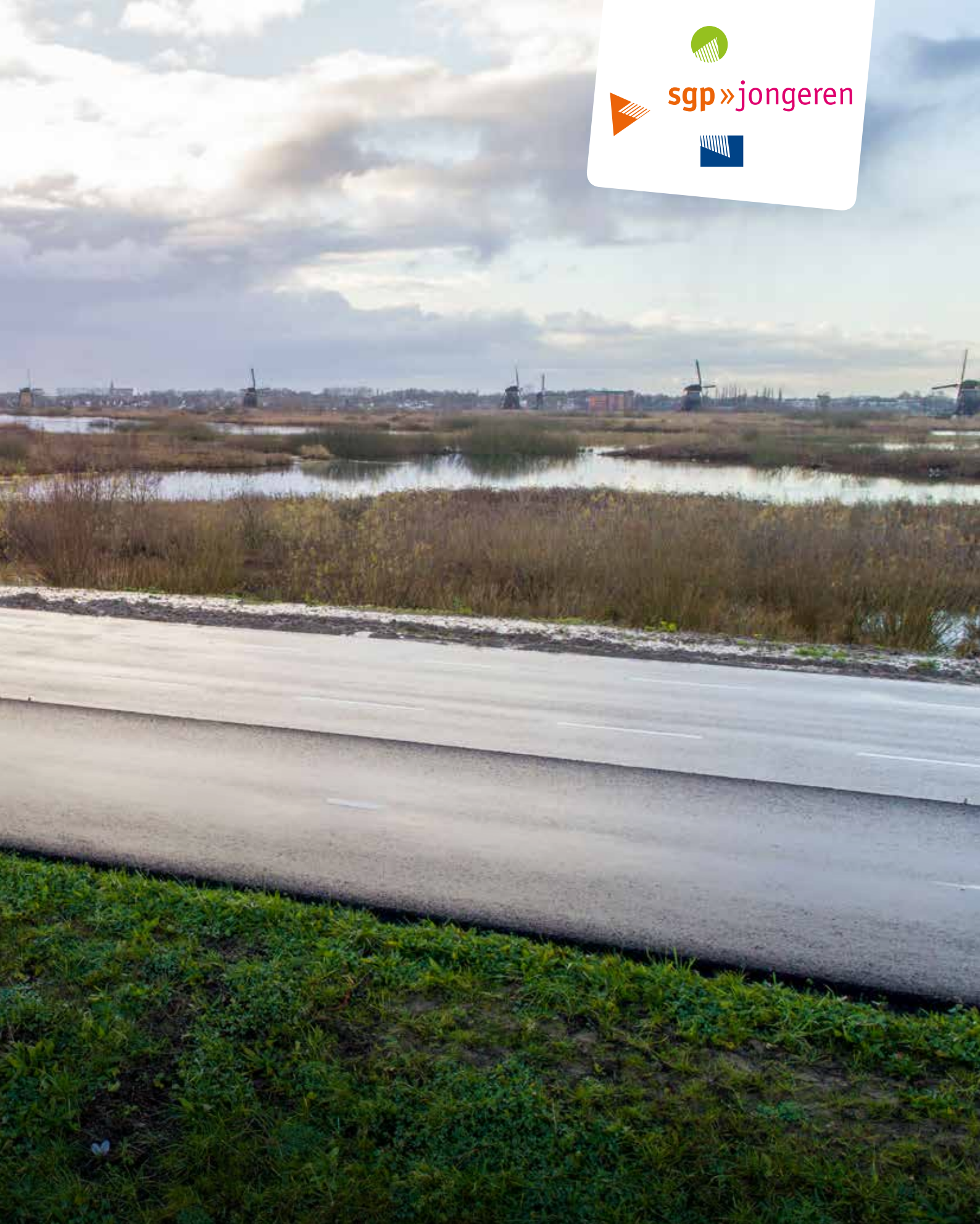
Het oudste overheidsorgaan bestaat al 764 jaar, maar is springlevend!

SGP-jongeren is blij met de waterschappen die veel werk verzetten, zodat dijken in een goede conditie verkeren en sluisen, stuwen en gemalen onderhouden worden om de waterstanden te regelen bij droogte of wateroverlast. Maar ook het afvalwater wordt gezuiverd, zodat het water in beken, sloten en rivieren van goede kwaliteit blijft. Dat gaat niet vanzelf. Integendeel, daar moeten keuzes voor worden gemaakt.

DOOR JOHANNES VAN DER POEL

COMMISSIE LID DUURZAME ONTWIKKELING EN LANDBOUW SGP-JONGEREN

sgp»jongeren

STEMMEN

Op 20 maart mag iedereen boven de achttien naar de stembus om een waterschapsbestuur te kiezen. Door te stemmen heeft u invloed op de keuzes die het waterschap maakt en beslist u mee over hoe uw belastinggeld wordt besteed. In het waterschapsbestuur komen vragen aan bod als: Creëren we ruimte voor natuur of voor industrie? Hoe wordt het waterbeheer vormgegeven in drogere periodes, zoals afgelopen zomer?

KEUZES

De politieke partijen in het waterschapsbestuur hebben elk hun eigen visie op goed waterbeheer. Door een uiterst constructieve houding komen verschillen niet altijd even helder uit de verf. Soms wel. Zo heeft de SGP zich in het water-

schap Vallei & Veluwe nadrukkelijk ingezet om duidelijk te maken dat er in het buitengebied meer actoren zijn die de waterkwaliteit beïnvloeden, dan enkel het handelen van de boeren. Bovendien heeft de partij zich ingezet voor de BECH (Bio-Energie Centrale Harderwijk). Met name SGP-heemraad Bert van Vreeswijk is hiervan de bestuurlijke trekker geweest. Het biogas is afkomstig van rundveemest in combinatie met coproducten, zoals graanresten en oud gras en wordt opgewekt tot groen gas en geleverd aan het aardgasnet, waarvan maar liefst 5.000 huishoudens kunnen profiteren. Dat is pas circulair en duurzaam!

LANGE TERMIJN

Doordat het sinds het jaar 1255 functionerende overheidsorgaan slechts een

beperkt takenpakket heeft, namelijk de zorg voor het watersysteem en de afvalwaterzuivering, roept het bij sommigen een stoffig imago over zich af. Dat kan, maar de wil om te komen tot antwoorden op bijvoorbeeld de gevolgen van de weers-extremen of nieuwe stoffen in het rioolwater is ruimschoots aanwezig. Dat lange-termijndenken is dan ook kenmerkend voor de waterschappen. Keuzes die nu worden gemaakt, gaan over de toekomstige leefomgeving en -omstandigheden.

KLIMAAT EN CIRCULAIR

SGP-jongeren wil dat we als rentmeesters zorgvuldig omgaan met de schepping. Concreet: het klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte en een circulaire economie stimuleren. Zo moeten watersystemen

MAAK KENNIS MET EEN AANTAL JONGE SGP-KANDIDATEN VOOR DE WATERSCHAPPEN

Wat motiveert jonge SGP'ers om zich in te zetten voor het waterschap en wat willen ze bereiken? Johannes van der Poel (18) kandidaat voor waterschap Vallei & Veluwe en Jan-Pieter Bijzagte (26) kandidaat voor waterschap Scheldestromen stellen zich voor.

Wat motiveert je om in het waterschapsbestuur zitting te nemen?

Johannes: "Op mijn veertiende werd ik actief bij waterschap Vallei & Veluwe. Kort daarna volgde de installatie tot nationale jeugddijkgraaf. Het waterschapswerk sprak me aan. Vandaar dat ik besloot om de opleiding watermanagement te volgen. Nu zit ik in het examenjaar en komt de opgedane kennis en ervaring goed van pas in het bestuurswerk."

Jan-Pieter: "Binnen het waterschap spelen verschillende belangen, maar ligt de nadruk vooral op de technische invulling. Vooral onderwerpen die te maken hebben met schoon water in de sloot boeien me enorm, mede vanuit mijn werk in de agrarische sector. Vandaar dat ik graag in het waterschap meedenk over vraagstukken op dit terrein."

Wat merkt de kiezer van het werk van een SGP-waterschapsbestuurder?

Johannes: "In Nederland is er een collectief belang om droge voeten te houden. De manier waarop waterschapsbesturen nu werken toont dat aan. Er is een hoge compromisbereidheid. Toch worden SGP-waterschapsbestuurder doorgaans aangemerkt als bestuurders met een dosis nuchter 'boerenverstand', een flinke dossierkennis en de wil om belangen slim af te wegen."

Jan-Pieter: "Ik ben ervan overtuigd dat SGP-waterschapsbestuurders vanuit hun overtuiging een extra motivatie halen om zich in het waterschap als rentmeesters in te zetten voor de veiligheid in het gebied en voor een waterschap wat op een verantwoorde manier klaar is voor de toekomst."

Waar wil je je de komende periode voor inzetten?

Johannes: "Waar ik me echt sterk voor wil maken is dat het waterschap veel beter inspeelt op de veranderende maatschappij. Het waterschap is sterk in technische innovaties, maar sociale innovatie, zoals communicatie met inwoners bij wateroverlast, is nog teveel onderbelicht."

Op het laatstgenoemde vlak moeten meer stappen worden gezet."

Jan-Pieter: "Binnen ons gebied zal zoet water een belangrijk thema blijven. Verder vind ik het erg belangrijk om burgers te informeren over de mogelijkheden en de onmogelijkheden van het waterschap. Bij extreme neerslag kan het wel eens iets langer duren voordat het water weg is. Wat dan belangrijk is, is om hiervan te leren en samen met de betrokkenen naar mogelijke verbeteringen te zoeken."

Waarom vind je dat jongeren moeten stemmen bij de waterschapsverkiezingen?

Johannes: "In het waterschapsbestuur proberen we op een praktische wijze invulling te geven aan de Bijbelse opdracht van rentmeesterschap. Dat is al een reden om te stemmen en het belang van verstandig waterbeheer te onderstrepen. Bovendien gaan veel keuzes over onze waterbestendige toekomst!"
Jan-Pieter: De waterschapsverkiezingen zijn voor veel mensen een beetje een ver-van-m'n-bedshow. Omdat de verschillende partijen in het waterschap de veiligheid van het gebied wel als belangrijkste punt zien, is er soms weinig verschil

robuuster worden gemaakt om bij hevige regenval beter te kunnen bergen en afvoeren. Bovendien moeten plannen worden gemaakt en maatregelen worden voorbereid om zoetwater te bufferen voor droge periodes. Daarbij kan onder meer gebruik worden gemaakt van de bodem. In de komende jaren willen de waterschappen met boeren en grondeigenaren werken aan een betere kwaliteit van de bodem.

PRAKTISCH EN SLIM

De SGP en SGP-jongeren liggen op dezelfde lijn: een visie gebaseerd op de Bijbelse opdracht om de aarde te bouwen en te bewaren. We weten dit te vertalen naar praktische en verstandige keuzes om goed en slim waterbeheer vorm te geven en te waarborgen. Kunnen de SGP-politici op u rekenen?

merkbaar. Wat echter wel belangrijk is om te beseffen, is dat beslissingen binnen het waterschap in de toekomst grote gevolgen kunnen hebben. Daarom is het voor iedereen, maar zeker voor jongeren, belangrijk om bij de waterschapsverkiezingen te gaan stemmen. ◀

JAN-PIETER BUNAGTE

JOHANNES VAN DER POEL

In de column Kanttekening geeft **Martin van der Spek**, de nieuwe lijsttrekker voor SGP-ChristenUnie in **hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard** (HHSK) zijn mening over een specifiek onderwerp dat in HHSK speelt.

DE WEG KWIJTT...

Als SGP-ChristenUnie in het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) weten we goed wat we willen. We hebben een duidelijke verkiezingskoers onder het verkiezingsmotto 'Levend Water'. We zijn op de goede manier standvastig en dus geenszins 'de weg kwijt'.

Toch willen we de weg wel kwijt, onder het motto dat het waterschap zich 'op haar kerntaken moet focussen'. Het beheer van (veelal polder)wegen hoort daar eenvoudigweg niet bij. HHSK beheert in de Krimpenerwaard in totaal 167 kilometer wegen en 225 bruggen en duikers. En da's fors. Deze taken kunnen wat SGP-ChristenUnie betreft prima worden overgenomen door de 'inliggende gemeenten' Krimpenerwaard en Krimpen aan den IJssel. Overigens: in heel Nederland is korter of langer geleden veelvuldig infrastructuur overgedragen aan gemeenten. Het is ook nog eens goedkoper omdat het waterschap geen btw kan terugvragen (en gemeenten wel). Dan is al gauw het nodige weer verdiend. En dat is in het (financiële) belang van inwoners en ondernemers.

Ons standpunt wordt gesteund door het rapport *Bestuurlijke verkenning waterschapswegen – Waar een wil is, is een weg* (2018), onder voorzitterschap van voormalig minister Karla Peijs. Ook zij concludeert dat een overdracht van waterschapswegen dient plaats te gaan vinden en roept de betrokken overheden daartoe nadrukkelijk op. Aanbevolen wordt een overdrachtsplan te maken, waarbij een gewenningsbijdrage ruimte biedt om de financiële huishouding van de betrokken gemeenten aan te passen aan de nieuwe, toekomstige situatie. Immers, gemeente Krimpenerwaard heeft 161 van de 167 kilometer polderweg in haar gemeente liggen en maar 65% van het totale inwoneraantal van het gebied Krimpenerwaard.

SGP-ChristenUnie wil in de komende bestuursperiode eindelijk concrete afspraken maken en de uitvoering spoedig gaan regelen. Want uitstel van deze discussie is de vlucht naar voren. Tegelijkertijd willen wij de overdracht aan gemeenten zorgvuldig verbinden aan een langjarige afspraak om deze methodiek naar nihil af te bouwen, zodat gemeenten hieraan 'kunnen wennen'.

Zo raken we 'de weg kwijt', zonder de weg kwijt te raken, oftewel, zonder te ontsporen... Want daar waren en zijn we niet van. Gesnipt, gesnapt, gesnopen?

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

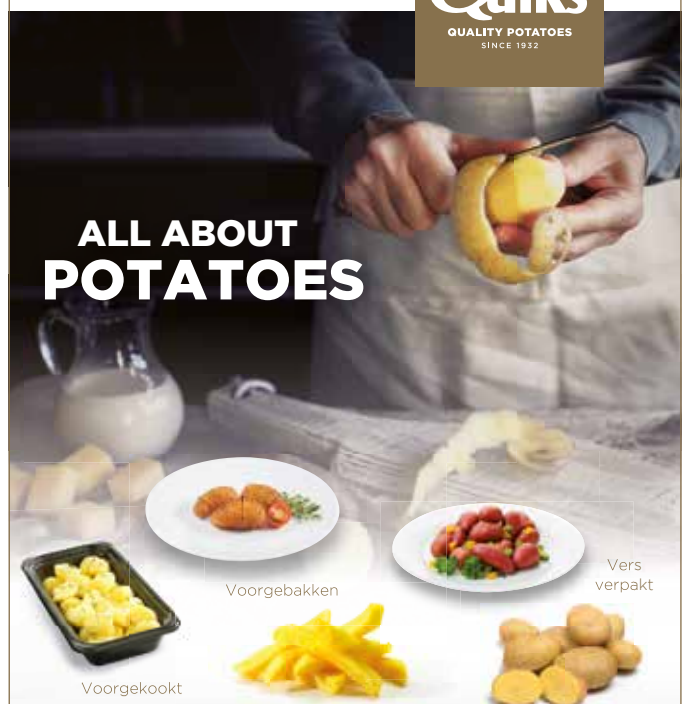
MKB | ZVP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

JANUARISTORMEN

Na de publicatie van de Nederlandse vertaling van de Nashvilleverklaring stak er een heftige storm van kritiek op. Ook het klimaatakkoord en het kinderpardon zorgden voor veel turbulentie in politiek Den Haag.

NASHVILLE

Kortgeleden overdachten we bij de opening van een fractievergadering de woorden die de Heere Jezus tot Zijn discipelen sprak: zijt dan voorzichtig als de slangen, en oprecht gelijk de duiven. Dat is zeker ook bij het onderwerp huwelijk en seksualiteit nodig. Voorzichtigheid, omdat dit mensen heel diep en persoonlijk raakt. Voorzichtig ook, omdat voor christenen vertrouwde termen in een seculiere samenleving makkelijk verkeerd worden begrepen. Die voorzichtigheid mag niet ten koste gaan van de oprechtheid. In Bijbels licht is helder dat seksualiteit een geschenk van God is in de bedding van een trouwverbond tussen een man en een vrouw. Daar willen we oprecht voor uitkomen, ook als dat met de tijdgeest botst. De storm kreeg orkaankracht toen in het nieuws kwam dat ik een 'antihomopamflet' zou hebben ondertekend. Ik heb eerlijk geprobeerd uit te leggen hoe het gelopen is, dat ik nooit bewust een handtekening onder een verklaring heb

gezet, maar dat ik de strekking van die verklaring steun, omdat ik mij herken in de klassiek-christelijke noties over huwelijk en seksualiteit. Het is een goede zaak dat aan de verklaring een pastoraal getoonzette toelichting is toegevoegd. Dank voor de vele blijken van meelevens tijdens de storm! Dat was hartverwarmend. Dan voel en waardeer je temeer de grote onderlinge verbondenheid. Een Kamermeerderheid heeft een debat over Nashville geagendeerd. Omdat de lijst van debatten erg lang is, is nog onbekend wanneer dat zal plaatsvinden.

STORM IN DE COALITIE

Binnen de coalitiepartijen stormde het rond twee gevoelige onderwerpen: kinderpardon en klimaatbeleid. Met veel

kunst- en vliegwerk werd voorkomen dat het coalitieschip strandde.

Roelof Bisschop heeft in het asieldebat aangegeven dat wij de steeds weer herhaalde pardonregelingen geen goede zaak vinden. Het ondermijnt

de rechtvaardigheid van ons asielbeleid en heeft een aanzuigende werking. Wel zijn en blijven we positief over de mogelijkheid om met maatwerk in echt schrijnende gevallen een barmhartige oplossing te vinden.

In het klimaatdebat zien we eveneens dat de politieke tegenstellingen binnen de coalitie groot zijn. Als SGP voelen we ons niet thuis bij de extremen. Onze woordvoerder Chris Stoffer beklemtoont terecht dat een realistische koers betekent dat we ons rentmeesterschap ernstig nemen, maar tegelijk nuchter blijven bezien of maatregelen haalbaar, betaalbaar en betrouwbaar zijn.

Zo probeert de SGP te midden van alle stormen een vaste koers te varen! ◀

PARTIIDAG 2019

Net als op het verkiezingscongres van 16 februari, zal ook op de partijdag aandacht worden besteed aan de Europese verkiezingen. Noteert u de datum alvast in uw agenda?

Locatie: NBC Congrescentrum, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein

Datum: zaterdag 18 mei 2019

We hopen u daar te ontmoeten!

Koninklijk onderscheiden: Henk van Dieren

Bij de omslag van het jaar zaten de bijna vijftien jaar Statenlidmaatschap in Zuid-Holland erop. Vanwege bijzondere omstandigheden werd de ambstermijn helaas niet volgemaakt. Door de gemeentelijke herindelingen is ook de provinciegrens tussen Zuid-Holland en Utrecht niet meer hetzelfde. En als je niet meer in de provincie woont, kun je er ook geen Statenlid meer zijn.

Een bijzonderheid bij dit afscheid is de koninklijke onderscheiding die werd uitgereikt. Niet alleen voor het Statenlidmaatschap, maar ook voor het wethouderschap in de gemeente Zederik en de twaalf jaren raadslidmaatschap werd Henk van Dieren benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

PERSONEELSMUTATIES

Op het partijbureau zijn twee nieuwe collega's in dienst gekomen.

Per 1 februari is **Vincent Holleman** benoemd als adviseur bestuurders(vereniging) voor 0,6 fte. Vincent is Wilhelm Doeleman opgevolgd die onlangs afscheid heeft genomen. Vincent studeerde Bestuurskunde aan de Hogeschool van Amsterdam. Het afgelopen halfjaar heeft hij voor de TK-fractie als afstudeerproject onderzoek gedaan naar het 'gendervraagstuk'. Vincent is verantwoordelijk voor de ondersteuning van SGP-politici en -bestuurders.

Ruth Roos is per 1 februari begonnen als communicatiemedewerker voor 0,8 fte. Ruth heeft de studie Bedrijfskunde afgerond aan de Christelijke Hogeschool Ede. Ze zal zich vooral bezighouden met de website, het publicatieplatform, de uitvoering van het socialmediabeleid, de ondersteuning van partijbijeenkomsten en (verkiezings)campagnes.

We wensen Ruth en Vincent een goede tijd toe bij de SGP en van harte Gods zegen op hun werk.

Giften

Wij zijn ontzettend dankbaar voor alle giften die wij ontvangen van leden, kiezers en belangstellenden. Vanwege nieuwe privacyregels is er vanaf januari 2019 een aantal zaken veranderd. Wij zien bij betalingen nu geen naw-gegevens meer. Wij zijn echter verplicht om alle giften vast te leggen, met daarbij de naw-gegevens van de gever. Daarom vragen wij u om:

- het betalingskenmerk te gebruiken wanneer u graag een gift geeft via acceptgiro (Deze is namelijk gekoppeld aan uw gegevens.);
- als u een losse gift geeft, uw adres, postcode en woonplaats te vermelden.

Facturen Lidmaatschap 2019

Bent u afdelingslid, dan hebt u als het goed is uw factuur voor het lidmaatschap van 2019 ontvangen.

Velen van u hebben deze factuur inmiddels betaald.

Hartelijk dank daarvoor! Indien u de factuur nog niet betaald hebt, zien wij uw betaling graag spoedig tegemoet. Voor een juiste administratieve verwerking verzoeken wij u nadrukkelijk om bij uw betaling het factuurnummer te vermelden. Alleen in geval van een iDealbetaling is dit niet mogelijk, maar ook niet nodig. Uw betaling wordt dan automatisch op de juiste manier verwerkt.

AGENDA

WOENSDAG 27 FEBRUARI

Jaarvergadering Vlissingen

Lijsttrekker waterschap en kandidaten PS
20.45 uur (daarvoor is er nog een huishoudelijk deel)
vlissingen.sgp.nl/agenda

DONDERDAG 7 MAART

Tijdrede pkv. Scherpenisse

Ds. G. Pater uit oudorp
19.30 uur
Gebouw Ger.Gem. Scherpenisse.

VRIJDAG 15 MAART

Tijdrede afd. Elburg

Ds. W.L. van der Staaij uit Scheveningen
19.30 uur
Elburg, Beekstraat 3, geb. Herv. Ev. Kerkbe-
lang

DINSDAG 19 MAART

Residentie Pauzedienst

Ir. Chris Stoffer
Ds. A.Voorwinden
Frans van Riessen (orgel)
12.30 – 13.10 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

WOENSDAG 10 APRIL

Tijdrede Beekbergen

Ds. A. Schreuder
19.30 uur
Beekbergen, Ruitersmolenweg 29, geb. GG

WOENSDAG 24 APRIL

Tijdrede pkv Ederveen

Ds. A. T. Huijser uit Sliedrecht
19.30 uur
Ede, Lunterseweg 25, Petrakerk

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 14 maart 2019. De kopij kan tot en met woensdag 27 februari bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op 18 april verschijnen.

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: De 'waterschapper' aan het werk \ beeld Cees van der Wal

Pagina 6: waterschapsbeeld door Cees van der Wal

Pagina 11: 'stormy' \ beeld 123rf.com

Pagina 17: beeldorigineel van uww.nl

Pagina 23: 'wiet' en 'gehaktballen' \ beeld 123rf.com

Pagina 24, 25 en 29: beeld Huibert van den Bos

Pagina 28: beeld 123rf.com

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Goudriaan, V. Holleman,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpi.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw B.B. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wdankers@novente.nl

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN BV BNA!**

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

*In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavar).*

*" Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen! "*

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63

kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe

— TIMMERFABRIEK —

KOZIJNEN

MAATWERK

DEUREN

REMMERDEN 19F 3911 TZ RHENEN (0317) 61 27 34
de-grebbe.nl

MOETEN KWETSBAAREN VREZEN VOOR HUN LEVEN?

DOOR MR. D.J.H. (DIEDERIK) VAN DIJK
SENATOR

Eerst waren de terminaal zieken aan de beurt. Mensen die er bijna waren geweest, dus. Daarna de chronisch zieken. Op de voet gevolgd door de psychiatrische patiënten. Na enige tijd kwamen de beginnend dementerenden in het vizier. En vervolgens de gevorderd dementerenden die hun wil niet meer goed konden uiten. De volgende categorie was de groep mensen met een stapeling van ouderdomsklachten. Hierbij sloten zich de mensen met een voltooid leven aan. En ten slotte - voor dit moment althans - was er een Coöperatie Laatste Wil die 'zelfmoordpoeder' wil verstrekken aan alle liefhebbers.

De intro van deze tekst schetst het traject dat euthanasie in ons land heeft gelopen. In de Eerste Kamer heb ik met minister Hugo de Jonge hierover indringend gedebatteerd. Daar is alle reden toe. Bert Keizer, arts in een levenseindekliniek, beschreef een half jaar geleden in *Trouw* op kraakheldere wijze het hellende vlak waarop wij ons bewegen. Hij deed dit naar aanleiding van zijn bezoek aan de Deense Ethische Raad. Die was verbijssterd over deze gang van zaken in Nederland. De Denen staken hun afkeer van het Nederlandse euthanasiebeleid niet onder stoelen of banken. Zij betitelden euthanasie als 'ernstig afbreuk doen aan de waardigheid van het leven'. Een van de Deense ethici vond de Nederlandse euthanasiepraktijk getuigen van onvol-

wassen gedrag. Een puberaal wegluchten voor de ellende van het leven.

Ik vind dat een treffende gedachte. Wij kunnen niet meer uit de voeten met lijden en pijn. Zelfs een zeurderige kies vraagt direct om verdoving en een snelle ingreep. Dat lijden bij het leven hoort, is een onverdraaglijke gedachte voor velen. Lijden aan je leven is niet meer van deze tijd.

NIET TE GAUW PIEPEN

We moeten weer wat flinker zijn en niet zo gauw piepen. Het leven is niet altijd

zonneshijn. Allemaal waar. En toch. Sommige sterfbedden zijn ontluisterend. Iedere waardigheid ontbreekt. Het bevreemdt niet om dan wat stoere taal uit te slaan over volhouden of hoop houden.

DOORSLAGGEVENDE ARGUMENTEN

Voor christenen is het doorslaggevende argument dat het leven aan God toebehoort. Niemand mag daar eigenmachtig over beschikken.

Voor niet-gelovigen is dit niet overtuigend. Dan is het krachtigste argument dat wij met onze euthanasiepraktijk vër boven onze macht grijpen. Beschikken over leven en dood is te groot voor de mens. We laten een geest uit de fles die nooit meer terug kan, maar alleen maar groeit. We kunnen wel een doodscultuur scheppen, maar niet beheersen. Zie de kille opsomming in de eerste alinea. Steeds meer groepen mensen worden aangemerkt als 'geschikt' voor de dood. Het proces houdt zichzelf op gang. In 1975 werd in Nederland voor het eerst euthanasie toegepast. In 2017 gebeurde dit 6.000 keer.

DRINGENDE VRAAG

Ook in de Eerste Kamer moet de vraag gesteld blijven worden aan alle voorstanders van euthanasie of zij er absoluut van overtuigd zijn dat de ontwikkeling, zoals geschetst in de eerste alinea, nooit zal uitlopen op een cultuur waarbij kwetsbaren moeten vrezen voor hun leven. ◀

WATERSCHAPSVERKIEZINGEN

Voor de 21 waterschappen in Nederland zijn er op 20 maart waterschapsverkiezingen. In elf van deze waterschappen gaat de SGP ook meedoen. Bij vier van de elf waterschappen is dat met een gecombineerde lijst met de ChristenUnie. Op deze pagina's vindt u, net als vorige maand toen het over de provincies ging, een uitneembaar overzicht van de waterschappen. Ook geven wij u de kandidaten die namens de SGP lijsttrekker zijn, of de hoogstgeplaatste positie hebben op een gecombineerde lijst.

Stem op 20 maart bij de waterschapsverkiezingen SGP!

01

SGP
waterschap Scheldestromen
Gert van Kralingen

02

SGP
hoogheemraadschap De Stichtse
Rijnlanden
Floor van Os

03

SGP
waterschap Drents Overijsselse Delta
Jan Visscher

04

SGP
waterschap Hollandse Delta
Wim de Jong

05

SGP
waterschap Rivierenland
Goos den Hartog

06

SGP
waterschap Vallei en Veluwe
Henk van der Wind

07

SGP
waterschap Vechtstromen
Gerrit Engberts

08

ChristenUnie-SGP
hoogheemraadschap Delfland
Harm Roeten

09

ChristenUnie-SGP
hoogheemraadschap Rijnland
Niek van der Plas

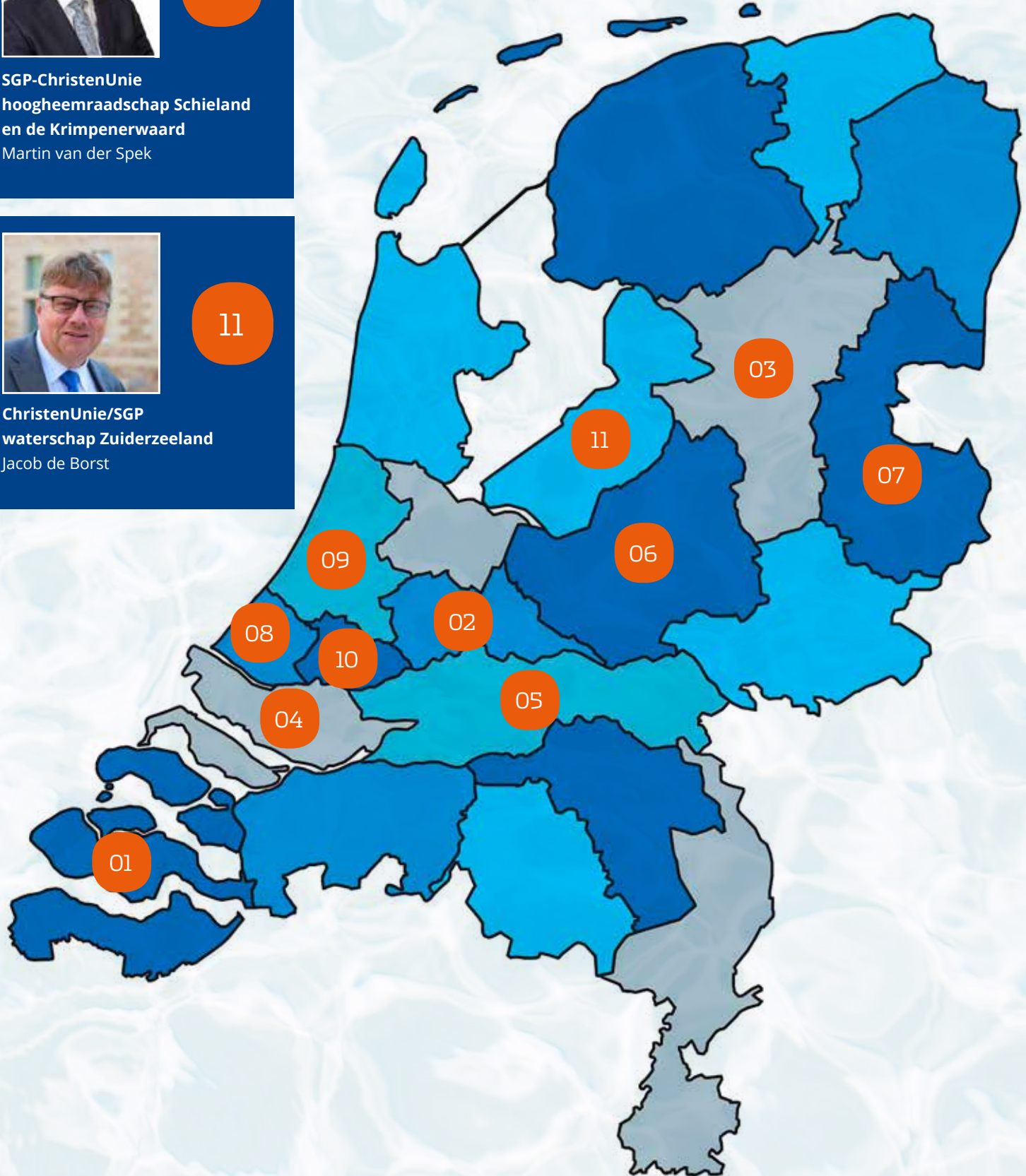
10

SGP-ChristenUnie
hoogheemraadschap Schieland
en de Krimpenerwaard
Martin van der Spek

11

ChristenUnie/SGP
waterschap Zuiderzeeland
Jacob de Borst

De SGP in waterschap Vechtstromen

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De kandidaten voor waterschap Vechtstromen, van links naar rechts: Johan Baan, Sander Schulenburg, Jannus Vossebelt, Brand van Rijn, Rens van Rossum, Gerrit Engberts, Henk Morsink. De volgende kandidaten ontbreken op de foto: Martin Venema, Marinus Bossers en Freek Jan Eggerink

Vanuit Duitsland komt de rivier Vechte ons land binnen. De in Nederland 'Overijsselse Vecht' geheten rivier vormt samen met de Regge en de Dinkel* de belangrijkste rivieren van het beheergebied waterschap Vechtstromen. Het waterschap bestaat nu vijf jaar en is ontstaan door de samenvoeging van de waterschappen Regge en Dinkel met Velt en Vecht. Het gebied loopt globaal van Haaksbergen, Hardenberg naar het plaatsje Gees in Drenthe. Naast een klein stukje Gelderland, ligt dit waterschap voornamelijk in Overijssel en Drenthe. Henk Morsink en lijsttrekker Gerrit Engberts geven een inkijkje.

Waterschap Vechtstromen is recent voortgekomen uit een fusie. Zijn er nog meer fusies te verwachten? Wat vinden jullie daarvan?

"Door de samenvoeging is het best een groot waterschap geworden. Als je zelf in Twente woont, heb je van dat gebied wel de nodige kennis, maar van zuidoost Drenthe weet je nagenoeg niets. Wat de SGP betreft is ons waterschap groot genoeg. Het dient immers wel beheersbaar en bestuurbaar te blijven. Denk bijvoorbeeld aan het calamiteitenteam bij grote wateroverlast en extreme droogte."

Kunt u iets over uw waterschap vertellen?

"Het is een waterschap met een flinke uitdaging. Er zijn hoge zandgronden rond Ootmarsum. De vraag is hoe we daar water krijgen ten tijde van extreme droogte. Maar ook de hoogteverschillen die er in andere delen van Twente zijn, behoren tot de uitdagingen. Kunnen we genoeg water afvoeren bij veel neerslag? Hoewel we niet te maken hebben met hoog water, zoals bij andere waterschappen, betalen we toch mee aan het hoogwaterbeschermingsprogramma. We voelen dat als gedeelde verantwoordelijkheid met de andere waterschappen."

MEE- EN VOORUITDENKEN

Klopt het dat een 'waterschapper' 50 jaar vooruitdenkt? Waarom kan die mentaliteit (alleen) bij het waterschap worden teruggevonden?

"Een 'waterschapper' denkt ver vooruit. Bijvoorbeeld als er plannen zijn om een

rechte beek om te vormen naar een meanderende (bochtige) beek. Je moet er dan over nadenken hoe je dit toekomstbestendig kunt maken. Praten we dan over 25 of 50 jaar?

Misschien komt het wel door onze agrarische achtergrond, maar het helpt ons dat we nuchter over dit soort dingen kunnen nadenken en dat we niet meedrijven op de waan van de dag."

Wat heeft partijpolitiek van doen met waterschapsbestuur?

Kunt u me vertellen hoe het met het waterschap zou zijn als er geen SGP'ers in zouden zitten? Wat zou er niet goed gaan, of wat zou er anders gaan?

"Als er nu eens geen SGP'ers meer in de waterschapbesturen zouden zitten, dan denken wij dat er toch een aantal zaken anders uit zouden zien. We moeten onze invloed niet overschatten - en al helemaal in de huidige samenleving niet. Maar als de SGP geen plaats zou hebben bij de waterschappen, zou er een ongezonde nadruk op de natuur worden gelegd. De gezonde verhouding zou ver te zoeken zijn. Men laat het water maar stromen. (Zo staat het immers in de Kaderrichtlijn Water die ons vanuit Brussel is opgelegd!) De stuwen wil men weg hebben. Daar komen vistrappen met een vast waterpeil voor in de plaats. Wij durven u wel te zeggen dat het dan verkeerd gaat. Het was in ons gebied al te zien tijdens de extreme droogte van 2018. Er zijn geen opstuwmogelijkheden meer, waardoor er geen water in

* Op het partijbureau in Rotterdam voelen we ons extra verbonden aan het wel en wee van dit waterschap. Ons partijbureau is namelijk gevestigd aan de Dinkel en als de SGP'ers in Vechtstromen niet meer hun werk kunnen doen, valt nog maar te bezien hoe waterig of verdroogd De Banier in de toekomst zal wezen. Redenen te over om naar de stembus te gaan!

KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!

ROEST & MOREE B.V.

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden

Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096

TRAPPEN

INTERIEURBOUW

KERKINTERIEUR

SHOWROOM: DE SPIL 32 | 3774 SE KOOTWIJKERBROEK
0342 - 442 960 | INFO@MEESTERLIJKE-INTERIEURS.NL

WWW.MEESTERLIJKE-INTERIEURS.NL

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

OOK ADVERTEREN IN DE BANIER?

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

HeliFlight

www.helikoptervluchten.nl
www.heliflight.nl

- Chartervluchten
- Rondvluchten op locatie
- Foto- en filmvluchten
- Inspectievluchten
- Evenementen

"Come Fly With Us"

- Trouwvervoer
- Opleidingen / trainingen
- Reclamevluchten
- Aerial work

HeliFlight BV | Stroeërweg 46 | Stroe | (0)342 745 054 | info@heliflight.nl

NIEUWBOUW

VERBOUW

RENOVATIE

 BOUW- EN AANNEMINGSBEDRIJF
DIRK BOS

Industrieweg Zuid 21
3958 VV Amerongen

0343 - 451176
info@dbos.nl

www.dbos.nl

Buiten leven in stijl

Gratis
inspiratieboek

Vraag 'm aan:
www.wesselshoek.nl

Nieuw!

WESSELSHOEK
— exclusieve houtbouw —

KERKWEG 17 KOOTWIJKERBROEK • T. 0342 44 1729 • INFO@WESSELSHOEK.NL

Dromers, drammers en doeners

"We horen de afgelopen weken veel over drammers en dromers, maar ik zou hier een lans willen breken voor doeners," dat zei klimaatwoordvoerder Chris Stoffer in het klimaatdebat. Hij pleit voor actie: "We moeten met elkaar gewoon aan de slag. Voor onze schepping en voor onze leefomgeving, maar ook voor een stop

op die dure import van fossiele brandstoffen. We kunnen wel blijven kibbelen en bekvechten over doelstellingen en percentages, maar daarmee verlies je draagvlak in de samenleving. En volgens mij hebben we dat draagvlak juist echt heel hard nodig." ◀

Schaakmat

De Eerste Kamerleden van de SGP hebben een schaakbord op hun werkkamer staan. Eens in de week doen Peter Schalk en Diederik van Dijk een zet. Het gekke is dat er af en toe stukken verdwijnen of op geheimzinnige manier verplaatst worden. "Daarom maak ik wekelijks een foto, vlak voordat ik vertrek," zegt Senator Schalk. Hij gebruikte het schaakbord als voorbeeld in een debat over integriteit. ◀

Wedden blijft een gok

"Gokken is spelen met vuur. Het maakt meer kapot dan je lief is. Gezinnen zijn stukgegaan door een gokverslaving," zegt senator Diederik van Dijk. Terecht plaatst hij grote vraagtekens bij het nieuwe gokbeleid dat het kabinet voorstelt, zij het dat hij van de antwoorden weinig verwacht: "Wedden dat ik niet tevreden zal zijn met de antwoorden van de minister?" ◀

Experimenteren met wiet

"Het eten van gehaktballen wordt wegens de volksgezondheid en het klimaat zo'n beetje aan banden gelegd, maar als het gaat over wietteelt en wietgebruik dan moedigt het kabinet dat juist aan. Dat is de wereld op z'n kop," zegt Kamerlid Roelof Bisschop. "Wat de SGP betreft komt er juist een experiment met wietvrije gemeentes om te kijken wat dát voor effect heeft op de volksgezondheid en de veiligheid." ◀

Asia Bibi blijft vrij

Kees van der Staaij is "verheugd en dankbaar" dat Asia Bibi definitief is vrijgesproken. "Eindelijk licht na negen donkere jaren in een dodencel." Van der Staaij ziet de vrijspraak van Asia Bibi als een bemoediging om op te blijven komen voor vervolgd christenen wereldwijd en hoopt dat zij nu snel een veilige plek buiten Pakistan kan krijgen. ◀

Oudere werklozen

Vanaf een leeftijd van 60 jaar en 4 maanden hebben werklozen recht op een inkomensvoorziening. Het kabinet wilde aan die regeling tornen. Oudere

werklozen zouden pas een jaar later recht moeten krijgen op die voorziening. Chris Stoffer vindt dat onterecht. "Dit zijn ouderen die vaak al 40 jaar werken, zij

hebben bijgedragen aan ons land," zegt hij. "Als de minister wil dat de SGP deze wet steunt, moet hij niet in die voorziening gaan snijden." En zo geschiedde. ◀

DOOR HANS MALJAARS

BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACHTIE SGP

Werkbezoek RijkZwaan: geen patent op planten

Is het een unicum? In ieder geval gebeurt het niet zo vaak dat SGP'ers van alle niveaus samen op werkbezoek gaan. Op een grijze vrijdagmorgen laten Bert-Jan Ruissen (kandidaat-Europarlementariër), Roelof Bisschop (Kamerlid), Nico de Jager, Gerard van den Breevaart (beiden kandidaat-Statelid) en Leen Snijders (wethouder) zich verrassen door de innovativiteit van RijkZwaan in het Westland. Maar het bedrijf luidde ook een noodklok...

“DOOR HET CLAIMGEDRAG VAN MULTINATIONALS DREIGT MONOPOLISERING.”

RIJKZWAAN

Groenteveredelingsbedrijf RijkZwaan is een familiebedrijf met vestigingen in ongeveer dertig landen. Het bedrijf ontwikkelt nieuwe groenterassen en verkoopt de zaden. Bijna 30% van de omzet wordt geïnvesteerd in onderzoek en innovatie. Dat doen weinig bedrijven hen na. Het concern werkt over de hele wereld, maar heeft zijn hoofdkantoor in De Lier.

RijkZwaan en andere veredelingsbedrijven blijven graag in Nederland. Dat komt door de sterke tuinbouwsector, het hoge opleidingsniveau, de politieke stabiliteit en het stimuleringsbeleid van de overheid. Het is belangrijk om dat zo te houden! Die boodschap hebben de SGP'ers in hun oren geknoopt. Gemeenten en provincies moeten

zorgen voor een goede ruimtelijke en economische structuur. Den Haag en Brussel dienen de verdelingssector op de inhoud een steun in de rug te geven. Door het fiscaal stimuleren van onderzoek en innovatie, het voorkomen van monopolisering van de verdeling en het bieden van ruimte voor nieuwe, verantwoorde verdelingstechnieken.

NOODKLOK

Een van de directeurs van RijkZwaan, Ben Tax, gaf zijn zorgen mee: de dreigende monopolisering van de groenteveredeling.

Om dit uit te leggen doen we eerst even een stap terug: in de plantenveredeling geldt van vroeger uit het kwekersrecht. Dit betekent dat een bedrijf dat een nieuw plantenras heeft ontwikkeld, deze als enige op de markt mag brengen. Andere bedrijven mogen deze planten wél gebruiken om door kruisen en selecteren weer een nieuw plantenras te ontwikkelen. Dit noemt men de verdelingsvrijstelling. De goede eigenschappen van het nieuwe ras kunnen zo gebruikt worden voor de ontwikkeling van andere rassen met mogelijk nog betere eigenschappen. Denk bijvoorbeeld aan de weerbaarheid tegen bepaalde ziekten. Dit is goed, want hoe meer planten kunnen verdragen, hoe minder gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn.

OCTROOIEN

Nu dreigt het octrooirecht het kwekersrecht te overvleugelen. Met name multinationals proberen een octrooi of patent te krijgen op bijzondere planteneigenschappen die vanuit wilde soortgenoten op een normale manier in bestaande groenterassen gekruist zijn. Als zij dit mogen, kunnen andere bedrijven deze nieuwe plantenrassen alleen gebruiken voor het ontwikkelen van nieuwe rassen als ze veel geld betalen. Deze enorme drempel is een rem op innovatie. Door dit claimgedrag dreigt ook monopolisering, terwijl voor verschillende groentegewassen nu al slechts drie of vier bedrijven veredelingsactiviteiten uitvoeren.

Grijpt de politiek in? Nederland heeft, aangemoedigd door de SGP, actie ondernomen. Inmiddels heeft de Europese Commissie gezegd dat de Europese richtlijn zo uitgelegd moet worden dat op bijzondere planteneigenschappen die op een natuurlijke manier ingekruist zijn geen octrooi gevestigd mag worden. Goed nieuws dus. Maar omdat ook

“ALS DE GROTE MULTINATIONALS DE OCTROOIEN EN PATENTEN KRIJGEN, ONTSTAAT ER EEN ENORME DREMPEL VOOR ANDERE BEDRIJVEN EN REMT HET DE INNOVATIE.”

Europese landen buiten de Europese Unie zijn aangesloten, heeft niet Brussel, maar het Europees Octrooibureau het laatste woord. Het Octrooibureau volgde eerst ook de lijn van Brussel en gaf de multinationals nul op het rekest. Tot 5 december 2018: het Octrooibureau draaide 180 graden en kwam op haar eerdere besluit terug.

GOD IS DÉ EIGENAAR

Wat nu? Het is van groot belang dat Nederland en Brussel opnieuw in actie komen om de toekomst van de groenteveredeling veilig te stellen. En er is meer: grote claims op planteneigenschappen die in de vrije natuur voorkomen, passen niet bij de belijdenis dat God de Schepper en dé Eigenaar van de plantenwereld is. ◀

Hoe *lief* hebt ú de zondag?

Wij beschouwen de zondag als een rijke zegen. We zouden, uit eerbied voor Gods instellingen, de rustdagviering graag op alle terreinen van het leven in ere hersteld zien. Daarom zien wij het als onze taak en roeping om onze medemens te wijzen op het gebod van de Heere inzake de wekelijkse rustdag.

Word vandaag nog lid en geef zo blijkt dat u de doelstelling van de vereniging onderschrijft en de zondagsrust en zondagsheiliging u alles waard is. Al vanaf 1 euro per jaar bent u lid van onze vereniging! U kunt zich opgeven via info@verenigingzondagsrust.nl of door te bellen naar (0317) 61 43 98. Ons kantoor is bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 16.00 uur.

Fred. van de Paltshof 15 3911 LA Rhenen T. (0317) 61 43 98 E. info@verenigingzondagsrust.nl IBAN NL98INGB0000878628

Dynamisch werken...
één van de vele oplossingen
van De kantoor specialist

De Smalle Zijde 22
3903 LP Veenendaal
0318-551122
info@kantoor specialist.nl
www.kantoor specialist.nl

De kantoor specialist | MET VISIE
OP UW WERKPLEK

Juffer's

uw tegel- en sanitairspecialist

Leveren en/of montage van tegels, badkamers en WMO aanpassingen.

Juffer's
tegels en sanitair

Aangesloten bij
SANITIEM
ELF DOEN - SAMEN DOEN - LIEVE DOEN

Veenweg 30, Elspeet
Tel. (0577) 49 14 23
Fax (0577) 49 23 42
www.jufferstegelsensanitair.nl

TALKSHOWPARDON

DOOR MENNO DE BRUYNE

Sinds ik zo'n 35 jaar in de Tweede Kamer rondloop, heb ik al weet-ik-hoeveel-keer een debat meegemaakt over een generaal pardon voor asielzoekers en/of hun kinderen. De zoveelste keer was begin deze maand. En jawel, zoals al die andere keren werd er nu door VVD, CDA, CU en D66 bezworen dat dit echt de laatste keer zou zijn. Wie het gelooft, mag het zeggen. Ik in ieder geval niet!

Iemand die deze garantiebewijzen van de politici van de coalitie evenmin gelooft is Martin Sommer, vast columnist van *de Volkskrant*. Bovendien belicht hij in zijn analyses vaak óók de andere kant van het verhaal, zoals in dit geval die van de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Zij krijgen alle aanvragen op hun bord en passen de wetsbepalingen naar eer en geweten toe.

DRUKMIDDEL

Uit zijn column van zaterdag 2 februari haal ik een aantal citaten. Sommer had het over het 'talkshowpardon', daarmee verwijzend naar de manier waarop populistische tv-presentatoren, dure advocaten en goedgelovige politici met zielige kinderen als emotioneel drukmiddel het zoveelste generaal pardon afdwongen.

de Volkskrant

"Men spreekt nu van het talkshow-pardon, maar het blijft buikpijn-televisie om te zien hoe tv-presentatoren optreden als moderne moraaltheologen, met één oog op de kijkcijfers. Ik zag het en dacht aan wijlen topambtenaar Ad Geelhoed en zijn beroemde uitspraak dat besturen nu eenmaal 'leed toevoegen' is. Maar voor die gedachte was geen tijd want daar was het Journaal alweer, met asieladvocaat Flip Schüller. Ook hij was blij. (...)

Donderdag stond bij toeval de toekomst van de sociale advocatuur op de rol van de Kamer. De minister had een brief geschreven waaruit blijkt dat het aantal rechtszaken sinds het jaar 2000 is gedaald, terwijl het aantal zaken waarin het Rijk de rechtsbijstand betaalt ruwweg is verdubbeld.

Daarvan zijn asielzaken een flink brok, aangezien advocaten volautomatisch beroep aantekenen, ook in zogeheten Dublinzaken die honderd procent op een afwijzing kunnen rekenen. Tot grote frustratie van de IND, waar men toegeeft dat er wachttijden zijn, maar zegt dat dat komt door de 'hoppers en shoppers'

die maar doorprocederen. Asiel is een verdienmodel, maar geen advocaat zal het openlijk erkennen.

VLIEGTUIGPERSONEEL

Kennelijk stoort het weinig mensen dat de andere kant van het asielverhaal stelselmatig ontbreekt. De staatssecretaris spreekt maar kan over concrete gevallen niets zeggen. De IND zwijgt als het graf, al ergert men zich er groen en geel, bijvoorbeeld aan zo'n Schüller die vorige week in weerwil van alle rechterlijke uitspraken het vliegtuigpersoneel opriep om niet te vertrekken met een uitgezet asielgezin aan boord.

De advocate van dat laatst verwijderde, Armeense gezin, heeft gezegd dat ze alles op alles zal zetten om ze te laten terugkeren. Ik hoorde dat zij tot in de slurf van Schiphol nog drie nieuwe asielaanvragen heeft gedaan, een op medische gronden, een apart voor de dochter, en een voor het hele gezin. Mij wilde de advocate geen toelichting geven, en evenmin wilde ze zeggen hoeveel procedures het gezin eerder had doorlopen. Want niet in het cliëntenbelang.

STAPELEN

(...) In de Kamer maakte de PvdA zich minder druk over de rechtvaardigheid van dit kinderpardon – echte vluchtelingen betalen immers het gelag – dan over de vraag of je straks nog wel procedures mag stapelen, als je toch homo blijkt te zijn, of christen, of als je hier iets doet dat in het land van herkomst niet wordt gewaardeerd. Procedure op procedure stapelen blijft mogelijk vanwege internationale verdragen. De aansluitende vraag van GroenLinks luidde of je, als je er dan na drie jaar nog steeds bent, een schrijnend geval bent ja of nee.

Zo werd het volgende pardon al in de grondverf gezet. Er moet een nieuwe commissie komen om schrijnendheid te beoordelen, maar die commissie bestaat al, binnen de IND, en die adviseert de staatssecretaris in stilte. En zoals verschillende Kamerleden opmerkten, de staatssecretaris blijft politiek verantwoordelijk, dus de burgemeesters, de dominees en de cabaretiers zullen hem ook straks weten te vinden...." ◀

Veilig winkelen over de grens

De interne markt, een vrije ruimte zonder binnengrenzen voor verkeer en goederen, heeft al sinds haar oprichting in 1993 bijgedragen aan economische voorspoed voor lidstaten in Europa. Deze Europese binnenmarkt ontwikkelt zich echter snel en niet altijd ten goede. Zo heeft het consumentenvertrouwen onder andere door het 'dieselgateschandaal' een deuk opgelopen.

DOOR LEONARD DEN BOEF

BELEIDSMEDEWERKER VAN EUROPARLEMENTARIER BAS BELDER SGP

bij het doen van (online)aankopen buiten de eigen lidstaat. Belangrijk is daarbij dat het herroepingsrecht geharmoniseerd wordt. Daarnaast worden afschrikwekkende en doeltreffende sancties ingesteld bij overtredingen van consumentenwetgeving door bedrijven. Dit is nodig om juist grensoverschrijdende gevallen van misleiding effectief aan te kunnen pakken.

OPWAARTSE HARMONISERING

Nederland is samen met enkele andere landen koploper als het gaat om eerlijke en doeltreffende consumentenwetgeving. Juist daarom heeft de Nederlandse consument er belang bij dat bestaande consumentenwetgeving op EU-niveau meer op een lijn gebracht wordt. Ook wel 'opwaartse harmonisering' genoemd. Daardoor neemt het vertrouwen toe van consumenten om ook over de grens online aankopen te doen. Dit met de wetenschap dat als er wat misgaat, men zich kan beroepen op wetgeving die het mogelijk maakt om je recht te halen.

Kortom, als vertrouwen in de interne markt ontbreekt heeft dat negatieve gevolgen voor de economie. Zowel consumenten als bedrijven hebben baat bij consumentenwetgeving die hen beschermt bij het (online) kopen van producten over de grens. Daarom hoort bij een eerlijke Europese binnenmarkt ook eerlijke en geharmoniseerde wetgeving. ◀

Consumenten kopen steeds vaker zowel offline als online producten in andere lidstaten.

De prangende vraag voor veel consumenten is daarom: wat zijn mijn rechten als ik een product uit een andere lidstaat (online) koop? Daarom heeft de Europese Commissie in 2017 een 'fitness check' uitgevoerd om de Europese wetgeving voor consumentenbescherming te evalueren. De conclusie hiervan was dat de bestaande regels toekomstbestendig gemaakt moeten worden en dat er moet worden ingezet op betere handhaving van wetgeving.

CONSUMENTENBESCHERMING

Als antwoord op het onderzoek kwam de Commissie in 2018 met een pakket aan maatregelen onder de naam een 'New Deal for Consumers'. Hierin staan voorstellen om bestaande consumentenwetgeving te herzien en verder te harmoniseren. Een belangrijk onderdeel van dit pakket is een richtlijn voor betere handhaving en modernisering van de regels voor consumentenbescherming in de EU.

MISLEIDING AANPAKKEN

Het herzien van deze richtlijn moet het vertrouwen bij consumenten versterken

Koers Merkel en Macron: een heilloze weg

Zodra Frankrijk en Duitsland de banden gaan aanhalen, wordt het vaak spannend in Europa. Het gaf in het verleden nogal eens een sterke impuls aan verdere Europese eenwording. Gaat dat nu - na het recente treffen van de Duitse bondskanselier Merkel en de Franse president Macron onlangs in Aken - opnieuw gebeuren? Dat valt nog te bezien. Het wordt tijd voor een andere koers.

DOOR BERT-JAN RUISSEN
KANDIDAAT EUROPESE VERKIEZINGEN

lier Helmut Kohl aan hun kant hadden gekregen, was het pleit snel beslecht. Gaat zo iets nu weer gebeuren? Is de recente ontmoeting tussen de Duitse bondskanselier en de Franse president een nieuwe aanzet tot verdere Europese eenwording, tot meer Europa?

Het is een feit dat de Frans-Duitse samenwerking altijd bepalend was voor de koers van Europa. Maar het

is de vraag of deze landen nog steeds in staat zijn de EU naar hun hand te zetten. In Hongarije, Polen en Italië zijn inmiddels partijen aan de macht gekomen, die echt niet zitten te wachten op nog meer Europa. Los van wat je vindt van hun koers remt dit een Europese superstaat af. Bovendien zullen eurokritische partijen bij de komende verkiezingen voor het Europees Parlement op 23 mei naar verwachting flinke winst boeken.

Wanhoopsoffensief

Zo gezien heeft de hernieuwde Frans-Duitse vriendschap iets weg van een wanhoopsoffensief. Terwijl de roep om een bescheidener Europa steeds duidelijker klinkt, blijven Merkel en Macron hameren op 'meer Europa'.

Merkel en Macron's visie op Europa is niet die van ons. Verdere Europese

eenwording, waarbij steeds meer zaken centraal vanuit Brussel geregeld worden, is niet de kant die wij op willen. Wat dat betreft is de SGP eurokritisch. We moeten onderkennen dat we in Europa te maken hebben met verschillende volken en ieder volk heeft een eigen geschiedenis, taal en cultuur. Hier past geen staatkundige Europese eenheidsstaat bij. Het blijft daarom belangrijk de zelfstandigheid van lidstaten voorop te stellen en de Europese samenwerking te beperken tot een aantal grensoverschrijdende onderwerpen, zoals handel, milieu en migratie.

Een rol voor Nederland

Wat er uiteindelijk van de voornemens van Merkel en Macron terecht gaat komen, zal voor een belangrijk deel afhangen van de assertiviteit van andere regeringsleiders. De Britten zeiden in het verleden vaak 'nee' tegen al te wilde plannen en remden daarmee de Europese integratie af. Wat ons betreft neemt Nederland die rol van de Britten over. Daarbij is het belangrijk samen te werken met landen en partijen die hetzelfde denken. Wat zeker ook helpt is een andere samenstelling van het Europees Parlement. Zodat partijen aan zet zijn die niet blindelings gaan voor een Europese 'superstaat'. De Europese verkiezingen van 23 mei zouden daarom wel eens de toekomst van de Europese Unie kunnen bepalen. ◀

Het was een opmerkelijk gebeuren in de kroningszaal van het raadhuis van Aken 22 januari jongstleden. Precies 56 jaar na de ondertekening van het Élyséeverdrag, waarmee Adenauer en De Gaulle in 1963 hun vriendschap bezegelden, tekenden Duitsland en Frankrijk een hernieuwd vriendschapsverdrag. De twee regeringsleiders kwamen onder andere overeen in Europa nauwer met elkaar te zullen gaan samenwerken, onder andere rond defensie. Merkel speculeerde openlijk over een Europees leger en een Europese veiligheidsraad.

Het roept herinneringen op aan de manier waarop de euro tot stand kwam. Frankrijk wilde al veel langer één munt. Duitse politici waren in eerste instantie helemaal niet zo enthousiast, maar toen de Fransen eenmaal de Duitse kanse-

DE BRITTEN ZEIDEN 'NEE' TEGEN TE WILDE PLANNEN EN REMDEN DAARMEE DE EUROPESE INTEGRATIE AF. LAAT NEDERLAND DIE ROL MAAR OVERNEMEN.

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam | 078-6932541 | info@huismanalblisserdam.nl

wat kunnen wij voor u betekenen?

periodieken/kerkbladen
huisstijlontwerp
familiedrukwerk
nieuwsbrieven
brochures
folders
vormgeving
drukwerk (offset)
plots
bouwtekeningen
digitaal drukwerk (printen)

NIEUW!

NIEUW!

NIEUW!

drukkerij **AMV**

Kauwenhoven 5 | Lunteren |
T (0318) 48 40 74 | info@drukkerij-amv.nl
www.drukkerij-amv.nl

 TALEN
MACHINES

• HOUTBEWERKINGSMACHINES

• AFZUIGINSTALLATIES

• ELEKTRISCHE HANDGEREEDSCHAPPEN

• COMPRESSOREN

Oosterparallelweg 41 • 7951 DD Staphorst (NL)
t +31 (0) 522 - 46 14 02 • www.talenmachines.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

33.000 euro per maand

Toen ik het las, dacht ik dat het een grap was van een satirische website, maar dat bleek niet het geval. Vervolgens ben ik nagegaan of de bron van de gegevens wel deugde, en die was zo betrouwbaar als een SGP'er. Daarna vermoedde ik dat er mogelijk sprake was van Russisch nepnieuws, maar nee, de EU zelf stuurde me dezelfde cijfers. Dus het klopt gewoon.

Ik heb het over het salaris van Eurocommissaris Frans Timmermans (PvdA), nu *Spitzenkandidat* van de Europese socialisten. Dat salaris was in 2015 (afgerond) per maand (bruto) ruim € 23.000,-. Tel je daarbij allerlei toeslagen op, dan strijkt Timmerfrans iedere maand ruim € 30.000 euro op. Ervan uitgaande dat de salarissen sinds 2015 ook nog zijn gestegen, dan praat je momenteel over een bedrag van 33.000 euro per maand. Per jaar kom je dan uit op een slordige 400.000 euro*, per week 8.250 en per dag 1.200 euro.

Die Frans (PvdA, > € 30.000 per maand).

Ik weet nog dat hij een beginnend PvdA-kamerlid uit Limburg was. Als de dag van gisteren herinner ik me dat hij (PvdA, ruim € 30.000 per maand) me toen regelmatig in het Haagse Bos voorbijschoot als een pijl uit een boog. Hij (PvdA, € 1.200 euro per dag) op een soort ligfiets waar mijn oude degelijke Engelse Raleigh uit de jaren 50 niet aan kon tippen. Weliswaar stapte Frans (PvdA, € 8.250 per maand)

ondanks zijn voorsprong, tegelijk met mij het Kamergebouw in, maar dat was omdat hij (PvdA, > € 30.000 per maand) de winst van zijn snelle ijzeren ros verspeelde door in de fietsenkelder zijn flitsende wielrenners-tenu te vervangen door een keurig PvdA-confectiepak.

SOCIALIST

Frans (PvdA, ruim € 30.000 per maand) heeft het ver geschopt. Verder dan ik in ieder geval. Veeeeel verder zelfs. Ik ben nooit verder gekomen dan Den Haag, maar de socialist uit Limburg (PvdA, meer dan € 30.000 per maand) resideert nu in de hoofdstad van Europa. Als het bij de verkiezingen een beetje meezit, wordt hij (PvdA, ruim € 30.000 per maand) na de Europese verkiezingen zelfs de opvolger van Jean-Claude Juncker. Dan gaat hij (PvdA, > € 30.000 per maand) er in salaris vast nog op vooruit (PvdA, € 35.000 per maand?).

Ik had het erover met iemand die ik goed ken. Commentaar, ongetwijfeld een venijnige verwijzing naar de drinkgrage Juncker: "Bezopen."

SGP-JOURNAAL

En dan nu de reclame. Alweer bijna een jaar zit ik opgehokt met een Barnevelder. We noemen hem Cornel, voor de volledigheid: Cornel van Beek. Hij kwam in 2016 binnen als student-stagiair rechten, werd daarna harde werker bij de verkiezingscampagne 2017, klom vervolgens op tot manusje-

van-alles, daarna beleidsmedewerker, en nu is ie dus opgehokt bij mij op de voorlichterskamer. De arme jongen is te beklagen, want je zult bij mij op de kamer moeten werken. Een normaal mens houdt dat geen dag vol, maar Cornel is dan ook niet normaal - normale voorlichters bestaan er volgens mij niet.

Hoe dan ook, het is een plezier om met Cornel samen te werken. Als ik 'm zie rennen, oreren, tikken, praten, bellen en genieten, is het net of ik mezelf zie rennen, oreren, tikken, praten, bellen en genieten - maar dan 30 jaar geleden. Het enthousiasme spat eraf, hij loopt het vuur uit z'n sloffen (de brandmelders zijn opnieuw ingesteld!), zijn gedrevenheid en inzet is ongeëvenaard en overal in de Haagse gewesten wordt zijn lach gehoord - in het bijzonder bij de burens van de SP.

Wie 'onze' Cornel in actie wil zien, kan natuurlijk gewoon een keer langskomen in Den Haag, maar hij is nu ook (bijna) wekelijks te zien en horen in het SGP-Journaal dat via YouTube wordt uitgezonden. Hij is er geknipt voor, dus komt hem zien! Tot zover de reclame. ◀

► RONDJE BINNENHOF

In de voorjaarsvakantie is er nog ruimte voor een rondje Binnenhof. De datum die ervoor geprikt is: zaterdag 2 maart. Opgeven kan via de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl Ook kan dat via de telefoon: 06 1254 1741 (liefst sms of app).

* En dan te bedenken dat er 28 Eurocommissarissen in Brussel rondlopen...

+ Afspraak is afspraak

Gewoon geen gedoe

RUIM 1995 BEOORDELINGEN
QASA.NL | FEBRUARI 2019

Zo doen wij dat

Gek dat bouwklussen vaak moeilijk gaan, want het is helemaal niet zo moeilijk om de levering en installatie van een keuken soepel te laten verlopen. Coördinatie van bestelling, levering en plaatsing voeren wij in eigen beheer uit,

gedreven en met passie. Het is ook een kwestie van alléén beloftes doen als je zeker weet dat je ze waar kunt maken. Zeggen wat je doet, en doen wat je zegt... daar kunt u ons op aanspreken!

DBKEUKENS.NL

DE Banier

SGP
100 jaar

Constructief
met een open
Bijbel

DE VERKIEZINGEN
STEM 20 MAART SGP!

Uw stem telt driedubbel mee:
voor het waterschap, voor de Provinciale
Staten én voor de Eerste Kamer

Vóór een
Christelijk
Nederland

(Opnieuw)
kennismaken?
Bezoek onze
nieuwe website!

Spek | Accountants
Belastingadviseurs

Nieuwe Tiendweg 16
2923 AE Krimpen aan den IJssel
T 0180 591581
F 0180 591582
E info@spek.nl
www.spek.nl

Met video maakt u het verschil!

Wilt u zichtbaar zijn op social media?
Aandacht trekken met een duidelijk verhaal?
Videocontent is daar uitermate geschikt voor.
Wij maken films waarbij inhoud en techniek
elkaar versterken. Laat uw boodschap door
ons vertalen naar een aantrekkelijke film.

www.klompcreative.nl

livestream | promotiefilm | bedrijfsfilm | reportage | aftermovie | productfilm | animatie

Molenstraat 133, 6721 WL Bennekom, 0318 70 12 55, info@klompcreative.nl

Volg ons via:

Reflectie

Gaat politiek ook over reflectie? O ja, de wetgever heeft daarover bepalingen vastgelegd. Denk aan lichtgevende signalen op en langs de weg. Het is belangrijk dat de overheid toeziet op onze veiligheid. Maar de politiek moet ook reflecteren op het eigen handelen. Over reflectie gesproken.

INHOUD

18

Blijft het een team?

Buigen of branden	4
Trouw naar de stembus	5
It giet oan: SGP-Fryslân	6
Een brief van Kees	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Van een ander	13
Hunebedstenen	15
Varia	16
Blijft het een team?	18
Afrekenen met Rutte?	23
De lijsttrekkers	24
Het werk van de EK	25
Extra reden tot stemmen	27
Groenteman Erdoğan	28
Samenwerken JA	29
Haagse propjes	31

Of een bestuurlijk orgaan bezonnen te werk gaat, is in de Bijbel een aangelegen punt. We zien daarvan iets naar voren komen als in de Spreuken op meerdere plaatsen een aanbeveling wordt gedaan voor een 'veelheid der raadslieden'. Daardoor zal 'elkeen bestaan' (Spreuken 15:22) en is 'de overwinning' (Spreuken 24:6). Denk ook aan het belang dat wordt toegekend aan politieke adviseurs. Namen als van Achitofel en Husai spreken voor zich. En welk een cruciale rol vervulden de raadslieden van Rehabeam; zelfs voor de eenheid van het rijk!

De Heere geeft in Zijn Woord voor het bezonnen politieke oordeel ook inhoudelijke aanwijzingen. Denk aan de aanbeveling dat de koning de armen 'in trouw recht doet' (Spreuken 29:14). Hoe krachtig komt dit naar voren in het principe: "Gerechtigheid verhoogt een volk, maar de zonde is een schandvlek der natiën." (Spreuken 14:34) Gods Wet en getuigenis zijn bepalend; wat daar niet mee overeenstemt, zal geen dageraad hebben (Jesaja 8:20).

Als we het hebben over de zelfreflectie in de Nederlandse politiek, dan kijken we al snel naar de Eerste Kamer. Wordt deze niet aangeduid als 'chambre de réflexion'? De Kamer heeft overigens een veelzijdige geschiedenis. En over de toekomst ervan is al heel wat gediscussieerd. Opvallend

is dat daarin het heroverwegen van beslissingen als een belangrijk punt wordt gezien. In die zin wordt de waarde van reflectie dus wel ingezien.

Voor ons als SGP is dit niet alleen een staatsrechtelijke kwestie. Het is een punt dat alle politici geldt. De overheid moet worden opgeroepen haar ambt te verstaan als dienares van God (Romeinen 13:4). Dit ambt is een ambacht; het vergt specifieke bekwaamheden. We wensen onze vertegenwoordigers en bestuurders toe dat ze het met vreugde en eer mogen vervullen. De Heere verlene hun de wijsheid en de getrouwheid om de genoemde bezonnenheid een plaats te geven, zowel procedureel als inhoudelijk. Ze mogen uitdragen dat het op een bijzondere wijze behoort tot het politieke ambt en dat het welzijn van ons volk ermee is gemoeid. Zo belangrijk is reflectie in de politiek. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

► “U zij bekend, o koning,
dat wij uw goden niet zullen eren.”
Daniël 3:18a

Het is buigen of branden...

Vanaf het begin dat Daniël en zijn vrienden in Babel zijn, zet men hen sterk onder druk. Gods vijand eist aanpassing aan Babels taal, aan Babels voedsel, aan Babels afgodsdienst.

DWANGBEVEL TOT KNEIVAL

Het wordt concreet. De koning heeft recent gedroomd. De droom is inmiddels realiteit. Het beeld, geheel van blinkend goud, stáát. Het streelt Nebukadnezars waan. Het gegeven dwangbevel eist een knieval voor dit beeld. Ongehoorzaamheid doet belanden in de brandende oven. Voor de Babyloniërs is dit dreigement niet nodig. Het is uitgedacht voor de enkeling die door Gods gena leeft naar Gods gebod: “Geen andere goden voor Mijn aangezicht, geen gesneden beeld noch enige gelijkenis, voor die niet buigen noch hen dienen.”

De minderheid, drie Godvrezend levende jongens, zijn een sta-in-de-weg voor Babels godsdienst zonder de ware God.

GETROUW AAN GOD

We sluiten onze ogen niet voor de vreselijke werkelijkheid in onze samenleving. De zondeval in het paradijs heeft geleid tot een verwoestende ontbinding en een ontbindende verwoesting van alle normen en waarden. Alles moet luisteren naar de wil van Babel, naar de wet van Brussel. De zuigkracht van de wereld is sterker dan ik kan verwoorden, de trekkracht van de zonde is groter dan u vermoedt. Wie zal niet vrezen, die zijn eigen hart bij het licht van Gods genade enigszins heeft leren kennen? Wie slaat de schrik niet om het hart, die door Gods Geest ontdekt is aan zichzelf? Het is plicht getrouw aan God te

DS. A. VLIETSTRA
Harskamp

zijn, wat ook op ons afkomt. Getrouw aan God te zijn vereist de vreze des HEEREN in het hart, de vreze Gods in beoefening, in de levenspraktijk. Het komt er op aan. Het is buigen of branden.

PARTIJ OP WINST

U ziet drie jongens die God liever hebben dan zichzelf, liever dan de gunst van Babels koning, liever dan hun eigen leven. Zij bewaren hun beginsel en kunnen het principe niet verloochenen. Zij zijn voor geen mens bang, zijn onverzettelijk en sluiten geen compromis, wat er ook van komt. Zij marchanderen niet en

werpen het niet op een akkoord met de wereld, al dreigt men hen met de dood. Zij redeneren niet politiek, doen niet alsof één buiging voor Babel zo erg niet is, omdat men daarna weer zichzelf mag zijn. Zij aanbidden het beeld niet, zelfs niet één keer. Ze zijn standvastig, Godzalig, principieel, onverzettelijk. Ziet u hen? Hun dwaze weigering lijkt hen klem te zetten. Zij kunnen geen kant op. Voor Nebukadnezar zijn ze geen partij. Dat klopt. Ze zijn van de partij die op winst staat. Zelfs hun sterven zou gewin zijn. De drie rekenen alleen met God. Die dat doen, zijn altijd in de meerderheid. Hun optreden, door Gods genade alléén, geeft mij moed. Het geeft moed om dóór te gaan in ons politieke bestel. Dwars door alles heen houdt de Heere Zijn werk overeind. Hij zegent hen die aan Zijn Woord, die aan Hemzelf vasthouden! ◀

Laten we onze roeping waarnemen en trouw naar de stembus gaan!

De messen worden geslepen. De verkiezingsretoriek is te horen, te zien en te lezen in de media. De voorbereidingen voor de verkiezingen van de Provinciale Staten zijn in volle gang. Ook de SGP bereidt zich voor op de verkiezingen van een bestuurslaag waarvan de relevantie bij de burgers niet direct helder op het netvlies staat.

Toch onderschatten velen de waarde van de provincies in het bestuurlijk bestel van Nederland. De Provinciale Staten zijn voor meer beleidsterreinen verantwoordelijk dan wordt gedacht én wat deze verkiezingen nog spannender maakt, is dat de leden van de Provinciale Staten de Eerste Kamerleden kiezen.

Provincies kennen een lange historie. Bij gebrek aan een soeverein na de dood van Willem van Oranje in 1584 namen de provincies zelf de soevereiniteit op zich. De Republiek der Verenigde Nederlanden was een feit. De Staten-Generaal vormde het gemeenschappelijk bestuur van de zeven gewesten. Inmiddels kennen we het koninkrijk der Nederlanden met twaalf provincies die de bestuurslaag vormen tussen het rijk en de gemeenten. De Statenleden kiezen het college van Gedeputeerde Staten dat voorgezeten wordt door de 'Commissaris des Koning'. Limburg gebruikt nog de titel van Gouverneur. Dat is de interne organisatie.

VEELZIJDIG BELANG

Maar... waarom zijn de provincies belangrijk? Wie een scan maakt van de diverse

verkiezingsprogramma's, moet tot de constatering komen dat de provincies wel degelijk belangrijk zijn voor de woon- en leefomgeving van de inwoners. Denk bijvoorbeeld maar aan de regulering van de uitstoot van (chemische) bedrijven, aan vermindering van geluidsoverlast, aan betaalbare woningen, aan de inrichting van de ruimte (recreatie, water, wegen), aan het openbaar vervoer, aan behoud van natuur, aan economische activiteiten, aan de zorg voor monumenten. Het aantal onderwerpen is gemakkelijk uit te breiden. De provincies voeren rijksbeleid uit en hebben tevens een eigenstandige verantwoordelijkheid. Daarnaast houden zij toezicht op gemeenten en waterschappen.

BELANGEN GEWOGEN

Beleid is nooit neutraal. Gaan provincies op een verantwoorde manier om met de natuur of offeren zij alles op aan de economische belangen? Tasten provincies met nieuwe wegen kostbare natuurgebieden aan? Laten provincies de zorg voor het milieu op zijn beloop? Hoe gaan provincies om met de behoefte te bouwen in de kleine kernen. Welzijn en welvaart liggen niet altijd in elkaars verlengde. Vertegenwoordigers en bestuurders van provincies staan voor de taak te bouwen en te bewaren, een Bijbelse opdracht. Zij gaan om met Gods Schepping. De SGP staat voor de vertaling en doorwerking van Gods Woord in de samenleving. Een Bijbelgetrouwe en daarmee een praktische bijdrage leveren aan het bestuur van de provincie is onze

roeping. Onze kandidaten verdienen onze hartelijke steun. Bid en werk!

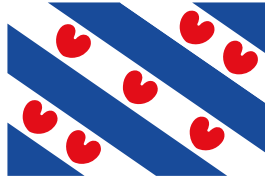
EXTRA DIMENSIE

De Statenleden kiezen de leden van de Eerste Kamer. Dat geeft een extra dimensie aan de Provinciale Statenverkiezingen! "De stembusgang van 20 maart wordt een Rutte-referendum", zo liet mevrouw Marijnissen (SP) weten. "Provinciale verkiezingen met een landelijk scherp randje", zo klonk het elders. Onmiskenbaar zijn deze verkiezingen spannend voor het kabinet-Rutte. Kan het kabinet effectief blijven regeren als het zijn krappe meerderheid in de Eerste Kamer verliest? De Eerste Kamer lijkt politiker te worden, terwijl de primaire taak toch is wetsvoorstellen te toetsen op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Is de positie van het kabinet-Rutte voor de SGP van belang? Niet in de eerste plaats, maar het is in onze tijd met een sterk opgelegd vrijheids- en gelijkheidsdenken wel zinvol om na te denken over wat dan het alternatief is.

Een ding moge duidelijk zijn: laten we onze roeping waarnemen en trouw naar de stembus gaan, zodat onze Statenleden én onze twee SGP-senatoren Gods Woord blijvend mogen laten horen. ▶

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

It giet oan: SGP-Fryslân doet
mee aan de verkiezingen!

Van zeeman naar lijsttrekker voor de Provinciale Staten

DOOR WILLEM GOUDRIAAN

Een bijzondere gebeurtenis in Fryslân. De SGP doet sinds jaren weer zelfstandig deel aan de Provinciale Statenverkiezingen. Reden genoeg om naar het weidse Oosterzee te gaan voor een gesprek met de lijsttrekker van de SGP: Haaije de Jong.

Het ontvangst in de karakteristieke woning van de familie De Jong is allerhartelijkst. Haaije de Jong woont met zijn vrouw in voormalig schoolgebouw Eben-Haëzer uit 1912. De meeste kinderen zijn inmiddels uitgevlogen. Vanuit hun woning hebben ze zicht op het Tjeukemeer en de weidse omgeving.

Wie is Haaije de Jong?

“Ik ben 63 jaar en 40 jaar getrouwd met mijn vrouw Jelly. Samen zijn we gezegend met acht kinderen en achttien kleinkinderen. Ik kom uit een boerengeslacht maar toen ik zestien jaar oud was, ben ik naar

zee gegaan. Eerst op de Nederlandse koopvaardij en daarna op de Noordzeevervisserij”

SCHEEPSRAMP

Al vrij snel komt de heftigste gebeurtenis uit De Jongs leven ter sprake: een ongeval op de kotter veranderde zijn leven helemaal. Het is een gebeurtenis die hem zo'n 24 jaar na dato nog steeds zichtbaar raakt.

“In 1995 vond er zo'n 150 km ten noorden van Schiermonnikoog een scheepsramp plaats. Drie van mijn collega's en een reddingswerker zijn omge-

▶ “Na mijn politieke loopbaan vroeg ik de Heere om Zijn weg met mij te gaan. Ik zou drie weken partijloos zijn. En dan gaat de telefoon. Wonderlijk!”

komen. Zelf raakte ik zwaargewond: rug- en bekkenletsel, mijn voet stuk en zenuwuitval." Het schip is gezonken. Met een helikopter is De Jong naar een ziekenhuis in Duitsland gebracht. Daar heeft hij een maand gelegen. Vervolgens belandde hij nog twee maanden in een Nederlands ziekenhuis. Daarna mocht hij terugkeren naar zijn gezin. Dat geeft dankbaarheid. "Deze gebeurtenis heeft een enorme impact op mijn leven gehad. Ik heb 25 jaar naar volle tevredenheid gevaren en dan komt daar een abrupt einde aan. Dit riep natuurlijk onmiddellijk de vraag op: 'Waarom heb ik dit ongeluk overleefd en wat is Gods bedoeling hiermee? Maar ik mocht erop vertrouwen dat de Heere het goede met mij voorheeft. Dat geeft zoveel rust in een mensenleven.'" De gevolgen van deze ramp ondervindt De Jong elke dag weer. Hij is minder valide geworden en heeft buitenshuis krukken nodig. Elk jaar is hij aanwezig bij de herdenking op Urk van de slachtoffers die op zee zijn omgekomen. Het raakt hem elke keer weer. Na zo'n ingrijpende gebeurtenis moet je de bakens verzetten.

COMMUNISTISCHE PARTIJ

De Jong raakt politiek actief voor de RPF in Lemsterland. Hij wordt in 2002 raadslid en raakt ook betrokken bij de Statenfractie van de RPF en later de ChristenUnie Fryslân. "Aan de periode als gemeenteraadslid in Lemsterland heb ik nog altijd goede herinneringen. Lemsterland was een kleine gemeente met korte lijntjes naar de ambtenaren en de burgers. De gemeenteraad van Lemsterland bestond uit een pluraal gezelschap. Daarin was de NCPN, de Nieuw Communistische Partij Nederland ook vertegenwoordigd. Het raadslid was al op leeftijd en wij hadden heel goede contacten. Ik haalde hem altijd op en bracht hem weer thuis. Na de vergaderingen zaten we vaak nog even gezellig te babbelen over het Lemmer van vroeger en de visserij. Soms hadden we ook diepgaande gesprekken. Uiteraard liepen onze meningen ook uiteen. Tegelijkertijd konden we elkaar wel vertrouwen. Dat heeft een diepe indruk op mij gemaakt. Zo kan het dus ook! Ik heb ook in de

SGP Fryslân / SGP Friesland

@sgpfryslan

Jan Wessels: er zijn goede redenen om nu als @sgpfryslan met verkiezingen mee te doen. O.a. omdat mensen vragen wanneer kan ik bij PS-verkiezingen op de SGP stemmen? #SGP #goedvoorelkaarinfryslan

20 feb. 2019

Jan Wessels, bestuurslid in Fryslân, is blij dat er in Friesland op de SGP gestemd kan worden.

CU een goede tijd gehad met een heel trouwe steunfractie. Onenigheid is er nooit geweest."

Waarom hebt u de overstap naar de SGP gemaakt?

"Als de SGP in de zuidwesthoek van Fryslân sterker vertegenwoordigd zou zijn geweest, was ik waarschijnlijk toen al SGP-lid geworden. Ik ben overigens altijd groot voorstander geweest van samenwerking met de SGP, zowel lokaal als provinciaal. Het was een publiek geheim dat ik met de SGP sympathiseerde. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen stond ik op de tweede plek. Bij de kandidaatstelling had ik bij het bestuur al aangegeven dat ik zou stoppen politiek actief te zijn als ik niet gekozen zou worden.

We haalden geen twee zetels. Naar mijn idee is de ChristenUnie een bredere partij geworden en daarmee opgeschoven. Ik kreeg steeds meer moeite met standpunten die landelijk ingenomen worden. Ik ben conservatiever dan de CU en herkende me steeds meer in de standpunten van de SGP, evenwichtig en goed doordacht. Ik denk dan met name aan het SGP-standpunt inzake het recente Marrakeshpact, het kinderpardon, het klimaat enzovoort. De instemming van de CU met het wietexperiment heb ik niet kunnen accepteren. Ik werd daar door de jeugd op aangesproken met het verwijt: je eigen partij zegt... en vul maar in! Dat deed zeer en woog voor mij zwaar. Ik heb daar best wel mee geworsteld. Vorig jaar juni heb ik

uiteindelijk besloten mijn lidmaatschap per 31 december op te zeggen."

VAN DER VLIES

Een klein voorval dat De Jongs sympathie voor de SGP extra wekte, was een voorval tijdens een federatieraadvergadering van de RPF in Putten waar ook Bas van der Vlies aanwezig was. "Ik stond met m'n krukken in een lange rij voor de koffie, toen Van der Vlies uit de rij liep en aan mij vroeg 'Moet ik een bakkie voor je meenemen?' Het zijn soms ook de kleine dingen die je bijblijven. Een sympathiek gebaar."

SGP-FRYSLÂN

"Na mijn politieke loopbaan vroeg ik de Heere om Zijn weg met mij te gaan. Ik zou drie weken partijloos zijn. En dan gaat de telefoon. Wonderlijk!" Bij de voorbereidingen voor de komende Provinciale Statenverkiezingen is De Jong door de selectieadviescommissie benaderd of hij het lijsttrekkerschap op zich wilde nemen. Zijn vrouw, die inmiddels ook is aangeschoven, zegt met een veelbetekenende glimlach: "het begon bij hem toch weer te kriebelen".

Waarom zou de SGP in Fryslân moeten meedoen aan de verkiezingen?

"De SGP kan zich in grote lijnen vinden in het huidige provinciale bestuur. Ze hadden genoeg geld (door verkoop van Nuon-aandelen) om leuke dingen mee te doen. Tegelijkertijd hebben ze het voor een groot deel uitgegeven aan zaken waar we ons als SGP in kunnen vinden.

De SGP had bijvoorbeeld de 50 miljoen euro, die de provincie besteedde voor het renoveren van het Thialfstadion in Heereveen, anders willen gebruiken. Wij willen graag een bijdrage leveren aan het zoeken naar een goede balans voor alles wat de komende jaren op ons afkomt. Zowel principieel als praktisch kan de SGP ook op provinciaal niveau het verschil maken. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe omgevingsvisie, de energietransitie, de duurzaamheid en de klimaatmaatregelen. De SGP wil politiek bedrijven met een open Bijbel."

Het SGP-verkiezingsmotto is: 'Goed voor elkaar in Fryslân'. Een motto wat je op meerdere manieren kunt uitleggen. 't Is ook maar net waar je de klemtoon op legt: we zijn goed voor elkaar of we hebben het goed voor elkaar.

LANDBOUW EN VISSERIJ

Daarnaast nemen de landbouw en de visserij in het verkiezingsprogramma een belangrijke plek in. Fryslân verdient een toekomstbestendige en duurzame landbouw met een product voorzien van een visitekaartje 'duurzaam geproduceerd'. Fryslân heeft met Harlingen een mooie zeehaven die centraal ligt voor de visserij. Daar lopen de kotters binnen en wordt de vis aan de wal gezet. Dat zorgt ook voor werkgelegenheid aan de wal. De

SGP vindt het belangrijk dat de kustprovincies zich gezamenlijk sterk maken voor de visserij." Het behoud van de leefbaarheid op het platteland heeft de aandacht van de SGP. Op provinciaal niveau moeten we er alles aan doen om datgene wat binnen onze bevoegdheden ligt aan te wenden om te zorgen dat er in de kleine kernen naar aard en schaal woningbouw, voorzieningen en bedrijvigheid mogelijk is. Die bedrijvigheid moet wel gerelateerd zijn aan de werkzaamheden die er in de omgeving zijn."

KANS OP EEN ZETEL

Is er voor de SGP überhaupt een kans om een zetel te halen?

De Jong is positief gestemd. "Ik zie bij de Tweede Kamerverkiezingen voor de SGP een opgaande lijn. Als nu iedereen die

bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen SGP heeft gestemd, een nieuwe kiezer aandraagt, denk ik dat we een zetel halen."

Als de SGP een zetel haalt, wil De Jong zich vooral richten op duurzaamheid, ruimtelijke ordening en de energietransitie. Op het terrein van duurzaamheid heeft de provincie in de ogen van De Jong al een behoorlijke bijdrage geleverd, zoals onder andere een toekomstige windpark in het IJsselmeer. Hij vindt ook dat er geen kostbare landbouwgrond opgegeven mag worden voor zonneparken. Eerst moeten de daken en bedrijventerreinen vol gelegd worden. ◀

Haaije de Jong, lijsttrekker van SGP Fryslân, roept u op om naar de stembus te gaan op 20 maart:

"U hebt nu de kans om in Fryslân op de SGP te stemmen. Dit jier gjin Alvestêdetocht mar It giet oan! Meie wy op jo stim rekkenje? Als je Bijbelsgefundeerde politiek belangrijk vindt, stem dan SGP. De SGP wil een constructieve bijdrage leveren aan het bestuur van Fryslân."

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Vers verpakt

Voorgebakken

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's FRESH POTATOES | **Quik's** POTATO PRODUCTS | **QUIKS.NL**

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING | **RENOVATIESLOOP**
BOREN & ZAGEN | **AFVALCONTAINERS**

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

HULS
ARCHITECTEN

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | I www.hulsarchitecten.nl

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt ú uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden ú bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.
AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
WWW.VANREAEACC.NL

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

Beste lezer,

Drie verkiezingen staan er dit jaar op de agenda. Provincies, waterschappen en Europa. Superverkiezingsjaar!

Daar komt nog eens bij dat de leden van de Provinciale Staten de leden van de Eerste Kamer kiezen. Het gaat dus ook om de zetels van 'onze' Piter (Schalk) en 'onze' Diederik (van Dijk).

Ik ga hier niet uitleggen hoe belangrijk de statenzetels en de zetels in de Eerste Kamer zijn voor het SGP-geluid. De laatste jaren is gebleken dat die de doorslag kunnen geven.

Mijn oproep is heel eenvoudig: STEM!
Ook als je voor het eerst mag gaan stemmen: gebruik die mogelijkheid!

Eén stem kan het verschil maken.
We hebben het al vaak gezegd op het Binnenhof. Laat dat een Bijbelse stem zijn...

Beden te meer voor een stem op de SGP.
Een constructieve stem bij een goed Bijbel.

Met hartelijke groet,

Kees van der Staaij

Jaloerse Fransen

Veel vissers en hun gezinnen zijn gedupeerd door een Europees verbod op de pulsvisserij. "Daarmee is een innovatieve visteknik volstrekt onterecht de nek omgedraaid door de EU. Vanwege politieke spelletjes en jaloerse Fransen," reageert Roelof Bisschop. Hij noemt de gang van zaken 'te gek voor woorden' en wil dat premier Rutte zich in Brussel voor de Nederlandse pulsvisserij gaat inzetten. Ook wil hij dat de Tweede Kamer een brief stuurt naar visserijeucommissaris Vella. ◀

Jihadpredikers

Politiek Den Haag maakt zich al lange tijd zorgen over de buitenlandse financiering van moskeeën in Nederland. Kees van der Staaij wil daar wat aan doen. Hij stelde daarom een parlementaire mini-enquête voor. Daarmee kan de Tweede Kamer een snel en diepgravend onderzoek doen en mensen onder ede verhoren. Van der Staaij: "In het kielzog van geldbedragen uit landen als Saoedi-Arabië, komen er ook predikers die zeggen: 'dood aan de Joden'. Ze vinden de jihadistische strijd prima en geloofsafval moet volgens hen met de dood bestraft worden." ◀

Baby

Vlak voordat hij in de Tweede Kamer aan het woord kwam, kreeg Roelof Bisschop heugelijk familienieuws te horen. Een uitgelezen kans om het direct aan alle collega-Kamerleden en de minister-president te vertellen: "Zojuist ben ik opnieuw opa geworden. Ik heb haar nog niet gezien, maar ik vermoed dat het zo ongeveer de mooiste baby is van het westelijk halfmond. Een flinke dame van ruim acht pond." Bisschop werd hartelijk gefeliciteerd door Kamervoorzitter Arib. ◀

Cornel van Beek
@CornelvanBeek

Volgen

"Zojuist ben ik opnieuw opa geworden," zegt @BisschopRoelof met trots. #achtponder #gefeliciteerd

KLM

Minister Hoekstra van Financiën heeft 14 procent van de aandelen van Air France/KLM gekocht om de belangen van Nederland ten opzichte van Frankrijk te bewaken. Chris Stoffer noemt het een goede zet van het kabinet. "Het publieke belang van de KLM en Schiphol zijn te groot om als het erop aankomt over te laten aan de Fransers," zegt de verkeerswoordvoerder van de SGP. ◀

Metten met twee maten

De familie Dekker uit Harderwijk heeft een tweeling van 17 jaar. Voor het ene kind krijgen ze wel kinderbijslag, maar voor de ander niet. Dat komt doordat de een op het vwo zit, en de ander een hbo-opleiding volgt. Chris Stoffer vindt dat verschillend en onterecht. "Als je 16 of 17 jaar oud

bent en je zit op het hbo, dan is er voor jou geen kinderbijslag. 'Dan moet je maar stufi lenen,' is het devies." Stoffer diende samen met de SP een voorstel in om de wet te wijzigen. Hij wil dat kinderbijslag voortaan voor alle minderjarigen geldt. ◀

Groen moet je doen

SGP'ers van allerlei pluimage zijn het erover eens. Een Eerste en Tweede Kamerlid, een Statenlid, een wethouder en een waterschapsbestuurder schreven samen een opinieartikel in het RD. De boodschap: stop met kibbelen over streefcijfers en symboolpolitiek, en ga aan de slag! ◀

Levensgevaarlijk

"Er zijn van die onderwerpen waarbij drammen echt levensgevaarlijk is," met die woorden reageerde Kees van der Staaij op een poging van D66 om de discussie over euthanasie opnieuw aan te zwengelen. ◀

“ALS DE ISRAËLI'S DE WAPENS NEERLEGGEN, WORDEN ZE VERNIETIGD; ALS DE PALESTIJNEN DE WAPENS NEERLEGGEN, IS ER VREDE...”

DOOR MENNO DE BRUYNE

Die zin bleef bij me haken. Het is in een paar woorden exact geformuleerd hoe het is. De zin is van schrijver Leon de Winter, die iedere week een column heeft in *De Telegraaf*.

De Winter schreef zijn column naar aanleiding van het congres van Groen-

Links dat half februari een motie aannam waarin steun werd uitgesproken aan de BDS-beweging die wereldwijd actief is, ook in Nederland. De schrijver trok daarbij zelfs de vergelijking met de jaren 30: Koopt niet bij Joden! Hieronder (een deel van) die column.

NUTTIGE IDIOTEN

“Een van de doelstellingen van de Boycott, Divestment and Sanctions beweging, ofwel BDS, is het recht op terugkeer van Palestijnse Arabieren naar de Israëlische gebieden binnen de grenzen van 1967, ofwel de bestandslijn van de oorlog van 1948.

Het is duidelijk wat dat zou betekenen: het einde van de Joodse staat. En dat is ook de bedoeling van BDS'ers: het bestaan van Israël is voor hen onaanvaardbaar. Via geweld krijgen zij Israël er niet onder, maar met de BDS-strategie zou dat in theorie moeten lukken als je genoeg nuttige westerse idioten mee kan krijgen: boycot de Joden, trek je investeringen terug bij de Joden, en leg de Joden sancties op.

De overheersing van de West Bank, waarvan de echte naam Judea en Samaria luidt, wordt door BDS'ers naar voren geschoven als de Israëlische oerzonde. Maar dat is die niet. De oerzonde is de weigering van de Arabische staten om in 1948 de VN-deling van het Britse Mandaatgebied Palestina te aanvaarden. Dat is de kern van de zaak. Alle oorlogen komen daaruit voort.

MOSKEEBEZOEK

Het Palestijnse bestaansrecht ligt verankerd in het fictieve verhaal van de verdrijving van hun rijke landgoederen

door westerse Joden, en dat verhaal wordt, met de sleutels van het huis in de hand, sinds 1948 van generatie op generatie overgedragen, met als gevolg dat in Gaza (dat Judenrein is) elke vrijdag na het moskeebezoek duizenden jongeren zich aan de grens verzamelen om brandbommen naar Israëlische soldaten te gooien terwijl ze weten dat die soldaten met scherp schieten. Maar er staan camera's bij, en daar gaat het Hamas om: de beeldvorming in het Westen.

Niets weerhoudt de Gazanen ervan om een behoorlijke stadsstaat op te bouwen. Maar ze kiezen ervoor om Israël te sarren. Het beeld van machtige Joodse soldaten heeft een positief effect in hun mediastrijd, zo hebben zij al jaren geleden vastgesteld. Nuttige westerse idioten hebben een afkeer van Joodse soldaten, zo blijkt. Joden zijn perfect als vernietigingskampdoden, vioolspelers en stand-upkomieken (o ja, en als ontvangers van Nobelprijzen), maar als ze ingehouden vechtersbazen blijken te zijn in een regio vol hysterische vechtersbazen, dan grijpen nuttige idioten de kans om die Joden het verwijt te maken dat ze zich net als nazi's gedragen. Dus BDS.

STROOKJES WOESTIJN

In 1948 zouden de Joden worden afge maakt, zo hadden de leiders van alle omringende Arabische landen fijntjes aangekondigd. De Joden vochten terug,

De Telegraaf

en hoe, want ze wisten wat er zou komen als ze zouden verliezen. Ze veroverden wat armzalige strookjes woestijn erbij, want dat gebeurt in oorlogen: grenzen worden aangepast.

Er zijn in 1948 en daarna meer Joden uit Arabische landen gevlucht dan er Arabieren gevlucht zijn uit het gebied dat Israël zou worden. De gevluchte Joden pasten zich in Israël aan, werden deel van een ongekend dynamische samenleving, die inmiddels qua ontwikkeling en welvaart tot de wereldtop behoort. En de Arabische vluchtelingen bleven vluchtelingen, al eenenzeventig jaar, ook in Jordanië, waar zij de meerderheid vormen. Hun verre nakomelingen maken zichzelf wijs dat hun rijkdommen door de Joden zijn gestolen. Die rijkdommen waren er in 1948 niet. Ze zijn door de Joden eigenhandig opgebouwd. (...)

De BDS-beweging stelt dat het gaat om rechtvaardigheid voor de Palestijnen. Maar dat is misleiding. Wat Palestijnen bedoelen met die vorm van rechtvaardigheid is de ondergang van de Joodse staat. Als Israël's de wapens neerleggen, worden ze vernietigd; als de Palestijnen de wapens neerleggen, is er vrede...” ◀

bvd
advocaten

Recht doen.

Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6

4416 PX Kruiningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

SGP Drenthe: uw hunebedsteentje meer dan waard?

Cultuurhistorisch erfgoed in Drenthe: het hunebed. Op tal van plaatsen kom je ze tegen. Zeg 'Drenthe' en je zegt 'hunebed'. Het is een flinke klus een dergelijk 'gevaarte' te maken. Twee soorten stenen zijn vooral van belang: draagstenen en dekstenen.

SGP Drenthe sjouwt, trekt en duwt in campagnetijd om het 'hunebed' neer te zetten, zo stevig als een typisch Drents plaggenhuis. Twee draagstenen zijn belangrijk: arbeid en gebed.

Draagsteen 'arbeid' is noodzakelijk. Hoe komt het hunebed anders tot stand? Hoe komen we anders aan de zetel? Met het campagneteam en mensen eromheen duwen we langzaam maar zeker naar het einde van de campagne, een die eigenlijk ook nog maar net op stoom gekomen is. Al trekkend, sjoerend en ons het zweet van het hoofd wissend, komen we waar we wezen moeten: via de weg van het debat naar de politieke markt naar het grote finale lijsttrekkersdebat van RTV Drenthe. Zicht- en hoorbaar zijn in de provincie en

je geluid laten horen is van niet te onderschatten belang. Er moet gewerkt worden, de stip aan de horizon moet worden bereikt! Zo slepen en trekken we kei na kei na kei richting zo maart.

Draagsteen 'gebed' is net zo noodzakelijk. Het gebed wordt ook wel een zeer krachtig, effectief wapen genoemd. Het maakt het 'hunebed bouwen' een stuk lichter wanneer men voor en met elkaar bidt. Wanneer men bidt voor het werk van de SGP in misschien wel de mooiste provincie van Nederland. Als men zich gedragen weet door deze draagsteen, dan is en komt het goed. Gebed betekent ook vertrouwen hebben en geven. Vertrouwen dat het werk van de SGP ook Gods werk is. Vertrouwen hebben in elkaar. Ieder heeft zo zijn of haar taak in het mooie en intensieve campagnewerk. De een treedt meer op de voorgrond en is een kei in debatteren en informeren, weer een ander is letterlijk en figuurlijk een kei achter de schermen. Bemoeiden, enthousiasmeren en aanjagen

vormen samen het granietgruis voor de bodem van het hunebed.

Als laatste komt de deksteen erbovenop. Dan is het af. Voor de SGP is dit het Woord van God: vormend, inspirerend, richtinggevend. Meer nog, de leidraad van al het politieke handelen in Drenthe. Zo is de deksteen tevens het fundament van ons werken in Drenthe. Mag ik u oproepen uw hunebedsteentje bij te dragen? ◀

Willem van Hartkamp,
lijsttrekker voor SGP Drenthe.

AGENDA

VRIJDAG 15 MAART

Tijdrede afd. Elburg

Ds. W.L. van der Staaij uit Scheveningen
19.30 uur
Elburg, Beekstraat 3, geb. Herv. Ev.
Kerkbelang

MAANDAG 18 MAART

Politieke avond Wierden "Klimaatverandering"

Ir. Chris Stoffer en dr. Ir. Theun Vellinga
20.00 uur
Wierden, Wilhelminastraat 28, Het
Anker

DINSDAG 19 MAART

Residentie Pauzedienst

Ir. Chris Stoffer
Ds. A. Voorwinden
Frans van Riessen (orgel)
12.30 – 13.10 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

DINSDAG 19 MAART

Tijdrede/bidstond verkiezingen

Ds. J. van Laar en ds. R.P. van Rooijen
19.30 uur
Barneveld, Ds. E. Fransenlaan 6, geb.
GG Barneveld-Zuid

DINSDAG 19 MAART

Tijdrede/bidstond verkiezingen

Ds. A. Schot en ds. J. de Bruin
19.30 uur
Elspeet, Nachtegaalweg 11, geb. GG

DINSDAG 19 MAART

Tijdrede/bidstond verkiezingen

Ds. W. Mouw en ds. M. van Kooten
19.30 uur
Opheusden, Reigerstraat 11, geb. GG

DINSDAG 19 MAART

Afsluiting verkiezingscampagne Zuid-Holland

P. Schalk (lijsttrekker Eerste Kamer)
N. de Jager (lijsttrekker provincie)
W. de Jong (lijsttrekker WSHD)
A.J. van de Berg (WSHD)
ds. J.H. Lammers
19.45 uur
Ridderkerk, M. van Comenestraat 8,
Elimkerk

DONDERDAG 21 MAART

Ledenbijeenkomst Middelburg

"Bouwen in goed vertrouwen?"
Met presentatie Raab Karcher, ontwik-
kelingen in de bouw
19.30 uur
Middelburg, Waldammeweg 2, Raab
Karcher

VRIJDAG 29 MAART

Thema-avond Tholen

"De SGP op ramkoers?"
Peter op 't Hof
Ton van der Schans
Jacques Rozendaal (debatleider)
19.30 uur
Sint-Maartensdijk, Sportlaan 2D, Haes-
tinge

DINSDAG 9 APRIL

Tijdrede Barneveld

ds. G.W.S. Mulder uit Ridderkerk
19.30 uur
Barneveld, Ds. E. Fransenlaan 6, geb.
GG Barneveld-Zuid

WOENSDAG 10 APRIL

Tijdrede Beekbergen

Ds. A. Schreuder
19.30 uur
Beekbergen, Ruitersmolenweg 29, geb.
GG

WOENSDAG 24 APRIL

Tijdrede pkv Edeveen

Ds. A. T. Huijser uit Sliedrecht
19.30 uur
Ede, Lunterseweg 25, Petrakerk

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 18 april 2019. De kopij kan tot en met woensdag 3 april bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op 16 mei verschijnen.

Giften

Wij zijn ontzettend dankbaar voor alle giften die wij ontvangen van leden, kiezers en belangstellenden. Vanwege nieuwe privacyre-
gels is er vanaf januari 2019 een aantal zaken veranderd. Wij zien bij betalingen nu geen naw-gegevens meer. Wij zijn echter verplicht
om alle giften vast te leggen, met daarbij de naw-gegevens van de gever. Daarom vragen wij u om:

- het betalingskenmerk te gebruiken wanneer u graag een gift geeft via acceptgiro (Deze is namelijk gekoppeld aan uw gegevens.);
- als u een losse gift geeft, uw postcode en huisnummer te vermelden.

PARTIIDAG 2019

Omdat we graag zoveel mogelijk SGP'ers op onze partijdag hopen te ontmoeten, houden we u goed op de hoogte. Bij dezen een eerste zicht op het programma en de aanmeldingsprocedure.

Morgengedeelte

's Morgens vindt het huishoudelijk gedeelte van de partijdag plaats. Dat deel begint om 10.00 uur. De ontvangst is al vanaf 09.30 uur.

Middag gedeelte

Tijdens het thematische middag gedeelte staan deze keer de verkiezingen voor het Europees Parlement centraal. Later hopen we daar meer over te kunnen vertellen.

Aanmelden: Via de afdeling/kiesvereniging kunt u de benodigde toegangskaart aanvragen. Let op: als u van plan bent om alleen na de lunch te komen, kunt u zonder toegangskaart bij het middag gedeelte aanwezig zijn, maar een aanmelding is wel verplicht.

Daarvoor kunt u terecht op onze website: sgp.nl/middagpartijdag
Aanmelden kan tot uiterlijk vrijdag 26 april 2019.

Locatie: NBC Congrescentrum,
Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein

Datum: zaterdag 18 mei 2019

We hopen u daar te ontmoeten!

Facturen Lidmaatschap 2019

Bent u afdelingslid, dan hebt u als het goed is uw factuur voor het lidmaatschap van 2019 ontvangen. Velen van u hebben deze factuur inmiddels betaald. Hartelijk dank daarvoor!

Indien u de factuur nog niet betaald hebt, zien wij uw betaling graag spoedig tegemoet. Voor een juiste administratieve verwerking verzoeken wij u nadrukkelijk om bij uw betaling het factuurnummer te vermelden. Alleen in geval van een iDealbetaling is dit niet mogelijk, maar ook niet nodig. Uw betaling wordt dan automatisch op de juiste manier verwerkt.

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Peter Schalk, lijsttrekker Eerste Kamer \ beeld Cees van der Wal

Pagina 7 en 9: beeld Huibert van den Bos

Pagina 12a, 18, 21 en 29: beeld Cees van der Wal

Pagina 12d en 23: beeld Wikimedia Commons

Pagina 12e, 15a en 28: beeld 123rf.com

Pagina 25: beeld Hans Kouwenhoven

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Goudriaan, V. Holleman,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw B.B. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wthankers@novente.nl

A middle-aged man with glasses, wearing a grey suit, white shirt, and patterned tie, is speaking into a microphone. He is gesturing with his right hand, pointing upwards. The background is a blurred indoor setting with a blue banner partially visible on the left.

Blijft het team Schalk & Van Dijk een team?

Peter Schalk en Diederik van Dijk reflecteren op de achterliggende periode en blikken voorzichtig vooruit op de (nabije) toekomst.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Er breken spannende tijden aan voor de SGP. Zullen alle SGP'ers op 20 maart naar de stembus gaan? Zijn er misschien bijna-SGP'ers, of half-SGP'ers die ook SGP stemmen omdat die partij toch het beste is als je ze vergelijkt met de andere opties? Zijn er misschien zelfs niet- of totaal niet-SGP'ers die de stemwijzer hebben ingevuld en tot hun verbazing bij de SGP uitkwamen, of mensen die per ongeluk de SGP aankruisen, of die de gereformeerde G niet tussen de S en de P hebben zien staan en daardoor per ongeluk bij de SGP uitkomen? Niet alleen onze mensen bij de waterschappen en bij de provincies, maar ook onze senatoren, de heren van de Eerste Kamer, juichen alle stemmen op de SGP toe. Misschien ziet u de Eerste Kamerleden niet echt als types die juichen. Het zijn toch bezadigde heren in de 'chambre de réflexion'? Als u echter in hun schoenen zou staan, zou u de spanning wel aanvoelen. Bij te weinig stemmen en daardoor te weinig Provinciale Statenleden kan ons zetelaantal in de Eerste Kamer zomaar halveren. Dat willen we toch niet?

EEN TERUGBLIK

[Kunnen jullie een terugblik geven op de achterliggende periode?](#)

"We mogen met dankbaarheid terugzien op het werk dat verricht kon worden. Het is een voorrecht om in de Eerste Kamer te werken en om daar te verwijzen naar de woorden van de Heere God. We zijn allebei voor het eerst Kamerlid en dat is toch best spannend. Maar na onze beëdiging hebben wij ons snel kunnen inwerken. Dat moet wel als je met een volledig nieuwe fractie bent. Bovendien zijn we met twee man en dus er komt veel werk op twee paar schouders."

[Welke onderwerpen hebben jullie vooral beziggehouden? Wat heeft deze periode gestempeld?](#)

"Wij hebben ons in de Eerste Kamer beziggehouden met tal van onderwerpen. Maar de focus lag wel op onderwerpen die de SGP na aan het hart liggen. Denk aan het ongeboren leven, het gezin, de zondag en de eenverdiener. Denk aan ondernemers en boeren, aan veiligheid in eigen land en internationaal. Daarbij was er ook speciale aandacht voor de positie van Israël en het verschrikkelijke antisemitisme. Daarnaast hebben we indringend gedebatteerd met

de verschillende ministers van Justitie over de vraag welke moraal nu onze rechtsstaat schraagt."

[Is er vanuit jullie rol ook contact met de SGP'er, de burger? Waarin verschillen jullie in dat opzicht met de Tweede Kamer?](#)

"De Eerste Kamer opereert veel meer op de achtergrond. Maar het valt ons op dat wij vaak gevraagd worden om lezingen te geven over het werk in de Kamer. Daardoor brengen we ook dit deel van het parlement dicht bij de burgers. Daarnaast zijn we actief op de sociale media en proberen we met enige regelmaat artikelen of columns te schrijven in verschillende bladen. En uiteraard onderhouden we goede contacten met journalisten."

[Hoe hebben jullie in de achterliggende jaren jullie mening gevormd over de te bespreken onderwerpen?](#)

"We putten daarbij uit de ervaring die wij opdoen in ons dagelijks werk: Peter bij de RMU en Diederik bij de NPV-Zorg voor het leven. Daarnaast lezen we ons goed in in de aanhangige wetsvoorstellen. We raadplegen deskundigen en overleggen met mensen uit de achterban. En het

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

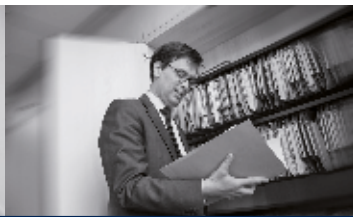
- SINDS 1977 -

Onze advocaten staan voor *vakkundige, resultaatgerichte en persoonlijke* dienstverlening.
Het zijn specialisten op hun rechtsgebied en ze staan voor uw zaak.

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl.nl - kantoorvandenbergnl.nl

sfeervol
WONEN

*Nieuwe stijkkamers in
hedendaagse stijl voor een
compleet nieuwe beleving...*

*De koffie
staat voor
u klaar!*

VALKSEWEG 57 / BARNEVELD
TELEFOON (0342) 413 279

WOLFSWINKEL

VIND MEER SLAPEN & WONEN OP
VANWOLFSWINKELWONEN.NL

belangrijkste van alles is natuurlijk de toets aan de Bijbel, het kompas van de christelijke politiek!"

Heeft de SGP nog exact dezelfde taak in de senaat als in de vorige periode? Hebben jullie je moeten aanpassen aan de veranderende verhoudingen in het parlement?

"In de senaat hebben wij veel energie gestoken in het leggen van relaties met alle politieke partijen. Daarnaast proberen we het werk van onze fractie ook actief in de media uit te dragen. Zo wordt het SGP-geluid breed verspreid en laten we de achterban iets meer zien van het werk in de Eerste Kamer. Ten opzichte van vroeger staat de Eerste Kamer ook meer in de belangstelling. Daar moet je als SGP-fractie alert en behendig op inspelen."

Hoe is het om samen te zijn in de senaat?
"Het is heel bijzonder dat we als team dit werk kunnen doen. Even afstemmen is

heel prettig. En elkaar ondersteunen bij gedachtevorming is heel nuttig. Een leuk voorbeeld is onze werkverdeling bij de algemene politieke beschouwingen. Peter volgt het debat op de voet en Diederik vangt alle vragen van andere partijen rond moties en dergelijke op."

Hoe hebben jullie elkaar in de achterliggende jaren scherp gehouden en gestimuleerd?

"Bij aanvang hebben we enkele heldere afspraken gemaakt. We proberen allebei de lat hoog te

leggen als het gaat om kwaliteit en inzet. We willen niet alleen de krenten uit de pap halen, maar ook het taaie, ambachtelijke werk vervullen. Daarnaast stellen we elkaar consequent de vraag of bepaalde debatten zich goed kunnen lenen voor een expliciete verwijzing naar de Bijbel of naar Christus. Ook letten we op zaken als integriteit en op onze verantwoordelijkheid als parlementariërs."

EEN VOORUITBLIK

Het moet een vreemde gewaarwording zijn: je zit vier jaar veilig en nu ben je weer overgeleverd aan de gunst van de kiezer. Natuurlijk, dat is hoe democratie werkt, maar bij de Eerste Kamer hangt het in veel mindere mate samen met een afrekening op het gevoerde beleid van de achterliggende jaren. De Eerste Kamer werkt in de luwte en er is niet echt sprake van een verkiezingscampagne. Hoe is dat voor jullie?
"Het is zoals het is. De verkiezingen van de Eerste Kamer volgen op die van

Provinciale Staten. Voor onze fractie is het heel belangrijk hoeveel SGP-zetels er in de Staten zijn. Dat is spannend. We werken er hard aan, ook door mee te doen in de campagne. Maar het ligt niet alleen in onze handen. Dat geeft ontspanning. Wat blijft is: bidden en werken!"

Hoe wordt er campagne gevoerd?

"Wij staan voluit klaar om de campagne in de provincies te ondersteunen. Dat doen we op allerlei manieren, via verkiezingsdebatten en werkbezoeken. Dat is heel interessant en leerzaam. En het laat zien dat we er als SGP'ers samen voor gaan!"

De SGP'er kan niet direct op haar Eerste Kamerkandidaten stemmen. Dat doen de Provinciale Statenleden. Hoe krijgen jullie ze zover om dat te doen?

"Wij hopen dat in de loop van de tijd duidelijk is geworden dat de SGP er echt toe doet, ook in de Eerste Kamer. Dat zal zeker ook na de verkiezingen zo zijn, omdat de huidige coalitie zwaar onder druk staat. De achterban van de SGP weet wat dat betekent. Dus wij rekenen erop dat SGP'ers elkaar opwekken om te gaan stemmen!"

Peter, wat doe je als je alleen in de senaat terecht komt?

"Treuren en doorwerken op de plaats waar ik gesteld ben."

Diederik, wat doe je als je niet meer terug mag keren in de senaat?

"Treuren en er bij de NPV een schepje bovenop doen." ◀

Peter Schalk en Diederik van Dijk roepen u op om naar de stembus te gaan op 20 maart:

"Juist nu het kabinet onder druk staat, kan de stem van de SGP meer tot zijn recht komen en een groter gewicht krijgen. Bij allerlei wetten kan onze stem het verschil maken. Dat betekent dat dit ook mogelijkheden biedt om wetten te verbeteren of om verkeerde wetten tegen te houden. Maar vooral ook om het christelijk geluid, de Bijbelse waarden en normen, nog meer uit te dragen in het publieke domein. Dat is en blijft van groot belang. Daarom is uw stem zo nodig! Roep elkaar ook op om te stemmen, want de stemmen van uw familie en vrienden zijn óók hard nodig! Onlangs kwam weer naar buiten dat de SGP een trouwe achterban heeft. Toch gaat 13% van de stemmers voor de Tweede Kamer niet naar de stembus bij de provinciale verkiezingen. Laten we met elkaar die 13% terugdringen."

Dimetra - Holland

UW ZWITSERLAND EXPERT

Bel 033 - 277 22 66 of mail info@dimetra.nl

- ✓ Koel- en Vriesgroupagevervoer
- ✓ Containertransport
- ✓ Volumetransport
- ✓ Machinetransport
- ✓ Op- en Overslag
- ✓ Douaneloods
- ✓ Eigen in- en uitklaring

Glashorst 123

Scherpenzeel

T 033 - 277 2266

Kijk voor meer informatie op dimetra.nl

**Al 25 jaar
werkzaam in China!**

1993 - 2018

TOEN

NU

Juist nu is uw steun aan
voorgangers meer dan nodig.

Stort uw jubileumgift op:

NL 02 INGB 0000 320 666 t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding
tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

DOOR DRS. JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR VAN HET WI VOOR DE SGP, LIJSTDUWER IN ZUID-HOLLAND EN HOOGHEEMRAADSCHAP SCHIELAND EN DE KRIMPENERWAARD

"De VII Vereenigde Nederlandsche Provinciën, door Jan Christiaan Sepp, 1773"

Afrekenen met Rutte?!

Ongeveer een derde van de kiezers wil op 20 maart in het stemhokje het huidige kabinetsbeleid afstraffen. Vooral kiezers van FvD, PVV en SP willen afrekenen met Rutte. De politieke leiders van deze partijen stimuleren die gedachte: ga naar de stembus, want dan laten wij het kabinet vallen.

Daarmee zetten ze de kiezer op het verkeerde been. Want de leden van de Provinciale Staten die wij Deo volente verkiezen, kunnen het kabinet helemaal niet naar huis sturen. En als de provinciale politici eind mei de leden van de Eerste Kamer kiezen, dan geldt nog steeds de staatsrechtelijke regel dat de regering stevig in het zadel zit zolang zij het vertrouwen van een meerderheid in de Tweede Kamer geniet.

Maar als er op 20 maart niet met het zittende kabinet afgekeken kan worden, waarom zou je dan gaan stemmen? Wat doen die provincies precies? En wat merk je nu van de waterschappen?

BESTUURLIJK GESPETTER

Eigenlijk is dat een reuzencompliment: blijkbaar functioneren de waterschappen prima. Geen politiek gedoe, geen bestuurlijk gespetter. Waterschapbestuurders doen in stilte hun zinvolle werk. Met resultaat: droge voeten in combinatie met schoon en voldoende water. De waterschappen zijn de oudste vorm van gekozen bestuur in ons land. Ze kunnen bogen op zo'n tien eeuwen ervaring. Ook al staat hun zelfstandigheid wel eens ter discussie, als ze vandaag niet zouden bestaan, moet je ze morgen oprichten. Zeker in een land waarvan een groot deel onder de zeespiegel ligt. Vanuit het buitenland kijken ze met jaloezische ogen naar de Nederlandse waterschappen, omdat hier de bescherming tegen hoogwater niet te lijden heeft onder politieke spelletjes.

OP DE WERELDKAART

De provinciebestuurders kunnen ook met gedegen historische argumenten aankomen. Want de provincies vormden de dragers van de soevereiniteit van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Het hertogdom Gelre voorop, daarna de graafschappen Holland en Zeeland, vervolgens de heerlijkheden Friesland, Utrecht, Overijssel (met Drenthe) en Groningen. In 1648 gecombineerd met Staats-Brabant, Staats-Limburg en Staats-Vlaanderen. Zonder onze provincies zou Nederland niet eens op de wereldkaart staan!

FLUTLAND

Er zijn politici die de provincies van de kaart zouden willen vegen. Het zou een nutteloze extra bestuurslaag zijn. Provincies zouden 'niet meer van deze tijd' zijn. Vooral van linkse zijde zijn plannen gesmeed, bijvoorbeeld om ons land op te delen in 24 miniprovincies of 44 bestuursrayons. Minister Plasterk droomde van vijf 'landsdelen'. Maar de Noordvleugelprovincie met de bijnaam 'Flutland' bleek al een brug te ver. Gelukkig maar. Dat schaalvergroting leidt tot meer slagkracht en doelmatiger bestuur, berust op kortzichtig denken. Burgers willen juist een bestuur dat betrokken, aanspreekbaar en vooral betrouwbaar is.

Tot nu toe hebben onze provincies alle 'aanslagen' doorstaan. Wat mij betreft, gaan ze vooral door met het behartigen van de taken die te groot zijn voor het servet van de gemeente en te klein voor het tafellaken der rijksoverheid. Afrekenen? Het wordt hoog tijd om de provincies op hun waarde te schatten! ◀

DE PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN

Alle SGP'ers voor de provincies zijn bekend. Bij dezen geven we u een overzicht van de lijsttrekkers per provincie. Voor Noord-Brabant is het de hoogstgeplaatste SGP'er op de gecombineerde lijst ChristenUnie-SGP.

Stem op 20 maart 2019 SGP!

01

Friesland
Haaije de Jong

02

Drenthe
Willem van Hartkamp

03

Flevoland
Sjaak Simonse

04

Overijssel
Dirk van Dijk

05

Gelderland
Klaas Ruitenbergh

06

Utrecht
Bertrick van den Dikkenberg

07

Zuid-Holland
Nico de Jager

08

Zeeland
Harry van der Maas

09

Noord-Brabant
Henk van Zelst

HET WERK IN DE EERSTE KAMER

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Staand op het Binnenhof, met zicht op de hoofdingang van de Ridderzaal, zijn de zalen en wandelgangen van de Eerste Kamer aan de linkerhand. Op dinsdag vertoeven daar de senatoren. Om een kijkje achter de schermen te krijgen, beantwoorden Peter Schalk en Diederik van Dijk een aantal vragen.

De Eerste Kamer controleert de wetsvoorstellen van de Tweede Kamer.

Waarom is dat nodig?

“De Eerste Kamer bekijkt elk wetsvoorstel op: 1. rechtmatigheid, 2. uitvoerbaarheid en 3. handhaafbaarheid. Als een wet niet goed in elkaar zit, dan kan de Eerste Kamer deze tegenhouden.”

Waarom heeft de Eerste Kamer 75 leden en geen 150 net als bij de Tweede Kamer? Hangt dat samen met de hoeveelheid werk?

“In de Tweede Kamer ligt het politieke primaat. De regering wordt dus door hen in éérste instantie gecontroleerd. Dat gebeurt niet alleen op wetgeving, maar ook op allerlei andere beleidsmatige zaken. Denk aan internationale samenwerking, handel, rampen, aan uitingen van ministers, aan

gedrag van burgers en de reactie van de regering daarop. De Eerste Kamer daarentegen concentreert zich alleen op de wetten die zijn aangenomen door de Tweede Kamer. Dat is dus een beperkte opdracht.”

De Eerste en de Tweede Kamer zitten aan hetzelfde Binnenhof. Is de afstand groot genoeg om onafhankelijk te zijn?

“De afstand is groot genoeg om zelfstandig te zijn en klein genoeg om zinvol contact met elkaar te houden. Juist de eigen taak van de Eerste Kamer zorgt ook voor het onafhankelijk handelen. Soms betekent dat een ander stemgedrag als je dat vergelijkt met het stemgedrag van de Tweede Kamerfractie. Maar dat moeten we wel kunnen uitleggen. En dat doen we dan ook in voorkomende gevallen.”

Het Eerste Kamerwerk is deeltijdwerk. Is het te combineren met andere verantwoordelijkheden?

“De kracht van de Eerste Kamerleden is nu juist dat het geen beroeps politici zijn. Juist vanuit die hechte verankering in de samenleving moeten zij hun ambt vervullen. Zoveel mogelijk los van de waan van de dag.”

Hoe worden jullie ondersteund?

Is er budget voor fractieondersteuning, net zoals bij de Tweede Kamer?

“Helaas is er weinig geld voor ondersteuning in de Eerste Kamer. Elke fractie krijgt 10.000 euro en ongeveer 3.000 euro per lid voor ondersteuning. Onze fractie heeft dus 16.000 euro te besteden aan ondersteuning. Omdat we daar geen personeel voor in dienst kunnen nemen, hebben we besloten om het te gebruiken om kennis in te kopen, bijvoorbeeld bij zeer complexe wetsvoorstellen.”

De discussie rond het bestaansrecht van de senaat komt van tijd tot tijd langs. Hoe zien jullie de toekomst?

“De Eerste Kamer, ook wel senaat genoemd, heeft een belangrijke functie in het wetgevingsproces. Los van de waan van de dag kijken we nog eens goed naar elke wet die is aangenomen. Dat zorgt voor verbetering van het wetgevingsproces, en bovendien wordt de wetsgeschiedenis uitgebreider. Dat kan nuttig zijn als de wetten moeten worden uitgevoerd of gehandhaafd.” ◀

MultiBouwSystemen

035 588 18 88

Vergroot uw woonplezier met een woonkelder

Met de maatwerk prefab woningcasco's van MultiBouwSystemen realiseert u snel en voordelig uw droomwoning. Wij leveren het woningcasco inclusief de kelder die u wenst.

✉ info@multibouwssystemen.nl

www.multibouwssystemen.nl

Dé specialisten in dak- en gevelbeplating

UTILITEITSBOUW
AGRIBOUW
RENOVATIE
TAXATIE
SCHADEHERSTEL

Volg ons ook via:

Hardeman | van Harten

Dak & wandbeplating

www.hardeman-vanharten.nl

T 0318 46 15 51 | E info@hardeman-vanharten.nl

Scherpenisse auto's

Saab erkend reparateur
± 100 occasions (div. merken)

Rembrandtstraat 1 | 3262 HN Oud Beijerland

Tel. 0186 - 61 91 36

www.scherpenisseautos.nl

EEN EXTRA REDEN OM TE STEMMEN OP 20 MAART!

Dat Kees van der Staaij fractievoorzitter van de SGP in de Tweede Kamer is, wist je waarschijnlijk wel. Maar had je, voordat je deze De Banier las, ook geweten dat Peter Schalk de fractievoorzitter van de SGP in de Eerste Kamer is? Waarschijnlijk niet. De Eerste Kamer is namelijk een stuk minder bekend dan haar broer aan de overkant van het Binnenhof. Toch is de senaat ook heel belangrijk. Drie vragen daarover.

DOOR PIETER MEIJERS
BESTUURSLID POLITIEK SGP-JONGEREN

KAN IK STEMMEN VOOR DE EERSTE KAMER?

Nee. De Eerste Kamer wordt namelijk indirect of 'getrapt' gekozen. Op woensdag 20 maart kiezen bijna dertien miljoen kiesgerechtigden de 12 Provinciale Staten. De gekozen leden van de Provinciale Staten kiezen vervolgens de 75 leden van de Eerste Kamer. Je stem voor de Provinciale Staten op 20 maart telt dus dubbel, een extra reden om te gaan stemmen!

WAT GEBEURT ER IN DE EERSTE KAMER?

De Eerste Kamer vergadert, in tegenstelling tot de Tweede Kamer, slechts één keer per week. Eerste Kamerlid is dan ook een bijbaan. Zo zit Peter Schalk in het dagelijks leven in de Raad van Bestuur van de RMU en is Diederik van Dijk (onze tweede senator) directeur van de NPV.

In de Eerste Kamer worden wetsvoorstellen behandeld die door de Tweede Kamer zijn aangenomen. De Eerste Kamer kan zo'n wet niet meer wijzigen; ze kan het wetsvoorstel alleen goedkeuren of verwerpen. Een bekend voorbeeld van dat laatste vond plaats in de 'nacht van Wiegel'. Door de tegenstem van VVD'er Hans Wiegel werd in 1999 een wetsvoorstel tot

invoering van de mogelijkheid voor een correctief referendum in de Eerste Kamer verworpen; iets waar de SGP niet bepaald rauwig om was!

De Eerste Kamer kan wel door middel van moties of toezeggingen van de minister invloed uitoefenen op het uiteindelijke besluit. De Eerste Kamer let vooral op de uitvoerbaarheid, noodzaak en kwaliteit van de wet en haar afweging is in de regel dan ook minder politiek dan die van de Tweede Kamer.

WAAROM IS DE SENAAT ZO BELANGRIJK?

Omdat hier veel belangrijke wetten worden aangenomen of verworpen. Zo werd de nieuwe donorwet – waardoor je orgaandonor bent tenzij je aangeeft dit niet te willen – met slechts één zetel verschil aangenomen. Een extra SGP-zetel had hier dus zeker geholpen! Daarnaast kan de zetelverdeling in de Eerste Kamer van belang zijn voor het kabinet. Juist vanwege de Eerste Kamer hadden de kabinetten-Rutte de steun van de SGP hard nodig. Kortom, jouw stem is op 20 maart van groot belang. Niet alleen voor de provincie en de waterschappen, maar ook voor de Eerste Kamer en daarmee voor ons landsbestuur!

GROENTEMAN ERDOĞAN

“De oudste kiezer is 165 jaar oud”. De opmerkelijke titel van een recente ‘Brief uit Istanbul’ van de Turkse journalist Bülent Mumay in de Frankfurter Allgemeine.

DOOR WALTER VAN LUIK

BELEIDSMEDEWERKER ECR GROEP / EUROFRACHTIE CU-SGP

“Het is maar zeer de vraag of Tayyips tomaten na 31 maart nog uitgesteld liggen.”

VERKIEZINGEN
IN TURKIJE...

“WIE GEEN AKP
STEMT, WORDT
DOOR GOD
GESTRAFT”.

Op 31 maart vinden in Turkije lokale verkiezingen plaats. Economisch wanbeleid in de afgelopen jaren, versterkt door oplopende spanningen tussen de VS en Turkije, leidden vorig jaar tot een vrije val van de lira en een torenhoge inflatie. De prijsstijging van levensmiddelen leidde tot toenemende onvrede onder het Turkse volk. Hoewel de

situatie inmiddels wat gestabiliseerd is, staat Turkije op de rand van een recessie. Voor president Recep Tayyip Erdoğan en zijn AK-partij (AKP) een punt van zorg in aanloop naar de verkiezingen, want het is allerm minst zeker dat recent genomen economische stimuleringsmaatregelen stemmenverlies zullen voorkomen. Tijd voor maatregelen. Vanuit heel Turkije komen meldingen van onregelmatigheden in de kiesregisters. Zo bleken meer dan 6.000 kiezers geregistreerd te staan in de leeftijd van 100 tot 165 jaar. Toen dit openbaar kwam, besloot de kiesraad deze ‘kiezers’ van de lijst te halen. In Hakkari zijn 1.108 kiezers geregistreerd in één appartement. Op de niet-bestaande vijfde verdieping van een woongebouw in Istanbul zijn 43 kiezers geregistreerd. In diverse steden worden militairen die daar tijdelijk verblijven, als permanent bewoner en kiezer geregistreerd. Alles lijkt in het werk gesteld te worden om de machtspositie van de AKP te consolideren of uit te breiden. “Want”, aldus enkele AKP vertegenwoordigers, “als wij de macht verliezen, loopt het slecht af met het land”. De propaganda krijgt zelfs religieuze tintjes, getuige de oproep van de AKP-kandidaat in Izmir: “Wie

geen AKP stemt, wordt door God gestraft”.

In de afgelopen jaren zijn reeds vele (loco)burgemeesters in zuidoost Turkije afgezet en vervangen door regeringsgetrouwen. Een groot deel van de Turkse bevolking wordt lokaal niet democratisch vertegenwoordigd. Het nieuwe Turkijerapport van het Europees Parlement stelt dat “de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2019 een belangrijke gelegenheid moeten bieden om het beginsel van een rechtstreeks democratisch mandaat volledig te herstellen”. Met de demografische manipulatie en felle propaganda is het maar zeer de vraag of dit ideaalbeeld werkelijkheid wordt.

De sterk gestegen levensmiddelenprijzen en mislukte pogingen die omlaag te krijgen leidden tot een nieuwe vondst. De overheid verkoopt sinds medio februari groenten en fruit in kraampjes in Istanbul en Ankara voor de helft van de normale prijs. Volgens de regering gaat zij de strijd aan met de “voedselterror” van retailers “die de prijzen kunstmatig hoog houden”. Het is ondertussen maar zeer de vraag of Tayyips tomaten na 31 maart nog steeds uitgesteld liggen in de Turkse straten. ◀

SAMENWERKEN JA, SUPERSTAAT NEE!

In de hectiek rond de Provinciale Statenverkiezingen vragen we uw aandacht voor de Europese Parlementsverkiezingen op donderdag 23 mei. Deze verkiezingen lijken ver weg, maar zijn belangrijk voor onze toekomst, want waar gaat het heen met de Europese Unie?

Een bescheiden EU is wat de SGP verlangt. Daarmee vragen we nogal wat: niets minder dan een totale omslag in het denken. Het staat haaks op datgeen wat de EU zelf wil. De Unie roept namelijk om meer: méér macht, méér geld, méér Brussel.

GEEN SUPERSTAAT

Het moet echt anders! Europa is geen superstaat en dat willen we er ook niet van maken. Europa is een continent met verschillende volkeren, elk met een eigen geschiedenis, eigen taal en eigen tradities. Alleen al daarom moet het hele idee van een Europese superstaat en machtsconcentratie in Brussel voor eens en voor altijd van tafel. Had de EU deze conclusie een aantal jaar geleden getrokken, was er geen Brexit nodig geweest.

Daarom zeggen wij: geef lidstaten veel meer ruimte om eigen keuzes te maken. En stop met dagdromen over een Europees leger, Europese belastingen en Europees onderwijsbeleid. Verschillende lidstaten voelen zich gebonden en zijn ontevreden. Het is hoog tijd om daar serieus naar te luisteren.

NOODUITGANG

Neem bijvoorbeeld de euro. Een project met de nodige constructiefouten. De belangrijkste fout is wel het ontbreken van een nooduitgang voor zwakke eurolanden. Een mogelijkheid om terug te keren naar de eigen nationale munt mist.

Wat ons betreft komt zo'n nooduitgang er alsnog. Doen we dat niet, dan wordt de EU in de eerste plaats een transferrunie. Dan moeten er namelijk voortdurend grote sommen geld van Noord naar Zuid-Europa om de eurozone bij elkaar te houden. Dat voedt onvrede.

SAMENWERKEN

Laten we er ondertussen voor waken niet het kind met het badwater weg te gooien. Er is namelijk een taak voor een bescheiden Unie. We zeggen namelijk: samenwerken, ja! Want samenwerking binnen de EU brengt grote voordelen met zich mee. Een Nexit klinkt misschien aantrekkelijk, maar er zitten veel haken en ogen aan, want een Nexit gaat voorbij aan de grote opdrachten waar we voor

staan in onze tijd. Denk aan klimaat, migratie en energie. Deze grote vraagstukken vragen om gezamenlijke Europese schouders.

Neem bijvoorbeeld klimaat. Wij stellen: "Groen moeten we doen!" ... op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Maar als wij onze - relatief schone - kolencentrales sluiten om vervolgens stroom te importeren uit andere Europese landen, lossen we niets op. Vaak is deze stroom namelijk opgewekt met centrales die vervuilender zijn dan de gesloten centrales.

Met het internationaal samenwerken rond dit soort vraagstukken is een bescheiden EU al druk genoeg. ◀

“EEN BESCHIEDEN EUROPESE UNIE IS AL DRUK GENOEG”.

www.leojoossetweewielers.nl

Goed bezig ... fietsen

**Bike
Totaal**

Leo Joosse

Dorpsplein 14
4363 AC Aagtekerke
info@leojoossetweewielers.nl
Tel. (0118) 581 306

Vertrouwde
klanken...

Mooie collectie
orgels van diverse
merken

Ruime ervaring
in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

www.stolkorgels.nl

NIEUWERKERK A/D IJSSEL - Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 51 56 52 | KRABBENDIJK - Oospolderweg 15

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Eerste Hulp bij Klimaatverandering

Omdat ik een paar dagen reces heb, wil ik niet te veel tijd steken in de Haagse propjes. En waarom zou ik ook? Het dagelijkse nieuws is tegenwoordig gevuld met zoououououou ontzettend veel onzin, dat ik net zo goed een greep kan doen uit het dagelijkse nieuws.

Eind februari zond het programma EenVandaag een reportage uit over klimaatstress. Ik heb er zelf ook last van, want terwijl ik dit stukje tik is het buiten bijna 20 graden. Niet zo bijzonder als het 27 mei of 12 augustus is, maar op mijn ouderwetse scheurkalender staat 27 februari.

HEMDSMOUWEN

Ik schoot vanochtend nog voor m'n eerste beschuitje al in de stress.: "Wat mot ik aandoen vandaag?" Echte lekkere Engelse tweed is natuurlijk te warm, maar om de hond nou op 27 februari in hemdsmouwen uit te laten, dat gaat wel erg ver. Bovendien is dat ook zielig naar het hondenbeest toe, want die sjokt nog rond in z'n dubbeldikke Turkse hondenvacht.

Paniek dus in huize-De Bruyne. Maar tot mijn grote opluchting viel mijn oog op een artikel waarin stond dat je je sinds kort kunt wenden tot klimaatpsychologen waar je je kunt laten nakijken en behandelen voor als je last hebt van klimaathysterie, klimaatstress, ja zelfs klimaatpaniek. U kunt er wel om glimlachen, MAAR JE ZULT ER MAAR LAST VAN HEBBEN!

Welnu, het actualiteitenprogramma EenVandaag besteedde er aandacht aan, onder de kop: "Zo voorkom je klimaatpaniek". De intro luidde: "Durf jij nog te vertellen over je verre vliegvakantie? Wekken je veganistische eetgewoontes woede bij je omgeving op? Of lig je 's nachts wakker van alle klimaatproblemen? Dan heb je misschien last van klimaatpaniek."

OLIFANT

En toen kwam het hele verhaal eruit: "Het klimaat zorgt voor polarisatie in de samenleving en is een ongezellig onderwerp op feesten en partijen. Anabella Meijer schreef daarom het boek *Eerste Hulp bij Klimaatverandering*. Volgens haar belanden steeds meer vriendschappen en relaties door de klimaatverandering in zwaar weer. "Een gesprek kan tegenwoordig snel uit de bocht vliegen. Het is de olifant in de kamer op feestjes en bijna net zo heftig als de zwartepietendiscussie. En dat kan veel stress geven."

Klimaatpsycholoog Jeanine Pothuizen ziet dat we tegenwoordig haarscherp op elkaar letten. "We zoeken klimaatvrijbrieven voor ons gedrag om onze angsten te bezweren. Drie keer per jaar op vliegvakantie? Dat mag, want ik heb geen (milieuvriendelijke) kinderen. Elke dag biefstuk eten? Tuurlijk mag dat want ik heb zonnepanelen op mijn dak."

De angst voor het 'morele oordeel' is de laatste jaren groter geworden, ziet ook klimaatpsycholoog Manu Busschots. "Ik heb zelf wel eens vlees besteld om

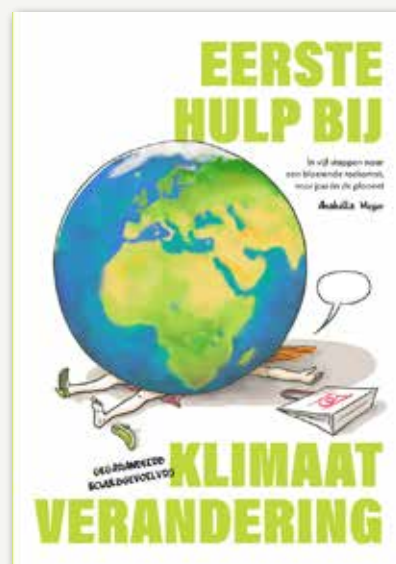
te voorkomen dat anderen denken dat ze van mij geen vlees mogen eten. En ik ben niet de enige. Veel mensen zeggen dat ze vegetariër zijn omdat ze de smaak van vlees niet lekker vinden in plaats van eerlijk zeggen dat het een klimaatvriendelijke keus is, want dat levert ongemak aan tafel op."

STUIPEN

Behalve de stress die het klimaat als gespreksonderwerp oplevert is er natuurlijk ook nog de angst voor de daadwerkelijke klimaatverandering. Zelf had Annabella Meijer lange tijd last van klimaatpaniek. "Je zet een stap buiten de deur en je veroorzaakt kinderarbeid, kanker en klimaatverandering. Wat kun je er nou als individu echt aan doen? Erover praten is een begin, maar dan wel op zo'n manier dat we elkaar niet de stuipen op het lijf jagen."

"Zelf pakte ik mijn angsten aan door na te gaan wat me echt gelukkig maakt, en verrassend genoeg bleken dat allemaal dingen te zijn die ook nog eens goed zijn voor onze planeet. Vriendschappen, wandelen, mediteren en plantaardig eten: ik viel er dertien kilo door af en heb me nog nooit zo goed gevoeld." (...)

Zo mensen, ik ben klaar. En nu ga ik lekker wandelen, mediteren en aan het gras. Beste vrienden en vriendinnen, ik kom eraan! ◀

► RONDJE BINNENHOF

Datum: zaterdag 20 april.
Aanmelden kan weer via telefoonnummer: 06 1254 1741, of (bij voorkeur) de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl.

Wees er snel bij!

“Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Minimaal 1 jaar zelfstandig ondernemer? Vraag ons naar de mogelijkheden voor een hypotheek.

“**Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.**”

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

Starter op de woningmarkt of doormerken naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig.

DE Banier

**BERT-JAN RUISSEN
OP DE BRES VOOR
DE AGRARIËRS**

“Geef de boer een eerlijke prijs.
Belast de boer niet met
regelrompslomp.”

Vóór
een gezonde
economie

De oplossingsgerichte advocaten voor ondernemers

Juridisch advies in begrijpelijke taal. Advocaten die kennis delen, denken in oplossingen en alleen procederen als dat wat toevoegt. En die je gewoon kunt bellen, zonder dat meteen de teller gaat lopen. Met die frisse aanpak ontzorgt Watermill Tax & Legal een groeiend aantal bedrijven.

Watermill Tax & Legal is opgericht door mr. dr. Chris Dijkstra. Het Utrechtse kantoor adviseert landelijk bedrijven en vermogende particulieren over fiscale en juridische vraagstukken. Naast ondernemers behoren kerken, stichtingen en onderwijsinstellingen tot de doelgroep.

De Legal-tak van Watermill wordt regelmatig ingeschakeld bij zakelijke conflicten. 'Dat varieert van ruzies tussen aandeelhouders of samenwerkingspartners tot conflicten met leveranciers, afnemers of personeel. Als het kan, proberen we zulke zaken buiten de rechtbank op te lossen. Maar vraagt de situatie om een procedure, dan hangt de toga klaar', vertelt Johan de Koning Gans,

advocaat ondernemingsrecht. Verder begeleidt Watermill Legal onder meer overnames en participaties. 'We voeren dan bijvoorbeeld due diligence onderzoek uit en vertalen afspraken in slimme contracten. Groot voordeel daarbij is dat we fiscalisten in eigen huis hebben die over onze schouder meekijken.'

Kenmerkend voor de werkwijze? Ondernemers kunnen hun vraagstuk vrijblijvend voorleggen en krijgen dan een reële inschatting van hun kansen. 'Verder maken we vooraf duidelijke financiële afspraken en krijgt u bij ons het directe nummer van de advocaat, zodat we snel kunnen schakelen. Daarbij voelen wij ons verantwoordelijk voor een goede afloop.'

Watermill

Schakel ons in bij:

- > Zakelijke conflicten
- > Overnames en participaties
- > Contracten en samenwerkingen
- > Aansprakelijkheidskwesties

“Leg vrijblijvend uw juridisch vraagstuk aan ons voor en ontvang een reële inschatting van uw kansen”

mr. Johan de Koning Gans, advocaat

Utrecht

Grote schrik beving op maandag 18 maart ons land, toen een aanslag plaatsvond in een Utrechtse tram. Als het woord 'aanslag' valt, gaan direct allerlei erge gedachten door je hoofd. Veiligheid is van levensbelang. Dat staat ons allemaal weer helder op het netvlies.

INHOUD

Terugblik op de verkiezingen

Van een vervloekte aarde	4
Vóór de agrariërs	5
Samen voor goed voedsel	6
Verkiezingsjaar 2019	11
Europa: een terugblik	12
Nieuwsoverzicht	15
Varia	16
Interview met de boer	18
Terugblik verkiezingen	21
Bijbelse boodschap	25
Trots op onze boeren?	27
Ondernemersplatform	28
Sultan	31

De beelden van de aanslag raak je zomaar niet kwijt. Het is afschuwelijk als nietsvermoedende burgers van het leven worden beroofd. De overheid moet erop toezien dat het leven van de inwoners wordt beschermd. Dat is geen geringe verantwoordelijkheid!

In een enkel moment is het voor drie Utrechtse slachtoffers eeuwigheid geworden. Later overleed een vierde persoon aan zijn verwondingen. Zulke sterfgevallen spreken ons aan. Het kan immers iedereen overkomen, ineens. En als het nu sterven wordt, dan moeten we voor Gods rechterstoel verschijnen. Hebben we dan een God voor ons hart en een Borg voor onze schuld? Dat is de roepstem die klinkt. Dat we niet zullen voortgaan op onze levensweg bij God vandaan, maar dat we ons zouden bekeren tot de levende God. De Heere doet deze roepstem klinken in Nederland anno 2019. Wie merkt het op?

Zo staat ineens de stad Utrecht op de kaart. Als gemeentebestuurder wil je niet op deze manier bekend worden. Je stad is geschokt en in rouw. Er moet uiting worden gegeven aan meelevens met de slachtoffers. De vraag hoe dit alles zover heeft kunnen komen, moet tot (zelf)-reflectie leiden. En dat geldt niet alleen voor overheidsinstanties, maar ook voor de samenleving als geheel. Aan de andere kant wekt het vertrouwen als de overheid op zulke momenten adequaat handelt.

Utrecht kan trouwens wel bogen op een indrukwekkende geschiedenis. Wie weleens heeft gedwaald in de oude binnenstad, kan erover vertellen. De rijkdom aan cultureel erfgoed is groot. Terwijl de stad toch ook meerdere malen ernstig geteisterd is geweest. Denk bijvoorbeeld aan de bezetting door de Fransen in de jaren 1672-1673. Ook toen heeft de oproep tot bekering geklonken. Denk aan de preken die de predikanten G. Voetius en J. van Lodenstein toen hebben gehouden. Als we dan toch terugbladeren in de geschiedenis, laten we dan ook even stilstaan bij 1579. Aan dat jaartal is de Unie van Utrecht verbonden. Daarin werd de afspraak van de Noordelijke gewesten bezegeld om zich los te maken van de Spaanse onderdrukking, zodat ook de Heere kon worden gediend naar Zijn Woord. De wens van vrijheid is diep in ons volksbestaan verankerd en heeft van oorsprong een duidelijke band met de Bijbel en de Reformatie.

Er zou nog te schrijven zijn. Utrecht ligt centraal in Nederland. Utrecht heeft betekenis voor Europa. Kortom: denk nog eens aan Utrecht. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

- “Zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt, en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens.”
Genesis 3:17b

Eten van een vervloekte aarde

De zonde heeft alles ontwricht. De mens heeft de band met de God van het leven doorgesneden en is gevallen. Hij is een sterfelijk schepsel geworden. De aarde is vervloekt en deelt in de straf die de mens gekregen heeft. Het is een wereld vol dorens en distels geworden. De hele schepping zucht na de val als een vrouw die in barensood is. Het werk van de mens is ook veranderd. Het rentmeesterschap in het paradijs heeft plaatsgemaakt voor zwoegen, zweet en smart in een gevallen wereld. Adam en Eva zullen echter niet van honger omkomen. Zij staan weliswaar op de drempel van een vervloekte wereld, maar mogen eten van wat deze vervloekte aarde voort zal brengen.

VERVLOEKTE AARDE

Het is een aangrijpende gedachte dat de aarde omwille van ons vervloekt is. Wij worden bij dieren die elkaar verscheuren, bij stormen die een spoor van dood en verderf nalaten en bij oogsten die mislukken aan onze zonden herinnerd. Wij zijn niet alleen gevallen mensen. Wij staan schuldig tegenover God, omdat wij onze Schepper vertoornd hebben en Zijn schepping geruïneerd hebben. Het is dan ook een wonder dat Hij zegent met eten, drinken, kleding, huisvesting, werk en mensen die ons lief zijn.

DS. D.J. DIEPENBROEK
Rouveen

GEZEGEND VOEDSEL

De wereld waarin wij leven is een vervloekte wereld. Het is een wereld die zucht vanwege onze zonden. Het is een onbevattelijk wonder dat God gezegd heeft dat wij mogen eten van de gewassen die deze vervloekte aarde voortbrengt: “En met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens.” De echo van deze woorden weerklinkt als wij in de berijming van Psalm 65 over ‘gezegend voedsel’ zingen. Het is dan ook niet alleen onze roeping om onder de zegen van de Heere het land te bewerken, maar ook om landbouwbeleid te maken dat

ZWARE ARBEID

Het werk dat wij doen is geen gevolg van de zondeval. Het is geen straf op de zonde. Het is echter wel aangetast door de zonde. Het gaat niet alleen om zweetdruppels van hen die het land bewerken. Het doortrekt ook het parlementaire werk in Brussel en Straatsburg. De pijn over voorstellen die tegen de heilzame geboden van God ingaan. De vieze smaak in de mond over politiek gekonkel. De ergernis over oneerlijk beleid. Het Europees Parlement ligt buiten het paradijs in een wereld vol politieke dorens en distels.

goede randvoorwaarden voor boeren creëert. Wij kunnen de zegen van het voedsel dat uit een vervloekte aarde ontspruit uiteindelijk niet inzien zonder de moederbelofte. Het is dankzij Christus dat wij voedsel en kleding hebben. Wij mogen bij Hem uitkomen met onze tijdelijke nood. Wij mogen voor Zijn aangezicht verschijnen om Zijn zegen te vragen over de campagne voor de Europese verkiezingen. Wij mogen als gevallen mens tot Hem vluchten om te bidden of Hij ons in genade wil aanzien. ◀

Vanwege de band met schepping en schepsel

“De Staatkundig gereformeerde Partij protesteert tegen verplichte verzekering en wapent zich tegen uitbreiding der ongevallen-wet tot landbouw en visscherij.” Dat staat in artikel 9 van het eerste Program (1918). De Algemene vergadering van 7 april 1926 schrapt op advies van het hoofdbestuur ‘der ongevallen-wet tot landbouw en visscherij’. Ze worden gekwalificeerd als overbodig. De agrarische sector is nergens in het Program te vinden. Ligt de sector dan niet na aan het hart van de SGP?

De agrarische sector of primaire sector is van grote betekenis. Immers, de sector die de grondstoffen en voedsel levert, is een bestaansvoorwaarde. Eén ding is zeker: landbouw en visserij liggen de SGP na aan het hart! De oorzaak daarvan ligt niet in het grote aantal agrariërs en vissers dat te vinden is binnen onze achterban. Nee, de sector ligt ons na aan het hart, omdat die sector in het bijzonder verbonden is met Gods schepping en schepsel. De HEERE God nam de mens ‘en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren’ (Gen. 2:15). Bouwen en bewaren. Die opdracht moet nu uitgevoerd worden buiten het paradijs.

BIJBELSE BRONNEN

De agrarische sector ligt de SGP na aan het hart. Zij dient tot voedsel voor mens en beest. Het moet kernachtiger: “Hij doet het gras uitspruiten voor de beesten, en het kruid tot dienst des mensen, doende het brood uit de aarde voortkomen” (Ps. 104:14). De wijze koning Salomo zegt: “Het profijt des aardrijks, dat is voor allen; de koning zelf wordt van het veld gediend” (Pred. 5:8). Bouwen en bewaren dienen tot eer van God en tot nut van de samen-

leving. Van hoog tot laag, van rijk tot arm, is de mens afhankelijk van de landbouw en visserij (zie Pred. 5:9 / kt. 27).

TERUGHOUDENDE OVERHEID

De agrarische sector ligt de SGP na aan het hart, maar de verantwoordelijkheid ligt niet in de eerste plaats bij de overheid. Die ligt bij de agrariër en de visser zelf. De overheid dient een terughoudend beleid te voeren. Wil de SGP dan geen richtlijnen? Richtlijnen zijn Bijbels. Immers, de Heere gaf Zelf richtlijnen. Wat te denken van het jubeljaar van algehele rust? Wat te denken van de woorden: “De rechtvaardige kent het leven zijner beesten” (Spr. 12:10a). Daarom pleit de SGP voor verantwoord gebruik van de natuur. Zij pleit tevens voor vrijheid en een terughoudende overheid. Dat impliceert in het beleid geen ongelimiteerde vrijheid, maar ruimte binnen verantwoord kaders. Ds. Kersten betoogde in al 1934 dat regeringsmaatregelen de agrarische sector aantasten in haar vrijheid en eigendom.

GLOBALISERING

De wereld ziet er anno 2019 volledig anders uit. De nationale overheid heeft

marginale nog wat in de agrarische melk te brokkelen. De Europese gemeenschap des te meer. Zij voert het landbouw- en visserijbeleid. In onze tijd van toeneemende globalisering lijkt er geen weg terug. Het beleid is een gezamenlijke Europese verantwoordelijkheid met tal van subsidies. Dat Europese beleid tast soms op een ingrijpende wijze de rechten en vrijheden van onze agrariërs en vissers aan. Een voorbeeld daarvan is het besluit van Europa dat in februari genomen werd. De pulvisserij moet verboden worden. Wat betekent dat niet voor gemeenschappen, zoals bijvoorbeeld Urk, waar de visserij bestaansvoorwaarde is? Voor onze Kamerleden en de fractie in Brussel is het ‘speelveld van belangen’ ingewikkeld geworden. Bij de formulering van het beleid gaat het om de volgende vragen: gaan we verantwoord om met Gods Schepping, dienen we de belangen van de agrariërs en vissers, waakt de overheid over de voedselkwaliteit én kan de overheid niet een stapje terug doen? ▶

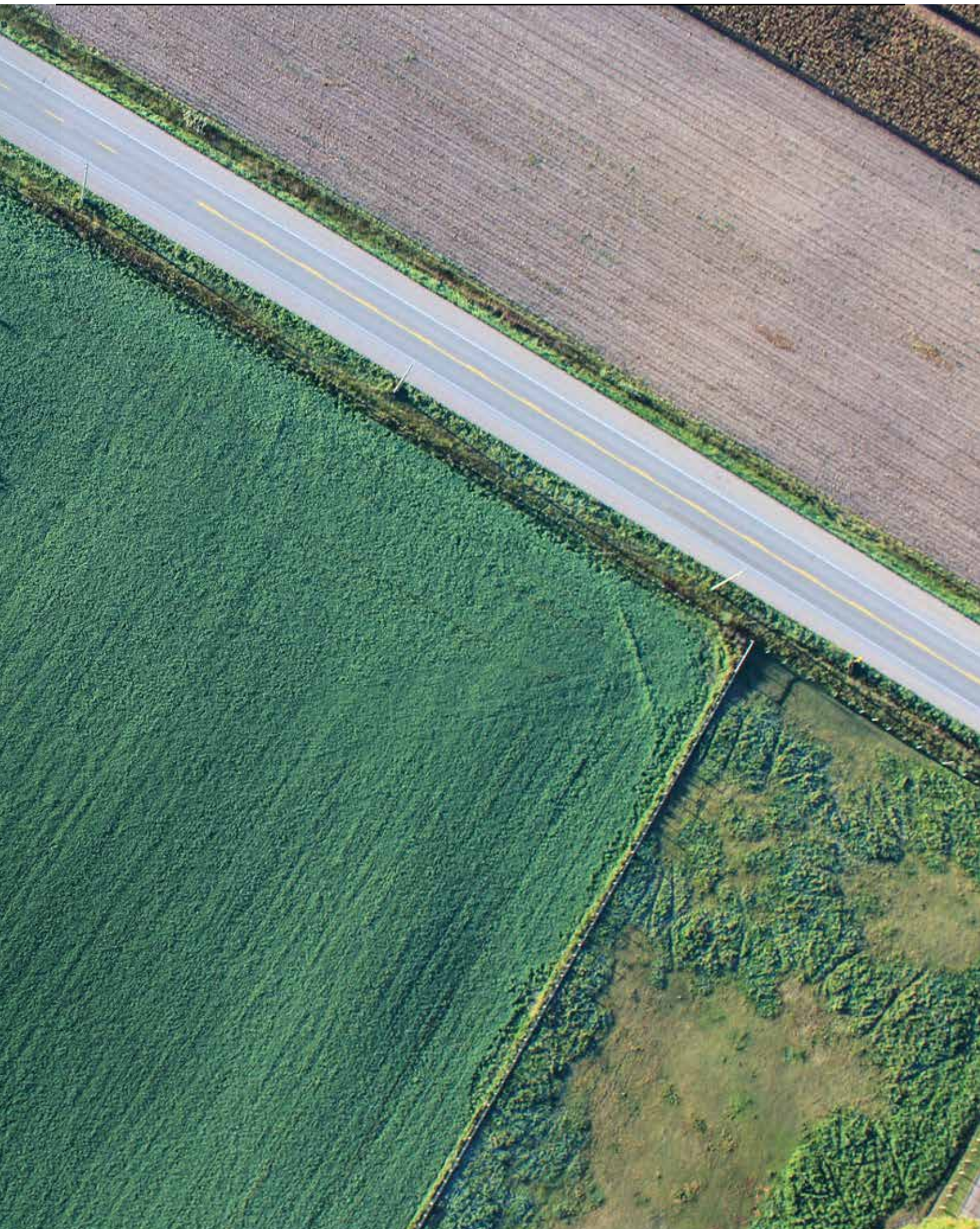
DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

Samen met agrariërs streven we naar de productie van goed voedsel

DOOR BERT-JAN RUISSEN
KANDIDAAT VOOR DE EUROPESE VERKIEZINGEN

Op 23 mei zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement. In de tijd tot en met 23 mei verneemt u veel van ons over waar wij voor staan. Een onderwerp dat altijd belangrijk is geweest, is de agrarische sector. U kunt over die continue aandacht en de inspanningen uit het verleden lezen op pagina 12 en 13 van dit themanummer. Dat de economische positie van de land- en tuinbouw ook in de komende periode weer een belangrijk speerpunt is, wordt in dit artikel uitgewerkt door onze kandidaat voor de Europese verkiezingen, Bert-Jan Ruissen.

Dagelijks groeit de wereldbevolking met 150.000 mensen. Aan land- en tuinbouwers komt daarom de belangrijke opgave om voldoende goed en gezond voedsel te blijven produceren. Tegelijk eist de productie van dit voedsel veel van onze natuurlijke hulpbronnen zoals grond, water en mineralen. Hierdoor staan onze agrariërs voor de uitdaging hoe zij vandaag zoveel van onze natuurlijke hulpbronnen gebruiken dat er ook in de toekomst genoeg is om de groeiende wereldbevolking te voeden. Dat is een Bijbelse opdracht die onze land- en tuinbouwers hebben gekregen.

INZET VAN DE AGRARIËRS

Verschillende partijen, waaronder Partij voor de Dieren en GroenLinks, beschuldigen de Nederlandse agrarische sector ervan dat zij zich richt op één uitdaging: het produceren van voedsel. Maar niets is minder waar. Tijdens onze gesprekken met agrariërs merken we dat de sector volop bezig is met de effecten van haar werk op de natuurlijke leefomgeving. Boeren en tuinders zetten zich in voor het verbeteren van biodiversiteit, dierenwelzijn en klimaat. Ze nemen maatregelen die de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater verbeteren. Een goed voorbeeld is landbouwers die bloeiende akkerranden aanleggen om insecten aan te trekken. Deze maatregel verbetert de biodiversiteit en tegelijk de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. Een ander voorbeeld is dat melkveehouders energie besparen doordat zij de natuurlijke warmte van de melk terugwinnen. Voorbeelden als deze zijn er te over. Stuk voor stuk zijn zij het bewijs dat boeren en tuinders hart hebben voor de omgeving waarin gewassen en dieren opgroeien.

TEGENGEHOUDEN DOOR REGELS EN GELD

De wil is er en de goede voorbeelden zijn er ook. Toch gaat het toepassen op het eigen bedrijf vaak moeizaam. Is dat vreemd? Niet echt.

Regels rond milieu, dierenwelzijn en natuur botsen vaak met elkaar, maar een boer of tuinder moet ze allemaal houden. Onmogelijk dus.

Ook staat het water aan de lippen van veel agrariërs en is de economische positie van deze bedrijven een belemmerende factor. Stille armoede komt op boerenbedrijven veel voor. Aan de noodzakelijk financiële middelen om te kunnen investeren in duurzamere methoden ontbreekt het dan eenvoudigweg. Kortom, regels en geld maken het voor veel agrariërs moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk, om aan alle extra duurzaamheidseisen te voldoen. Politici kunnen nog zo hard roepen dat het allemaal anders moet, maar op deze manier vragen ze het onmogelijke.

ECONOMISCHE BASIS

Daarom zetten wij ons in voor de boeren en tuinders.

Naast betere regelgeving zetten wij als SGP ons allereerst en met name in op

het versterken van de economische positie van agrarische bedrijven. Wij streven ernaar dat ze er financieel beter voor gaan staan. Op het moment dat de economische basis van deze bedrijven goed is, ontstaat er ruimte om investeringen te doen die bijdragen aan een beleid dat toekomstbestendig is. Alleen zo kunnen wij, maar ook onze kinderen en kleinkinderen, voldoende goed voedsel blijven produceren.

PARTNERS

Agrariërs zijn onze partners in het blijven streven naar goed voedsel. Met partners bedoelen we dat we de agrariërs niet vast willen binden met knellende regelgeving, maar gezamenlijk aan oplossingen willen werken. Dit onderstrepen we in het gezamenlijke verkiezingsprogramma van ChristenUnie-SGP. We willen econo-

misch sterke boerenbedrijven die vrij kunnen investeren in nieuwe methoden die ook goed zijn voor natuur en milieu. Zo willen we meer ruimte voor nieuwe veredelingsmethoden, het verder ontwikkelen van planten waardoor ze minder vatbaar worden voor ziekten. Ook willen we met een deel van het Europese landbouwbudget agrariërs belonen voor hun maatschappelijke prestaties. Bijvoorbeeld door subsidie te geven voor onderwaterdrainage in veenweidegebieden. Door drainage wordt het veen met warme temperaturen precies nat genoeg gehouden, zodat het land niet uitdroogt. Hierdoor verzakt de bodem minder en stoot het veen minder CO₂ uit.

WAT WE NU AL DOEN

In het verkiezingsprogramma voor de komende periode staan verschillende

ideeën, maar ook nu al zetten we ons als SGP in voor boeren en tuinders. Zowel in Den Haag als in Brussel waar het landbouwbeleid voor een belangrijk deel bepaald wordt. Op dit moment onderhandelt de EU bijvoorbeeld over het landbouwbeleid voor 2021-2027. Wij grijpen deze onderhandelingen aan om de regelgeving simpeler en de positie van de boer sterker te maken. Wij willen dat de positie van de boer sterker wordt in de agrarische keten. Dit is nodig om ervoor te kunnen zorgen dat de landbouwer een betere prijs voor zijn product krijgt. Bas Belder heeft bijvoorbeeld in Brussel voortellen ingediend om het voor boeren gemakkelijker te maken om afspraken te maken over de waardeverdeling in de keten. Hierdoor kunnen boeren een eerlijkere prijs krijgen voor hun producten.

Ook zijn wij voorstander van de hectarepremie. Landbouwers ontvangen nu vanuit uit de Brusselse begroting een betaling per hectare van een kleine 400 euro, dit wordt hectarepremie genoemd. Sommige partijen willen hier flink het mes in zetten. Dat zou op dit moment onverantwoord zijn en voor veel agrariërs een enorme klap betekenen. Een derde punt is dat we het belangrijk vinden de boer te helpen om grote schommelingen in inkomens op te kunnen vangen. Zo is in de Tweede Kamer een voorstel van de SGP aangenomen voor fiscale ondersteuning om een dip in het inkomen, bijvoorbeeld bij extreme droogte, te beperken.

Versoepeling van de regels, behoud van de hectarepremie en stabiele inkomens zijn voorbeelden van hoe we nu al de agrarische sector ondersteunen. Op die manier zetten wij ons als SGP op verschillende manieren, zowel in Den Haag als in Brussel, in voor versterking van de economische positie van de land- en tuinbouw. Deze speerpunten hebben wij in het belang van de boer en de tuinder. Wij willen ons daarvoor inzetten met het oog op de belangrijke uitdagingen die we met elkaar het hoofd moeten bieden. We willen ervoor zorgen dat wijzelf en ook onze kinderen en kleinkinderen goed en voldoende voedsel kunnen produceren en genieten. Dat is een belangrijke Bijbelse opdracht. ◀

AFZUIGINSTALLATIES

Oosterparallelweg 41 • 7951 DD Staphorst (NL)
t +31 (0) 522 - 46 14 02 • www.talenmachines.nl

ALL ABOUT POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

QUIKS.NL

- topkwaliteit -
smaragd
graszoden

LEVEREN GRASZODEN

LEGGEN GRASZODEN

LEVEREN MATERIALEN

ONDERHOUD GAZON

DISTRIBUTIEPUNT
Molenberg 22
7364 BT Lieren

Wij leveren Big-slabs & grasrollen aan:

Hoveniers | Tuincentra
Particulieren | Sportclubs

Schut graszoden

T (055) 303 09 71
M (06) 404 26 278
www.schutgraszoden.nl

Wij verkopen onze vruchtbomen aan fruittelers, handelsbedrijven en particulieren.

We kweken o.a.

- » Appels
- » Peren en kweeperen
- » Pruimen, abrikozen
- » Perzik, nectarine, amandel
- » Kersen
- » Frambozen
- » Bessen

Voor het volledige assortiment zie onze website. Al onze planten zijn soortecht, van gecertificeerd uitgangsmateriaal, en NAK-Tuinbouw gekeurd.

F. P. Koster | Plasseweg 8 | 4414 NC Waarde | T: 0113-504656
M: 06-53873984 | E: info@koster-boomkwekerij.nl

www.koster-boomkwekerij.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

VERKIEZINGSJAAR 2019: TERUGBLIK EN VOORUITBLIK

De eerste verkiezingen van dit 'superverkiezingsjaar' zitten erop. De uitslag voor de Provinciale Staten en voor de waterschappen is inmiddels bekend. We kijken nu vooruit naar de verkiezingen voor de Eerste Kamer en voor het Europees Parlement in mei.

STATENVERKIEZINGEN EN EERSTE KAMER

De uitslag van de Statenverkiezingen laten opnieuw grote verschuivingen zien. Opvallend is natuurlijk de monsterzege van Forum voor Democratie. Aan de andere zijde van het politieke spectrum won GroenLinks fors. Te midden van al deze grote verschuivingen mogen we dankbaar zijn voor de grote trouw van onze eigen kiezers. In veel plaatsen in Nederland boekt de SGP een mooie stemmenwinst. Daarmee houden we de stijgende lijn vast. Door de hoge opkomst en het wegvallen van de mogelijkheid van de lijstverbindingen, verliest de SGP helaas wel in een aantal provincies een (rest)zetel. Een woord van dank is op zijn plaats aan alle mensen die enthousiast campagne hebben gevoerd! Wij wensen alle nieuw gekozenen in de waterschappen en in de Provinciale Staten van harte Gods onmisbare zeges toe in hun werk.

De spannende vraag is wat de uitslag van de Statenverkiezingen gaat betekenen

voor onze zetels in de Eerste Kamer. Op dit moment is daar nog geen duidelijkheid over te geven. Pas op 27 mei, bij leven en welzijn, gaan de nieuwgekozen Statenleden de nieuwe Eerste Kamer kiezen. Op dit moment wordt nauwkeurig bekeken of en hoe het mogelijk is voor een restzetel in aanmerking te komen, en daarmee de tweede SGP-zetel te behouden.

EUROPEES PARLEMENT

In diezelfde meimaand, op donderdag 23 mei, worden de verkiezingen voor het Europees Parlement gehouden. Voor de SGP is er een wisseling van de wacht. Bas Belder neemt na jarenlange trouwe en deskundige inzet afscheid. Bert-Jan Ruissen staat namens de SGP in

de startblokken om hem op te volgen. Het is van groot belang dat ook in Brussel een christelijk geluid gehoord wordt. Tegenover alle dromers van een 'Verenigd Europa' hopen we dat een nuchter: "samenwerken ja, superstaat nee" met deze

verkiezingen een steun in de rug krijgt. Daarom roepen wij iedereen van harte op om ook bij deze verkiezingen geen stem verloren te laten gaan!

De SGP heeft voor deze verkiezingen opnieuw een gezamenlijke lijst met de ChristenUnie. In het verleden hebben onze partijen jarenlang alleen gestaan in onze kritiek op het inleveren van nationale bevoegdheden aan Brussel. Nu klinken de bezwaren steeds luider. De onvrede van veel burgers is groot. Een bestuur dichter bij de burger krijgt gemakkelijker vertrouwen. Het zou daarom heel goed nieuws zijn als nu eindelijk echt werk gemaakt wordt van een fundamentele afslanking van de Europese Unie. Het roer moet om! ◀

Inzet Eurofractie

“EEN GOED
RESULTAAT
BEREIK JE
NOOIT
ALLEEN.”

Het belang van de agrarische sector is groot. Voor ons voedsel, platteland, natuurbeheer en niet te vergeten de Nederlandse economie. Een gelijk speelveld op de Europese markt is hierbij essentieel. Een terugblik op de inzet van Bas Belder en vooruitblik naar de komende periode waarin Bert-Jan Ruissen aantreedt.

In 2014 werd Belder plaatsvervangend lid van de landbouwcommissie in het Europees Parlement (EP). Een goede zet, zo bleek, want tijdens de huidige mandaatperiode werden de mogelijkheden om zonder lidmaatschap actief te zijn in een vakcommissie, behoorlijk ingeperkt. In 2014 werd de Europese landbouw zwaar getroffen door de Russische boycot. Het eerste voorstel dat Belder deed betrof dan ook een verzoek om compensatie van de schade voor de landbouwsector als gevolg van politieke sancties.

PRAGMATISCH

In Commissaris Phil Hogan vond de landbouwcommissie snel een open en pragmatisch partner. De Eurofractie heeft de toegankelijke houding van de Commissaris zeer gewaardeerd. Het is ook te hopen dat een nieuwe Commissaris – na de wisseling dit najaar – deze lijn voortzet.

Neem bijvoorbeeld de vogelgriepcrisis.

Toen we de bui zagen hangen dat de vogelgriep langer zou aanhouden dan twaalf weken, stelde Bas Belder eind 2016 schriftelijke vragen om de status van vrije-uitloopei langer te kunnen behouden. In een aanvankelijke reactie werd gewezen op de standaard handelsnormen, maar in een adhocsessie gaf Hogan aan toch te willen bewegen. Het duurde nog wel even, maar uiteindelijk is het behoud van de uitloopstatus verruimd naar zestien weken.

SAMENWERKING

Een goed resultaat bereik je nooit alleen. Samenwerking met andere parlementsleden is in het EP van belang, zowel over partijgrenzen als landsgrenzen. Symbool daarvoor staat ook de Brusselse landbouwborrel, georganiseerd door de vier Nederlandse Europarlementariërs actief in de landbouwcommissie met roulerend gastheerschap. Het is een uniek concept en collega's uit andere landen kijken hier echt van op. Commissaris Hogan

was gastspreker, alsook vele experts uit uiteenlopende sectoren en achtergronden. Eind vorig jaar had Bas Belder de eer minister Schouten als gastspreker te verwelkomen.

GEEN PATENT OP NATUUR

Uitstekende samenwerking was er in het EP rondom de aanpak van patenten op plantmateriaal. Gezien het belang voor de Nederlandse veredelingssector, bedong Bas Belder binnen de ECR-fractie het penvoerderschap op de ECR-resolutie. De Britse delegatie bleek te hechten aan de patenten en drong aan op afzwakking van de tekst. Dankzij de Eurofractie werd namens de ECR een onverminderd krachtige resolutie uitgebracht. In reactie op de EP-brede oproep, kwam de Commissie in 2016 met een interpretatie en volgde een aanpassing in de regels door het Europees Octrooibureau. Helaas bleek recent dat de maas hiermee niet gedicht is, dus is er de komende periode nog volop werk aan de winkel.

DOOR CHRISTINE VAN DIJK

BELEIDSMEDEWERKER ECR / EUROFRACTIE CHRISTENUNIE-SGP

op landbouw

“HET IS MOOI OM DE PRIORITEITEN VAN DE EUROFRACTIE MET ELKAAR TE VERBINDEN.”

KOPLOPERS

Door het enorme innovatieve vermogen loopt de Nederlandse sector vaak als pionier op kop. De weg moet dan letterlijk nog gebaad worden, ook in de wetgeving. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe verdelingstechnieken. Dit debat moet in Europa met voorzichtigheid gevoerd worden, want emotie wint het in de politiek maar al te vaak van wetenschappelijke onderbouwing.

Nederlandse boeren en tuinders willen graag marktgericht werken en daarvoor is flexibiliteit nodig in samenwerkingsverbanden zoals producentenorganisaties. In andere landen wil men de afzet strak regisseren omdat men bang is dat de productenorganisaties anders alleen nog producten van mindere kwaliteit krijgen toegespeeld. Waar het ene land vooruit wil, staan er vijf andere op de rem. Ook op dit punt is blijvende inzet nodig in de komende periode.

In Israël ziet de Eurofractie ook op landbouwgebied een innovatieve partner en het plan ontstond om dit eens te belichten in de landbouwcommissie. Op voorstel van Bas Belder hield de landbouwcom-

missie in de afgelopen periode een hoorzitting over agrarische innovatie met ook internationale sprekers. De voorgedragen Israëlische expert wist te boeien met een reeks innovaties, van ontzouting tot druppelsgewijze irrigatie en melkveehouderijinnovatie leidend tot hoge melkproducties. Er kwamen veel positieve reacties! Het is mooi om de prioriteiten van de Eurofractie op deze manier met elkaar te verbinden.

LANDBOUWBELEID

Actueel is nu de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode na 2021. Een meer doelgerichte uitvoering van het GLB, via nationale strategische plannen, is het vernieuwendste element in de voorstellen. Amendementen van Belder richtten zich met name op flexibiliteit bij de invulling van vergroening en ecoregelingen. Ook moet er gemonitord worden op daadwerkelijke vereenvoudiging.

Het nieuwe model biedt kansen op maatwerk, mits het goed wordt uitgevoerd. De lidstaten mogen zelf doelen stellen, maar vervolgens houdt de Commissie ze wel aan deze doelen. Strategische

keuzes – vanaf het begin - zijn hierin dus van cruciaal belang. Waartoe slechtdoor-dachte keuzes kunnen leiden, is te zien bij het knellende Natura 2000-beleid over beschermde natuurgebieden. Namens de ECR kon de Eurofractie aanwezig zijn bij de onderhandelingen tussen politieke fracties. Een heikel punt was het oormerken van budget. Het behoud van een goede basispremie blijft voor de Eurofractie een belangrijk uitgangspunt.

De landbouwcommissie stemde deze week over haar positie. Pas na een plenaire stemming kan echter gesproken worden van een EP-standpunt. Dit is aan het nieuwe Europees Parlement. Naar verwachting zal het nieuwe EP de mogelijkheid te baat nemen om (plenair) nog van alles te amenderen. Met dit dossier kan Bert-Jan Ruissen als hij gekozen wordt direct na zijn aantreden aan de slag.

Met plezier kijkt Bas Belder terug op de contacten met de sector en graag draagt hij het stokje over aan Bert-Jan Ruissen om de inzet van de Eurofractie verder te verdiepen. ◀

“Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Minimaal 1 jaar zelfstandig ondernemer? Vraag ons naar de mogelijkheden voor een hypotheek.

“**Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.**”

Hypotheken
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

Starter op de woningmarkt of doormerken naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig.

Meer macht naar Brussel? Alsjeblieft niet!

Veel partijen belijden het met de mond: "de Europese Unie heeft veel te veel in de Nederlandse melk te brokkelen. Handen af, wij zijn onze eigen baas." De SGP zei dat al toen andere partijen nog volop aankoersten op een machtig Europa. Inmiddels lijkt bijna iedereen dat te vinden. Met de nadruk op LIJKT, want schijn bedriegt. Politiek Den Haag viel door de mand toen zij begin april het wetsvoorstel van Kees van der Staaij in de Eerste Kamer wegstemden. De SGP-voorman wilde de grondwet veranderen, zodat er een fikse drempel zou worden opgeworpen tegen bevoegdheidsoverdracht naar Brussel. Op dit moment is een gewone Kamermeerderheid daarvoor voldoende. Als het aan Van der Staaij ligt is er voortaan een twee derde meerderheid voor nodig. Veel partijen die zich EU-kritisch noemen, weigeren helaas de daad bij het woord te voegen. ◀

Geen staatsdwang bij klimaatwet

"Mensen dwingen tot het maken van hoge kosten mobiliseert alleen maar tegenstand en werkt dus averechts," zegt Chris Stoffer. "Bovendien is nog volstrekt onduidelijk wat het gaat kosten om je huis duurzamer te maken. Het ene onderzoek spreekt over 15.000

euro per woning, het andere noemt het dubbele: 30.000 euro." Samen met het Forum voor Democratie diende Stoffer daarom schriftelijke vragen in bij de minister van Economische Zaken en Klimaat. ◀

Golan cruciaal voor Israël

Nadat de VS de Golanhoogten erkenden als Israëliësch grondgebied, reageerde de Nederlandse minister Blok heel kritisch. Dat vindt de SGP onterecht. "De Golan is beter af onder Israëliësch bestuur, dan onder het schrikbewind van de Syrische dictator Assad," zegt Kees van der Staaij. "Vanaf de Golanhoogten kan bijna heel Noord-Israël onder vuur worden genomen. Daarbij komt dat de invloed van Iran in Syrië sterk toeneemt. Iran is de gevaarlijkste macht in de regio, zeker voor de bewoners van Israël." ◀

Migratie via Middellandse Zee

De Europese Unie stopt voorlopig met het oppikken van migranten uit de Middellandse Zee. Vorig jaar juni drong de SGP daar al op aan. Roelof Bisschop: "De migranten worden door mensensmokkelaars op een gammal bootje gezet, in de hoop dat ze levend worden opgepikt uit zee. Het is het sluitstuk van een mensensmokkelketen waar je een criminele migratieroute mee in stand houdt. Het is daarom goed dat dat stopt." ◀

Polen misbruiken Nederlandse WW-uitkeringen

Polen en ook veel mensen uit andere Oost-Europese landen krijgen onterecht Nederlandse WW-uitkeringen. Europese regels bepalen dat dat zo moet blijven. Chris Stoffer wil dat Nederland niet aan die regels meedoet en stelde in de Tweede Kamer een noodremprocedure voor om zo het misbruik van WW-uitkeringen te stoppen. Volgens Stoffer speelt Europa 'superstaatje'. "Ik en vele andere Nederlanders willen dit niet!" ◀

Waken bij abortusklinieken

Er is veel te doen over mogelijke incidenten met demonstranten bij abortusklinieken. Minister De Jonge steunt het idee om een demonstratieverbod in te stellen rond de klinieken. "Dat doet onrecht aan veel mensen die vreedzaam opkomen voor ongeboren leven," reageert Kees van der Staaij. "Politiek Den Haag staat altijd pal voor het recht op betoging. Laat dat nu niet anders zijn." ◀

AGENDA

WOENSDAG 24 APRIL

Tijdrede pkv Ederveen

Ds. A. T. Huijser
19.30 uur
Ede, Lunterseweg 25, Petrakerk

DONDERDAG 25 APRIL

Regionale verkiezingsbijeenkomst EP

ir. Bert-Jan Ruissen
drs. Evert-Jan Brouwer
20.00 uur
Gouda, Burgemeester Jamessingel 2

DONDERDAG 25 APRIL

Tijdrede pkv Lunteren

Ds. G. Gerritsen
19.30 uur
Ede/Wekerom, Hessenweg 54, geb.
OGG

DONDERDAG 2 MEI

Tijdrede Nieuwkoop

Ds. D. Heemskerk
19.30 uur
Nieuwkoop, Nieuwveenseweg 38a

DONDERDAG 9 MEI

Tijdrede pkv Kootwijkerbroek

Ds. Van de Kieft
19.30 uur
Kootwijkerbroek, Kosterijweg 27, geb.
GG

WOENSDAG 15 MEI

Tijdrede afd. Zaltbommel

Ds. D. Heemskerk
19.30 uur
Brakel, Flegelstraat 9, geb. GG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 16 mei 2019. De kopij kan tot en met donderdag 2 mei bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolgaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op 27 juni verschijnen.

Thema: Tolerantie

Vrijdag 31 mei - Zaterdag 1 juni - Bunnik

Inclusief gratis boek 'Tolerantie in Balans' van prof. dr. Maarten Kater

Ga je graag een stevig inhoudelijk debat aan? Wil je verder kijken dan de politieke waan van de dag? Je bezinnen op de grondbeginselen van christelijke politiek? Dan nodigen we je graag uit voor onze tweedaagse Guido Academy!

Deze Academy wordt georganiseerd door de Guido de Brès Stichting, het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP, en zal D.V. gehouden worden op vrijdag 31 mei en zaterdag 1 juni.

Ben je student of young professional en heb je interesse?

Reageren kan tot uiterlijk vrijdag 26 april. Vertel kort wie je bent en stuur een korte motivatie waarom je deel wilt nemen (max. 300 woorden) naar wi@sgp.nl. Uit alle inzendingen worden max. 15 deelnemers geselecteerd.

Meer informatie vind je op wi.sgp.nl

Mr. Jan-Willem Rouwendal

Prof. dr. Theo de Wit

Dr. Patrick van Schie

Dr. Klaas van der Zwaag

Prof. dr. Arnold Huijgen

Prof. dr. Arwin van Buuren

Drs. Bas Belder

PARTIIDAG 2019

Morgengedeelte

's Morgens vindt het huishoudelijk gedeelte van de partijdag plaats. Dat begint om 10.00 uur. De ontvangst is vanaf 9.30 uur.

Middag gedeelte

Tijdens het thematische middag gedeelte gaat het over "Europa, toch een dicht-bij-m'n-bedshow!". Verdere informatie over tijden en sprekers kunt u vinden op onze website:

sgp.nl/middagpartijdag

Aanmelden

Via de afdeling/kiesvereniging kunt u de benodigde toegangkaart aanvragen.

Let op: als u van plan bent om alleen na de lunch te komen, kunt u zonder toegangkaart bij het middag gedeelte aanwezig zijn, maar een aanmelding is wel verplicht. Daarvoor kunt u terecht op onze website:

sgp.nl/middagpartijdag

Aanmelden kan tot uiterlijk vrijdag 26 april 2019.

Locatie: NBC Congrescentrum, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein

Datum: zaterdag 18 mei 2019

We hopen u daar te ontmoeten!

Lintjesregen

De lintjesregen is aanstaande. In *De Banier* willen we aandacht besteden aan hen die hun sporen in de politiek verdiend hebben. Als u beeld en een korte tekst wilt aanleveren via debanier@sgp.nl, proberen wij het te plaatsen.

Personeelsmutaties

Bij de Tweede Kamerfractie hebben we de afgelopen periode drie nieuwe collega's welkom geheten.

Per 1 september 2018 is **Jenny Romijn-van Wingerden** uit Alphen aan den Rijn benoemd als secretaresse (0,5 fte).

Per 1 januari is **Ardjan Boersma** uit Papendrecht benoemd als beleidsmedewerker. Hij heeft Geerlof de Jong opgevolgd die bij de NPV in Veenendaal is gaan werken.

Ardjan heeft de volgende portefeuilles: VWS, medische ethiek, jeugdzorg, drugsbeleid, vreemdelingenzaken en migratie.

Per 1 april is **Sander Bossenbroek** uit Andel in dienst getreden als beleidsmedewerker financiën, AOW en pensioenen, wonen en rijksdienst. Hij heeft Eline Nieuwland-van den Bosse opgevolgd die aan de slag is gegaan bij het Ministerie van Financiën.

De hele fractie mist de vertrekkende teamleden enorm. We bedanken hen voor hun jarenlange inzet en fijne collegialiteit. Tegelijk heten we de nieuwelingen van harte welkom in ons midden. Samen verder!

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Bert-Jan Ruissen, lijsttrekker Eerste Kamer \ beeld Huibert van den Bos

Pagina 6/7: beeld unsplash.com

Pagina 8, 9 en 29e: beeld Huibert van den Bos

Pagina 15a: beeld 123rf.com

Pagina 28/29a, b en d: beeld Cees van der Wal

Pagina 29c: beeld c: rijksoverheid.nl

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

REDACTIEADRES
Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

VORMGEVING
DTP studio
De Groot - grootgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE
mw. H. Neeleman en
mw B.B. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of abonnement dient schriftelijk te geschieden voor 1 december.

WAARDEER DE BOER, WANT HIJ PRODUCEERT UW ETEN!

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Het is mooi om anno Domini 2019 boer te kunnen zijn. Je oefent een beroep uit waarbij je voor dieren zorgt. De dieren zijn onderdeel van Gods schepping en geschapen tot het nut van de mens. Je zorgt voor de productie van kwalitatief hoogwaardig voedsel. Te vaak is het echter ook níét zo mooi om boer te zijn in 2019. Harmen en Corine Hardeman (beiden 32 jaar), ouders van vier kinderen, hebben een mooi bedrijf wat ze samen proberen in stand te houden. Ze zijn heus niet van plan om te stoppen, maar waarom is er zoveel waartegen ze zichzelf moeten verdedigen? Het bestaansrecht van de boer is in het geding. Dat typeert 2019 voor de agrarische sector. De boeren willen dat anders en de SGP wil dat ook.

Sinds 1983 is in Renswoude het boeren familiebedrijf van familie Hardeman gevestigd. Inmiddels zijn er twee generaties Hardeman in het bedrijf aan het werk. Bij elkaar beheren ze 16.500 vrije-uitloopkippen en 1.100 vleeskalveren.

Hoe is het om in 2019 boer of boerin te zijn?

“Het is mooi om anno 2019 boer te zijn. Het is mooi om voor dieren te zorgen en zo kwalitatief hoogwaardig voedsel te produceren. Als boeren vormen we maar 0,3 procent van de Nederlandse bevol-

king, maar we produceren voedsel voor de rest van Nederland. De 99,7 procent hoeft zich er dus geen zorgen over te maken.

Helaas krijgen we in 2019 ook veel te maken met kritiek. Je kunt haast geen onderwerp bedenken of de boeren

▶ Wat is fipronil?

Fipronil is een insectenverdelingsmiddel dat gebruikt wordt tegen vlooien, mijten en teken. Het mag niet gebruikt worden bij dieren die bestemd zijn voor de voedselketen.

krijgen er de schuld van. Dat de weidevogels afnemen... de boeren. Dat de biodiversiteit laag is... de boeren. De beroepsgroep die absurd veel CO₂ uitstoot... de boeren. En om niet meer te noemen zijn er ook de negatieve geluiden vanuit (politieke) partijen zoals GL, PvdD, Wakker dier, of dierenextremisten."

DE FIPRONILAFFAIRE

De fipronilaffaire speelde, wat betreft de berichtgeving in het nieuws, vanaf 26 juli 2017. Kunnen jullie de situatie beschrijven hoe jullie leven vóór die dag was?

"Voor de affaire hadden we net een jonge koppel kippen die nog maar pas goed aan de leg waren. We hadden mooie verkoopafspraken gemaakt. Alles liep bedrijfstechnisch goed."

Hoe kwamen de verontrustende berichten bij jullie binnen?

"Chickfriend is het bedrijf dat een hoofdrol in de affaire heeft gespeeld. Wij kenden de mannen van Chickfriend al langer. Ze behandelden ook bij ons in de stallen de kippen tegen bloedluis. Later bleek dat ze fraudeerden, maar daar waren wij onwetend van. Je verwacht niet dat de kwestie zo groot-schalig is en je verwacht zeker niet dat je er zelf mee te maken krijgt. De eerste berichten die we hoorden waren dat ze mogelijk een verkeerd middel hadden gebruikt en dat ze in de problemen waren gekomen. Later, op een zondagavond, hoorden we dat er ook eieren uit het schap waren gehaald. We waren ons niet bewust dat ook ons een crisis te wachten stond."

Hoe veranderde jullie leven op dat moment?

"Stukje bij beetje werd het voor ons steeds duidelijker dat er meer aan de hand was. De situatie werd steeds erger. Eerst werden er zeven bedrijven geblokkeerd. Later kwamen er nog eens 200 bedrijven bij. Via de media werd ons duidelijk dat ook ons bedrijf geblokkeerd moest zijn. Eerst denk je dan nog dat het bij ons wel zal meevallen. We leverden geen eieren meer in afwachting van de komst van de NVWA (de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit). Als de tests dan zijn geweest en je wacht op de uitslag, dringt het nog steeds niet door dat je zelf ook de dupe kunt zijn. Maar als de uitslag dan na vijf dagen komt, is het een dreun van jewelste. In beide stallen is de fipronilwaarde in de eieren te hoog..."

EUROPA EN DE BOER

De fipronilaffaire was een Europese zaak, want het trof bedrijven in meerdere landen. Hoe merken jullie de invloed van de Europese Unie op jullie boerderij?

"Er worden door de Europese Unie regels gesteld en het is opvallend dat de lidstaten niet allemaal op dezelfde manier handhaven."

Waarover gaan de Brusselse regels bijvoorbeeld?

"De stikstof- en fosfaatgebruiksnormen, het areaal grasland ten opzichte van bouwland, gewasdiversificatie. Voor onze pluimveehouderij gelden er regels voor hoeveel fosfaat en stikstof we mogen produceren, regels voor keurmerken van eieren, dierenwelzijnseisen enzovoort."

Welke regels zijn belemmerend, of zelfs destructief voor de sector?

"De berekening van de totale productie fosfaat en stikstof. Er wordt namelijk ook mee berekend wat we reduceren of verwerken en dat is niet terecht. We worden daar te veel op afgerekend. Ik

zou willen pleiten voor meer gebruik van circulaire landbouw. We hebben ook grote uitdagingen aan te gaan als het gaat over een duurzame voedselproductie in de toekomst."

Welke regels helpen de Nederlandse boeren juist?

"Goede handelsafspraken helpen ons enorm. Dat wat naar Nederland geïmporteerd wordt, moet aan dezelfde eisen voldoen als wat we zelf produceren. De strenge eisen aan voedselkwaliteit helpen ons in Nederland ook, want wat betreft kwaliteit, is de standaard hier hoog."

DE SGP EN DE BOER

Politici moeten geen loze beloften maken, maar wat zouden jullie graag veranderd willen zien?

"Het is geen veeleisende vraag als we om een eerlijke margeverdeling vragen binnen de keten. Dat houdt in dat als het ei in de supermarkt voor 30 cent verkocht wordt, het dan niet eerlijk is als de boer er maar 6 cent voor krijgt. Supermarkten geven het eerlijk toe: voor ons zijn er maar weinig producten zo rendabel als het ei... Houd dit beeld even vast en bedenk dan dat er nog eisen bovenop komen. Op het gebied van dierenwelzijn en milieu wordt de lat enorm hoog gelegd.

Als de boer meer waardering - ook in euro's - krijgt en er dus een eerlijkere margeverdeling is, blijft er meer speelruimte over om te kunnen investeren in een beter dierenwelzijn en milieu. De wil bij de boer is er zeker!" ◀

SINDS 1935

HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam | 078-6932541 | info@huismanalblisserdam.nl

NUTTIGE UITGAVEN

De. Gerhard Meijer

Oproeven van de kinderen in de vreze des Heeren

Portaal des Heeren

Portaal des Heeren van ds. **Gerhard Meijer** (1654/5-1718). Deze predikant beschrijft hierin de plichten van de ouders om hun kinderen in de vreze des Heeren op te voeden. Hij reikt de ouders onder meer een reeks basisregels aan voor het getrouw onderwijzen en het uit liefde tuchtigen van de kinderen. Overgezet in het hedendaags Nederlands, stevig ingebonden, 288 pagina's, prijs: € 15,- (excl. € 3,50 porto). **Voor het eerst verkrijgbaar op de Mbuzazendingsdag (D.V. 27 april).**

Wel slim, niet wijs

Een waarschuwing om jongeren te behoeden voor de smartphone

Een aansporing om jongeren te behoeden voor de smartphone. Is het wijs om een slimme telefoon, een smartphone, medeopvoeder van uw pubers te laten zijn? **Ds. M. van Reenen** beantwoordt deze vraag met 'nee' en roept u daarom in deze brochure indringend op om aan uw kinderen geen smartphone te geven. Neem kennis van zijn argumenten! Paperback, 56 pagina's, prijs: € 2,00 (excl. € 2,- porto, vanaf 5 exemplaren geen portokosten)!

Bestellen: 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail: inhetspoor@klikSAFE.nl, of online via: www.inhetspoor.nl

Bewindvoeringskantoor
Hamming

Bewindvoering Mentorschap, Curatorschap

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?
Bewindvoeringskantoor Hamming ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Bewindvoerder | Volgens de wet kan een persoon vanwege een geestelijke of lichamelijke toestand, verkwisting of problematische schulden onder bewind gesteld worden. De bewindvoerder voert het beheer over de financiën en waardevolle goederen.

Mentor | Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van iemand die dit zelf niet meer kan. Het gaat niet om geld of goederen, maar zaken als zorgverlening of begeleiding van bijvoorbeeld demente ouderen, psychiatrische patiënten of verstandelijk gehandicapten.

Curator | Curatele is een maatregel voor meerderjarigen die financiële en persoonlijke belangen niet meer kunnen behartigen. De cliënt is handelingsonbekwaam.

Bewindvoeringskantoor Hamming is lid van brancheorganisatie VeWeVe.

Bewindvoering Hamming Bewindvoering BV
Mentorschap Postbus 2760, 3800 GJ Amersfoort
Curator Bezoekadres:
 Printerweg 14, 3821 AD Amersfoort
 T 033 - 4330 885 | www.hammingbewindvoering.nl

Bewindvoeringskantoor Hamming voldoet aan alle kwaliteitseisen van de Rechtbank.

EEN TERUGBLIK OP DE VERKIEZINGEN

Op 20 maart ging Nederland naar de stembus. Dit keer voor de verkiezingen van de leden van de Provinciale Staten en die van de waterschappen.

DOOR JAN SCHIPPERS
DIRECTEUR WI-SGP

In de provincies pluste SGP heel behoorlijk in stemmental: 9.317 stemmen meer dan bij de statenverkiezingen in 2015. Dat is verheugend! Een positieve ontwikkeling in het aantal stemmen vormt een belangrijke graadmeter voor het vertrouwen van de achterban in de partij. Tegelijk lag de opkomst flink hoger dan bij de vorige verkiezingen: 56,1 procent, dat is 8,3% hoger dan in 2015 – een verschil van meer dan 1,3 miljoen kiezers.

Door de hogere opkomst deed zich een paradox voor: zetelverlies bij stemmenwinst. Daarbij kwam het feit dat de mogelijkheid van lijstverbindingen was afgeschaft. Dat deed er nog schepje bovenop voor de SGP. Anders zouden de Statenfracties in Flevoland, Zeeland en Utrecht in zeteltal hoogstwaarschijnlijk stabiel zijn gebleven.

In Friesland deed de SGP voor het eerst sinds jaren mee aan de Statenverkiezingen. Lijsttrekker Haaije de Jong en zijn team behaalden hier bijna 3.200 stemmen, goed voor een halve Staten-

zetel. Helaas te weinig voor een hele. Maar zeker een bemoedigende uitkomst.

Volgende maand kiezen de nieuwe leden van de Provinciale Staten de leden van de Eerste Kamer. Voor de SGP worden dit bijzonder spannende verkiezingen. Op basis van berekeningen zijn de stemmen van de veertien SGP-Statenleden namelijk goed voor $1\frac{2}{3}$ Senaatszetel. En er zijn acht restzetels te verdelen. Kan de SGP haar tweede zetel in de Eerste Kamer behouden? In *De Banier* van juni zullen we u over de uitkomst informeren.

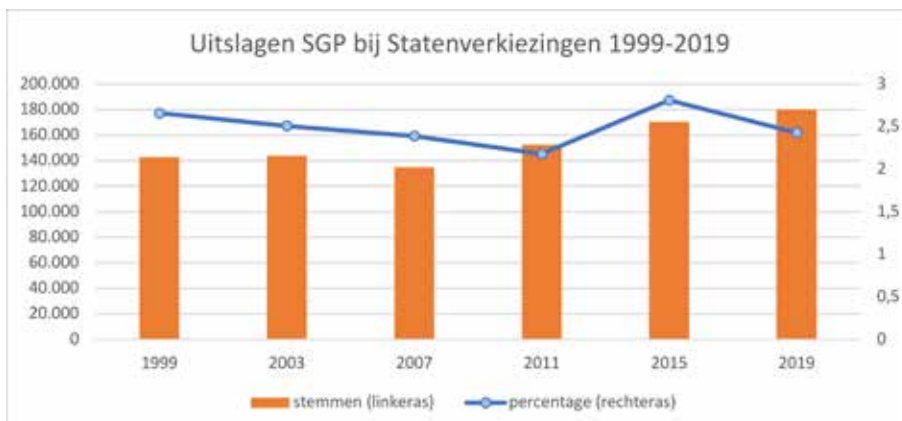
HISTORISCHE VERGELIJKING

In onderstaande tabel staan de stembusuitslagen voor de SGP weergegeven bij de Provinciale Statenverkiezingen over de laatste twintig jaar. Voor de derde keer op rij boekt de SGP stemmenwinst. Door de hogere opkomst in 2019 is het percentage SGP-stemmen teruggelopen (blauwe lijn). Het ligt rond hetzelfde niveau als in 2003 en 2007.

IN DEZE TIEN GEMEENTEN WON DE SGP DE MEESTE STEMMEN

Gemeente	Stemmen
Barneveld	+826
Urk	+734
Steenwijkerland	+379
Waalwijk	+365
Vijfheerenlanden	+362
Nederbetuwe	+358
Reimerswaal	+328
Zwartewaterland	+317
Hoeksche Waard	+259
Zaltbommel	+211

NB - In bovenstaand staatje is Friesland buiten beschouwing gelaten, omdat de SGP hier in 2015 niet deelnam aan de Provinciale Verkiezingen.

01

Friesland
3.198 stemmen
1,1 procent

In Friesland deed de SGP voor het eerst weer mee aan de statenverkiezingen en behaalde bijna de helft van de kiesdeler. Een knappe prestatie!

02

Drenthe
1.877 stemmen (+253)
0,8 procent (=)

In Drenthe behaalde de SGP wel stemmenwinst, maar kwam niet verder dan een derde van de kiesdeler.

03

Overijssel
2 Statenzetels (=)
20.473 stemmen (+1961)
3,9 procent (-0,4)

In Overijssel wist de SGP 10% meer stemmen te behalen en daarmee toch haar tweede (rest)zetel te behouden. Verheugend!

04

Flevoland
1 Statenzetel (-1)
6.134 stemmen (+945)
3,9 procent (-0,1)

De SGP in Flevoland steeg maar liefst 18% in stemmental. Door de hogere opkomst en het wegvallen van de lijstverbinding met de ChristenUnie moest de SGP tóch haar tweede Statenzetel inleveren.

05

Gelderland
3 Statenzetels (=)
49.097 stemmen (+2702)
5,3 procent (-0,7)

In Gelderland deed de SGP het zonder meer goed. Hier lag het stemmental voor de SGP 5% hoger dan in 2015. Door de hogere opkomst werd de derde volle Statenzetel een restzetel.

06

Utrecht
1 Statenzetel (-1)
21.760 stemmen (-96)
3,5 procent (-0,4)

In Utrecht ging de SGP terug naar 1 Statenzetel, ondanks de extra stemmen vanuit Leerdam en Zederik. Bij een lijstverbinding met de CU zou de SGP wel een tweede (rest)zetel in de wacht hebben gesleept.

07

Zuid-Holland
2 Statenzetels (-1)
56.742 stemmen (-659)
3,9 procent (-1,1)

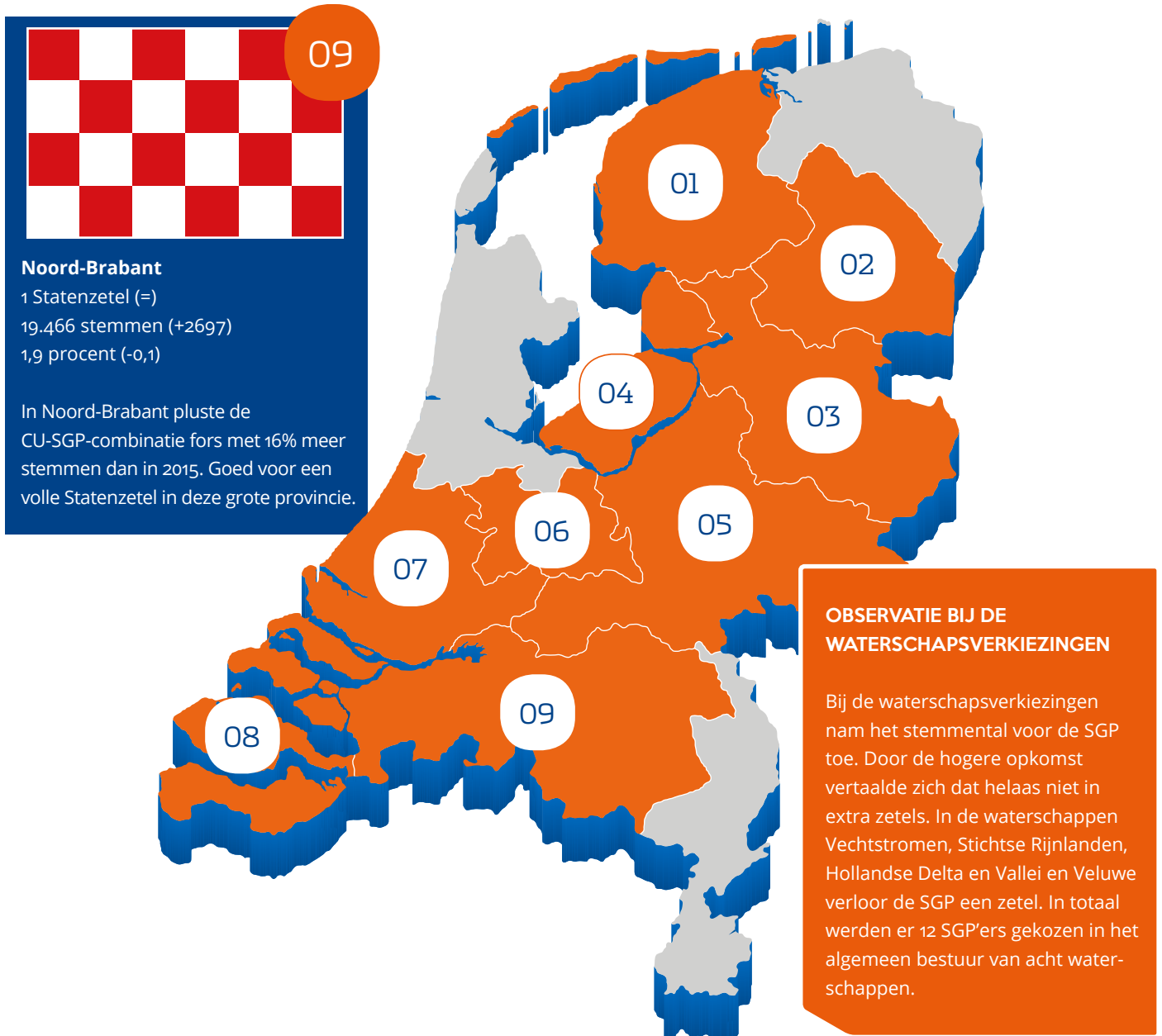
In Zuid-Holland levert de SGP wat stemmen in. Rekening houdend met de herindeling van Leerdam en Zederik, resteert een terugloop van 659 stemmen (ruim 1%). Dat leidt tot het verlies van een Statenzetel die bij de Eerste Kamerverkiezingen veel gewicht in de schaal legt. In 2015 waren de lijsten van CDA, SGP en CU verbonden. Zou dat nu weer zo zijn, dan was een extra restzetel aan het CDA toegefallen, niet aan de SGP.

08

Zeeland
5 Statenzetels (-1)
20.642 stemmen (+1013)
12,1 procent (-1,0)

In Zeeland behaalde de SGP een mooie winst: ruim 1000 stemmen erbij! De SGP-stemmen in Zeeland zijn goed voor vijf Statenzetels. Niet alleen door de hogere opkomst, maar ook door het wegvallen van de lijstverbinding met de CU verloor de SGP één zetel. Anders zou de Zeeuwse Statenfractie nog net haar zes zetels hebben behouden.

► Waterschappen

Drents-Overijsselse Delta

1 zetel (=)
 16.128 stemmen (+4.990)
 5,8%

Vechtstromen

0 zetels (-1)
 11.927 stemmen (+4.574)
 3,5%

Zuiderzeeland (CU-SGP)

3 zetels
 21.182 stemmen (+5.320)
 13,8%

Vallei en Veluwe

2 zetels (-1)
 53.271 stemmen (+7.259)
 10,4%

Rivierenland

2 zetels (=)
 33.674 stemmen (+4.375)
 8,0%

Stichtse Rijnlanden

0 zetels (-1)
 12.211 stemmen (+1.446)
 3,4%

Rijnland (CU-SGP)

2 zetels (=)
 42.905 stemmen (+7.144)
 7,9%

Delfland (CU-SGP)

1 zetel (=)
 19.495 stemmen (+3.659)
 4,6%

Schieland en de Krimpenerwaard (CU-SGP)

2 zetels (=)
 23.622 stemmen (+3.254)
 10,0%

Hollandse Delta

1 zetel (=)
 20.724 stemmen (+890)
 6,7%

Scheldestromen

3 zetels (=)
 21.061 stemmen (+825)
 12,6%

**Elke goedkope
reis heeft zijn prijs**

**MEE
EENS?**

**Bekijk het eens
van de andere krant.**

Ontdek het verschil in het RD

**Vraag nu een gratis proefabonnement
aan inclusief het RDMagazine.**

Ga naar rd.nl/banier

RD
Reformatorisch
Dagblad

Een Bijbelse boodschap in Europa

Tja, verkiezingen voor het Europees Parlement. Heeft het zin om 23 mei naar de stembus te gaan? Veel mensen hebben hun buik vol van de Europese Unie. Ook mijn beeld is vrij kritisch. Rond Europa is er altijd gedoe.

DOOR HENK VAN DEN BERGE
DE TWEDE SGP'ER OP DE LIJST VOOR HET EP

In mijn jeugd ging het vaak over de vele miljoenen die nodig waren voor het terugdringen van de enorme agrarische overschotten. De belastingbetaler was de dupe en ook de boeren waren er niet blij mee. En daar kwamen nog andere negatieve ontwikkelingen bij. Een duidelijk voorbeeld waren de grote fraudes met EU-subsidies in met name de zuidelijke Europese lidstaten.

KRITISCH? JA.

Mijn beeld over Europa werd niet positiever toen ik als redacteur economie bij het *Reformatorisch Dagblad* ging werken en daar onder andere de ontwikkelingen in de landbouw en visserij ging volgen. Een van mijn eerste directe confrontaties met Europa was het massale boerenprotest eind 1992 in Straatsburg, de zetel van het Europees Parlement. Ongeveer 50.000 boeren uit de verschillende EU-landen protesteerden heftig tegen de Europese inzet in de internationale onderhandelingen over vrijhandel in de wereld. De boeren voelden zich door de Europese Unie niet gehoord en begrepen.

NEXIT? NEE.

Is dat nu zoveel anders? Deze kritiek leeft nog steeds volop. En niet alleen bij 'brexiteers' uit Groot-Brittannië en 'gele hesjes' uit Frankrijk. Voor veel mensen staat Brussel te ver bij hen vandaan.

Moeten we dan uit de Europese Unie stappen. Nee, dat gaat te ver. Samenwerking in Europa is gewenst. Denk aan de veiligheid. Een gemeenschappelijke houding richting het Rusland van Poetin is nodig. Hetzelfde geldt voor het aanpakken van de vluchtelingenproblematiek. En zo zijn er meer kwesties op bijvoorbeeld economisch en financieel gebied te noemen waar samenwerking -ook voor Nederland- belangrijk is.

Essentieel is dat Brussel beter gaat beseffen dat de meeste inwoners van de EU-landen zich geen Europeaan voelen, maar Belg, Fransman, Pool of Nederlander. Zij hebben geen behoefte aan een Europese eenheidsworst.

Henk van den Berge is de nummer twee van de SGP op de CU-SGP-lijst voor het EP. Hij is SGP-fractievoorzitter in Apeldoorn en adjunct-hoofdredacteur bij het Reformatorisch Dagblad.

THUISBLIJVEN? NEE!

Moeten we dan 23 mei maar thuisblijven? Nee! Het pleidooi tegen een Europese superstaat moet ook in het Europees Parlement krachtig naar voren worden gebracht. En die boodschap brengt ChristenUnie-SGP.

Van nog groter belang om mee te doen met de verkiezingen is dat ook in het Europees Parlement vanuit de Heilige Schrift wordt gewezen op het grote belang om te leven naar de Bijbelse beginselen. Gods Woord is immers een betrouwbaar kompas, ook in Europa. Er spelen tal van zaken die om een principiële doordinking vragen. Voorbeelden zijn kwesties als zondagsrust, genetische manipulatie bij mens en dier en de relatie met Israël.

STEMMEN? JA!

Daarom is het van het grootste belang dat in het Europees Parlement een getrouw Bijbels geluid klinkt. Alle reden om 23 mei het vakje van de lijst CU-SGP rood te kleuren. ◀

- **ROOIWERK**
- **HOUTVERSNIPPEREN**
- **STOBBERNFREZEN**
- **VERKLEPELEN**

*Heeft u stamhout of snippers?
Bel voor een interessante prijs!*

Tevens afvoer takken en stobben en geschredderd hout.

Bart Kemp

T (030) 601 25 95

www.kempschalkwijk.nl

Email: bartkemp@kliksafe.nl

LANDSCHAPSONDERHOUD

BOOMROOIERIJ

LOONWERK

HET STAAT
met aandacht!

**ONTDEK ONZE COMPLETE
COLLECTIE TOT IN DE DETAILS!**

HERENKLEDING | AMBTSKLEDING | TROUWKOSTUUMS
Dorpsstraat 229 Scherpenzeel 033 277 88 99 www.geertsherenkleding.nl

Driesten Harskamp

DE VERBINDEnde BOUWER

Bouwen is samenwerken. Samen. Met elkaar, met opdrachtgevers, met anderen. Het is de kunst van verbinden: de juiste partijen bij elkaar brengen en de juiste krachten bundelen. Als verbindende bouwer doen we dat graag. Zo realiseren we uiteenlopende projecten in woningbouw en utiliteitsbouw. Van grote nieuwbouw tot kleinere onderhoudsklus.

WONINGBOUW & UTILITEITSBOUW

0318 461 651 | www.driesten.nl

ICI ON CULTIVE
VOTRE FUTUR
CANCER

TROTS OP ONZE BOEREN?!

Afgelopen week kwamen er verschillende berichten in de media over burgers die zich ernstig zorgen maken over de bedrijfsvoering van boeren. Op Twitter worden oproepen gedaan om percelen te melden waar boeren glyfosaat (een onkruidverdelger bekender onder de naam Roundup) gespoten zouden hebben. De boeren die deze bestrijdingsmiddelen gebruiken worden door sommigen zelfs uitgemaakt voor milieumisdadigers. Volledig ten onrechte.

DOOR JAN-PIETER BIJNAGTE

LID COMMISSIE DUURZAME ONTWIKKELING EN LANDBOUW

Het zou goed zijn als boeren actief deelnemen aan het publieke debat. Critici moeten leren om te luisteren naar de argumenten van agrariërs, die gebaseerd zijn op hun praktijkervaring. Als boeren hun verhaal goed kunnen vertellen en critici bereid zijn om naar dit verhaal te luisteren, zou de maatschappelijke weerstand tegen bestrijdingsmiddelen als glyfosaat een stuk lager zijn. Boeren zouden dan de waardering krijgen die ze verdienen en het ondernemingsklimaat zou een stuk verbeteren.

GANGBAAR VS. BIOLOGISCH

In Frankrijk gaan natuurorganisaties nóg een stapje verder dan in Nederland. Daar worden door tegenstanders van gangbare landbouw (niet-biologische landbouw) al borden in de percelen gezet met de tekst 'Hier groeit uw toekomstige kanker'. Dergelijke acties zijn funest voor een eerlijke, op feiten gebaseerde discussie. Boeren worden in de hoek gezet waar de klappen vallen en krijgen niet de kans om zich te verdedigen. Deze acties staan niet op zichzelf. Binnen heel Europa is er discussie over gangbare (mét gewasbestrijding) of biologische (zónder gewasbestrijdingsmiddelen) landbouw. Wat hierbij vaak gebeurt, is dat burgers niet gehinderd door enige kennis een standpunt innemen en de werkwijze van een hele groep hardwerkende boeren veroordeelt.

VEILIG VOEDSEL

Terwijl Europese burgers zich ernstig zorgen maken over de gevolgen van het toepassen van 'medicijnen voor planten',

realiseren ze zich waarschijnlijk niet dat we in Europa enorm veilig voedsel hebben. Want hoewel er (niet onterecht) behoorlijk op de Europese Unie gemopperd kan worden, is het wel zo dat de controle op voedselveiligheid op Europees niveau erg streng geregeld is. De Europese Commissie wil het vertrouwen van de consumenten in voedselveiligheid behouden of herstellen. Daarom worden onderzoeksgegevens over de toelating van bestrijdingsmiddelen als glyfosaat openbaar gemaakt. Hieruit blijkt klip en klaar dat de toegestane bestrijdingsmiddelen geen negatieve gezondheidseffecten hebben. Aan de ene kant is deze transparantie goed, maar helaas blijkt dat natuurorganisaties deze onderzoeksgegevens (bewust) verkeerd uitleggen, waardoor juist een verkeerd beeld ontstaat.

Voor de agrarische sector ligt er een uitdaging om zo goed mogelijk om te gaan met kritische geluiden die geuit worden door natuurorganisaties en consumenten. Het zal veel geduld kosten om van beide kanten naar elkaar te luisteren en goede, op feiten gebaseerde discussies aan te gaan.

Binnen de Europese Unie wordt de basis voor veel landbouwbeleid gelegd. Of we het nu leuk vinden of niet, uit alle lidstaten mogen volksvertegenwoordigers meebeslissen over beleid dat in Nederland uitgevoerd zal worden. Het is dan ook erg belangrijk om bij de komende verkiezingen voor het Europees Parlement te kiezen voor een nuchter, Nederlands geluid in de Europese Unie.

VÓÓR EEN ONDERNEMENDE SGP!

Wie hart heeft voor ondernemen én voor de SGP noteert de datum van **vrijdag 17 mei** in zijn of haar agenda. Op deze dag vindt een nieuwe bijeenkomst plaats van het ondernemersplatform van de SGP. Tientallen ondernemers komen dan bij elkaar rond een interessant thema, dat wordt ingeleid door boeiende sprekers uit de Haagse politiek.

DOOR AD DORST EN STEVEN VAN WESTREENEN

Alweer enkele jaren geleden is door een aantal creatieve ondernemers het Ondernemersplatform SGP in het leven geroepen. Deze ondernemers willen dat de SGP weet wat er leeft op de werkvloer. En de ondernemers kunnen op hun beurt hun voordeel doen met de kennis die de SGP-politici aandragen. Zo versterken politici en ondernemer elkaar.

REGELMATIG CONTACT

De deelnemers aan dit platform komen enkele keren per jaar bijeen om met elkaar informatie uit te wisselen. Dat is nuttig. Er is natuurlijk ook de mogelijkheid om te netwerken. Zo kan het nuttige met het aangename worden verenigd, effectief en onderhoudend.

VOOR MINDER ROMPSLOMP

De SGP staat bekend als een partij die terdege oog heeft voor de kracht van ondernemers. Er moet ruimte zijn voor eigen initiatief, ruimte voor innovatie en het pakken van de eigen verantwoordelijkheid. Aan de andere kant is het een groot goed als er een bescheiden overheid is die zich niet opwerpt als 'vadertje staat'. Bovendien moet de doorgeschoten regeldruk kleiner worden. De SGP laat zich graag voeden door ondernemers uit eigen kring om dit geluid nog beter in Den Haag te kunnen vertolken.

ALERTHEID GEBODEN

Momenteel veranderen de politieke krachtsverhoudingen. Forum voor Demo-

cratie (Fvd) lijkt te zijn begonnen aan een snelle opmars. Waar moet de SGP alert op zijn? Wat kan zij concreet betekenen om het klimaat voor ondernemers in Nederland verder te verbeteren? Welke kansen en bedreigingen liggen op de loer? En welke invloed heeft Brussel op dit alles?

HALEN EN BRENGEN

De SGP wil echter niet alleen wat halen bij ondernemers, maar heeft ook wat te brengen. Zij praat graag de ondernemers bij over de laatste plannen van het kabinet die van invloed zijn op ondernemers. Te denken valt dan aan de plannen op het terrein van het klimaat, maar ook de fiscale voornemens zijn van belang, evenals de inzet op maatschap-

Donateur worden van het Ondernemersplatform SGP

Wilt u ook donateur worden van ons ondernemersplatform? Dat juichen we natuurlijk toe.

U kunt terecht op onze website: www.sgp.nl/partij/ondernemersplatform/donateurondernemersplatform

Aanmelden & informatie

Voor informatie en voor aanmelding voor onze bijeenkomst van 17 mei kunt u terecht op onze website: www.sgp.nl/ondernemers

pelijk verantwoord ondernemen (mvo) of de grootschalige investeringen in onze infrastructuur.

OPVALLENDE CAMPAGNES

Het Ondernemersplatform SGP is trouwens niet alleen bedoeld voor ontmoeting en informatie-uitwisseling. Tevens is het een mogelijkheid om donateurs te werven. Op die manier kunnen we de SGP helpen om opvallende, spraakmakende reclamecampagnes te voeren. U bent al donateur voor € 150 per jaar. Meer doneren kan natuurlijk ook door bijvoorbeeld € 375 of € 750 bij te dragen.

Minister Schouten

De komende bijeenkomst van het ondernemersplatform is op vrijdagmiddag 17 mei Deo volente. Het belooft een boeiende bijeenkomst te worden.

Op deze bijeenkomst zal minister Carola Schouten het woord voeren. Dat betekent dat in ieder geval de belangen van boeren, tuinders en vissers een belangrijk gespreksonder-

werp zullen vormen. Hoe wordt gewaarborgd dat zij een fatsoenlijke boterham kunnen verdienen? Welk verdienmodel is nodig om te kunnen blijven investeren in milieu, landschap en dierenwelzijn? En hoe wordt de consument bewust gemaakt van zijn of haar verantwoordelijkheid? Hoe moet het verder met de visserij nu de pulsvissers in zulk zwaar weer zijn gekomen? Als u altijd al wat vragen hebt willen voorleggen aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mag u deze bijeenkomst niet missen.

Kamerlid Stoffer

Maar de minister is niet de enige interessante spreker. Ook SGP-Kamerlid Chris Stoffer zal een stevige bijdrage leveren. Hij zal uitleggen wat de SGP vindt van het huidige kabinetsbeleid en wat zijn speerpunten zijn voor de ondernemers. Zijn er mogelijkheden voor lagere lasten, minder regeldruk en het tegengaan van onhaalbare klimaatdoelen. Hoe

kan daarvoor worden gezorgd? Welke invloed heeft de SGP op de coalitie?

EP-kandidaat Ruissen

Europa wordt steeds belangrijker, ook voor ondernemers. Daarom zal het beleid van de Europese Unie ook onderdeel zijn van deze bijeenkomst. Bert Jan Ruissen, de eerste SGP-kandidaat voor de komende Europese verkiezingen, neemt ons mee naar de plannenmakers in Brussel. Wat komt er op ons af en wat wil de SGP op Europees niveau inbrengen? Wat zijn de consequenties voor ondernemers nu de Europese Unie op gespannen voet leeft met Rusland? En wat betekent het beleid van president Trump voor Europese ondernemers? Valt er wel te concurreren met China? Is de Brexit een zware slag?

Wie een ondernemer is met hart voor de SGP mag deze bijeenkomst van het Ondernemersplatform niet missen. Van harte uitgenodigd! ◀

ANDANTE -orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavar).

*" Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen! "*

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63
kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

VAN DEN DIKKENBERG LAS & MONTAGE BV

Uw betrouwbare partner voor:

- Staalbouw
- Dak- en wandbeplating
- Trappen en Hekwerken
- RVS en Aluminium

Goorsteeg 15
6741 TB Lunteren | Edeveen
T. 0318 589428
info@jvandendikkenberg.nl
www.jvandendikkenberg.nl

Davelaar**bouw** sinds 1925

perfectie tot in details

GEZOCHT:
allround-
en leerling
timmerman

De Nort 3 | 3931 NE Woudenberg | Tel: 0332866916
info@davelaar.nl | davelaar.nl

NIEUWBOUW | RENOVATIE | VERBOUW | AANBOUW
BRANDVEILIGHEID | AKOESTIEK | HOUTROTHERSTEL

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Sultan

Voor wie het (nog) niet weet: Sultan is ziek. Voor wie het (nog) niet weet: Sultan is een Anatolische berghond. Voor wie het (nog) niet weet: Sultan staat in SGP-kringen bekend als mijn Turkse vriendin. Ze heeft diabetes, oftewel: suikerziekte. Iedere ochtend krijgt ze op een vast moment voor ik mij naar het Binnenhof begeef een spuitje insuline. Na een diepe inzinking vorig jaar gaat het nu weer redelijk met *beessie*.

Lastig is dat Sultan door haar aandoening nu zo goed als blind is. Maar ik ben diep onder de indruk van hoe ze zich nu redt. Mijn dierenarts zei geruststellend: "Maakt u zich geen zorgen. Honden kunnen zich prima aanpassen. Ze kijkt nu vooral met haar neus." En zodoende ben ik al weer geruime tijd een soort blindegeleidemens. Een riemrukje naar links of naar rechts, en herhaaldelijk commandeer ik "pas-op", "wacht", "let-op", "stop", en zo komen we er uiteindelijk wel.

PRIVÉPRIETPRAAT

Waarom vermoei ik trouwe en waakse Banierlezers met deze privéprietpraat?

De reden is het klimaat. Zoals u weet staat het klimaat al geruime tijd in de warme belangstelling. Ook in Den Haag is het om zo te zeggen een 'hot topic'. Er is nu zelfs een Klimaatwet waarmee VVD, CDA, GroenLinks, SP, CU,

D66, PvdA, de Dieren en Denk de aarde willen redden. Zelf zeggen ze het wat poëtischer: "We moeten 'onze' planeet doorgeven aan onze kinderen." Of, zoals iemand van de klimaatreddingsbrigade me laatst maande: "Laat jouw voetstap op de aarde zo klein mogelijk zijn." Toen ik daarop nuchter riposteerde met de opmerking dat we dan allemaal het best het vliegtuig kunnen nemen, viel dat niet in goede aarde, maar ja.

En zo kom ik uit bij mijn geliefdste Turk, Sultan. In de vorige *Banier* besteedde ik al wat aandacht aan gloednieuwe fenomenen als 'klimaatpijbelars', 'klimaatstress', 'klimaatpsychologen', 'klimaatpaniek', 'klimaat-schaamte' en 'klimaathysterie'. Ik citeerde daarbij uit *de Volkskrant* een 'klimaatlijder' die –serieus!– bang was ook maar één voetstap buiten de deur te zetten omdat 'iedere stap kinderarbeid, kanker en klimaatverandering veroorzaakt'.

GRONINGEN-MARRAKESH

In diezelfde krant stond een stukje over een klimaatrapport waarin de toch wel voor Sultan (en mij) schokkende stelling stond dat een hond per jaar evenveel CO₂ uitstoot als een ritje met een zware terreinwagen van Groningen naar Marrakesh in Marokko. Dat is –gordels aan!– maar liefst 3.677 kilometer. *De Volkskrant* had het met een paar deskundigen nagerekend en het bleek nog te kloppen ook. Conclusie: "Huisdieren belasten

het milieu. Een flinke hond staat per jaar gelijk aan een paar maanden normaal autogebruik of een flinke rit naar Afrika."

Nou, daar zit je dan met je 'flinke hond' (ca. 30 kilo). Vanaf een pers in de woonkamer tilde mijn Turk haar goedmoedige kop even op, keek me met haar reebruine ogen ontwapenend aan, geeuwde met een grote geeuw en vleide zich vervolgens behaaglijk ademend weer neer op het tapijt. Ik schaamde me plaatsvervangend diep voor haar opwarming van de aarde. Moest ik om de aarde te redden mijn trouwe viervoeter dan maar laten ***? Een spuitje heb ik al.

Na een slapeloze nacht worstelend met dilemma's, ben ik de schaamte inmiddels voorbij en geniet ik als blindegeleideman nog dagelijks van mijn rondjes met Sultan. Ik hoop dat we samen nog lang CO₂ mogen uitstoten. Dat scheelt weer een ritje Groningen-Marrakesh. ◀

RONDJE

BINNENHOF

De meivakantie komt er weer aan. Dus staan er ook weer twee Rondjes Binnenhof op de planning. De data zijn zaterdag **11 mei** en, als er genoeg aanmeldingen zijn, ook zaterdag **1 juni**. Als alles volgens plan verloopt, gaat het Binnenhof volgend jaar dicht, dus... Aanmelden het liefst via de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl Bellen of appen kan ook: 06 1254 1741. Van harte welkom!

+ Direct de laagste prijs

Dus nooit meer afdingen

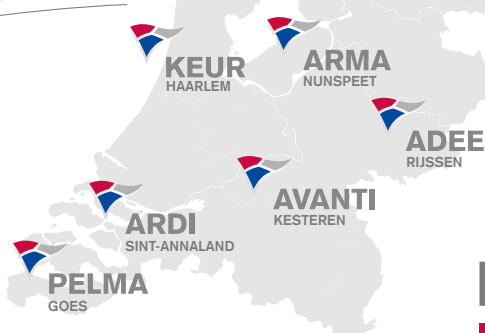

RUIM 2045 BEOORDELINGEN
QASA.NL | APRIL 2019

Zo doen wij dat

Wij hebben een hekel aan gemarchandeer. U krijgt gewoon een goede keuken voor een eerlijke prijs. Wij kunnen als landelijk bedrijf groot en dus scherp inkopen, en verkoopprijzen vaststellen waarvan we zeker weten: meer hoeft niet; minder kan niet. Dan weet u zeker dat u zonder soebatten direct de laagste prijs krijgt. Zo bent u gegarandeerd blij met uw keuken en onze service. Daar draait het om.

DBKEUKENS.NL

DE Banier

Bert-Jan Ruissen:
Voor een christelijk
geluid in Europa

Samenwerking JA Superstaat NEE

WIJ ZIJN NOG
STEEDS OP ZOEK
NAAR NIEUWE
COLLEGA'S!

Kijk op reenen.nl

ONBEGRENSD IN LOGISTIEK

Sinds 1918 profiteren steeds meer klanten van onze deskundigheid en vakmanschap. Of het nu gaat om een verhuizing om de hoek in Barneveld, een transport van Hollandse kaas naar Sicilië of de opslag van uw (non)-foodproduct: Van Reenen is het antwoord op uw logistieke vragen.

Transport

Warehouse

Verhuizingen

van REENEN

Koningsbergenweg 7 | Barneveld | T 0342 - 405 405 | W reenen.nl

INHOUD

Interview Bert-Jan Ruissen

6

In de vreze des HEEREN	4
In de geest van Groen	5
Interview B.J. Ruissen	6
Europese visserij	9
Ga stemmen op 23 mei!	11
Varia	12
Verkiezingsposter	16
Nieuwsoverzicht	19
Interview ECPM	20
Christelijk in Europa	24
Brussel, leer van brexit!	27
Heeft 5G de toekomst?	28
Bert-Jan op schoot	31

Wederopstanding

Soms is er een politieke toespraak die veel gespreksstof oplevert. Op de dag van de verkiezingen voor de Provinciale Staten was dat de overwinningsrede van Baudet. De 'uil van Minerva' heeft menig geheugen opgefrist. En 'onze boreale wereld' heeft menig wenkbrauw doen fronsen.

Op thema's als milieu en migratie zet de partij van Baudet een eigen profiel neer dat velen aanspreekt. De regeringspartijen VVD en CDA kunnen het afleiden uit hoe de kiezer hen heeft afgestraft. En het zal ze ook nog niet meevallen om de kiezers die zodoende FvD hebben gestemd, terug te winnen. Het denkschema dat VVD en CDA op deze thema's hanteren, vertoont te veel overeenkomst met dat van linkse partijen. Wie in hetzelfde karrenspoor loopt, zal moeilijk een andere koers gaan.

WEDERGEBOORTE

Is Baudet dan zo sterk in het uitdenken van nieuwe politieke visies? Hij kent de geschiedenis en durft te appelleren aan tradities en historisch besef. Daarbij blijkt hij vooral voort te bouwen op het klassieke principe van de directe democratie en het culturele erfgoed van (vroeg-) moderne ontwikkelingen in Europa. "Als FvD'ers weten wij dat je de metafysische grondslagen van het christendom niet hoeft te aanvaarden om toch de wederopstandingsgedachte als leidend motief van de westerse beschaving te kunnen aanvaarden. (...) Het idee dat iets dat dood was, iets dat voorgoed voorbij was weer tot bloei kan komen, precies dat -beste vrienden- is onze leidraad, is ons leidende motief. Het is ons levensmotto. Want wij zijn de partij van de wedergeboorte. Wij zijn de partij van de renaissance. En dat is wat wij willen bewerkstelligen."

KOUDE RILLING

Bij het horen van deze passage uit zijn rede liep een koude rilling over mijn rug.

Wat is wederopstanding zonder het vaste fundament de verrijzenis van de Heere Jezus uit de dood? Hier wordt de persoon van de door God geschonken Zaligmaker ingeruild voor een bepaald cultureel erfgoed. Hier wordt Babel tegenover Jeruzalem gesteld. Baudet mag dan -ogenschijnlijk- een andere oriëntatie kiezen dan de gevestigde partijen, hij is net als zij een kind van de (Franse) revolutiegeest. Zij strijden voor het handhaven van een wereld zonder God.

BEHOEFTE AAN WARE CHRISTENEN

De houdbaarheid van de wereld zonder God is echter werkelijk maar zeer beperkt. Iedere politiek die niet bouwt op het vaste fundament van de gerechtigheid die Christus heeft bevestigd, zal uiteindelijk niet beklijven. Hoe dringend heeft onze samenleving behoefte aan ware christenen, die door hartvernieuwende genade het beeld mogen vertonen van de Heere Jezus die gestorven is – maar Die nu leeft. Als ballingen zuchten ze onder het welverdiende oordeel op de zonde. Tegelijk zijn ze pelgrims die dwars door de dood heen hoop hebben op een beter vaderland. Bijbels genormeerde politiek opent een realistisch perspectief! ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

► “...en Obadja was de HEERE zeer vrezende”
1 Koningen 18:3b

Aanwezig in de vreze des HEEREN

De Europese verkiezingen komen er weer aan. Een onderwerp waar niet alle harten sneller van gaan kloppen, ook niet binnen de SGP. Er zijn immers redenen genoeg om sceptisch te zijn ten opzichte van Europa. Toch is dat geen reden om zich afzijdig te houden. Het voorbeeld van Obadja is daarbij een lichtend voorbeeld.

Want wat doet Obadja bij Achab? Wat doet een man die de Heere vreest in Samaria? Wat doet een kind van God aan het hof? Het is het hof van Achab nog wel – die de profeten van de HEERE doodt en vervolgt, Achab, die de goden van de wereld dient. Achab, van wie we lezen dat hij meer kwaad deed in de ogen des HEEREN dan allen die voor hem geweest waren (1 Kon. 16:30), Achab, die zozeer de toorn van God heeft opgewekt dat de HEERE nu al drie jaar de regen inhoudt?! Wat doet Obadja bij Achab?

De HEERE dienen; zich sterk maken voor de zaak des Heeren door honderd profeten uit de grijpgrage handen van Achab te houden. Dat kan hij alleen doen door daar te zijn waar hij precies op de hoogte is van de beraadslagingen en plannen van de koning. Zo kan hij nu de profeet Elia waarschuwen voor het gevaar...

SCEPSIS OVER EUROPA

Ja, er is alle reden om sceptisch te zijn over Europa – net zo sceptisch als Obadja waarschijnlijk was over Achab. Maar dat is nog geen reden om daar niet te zijn. Net zomin als Obadja wegliep uit Samaria, of Daniël uit Babel, hoeft de SGP zich terug te trekken uit Brussel. Een man kan door God gebruikt worden in Samaria – ten goede van Zijn volk en knechten. En zo kan

DS. M. KLAASSEN
hoofdbestuurslid

de HEERE ook vandaag door die paar zetels in Brussel meer goeds uitwerken dan wij voor mogelijk houden. Want de aarde is des HEEREN, ook Brussel. En hoe vervallen, hoe seculier ook – Europa is ook van de HEERE. En niet Brussel regeert, maar Hij regeert. En in die wetenschap, in dat geloof kan de SGP ook in Brussel zijn, om daar uit te komen en op te komen voor de rechten van Zijn mond, de heilzame waarden en woorden van God. Juist in Europa dat zozeer gestempeld is door het Woord van God.

EÉN DING IS NODIG

Daar is wel één ding voor nodig. Obadja kan in Samaria zijn, Daniël kan in Babel zijn, omdat zij de HEERE vrezen. Die vreze des HEEREN is het beginsel van de wijsheid, de wijsheid die we nodig hebben om staande te blijven, te onderscheiden tussen goed en kwaad en in te zien waar het op aan komt vandaag. Dat geldt zowel voor politici als voor stemmers. Zonder die vreze des Heeren worden we innerlijk uitgehold, zijn we niet bestand tegen de krachten en machten die zich sterk maken tegen de HEERE en de verleidingen die strijd voeren tegen onze ziel. We handelen alleen verstandig als we gehoor geven aan de oproep van God: “Dient de HEERE met vreze” (Ps. 2:11). Juist wie buigt, blijft staan. “Welgelukzalig zijn allen die op Hem betrouwen!” (Ps. 2:12b). ◀

In de geest van Groen appelleren aan Europees geweten

Ruim 370 miljoen kiezers zullen eind mei naar de stembus gaan. Als lidstaat van de Europese Unie zal Nederland op 23 mei de verkiezingen organiseren voor het Europese parlement. Naast de nationale overheid is de Europese overheid een realiteit die van invloed is binnen de nationale grenzen. Willen we die realiteit? Onze lijsttrekker laat het weten. Hij pleit voor 'een sterk Nederland en een bescheiden Europa'.

Als onze SGP-kandidaat, Bert-Jan Ruissen, wordt gekozen, volgt hij de heer Bas Belder op.

Belder maakt vanaf juli 1999 deel uit van het Europees Parlement. Hij kent het Europees Parlement als geen ander. De van huis uithistoricus heeft in de loop der jaren internationaal de boodschap van Gods Woord op een geheel eigen wijze uitgedragen. De politieke en internationale verhoudingen wist hij te taxeren. Hij waarschuwde voor geloofsdwang en stond pal voor de veiligheid van Israël. Vanaf deze plaats wil het hoofdbestuur zijn waardering uitspreken voor de tomeloze inzet van de afgelopen twee decennia. De Heere gaf wijsheid, kracht en gezondheid. Op passende wijze hopen wij in partijverband afscheid te nemen. Het is geen sinecure voor de heer Ruissen om hem op te volgen. De lijsttrekker is geen onbekende in Europa. Hij werkte daar eind jaren negentig en had daarna als ambtenaar in Den Haag vol en zoet te maken met het Europese beleid. Het hoofdbestuur wenst hem Gods onmisbare zegen toe in de verantwoordelijke taak die op hem wacht als de verkiezingen leiden tot het gewenste effect.

"NAAR DE KERN"

Samen met de ChristenUnie bereiden wij ons voor op de komende verkiezingen. Het vorige verkiezingsprogramma kreeg de titel mee *"Samenwerking JA, Superstaat NEE"*. De titel van het verkiezingsprogramma 2019-2024 luidt: *"Naar de kern"*. Beide titels vertolken ons staan binnen Europa. "Minder EU, graag! En grondig hervormd." De wereld is echter geworden tot een dorp. De globalisering brengt landen steeds dichterbij elkaar. Nederland is geen eiland. Nederland is ons wel door Gods voorzienigheid geschonken. Daarom behartigen onze vertegenwoordigers, overeenkomstig Gods Woord, de belangen van Nederland in Europa en niet de belangen van een humanistisch georiënteerd Europa in Nederland. Er ligt ook een mondiale taak. Ingrijpende actualiteiten vragen de aandacht.

EUROPABEELD VAN GROEN

Europa is niet van vandaag of gisteren. Mijn Guidocollega, Jelle Bijl, promoveerde in 2011 op het Europabeeld van Groen van Prinsterer. Uit zijn proefschrift blijkt dat de strijder tegen ongelof en revolutie niet 'eng nationalistisch' dacht.

Dat had alles te maken met zijn waardering voor de christelijke wortels van Europa. God had het evangelie in het bijzonder geplant in Europa. Wie kan dat ontkennen? Groen typeerde die planting als een Goddelijke scheppingsdaad ("er zij licht"). Ideologieën tegen dat evangelie gunde hij geen plaats in Europa. De Europese staten moeten, hoewel zij onafhankelijk van elkaar zijn, vasthouden aan het staatsrecht dat geworteld moet zijn in het christendom. De 'valse beginselen van de revolutie' van vrijheid, gelijkheid en solidariteit moeten worden bestreden. Dat is een geestelijke strijd. De heer Bijl betoogt: "Nationaal-christelijke partijen die in de geest van Groen willen optreden, hebben een Europese verantwoordelijkheid en moeten ook appelleren aan het Europese geweten". Die verantwoordelijkheid ligt er ook in 2019. De strijd tegen ongelof en revolutie. Die verantwoordelijkheid kan alleen in afhankelijkheid van de Heere waargenomen worden. ◀

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

Onze aangewezen man voor Brussel: Bert-Jan Ruissen

In gesprek met kandidaat-Europarlementariër Bert-Jan Ruissen. Hij is de nummer een van de SGP en de tweede op de gecombineerde lijst ChristenUnie-SGP. Hij is een landbouwer met een duidelijke visie op Europa: kritisch op een Europese federale staat, constructief rond Europese samenwerking en gedreven om het christelijke geluid in Europa te laten horen.

DOOR CORIANNE NIEUWENHUIS
STRATEGISCH COMMUNICATIEADVISEUR

Geboren in Oostdijk, kort gewoond in Ede en nu al jaren gevestigd in Krimpen... Waarom bent u onze aangewezen man in Brussel?

“Laat ik beginnen met te zeggen dat ik het een bijzondere verantwoordelijkheid vind. Toen ik werd gevraagd of ik naar Europa wilde heb ik ‘ja’ gezegd, omdat we geroepen worden het christelijke geluid laten horen in de samenleving. Deze roeping gaat verder dan onze landsgrenzen. Daarbij komt dat ik tijdens mijn loopbaan altijd veel te maken heb gehad met de Europese Unie. Hierdoor neem ik dan ook behoorlijk veel internationale bagage mee. Belangrijker nog, door mijn ervaring vind ik echt iets van Brussel: ik zie dat de EU het gevaar loopt toe te groeien naar een federale unie, een superstaat. Dit staat een goede Europese samenwerking in de weg.”

Een christelijke landbouwer... Hoe verhouden beide dimensies zich tot elkaar?

“Als christelijke politicus laat ik praktische en principiële politiek naast elkaar bestaan. Het uitdragen van mijn christelijke principes staat voorop en dit doordrenkt mijn politieke beslissingen. Door praktisch bij te dragen aan landsbestuur neem ik daarbij als christen verantwoordelijkheid in de samenleving. Beide, praktische en principiële politiek zijn voor mij een Bijbelse opdracht.”

Kunt u deze opdracht ook invullen binnen een parlement met 751 zetels?

“Ja, want wij hebben een duidelijke eigen stem. Hoe groot je bent binnen de EU zegt echt niet alles. Je kunt ook als kleine partij wel

▶ “Nee, we willen geen superstaat.”

degelijk verschil maken door samen te werken op een aantal speerpunten.

Als ChristenUnie-SGP werken we binnen het brede verband van de ECR (European Conservatives and Reformists), onze parlamentsfractie. Dit is een samenwerkingsverband met heel diverse partijen die eurokritisch zijn. Ook hebben we ons verbonden aan de ECPM (European Christian Political Movement). Dit zien wij als een soort politieke familie. De ECPM geeft kleur aan onze identiteit. Door in deze verbanden te werken en ons te richten op een aantal speerpunten boeken we resultaten. Zo heeft Bas Belder zich sterk gemaakt voor goede relaties met Israël. En onder andere dankzij de inzet van Peter van Dalen is er nu een speciale vertegenwoordiger van de EU die zich inzet tegen christenvervolging."

Wat zijn uw speerpunten?

"De landbouwsector is natuurlijk belangrijk voor mij. Daarom wil ik actief worden in de landbouwcommissie. Daarnaast hoop ik een plek in te kunnen nemen in de commissie Vervoer en hiermee de plek van Peter van Dalen over te

nemen. Niet minder belangrijk vind ik goede relaties met Israël en het steunen van vervolgd christenen. Omdat de EU over de hele wereld veel diplomatieke contacten heeft, biedt dit extra mogelijkheden om christenvervolging tegen te gaan. Ook heeft de EU talloze handelsovereenkomsten en iedere afspraak geeft een kans om het respecteren van mensenrechten aan te kaarten. Het biedt de kans om bijvoorbeeld afspraken te maken over godsdienstvrijheid, menshandel en slavernij. Zo kunnen we schendingen beter tegengaan. Daarom vind ik het zo ontzettend belangrijk om als christenen actief te zijn in de EU."

Om dat te bereiken, zijn de handen weer ineengeslagen met de ChristenUnie?

"Ja, zoals we al jaren doen, hebben we ook nu weer besloten om in Europa samen op te trekken. Natuurlijk, we zijn twee verschillende partijen, maar in onze visie op Europa vinden we elkaar. We delen dezelfde christelijke normen en waarden en willen dit ook duidelijk uitdragen binnen de EU. Ook onze praktische politieke visies op Europa liggen dicht bij elkaar. Chris-

tenUnie is net als wij eurokritisch en zo hebben we met elkaar een mooi verkiezingsprogramma samengesteld. Met het programma willen we twee dingen: aan de ene kant het belang van samenwerking benadrukken en tegelijkertijd afstand nemen van dingen die Europa uit laten groeien tot een superstaat. Volgens mij is dat een kritische, realistische lijn. In ons pleidooi voor een bescheiden Europa kunnen we ons allebei heel goed vinden."

Europa - Samenwerken?

"Ja, we zijn een voorstander van Europese samenwerking. Dit bevordert de handel en we willen graag een interne markt. In grote lijnen kun je stellen dat we samenwerken willen beperken tot de economie en grensoverschrijdende onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan milieu, vervoer en migratie. Ook willen we investeren in goede informatie-uitwisseling tussen politie en justitie, zodat we in de EU gezamenlijk terrorisme kunnen bestrijden."

Europa, een superstaat?

"Nee, wij willen geen superstaat. We zijn tegen een verre gaande 'federalisatie' van

WERKBEZOEK HOF VAN JUSTITIE, LUXEMBURG

Wie 'Europese Unie' hoort, denkt als eerste aan Brussel, of Straatsburg. Minder bekend is dat ook Luxemburg een belangrijke EU-instantie herbergt: het Europese Hof van Justitie. Dit Hof heeft de Europese integratie sterk bevorderd. Daarom gingen Roelof Bisschop en Bert-Jan Ruissen in gesprek met de drie Nederlandse rechters bij het Hof. Bezoek van een politieke partij was voor de rechters een unieke situatie.

Er volgde een boeiende, soms spannende uitwisseling van ideeën over de EU. Dat is niet verwonderlijk als je bedenkt dat politici en rechters in een totaal verschillend universum leven. Een SGP-politicus heeft te maken met een, veelal EU-kritische, achterban. Een rechter aan het Hof zorgt daarentegen voor 'de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en toepassing van de Verdragen' (art. 19 EU-verdrag). Dat staat losser van de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. De kunst was dus om elkaars perspectief te begrijpen en tot een vruchtbare gedachteswisseling te komen over een EU die, wat de SGP betreft, de soevereiniteit van lidstaten centraal stelt en zo op de lange termijn houdbaar is. Want het is een feit dat het Hof heeft bijgedragen aan een EU als 'bovennationale rechtsorde' die de nationale soeverei-

niteit inperkt. Dit achtten de rechters onvermijdelijk, maar Bisschop en Ruissen stelden daartegenover dat 'subsidiariteit' en 'proportionaliteit' kernprincipes zijn in het Europese recht. Ook stipten Bisschop en Ruissen het pulskorprobleem aan. Kan een techniek die aan alle Europese regels voldoet zomaar door een (Franse) lobby van tafel geveegd worden? De rechters begrepen dit zorgpunt en gaven aan dat het Hof inderdaad kan toetsen of procedures goed gevolgd zijn. Dit wordt vervolgd...

Als politicus leer je beter begrijpen hoe uitspraken van het Hof tot stand komen.

Tegelijk hoorden de rechters welke serieuze bezwaren er leven. Dat rechters aan het Europees Hof daar iets van meekrijgen, kan helemaal geen kwaad...

DOOR HENRI KROONEMAN
NR. 22 VAN DE KANDIDATENLIJST

Europa, waarbij de soevereiniteit bij de EU ligt. We zijn namelijk geen culturele eenheid en we willen geen Europees leger, geen Europees onderwijsbeleid, geen Europese belastingen, geen bemoeienissen van Brussel met onze pensioenen. De dingen die raken aan het wezen van een land, de dingen die onze identiteit bepalen, dat kunnen en willen we zelf regelen. Een belangrijke toevoeging: we willen ook niet dat de EU iets vindt van huwelijk en gezin, dat is iets wat de lidstaten regelen.”

Gaan op Europees niveau de handen ook ineen met Forum voor Democratie?

“Hoe de hazen gaan lopen, weten we pas na de verkiezingen op 23 mei, maar we willen niet bij voorbaat de deur dichtdoen voor het Forum voor Democratie. Wij hebben natuurlijk op het eerste gezicht best wat overeenkomsten met deze partij. Ook zij zijn eurokritisch en het lijkt er nu zelfs op dat ze niet meer zo fel voor een ‘nexit’ gaan. Ik vind overigens wel dat het wisselen van standpunten het moeilijk maakt om te begrijpen wat ze nu écht willen.

Als SGP zullen we altijd proberen samen te werken met iedereen waar dit kan, ook met Forum voor Democratie. Op principiële vlak kunnen we elkaar echter niet vinden. Zij zijn duidelijk geen christelijke partij. Dat zie je bijvoorbeeld in Den Haag in hun standpunt ten aanzien van abortus en ook in Brussel zullen we dit merken.”

Staat de samenwerking met ChristenUnie hierdoor op losse schroeven?

“Zeker niet, er is ons veel aan gelegen bij elkaar te blijven. Al jaren geleden hebben we met de ChristenUnie afgesproken om samen op te trekken in Brussel. Die afspraak en de band tussen onze partijen is waardevol voor ons. Gezamenlijk zoeken we naar een fractie waar we onderdak kunnen vinden. Essentieel is dat we binnen deze fractie ons christelijke geluid kunnen laten horen en dat we ruimte krijgen voor onze constructieve, eurokritische houding.” ◀

Een kanttekening bij een belangrijk onderwerp voor de komende verkiezingen door **Nathanaël Middelkoop**. Hij is belangenbehartiger bij VisNed en kandidaat 17 op de lijst voor CU-SGP.

EUROPESE VISSERIJVERKIEZINGEN

Europa is de laatste jaren op veel beleidsterreinen steeds invloedrijker geworden. Terecht bestaat dan de angst dat het overdragen van bevoegdheden naar Brussel/Straatsburg de soevereiniteit van de lidstaten aantast. Het schrikbeeld voor velen is dan ook een soort ‘Verenigde Staten van Europa’. Vandaar dat de campagneleus: “Samenwerking ja, superstaat nee!” precies de kern raakt van waar het ook deze verkiezingen weer over zal gaan.

Een van de beleidsterreinen waarbij er ten diepste al sprake is van een ‘Verenigde Staten van Europa’ is visserij. Europa is de plek waar het visserijbeleid wordt gemaakt. De ruimte voor lidstaten hierin is gemarginaliseerd tot het aanbrengen van punten en komma’s. Ik bedoel niet dat het volkomen onzin is dat visserij een Europese aangelegenheid is. Vis houdt zich niet aan nationale grenzen, evenals onze vissers die naast de Nederlandse wateren ook vissen in Britse, Noorse, Belgische en Franse wateren. Wat dat betreft hechten onze vissers aan het aloude principe van Hugo de Groot; ‘mare liberium’ (‘de vrije zee’). Het ideaal van een ‘mare liberium’ is echter in rap tempo aan het verdwijnen. De hoeveelheid regelgeving vanuit Europa voor de visserij is dusdanig groot dat een vissersschip zo langzamerhand een drijvend juridisch kantoor is geworden. Ook het originele idee van een Europa als vredebewakend orgaan staat onder druk. Nationale belangen en politieke krachtsverhoudingen zorgen voor een emotioneel spel van politiek handjeklapp.

De afgelopen periode heeft Europa zich tegenover de visserij dan ook niet van haar beste kant laten zien. Een dramatisch pakket aan ‘Technische Maatregelen’, met als onderdeel daarvan het verbod op puls, werd afgelopen periode aangenomen. “Een prestatie van formaat”, noemde de Spaanse parlementariër Mato het dat het Europees Parlement zo’n omvangrijk pakket aan regelgeving had aangenomen. Dat het een pakket is waarbij selectief vissen, vermindering van bodemberoering, betere spreiding van de vloot, CO₂-reductie en brandstofbesparing vakkundig de nek om zijn gedraaid, leek hen niet te deren. Europa wat ooit het centrum van innovatie was, heeft nu gekozen voor stilstand.

Het verbod op het gebruik van het pulstuig en de nieuwe technische maatregelen zijn echter niet de enge zorg van de sector. Ook de brexit is een potentiële ijsberg waar de sector op vast kan lopen. Het potentiële verlies van 40% van de visgronden is een enorme aderlating. Het is voor de visserij dan ook van wezenlijk belang dat de toegang tot de Britse wateren overeind blijft. Waar andere professies eventueel een uitwijkmogelijkheid hebben, bestaat deze voor de visserij niet. Daar komt bij dat de hele discussie over klimaat en milieu soms nog sneller opwarmt dan de aarde in de heftigste voorspellingen zou doen.

Het bovenstaande maakt duidelijk wat de zorgen voor de visserij zijn. En juist vanwege die zorgen zijn de aanstaande verkiezingen voor het Europees Parlement van 23 mei zo belangrijk. Het is onze beurt om op te staan voor de Europarlementariërs die de afgelopen periode, soms tegen beter weten in, voor ons zijn opgestaan. Zij verdienen onze steun om in Europa een christelijk en nuchter geluid te laten horen!

Hoe *lief* hebt ú de zondag?

Wij beschouwen de zondag als een rijke zegen. We zouden, uit eerbied voor Gods instellingen, de rustdagviering graag op alle terreinen van het leven in ere hersteld zien. Daarom zien wij het als onze taak en roeping om onze medemens te wijzen op het gebod van de Heere inzake de wekelijkse rustdag.

Word vandaag nog lid en geef zo blijk dat u de doelstelling van de vereniging onderschrijft en de zondagsrust en zondagsheiliging u alles waard is. Al vanaf 1 euro per jaar bent u lid van onze vereniging! U kunt zich opgeven via info@verenigingzondagsrust.nl of door te bellen naar (0317) 61 43 98. Ons kantoor is bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 16.00 uur.

Fred. van de Paltshof 15 3911 LA Rhenen T. (0317) 61 43 98 E. info@verenigingzondagsrust.nl IBAN NL98INGB0000878628

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6

4416 PX Kruiningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

GA STEMMEN!

Op donderdag 23 mei zijn er verkiezingen voor het Europees Parlement. Laat geen stem onnodig verloren gaan. Stem voor een christelijk geluid in Europa!

De opkomst voor de Europese verkiezingen is bij alle partijen lager dan bij verkiezingen voor bijvoorbeeld de Tweede Kamer. Ook SGP-stemmers laten het nog weleens afweten. Brussel en Straatsburg staan nu eenmaal verder af van de burger. Bovendien is er veel kritiek op de macht die Europa opeist. De SGP is een van de weinige partijen die zich van meet af aan principieel heeft verzet tegen overdracht van nationale bevoegdheden aan Brussel.

SAMENWERKING JA, SUPERSTAAT NEE

Veel kritiek op Brussel snijdt hout. Daar hebben ook SGP-Europarlementariër Bas Belder en zijn voorganger Leen van der Waal nooit een geheim van gemaakt. Maar tegelijkertijd hebben ze laten zien hoe waardevol het optreden van een kleine fractie is. Denk bijvoorbeeld aan het steunen van vervolgde christenen, het opkomen voor Israël en het tegengaan van antisemitisme. Het is goed om te zien hoe SGP'er Bert-Jan Ruissen enthousiast klaarstaat om in dit spoor verder te gaan en zich

in te zetten voor een christelijk geluid in Europa. Om het mogelijk te maken dat onze Bert-Jan naast lijsttrekker Peter van Dalen mag aanschuiven, is uw en jouw stem echt nodig!

Kritiek op Europa is geen goede reden om thuis te blijven. Integendeel, dan geef je juist meer ruimte en meer invloed aan partijen als D66 en Groen Links die streven naar een 'Verenigde Staten van Europa'. Christen-Unie-SGP laten een heel ander geluid horen: samenwerking: ja!, maar superstaat: nee!

VERSCHIL MAKEN

Maken die paar zetels van Christen-Unie-SGP in het Europees Parlement wel echt het verschil? Het is waar, in zo'n groot parlement (751 leden) is het maar

een klein aantal. Jarenlang moest er tegen de politieke hoofdstroom in gepleit worden voor minder Brusselse bemoeizucht. Maar juist de afgelopen jaren zien we dat er een steeds krachtiger wordende tegenstroom zichtbaar is geworden. In allerlei Europese landen zien we burgers die duidelijke grenzen willen

stellen aan de Europese Unie en meer ruimte willen voor nationale keuzes.

Er is altijd volop reden om ons eigen christelijke geluid te laten horen en Europa erop aan te spreken haar christelijke wortels niet te vergeten, maar juist te waarderen. Getuigend spreken en praktisch handelen is altijd en overal onze opdracht. Laat de Bijbel ons bovendien ook niet steeds weer zien dat we het niet van het getal moeten verwachten? Onder Gods zegen kon een Gideonsbende veel uitrichten.

Laat dat een krachtige aansporing zijn om het niet te laten bij het uitbrengen van een stem, maar juist om ook te bidden om ons politieke werk in Europa tot een zegen te stellen. ◀

Koninklijke verjaardagen

Rondom de uitgave van deze editie van *De Banier*, gedenken we twee koninklijke verjaardagen: koning Willem-Alexander mocht op 27 april 52 jaar worden en koningin Máxima hoopt op 17 mei, Deo volente, 48 jaar oud worden.

De SGP wil hen van harte feliciteren met hun verjaardagen. We wensen ons koninklijk paar en de hunnen Gods onmisbare zegen toe voor hun persoonlijk en ambtelijk leven. Het randschrift van de twee-euromunt omlijst het portret van onze koning met de wens "God zij met ons". Aangepast aan deze gelegenheid, is onze wens: God zij met hen.

KONINKLIJK ONDERSCHIEDEN

Johan de Haan, Nunspeet

Bij de lintjesregen van 2019 heeft Johan de Haan een koninklijke onderscheiding ontvangen. Mede vanwege zijn jarenlange inzet als secretaris en later als voorzitter van kiesvereniging Nunspeet-Hulshorst werd hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Huig van Barneveld, Bunschoten

Bij de lintjesregen is de voorzitter van SGP-Bunschoten benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Onder meer voor zijn bestuurswerk in Bunschoten, maar ook voor zijn werk voor de commissie Ruimte, heeft hij deze onderscheiding opgespeld gekregen.

Ben Engberts, Vriezenveen

Al vanaf 16-jarige leeftijd is Engberts actief voor de SGP. Sinds die tijd was hij onder meer secretaris en later voorzitter van de studievereniging, lid van de steunfractie en vanaf 1998 was hij raadslid. Vanaf 2012 tot 2018 was hij wethouder in de gemeente Twenterand. De huidige wethouder van Oldebroek is vanwege al zijn inspanningen gedecoreerd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Gijs van Leeuwen, Houten

Het is al even geleden, maar nog niet te laat om te memoreren dat de oud-fractievoorzitter van de Provinciale Staten van Utrecht, bij zijn afscheid in november, ook een onderscheiding heeft gekregen. Van Leeuwen heeft een lange staat van dienst, die al in 1989 begon met het commissielidmaatschap van de gemeenteraad van Houten. Daarna volgden nog het raadslidmaatschap aldaar en vanaf 2015 werd hij lid van de Provinciale Staten. De huidige wethouder van Zaltbommel is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

BELANGRIJKE DATA DEZE MAAND

18 MEI

De jaarlijkse partijdag wordt vandaag gehouden. Iedereen die zich heeft aangemeld, is van harte welkom in Nieuwegein!

Bent u niet in de gelegenheid om te komen? Het middagdeel van het programma zal ook live uitgezonden worden via ons YouTube-kanaal:

[youtube.com/FractieSGP](https://www.youtube.com/FractieSGP)

23 MEI

Vandaag zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement.

Benodigheden: stempas en identiteitsbewijs.

27 MEI

De Eerste Kamerleden worden vandaag gekozen door de Provinciale Statenleden. Wordt het er een, of blijven het er twee, dat is de vraag.

De SGP feliciteert de decorandi van harte met hun onderscheiding!

AGENDA

MAANDAG 20 MEI

Europese verkiezingen

www.eurofractie.nl

Regioavond Zeeland

Peter van Dalen en Bert-Jan Ruissen

20.00 uur (Inloop 19.30 uur)

Yerseke, Lepelstraat 7a

eurofractie.nl

DINSDAG 21 MEI

Europese verkiezingen

Gebedsbijeenkomst

19.30 uur

Lunteren, Oranjestraat 31, geb. GK

eurofractie.nl

WOENSDAG 22 MEI

Europese verkiezingen

Jongerevent

Ardjan Boersma, Henri Krooneman e.a.

Inloop 19.30

Aanvang 20.00

Barneveld, Stationsweg 6, Kasteel De Schaf-

felaar

eurofractie.nl

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De laatste *Banier* voor de zomervakantie verschijnt op donderdag 27 juni 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 11 juni bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op 12 september verschijnen.

WOENSDAG 22 MEI

Tijdrede pkv Maartensdijk-De Bilt

Ds. J.M.D. de Heer

19.30 uur

Maartensdijk, Dorpsweg 40, Dorpskerk

WOENSDAG 3 JULI

Tijdrede Zwartewaterland

Ds. W. Mouw

Genemuiden, Taghof, 3, geb. GG

WOENSDAG 17 JULI

Tijdrede kiesvereniging Putten

ds. M. van Slightenhorst

19.30 uur

Putten, Waterweg 32, geb. Stenenkamer

WOENSDAG 28 AUGUSTUS

Tijdrede

ds. J.M.D. de Heer

19.30 uur

Zwijndrecht, Burg. Jansenlaan 37, geb. GG

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Bert-Jan Ruissen \ beeld Anne Paul Roukema

Pagina 7, 9 en 31: beeld Anne Paul Roukema

Pagina 12a: beeld Rijksvoorlichtingsdienst, koninklijkhuus.nl

Pagina 27: beeld voorpagina The Sun

Pagina 28: beeld 123rf.nl

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Goudriaan, V. Holleman,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw B.B. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wdankers@novente.nl

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

ANDANTE

-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavars).

" Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen! "

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63

kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

wille donker

a d v o c a t e n

willedonker.nl

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
T 0172 - 44 24 17

Al 25 jaar werkzaam in China!

1993 - 2018

TOEN

NU

25 JAAR
Stichting
China
Veenendaal

Juist nu is uw steun aan
voorgangers meer dan nodig.

Stort uw jubileumgift op:

NL 02 INGB 0000 320 666 t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Samenwerking

 Ja

Superstaat

 Nee

X NEE

Voor een christelijk geluid in Europa

christen
Unie
SGP

Motie tegen 'ever closer union' aangenomen

De SGP en de SP dienden samen een motie in om de zinsnede 'ever closer union' uit de Europese verdragen te schrappen. Die drie woorden vormen een belangrijke basis voor de toeneemende Europese eenwording. Dat is

een kant die de SGP niet op wil. Roelof Bisschop was daarom blij dat zijn motie werd aangenomen. "Met dank aan SP, PvdD, 50PLUS, VVD, CDA, CU, PVV en FvD," reageerde hij. "Stop het gedwongen streven naar een steeds hechtere unie."

De motie deed veel stof opwaaien in politiek Den Haag. Bij D66, maar ook bij sommige VVD'ers en CDA'ers, bestaat de vrees dat het de Europese eenwording stopt. Voor de SGP is dat juist een aanmoediging om door te gaan. ◀

Pamflet voor het Europese Hof

Om de motie over de 'ever closer union' kracht bij te zetten, reisden Bisschop en kandidaat-Europarlementariër Bert-Jan Ruissen, af naar Luxemburg. Zij overhandigden de Nederlandse rechters aan het Europese Hof een pamflet met zeven

voorstellen voor een hervormde EU. Zo wil de SGP grenzen stellen aan EU-verdragen, meer initiatief en bevoegdheden bij de lidstaten leggen, EU-regels schrappen en dat de EU geen inbreuk kan maken op het leven, het huwelijk en het gezin. ◀

Verbod pulsvisserij aanvechten bij Europees Hof

Tijdens het bezoek aan het hof in Luxemburg maakte Bisschop van de gelegenheid gebruik om te informeren naar de mogelijkheid om het pulsverbod aan te vechten. Bisschop: "Daarbij begreep ik dat zo'n procedure gewoon mogelijk moet zijn. Dus ik zou zeggen: 'kabinet, waar wachten we nog op?' We moeten dit onterechte verbod zo snel mogelijk laten toetsen. Laten we alle mogelijkheden voor onze pulsvisseren benutten!" ◀

Prostitutiebeleid is een flop

Meer dan 40.000 actievoerders -vooral jongeren- ondertekenden een petitie van Exxpose om het kopen van seks strafbaar te stellen. Kees van der Staaij reageerde enthousiast: "Van harte steun voor dit uitstekende initiatief. Seks is geen handelswaar. Het prostitutiebeleid in Nederland is een flop. Kabinetten beloven al jaren om maatregelen te nemen tegen de misstanden, maar de praktijk is eindeloos getreuzel. We moeten nu eens echt doorpakken. Het is net als met #MeToo, hier gaat wat veranderen!" ◀

Vliegend tuig

Landelijke dagbladen kopten dat er een zorgelijke stijging is van het aantal incidenten door wangedrag op Europese vluchten. Chris Stoffer wil dat mensen zich gedragen. "SGP wil af van het vlieg-tuig", liet hij weten op zijn twitteraccount. ◀

Herdenking Armeense Genocide

Op 24 april was bij de Armeens Apostolische Kerk in Amsterdam een herdenking van de Armeense Genocide. Kees van der Staaij sprak de aanwezigen toe: "We hebben ten diepste geen woorden om te kunnen vertellen hoe erg het kwaad van deze genocide was. Een doelbewuste, stelselmatige afslachting van het Armeense volk. Dat mag niet verzwegen worden." ◀

Van katoen

Op 11 april was Chris Stoffer precies 1 jaar lang Kamerlid voor de SGP. Volgens de benamingen van jubilea is dat een jubileum van katoen. ◀

Kind is de dupe van te veel ouders

Kees van der Staaij waarschuwt het buitenland voor een nieuw 'exportproduct' uit Nederland: het meerouderschap. Daarbij zouden gezinsconstructies mogelijk gemaakt worden met wel drie of vier ouders. "Hoe meer ouders er zijn, hoe meer meningen en hoe meer kans op conflicten. Dit leidt tot chaos in familierelaties. En het kind is straks de dupe", vreest de SGP-voorman. "Elk kind is uiteindelijk het meest gebaat bij één vader en één moeder." ◀

Bert-Jan Ruissen spreekt bij de ECPM.

Hét christelijke geluid in Europa

Kennismaking met de European Christian Political Movement

DOOR ARDJAN BOERSMA

NR. 27 VAN DE KANDIDATENLIJST

De SGP is sinds enkele jaren aangesloten bij de European Christian Political Movement (ECPM). Wat doet deze organisatie precies? En waar staat zij voor? Een gesprek met Auke Minnema en Leo van Doesburg, werkzaam voor ECPM als respectievelijk algemeen directeur en hoofd Europese Zaken.

ECPM werd opgericht in 2005. Vijf jaar later volgde officiële erkenning als Europese politieke partij. Op dit moment is ECPM actief in 17 Europese landen en zijn er meer dan 60 nationale parlementariërs en zes Europarlementariërs

bij ECPM aangesloten. Ook heeft ECPM enkele leden in de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa. Verder heeft ECPM een jongerenorganisatie (ECPYouth) en een wetenschappelijk instituut (Sallux).

Waar staat ECPM voor?

Minnema: "ECPM is gebaseerd op Bijbelse, christelijke waarden. Daarin proberen wij te laten zien dat wij er zijn voor alle burgers. Concreet zet ECPM zich in voor een Europa waar de menselijke

waardigheid wordt beschermd. We zijn voor een economie die dienstbaar is aan mensen en goed voor de schepping. We streven naar gezonde families en huwelijken en vechten tegen uitbuiting van vrouwen in prostitutie en mensenhandel. We staan voor vrijheid, veiligheid en stabiliteit. Ten slotte pleit ECPM voor grondige hervorming van de Europese Unie en het behoud van de christelijke cultuur."

Van Doesburg: "ECPM vormt een netwerk van politici van verschillende christelijke geloofsovertuigingen, die elkaar echter vinden in dezelfde Bijbelse waarden. We worden in Brussel en Straatsburg de enige expliciet christelijke Europese partij genoemd."

Waren er momenten dat de Europarlementariërs van ECPM er echt toe deden?

Minnema: "Jazeker. Onder leiding van Bas Belder werd in het Europees Parlement een werkgroep voor menselijke waardigheid weer actief. Deze werkgroep heeft als basis dat ieder mens geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis en dat het leven daarom van het begin tot het eind beschermd moet worden. ChristenUnie-SGP-parlementariër Peter van Dalen, is de vicevoorzitter van een werkgroep die zich bezighoudt met godsdienstvrijheid. Vanuit deze functie heeft hij aandacht gevraagd voor de vervolging van christenen. Ook is er vanuit ECPM veel gedaan om de situatie van christenen in Noord-Syrië onder de aandacht te brengen van de Europese politiek. Verder organiseerden ECPM-Europarlementariërs belangrijke conferenties over het nut van samenwerking tussen Israël en de EU, onder andere op het gebied van veiligheid en innovatie. In het kielzog hiervan ontstonden goede contacten tussen leden van de Israëliische Knesset en leden van het Europees Parlement."

Wat was in de afgelopen jaren een hoogtepunt?

Van Doesburg: "In de Raad van Europa werden door onze leden verschillende rapporten ingediend die werden aangenomen, onder andere over de toenemende intolerantie in Europa ten aanzien van christenen en de overseksualisering

van de Europese maatschappij. Ik zie ook de groei van ECPM als een hoogtepunt. In 2014 hadden we twee Europarlementariërs en nu hebben we er zes!"

Wat waren dieptepunten?

Minnema: "Het is altijd weer een dieptepunt als je merkt dat er een grote meerderheid van het Europees Parlement voor abortus is, tegen gezinswaarden is en vijandig staat ten opzichte van Israël. Toch geef ik de moed niet op. Voor euthanasie is in het Europees Parlement nog geen draagvlak en als het gaat om prostitutie zien we positieve ontwikkelingen. Dat laat meteen weer het belang van onze aanwezigheid daar zien."

Hoe kijkt u naar de toekomst van ECPM?

Minnema: "We hopen en bidden dat het netwerk blijft groeien en de samenwerking intensiever wordt. Mijn belangrijkste doel is dat mensen ECPM blijven zien als dé vertegenwoordiger van het christelijke geluid in Europa. Ik hoop dat we mensen aan ons binden die worden gerespecteerd om hun betrouwbaarheid en kennis van zaken. We hopen door te groeien tot een stabiele partij. Ik streef er ook naar dat onze politieke invloed groeit, door de juiste mensen op de juiste plekken in de Europese politiek terecht laten komen. Ten slotte willen we parlementariërs en Europarlementariërs blijven voorzien van goede informatie en beleidsadviezen met betrekking tot onze kernwaarden. We trekken hierin uiteraard samen op met organisaties en internationale experts die deze waarden delen."

Is er toekomst voor zo'n onversneden christelijk geluid?

Van Doesburg: "Ik maak me zorgen over de toegenomen hardheid in de debatten

over de medisch-ethische onderwerpen of de definitie van het huwelijk. Hierbij wordt er actief geprobeerd om christelijke organisaties en politieke partijen zoals de SGP, maar ook ECPM, neer te zetten als intolerant en religieus fanatiek. Er zijn al verschillende rapporten uitgebracht waarin samenzwerings-theorieën om christelijke organisaties heen gesponnen worden. Men probeert hiermee de christelijke stem te laten zwijgen, of te zorgen dat hij niet serieus genomen wordt. Soms worden er ook zaken doorgedrukt zonder erover te debatteren."

Is er een voorbeeld van dat 'doordrukken'?

Van Doesburg: "Een voorbeeld is de zogenaamde 'Conventie van Istanbul'. Dit verdrag was bedoeld om huishoudelijk geweld tegen vrouwen tegen te gaan. Dat is heel goed natuurlijk. Maar het stuk bevatte ook passages waarin werd beweerd dat iemands geslachtelijke identiteit niet wordt bepaald door de natuur, maar een sociale constructie is. En dat je dus zelf kunt bepalen welke genderidentiteit je aanneemt. Zo komt er via zo'n verdrag sluipenderwijs een nieuwe definitie van genderidentiteit in Europese documenten. Het komt steeds vaker voor dat deze tactiek wordt gebruikt: Rapporten en verdragen waar niets mee mis is, worden aangevuld met artikelen die wel de verkeerde kant op gaan. Zo wordt op dit moment in allerlei rapporten een artikel toegevoegd over het recht op abortus. We moeten daarom altijd waakzaam blijven. Daarom is het belangrijk dat er altijd Europarlementariërs zullen zijn die vanuit heldere christelijke waarden meedoen aan het publieke debat!" ◀

Zit de SGP nu in de ECR, of in de ECPM?

De fractie in het EP waar de ChristenUnie-SGP lid van is, heet de ECR. De ECPM staat daar los van. Je kunt én van de ECR én van de ECPM lid zijn. Daarbij kun je ook vanuit andere politieke lagen lid zijn van de ECPM. Zo kan een regionaal of nationaal politicus ook lid zijn van de ECPM. De ECPM is dus geen fractie in het Europees parlement.

SINDS 1935
HUISMAN
 keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
 voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasserdam | 078-6932541 | info@huismanalblasserdam.nl

'eerlijk advies
 voor particulieren'

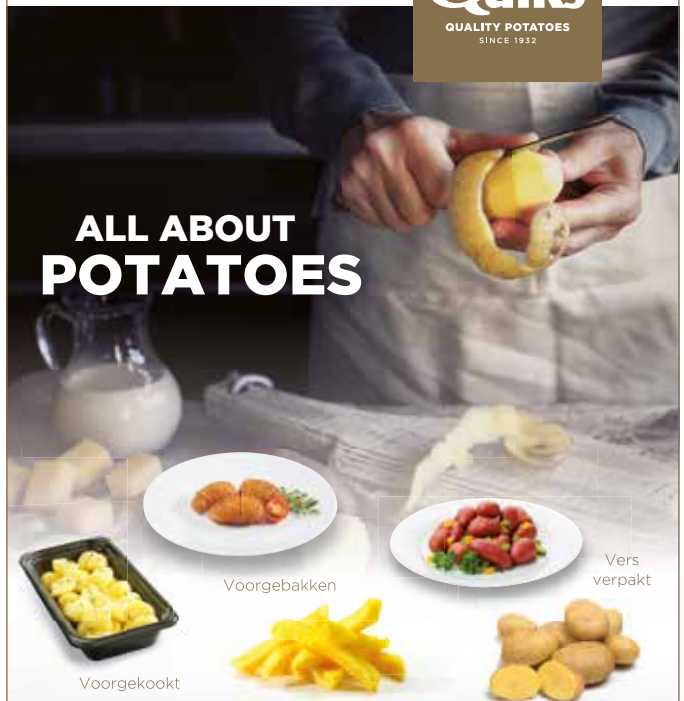
VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
 Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
 herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

ALL ABOUT
POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

QUIKS.NL

VAKORGANISATIE MET BIJBELSE VISIE

Haal meer uit je werk... met de RMU!

Denkt mee over christen-zijn op je werk

Laat een christelijk geluid horen in Nederland

Geeft persoonlijk advies over werk en loopbaan

Komt op voor jouw belang en die van jouw sector

Gaat voor samenwerking tussen werknemers en ondernemers

Benieuwd naar het ledenvoordeel?

RMU.NU

MET RECHT AAN UW ZIJDE

Ruimtelijke Ordening

- begeleiding bij beroep- en bezwaarschriften procedures
- procesvertegenwoordiging
- advisering

MR. L. BOLIER | *juridische adviezen*

Nunspeterweg 25
8075 AA Elspeet
Telefoon (0577) 49 17 54
Telefax (0577) 49 11 06

Ruimtelijke Ordening • Bestemmingsplanwijziging
Milieurecht • Arbeidsrecht • Bestuursrecht

instecq⁺
smart installation engineering

INSTALLATIES
ENERGIE
SMART BUILDINGS

Energiebewust samenwerken aan toekomstbestendig vastgoed

ONTWIKKELING
REVITALISATIE
BEHEER

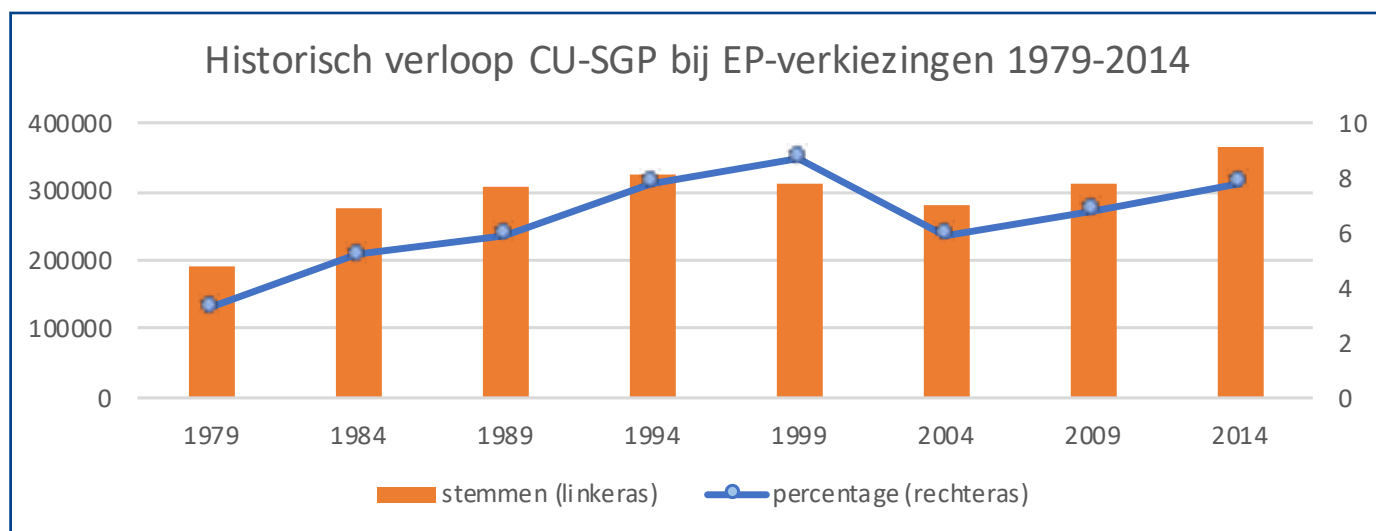
E info@instecq.nl
T 0651-101406
www.instecq.nl

Vóór een christelijk geluid in Europa

Voor de negende keer zijn er verkiezingen voor de leden van het Europees Parlement (EP). De SGP doet daar op donderdag 23 mei samen met de ChristenUnie weer aan mee. Bij de verkiezingen in 2014 behaalde de CU-SGP-combinatie een flinke stemmenwinst. Zet die lijn zich voort?

DOOR JAN SCHIPPERS

LIJSTDUWER

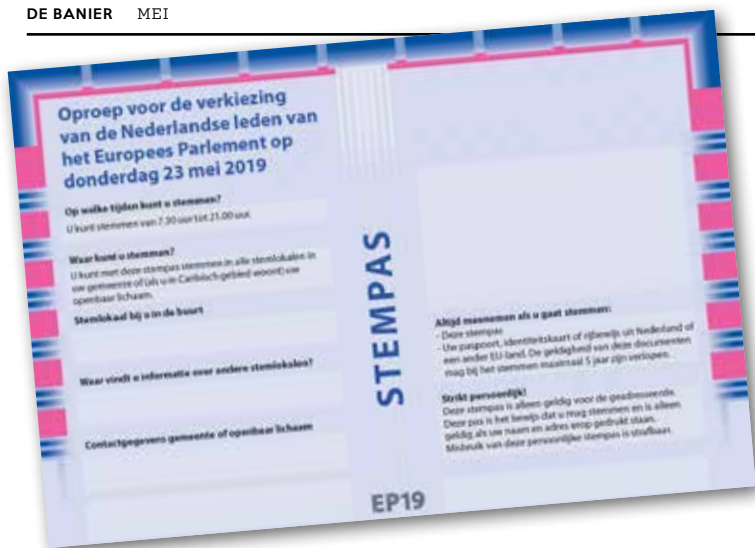
Hier ziet u in een grafiek het verloop van de stembusuitslagen voor de combinatie van SGP, GPV en RPF (vanaf 2004: ChristenUnie-SGP). In 1979 deden SGP en GPV apart mee: dat bleek kansloos, omdat voor een zetel in het EP zo'n 225.000 stemmen nodig waren. In 1984 werd SGP'er ir. L. van der Waal gekozen op een gezamenlijke lijst. Door een dalende opkomst en een stijgend stemmental werd in 1994 ook GPV'er dr. J. Blokland gekozen. In 1999 behaalden de protestants-christelijke partijen zelfs drie zetels. Nederland had toen 31 zetels in het EP en de opkomst lag rond de 30 procent.

In 2004 moest de derde zetel weer ingeleverd worden. Paul van Buitenen wierf met zijn partij Europa Transparant nogal wat stemmen uit evangelische kring. Het scheelde toen maar een haar of in plaats van Bas Belder was een PvdA'ster in het EP gekozen. In 2014 behaalden CU en SGP bij de Europese verkiezingen het hoogste stemmental ooit: bijna 365.000. Met nog tien procent meer was een derde zetel behaald. Is dat onrealistisch? Nee, want bij de laatstgehouden Tweede Kamerverkiezingen in 2017 stemden ruim 575.000 mensen op ChristenUnie of SGP. Er is dus kiezerspotentieel genoeg!

VAANDELVLUCHT

Maar waarom zou je gaan stemmen voor de leden van het Europees Parlement? Die vraag werd eind jaren 1970 ook al opgeworpen, zeker in SGP-kring. Voor het tijdschrift *Zicht* heb ik de argumenten die bij deze interne partijdiscussie werden aangevoerd op een rijtje gezet. Ik noem er hier een paar. Een deel van de SGP'ers vond dat de partij niet moest meedoen aan de Europese verkiezingen, omdat dit klopte met haar afwijzende standpunt over Europese staatsvorming. Het hoofdbestuur van de SGP stelde zich daar lijnrecht tegenover: Nu er een mogelijkheid komt om tegen dat streven naar een Europese staat stelling te nemen 'zouden wij vaandelvlucht plegen en de banier bezoedelen, wanneer wij een mogelijke plaats niet zouden innemen'. Klare taal!

In het heetst van de strijd gebruikten tegenstanders ook de oneliner: "We zijn Staatkundig Gereformeerd, niet Europees Gereformeerd". Voor een ogenblik waren ze blijkbaar vergeten dat de berijmde psalmen die zij zo graag zongen hun bakermat in Straatsburg en Genève hebben. Zonder de Europawijde beweging van de Reformatie zou er niet eens zo'n unieke politieke partij als de SGP in Nederland zijn opgericht.

EEN GRONDIG HERVORMDE EU

Van Calvijn en zijn directe volgelingen hebben we trouwens een heel belangrijk en eenvoudig bestuurlijk principe geleerd: waar macht is, moet je deze zoveel mogelijk spreiden en stevig controleren. Als gevolg van de zonde is concentratie van macht erg risicovol. Daarom verzetten SGP en ChristenUnie zich tegen een Europese superstaat. Zij willen de Europese Unie grondig hervormen, zodat de lidstaten weer aan het roer zitten en niet de Europese Commissie. Het Europees Parlement moet voor alles een alerte waakhond zijn: goed opletten of de voorgestelde Europese regelgeving wel nodig is, en zo ja, of die wel rechtvaardig is. Krijgen de lidstaten voldoende ruimte om deze uit te kunnen voeren? We willen geen bureaucratische rompslomp en al helemaal geen ideologisch keurslijf. Stel u voor dat zich ongewenste zaken voordoen, zoals antisemitisme, vervolging van christenen wereldwijd of ondermijning van huwelijk en gezin. Juist dan is het nodig om een christelijk geluid in Brussel en Straatsburg te laten horen. Ter illustratie geef ik vijf voorbeelden:

1. Van meet af aan hebben CU-SGP stelling genomen tegen het (kandidaat)lidmaatschap van Turkije, omdat dit land gestempeld is door de islam en daardoor moeilijk verenigbaar zal zijn met de joods-christelijke en democratische tradities van de Europese landen.
2. Met wijzigingen in de Europese begroting heeft Van der Waal eraan bijgedragen dat Nederland ook werk ging maken van palliatieve pijnbestrijding. De Nederlandse regering hield steeds de boot af omdat zij koos voor het legaliseren van euthanasie.
3. In juli 1997 diende Blokland twee wijzigingen in op een resolutie over commerciële communicatie in de interne markt. De eerste was dat reclame niet mag aanzetten tot discriminatie en het tweede dat deze niet kwetsend voor godsdienstige gevoelens noch aanstootgevend mag zijn. Bijzonder was dat de eerste wijziging slechts twee tegenstemmen kreeg en de tweede met twee stemmen verschil werd aanvaard.
4. In oktober 2000 citeerde een EP-lid in een debat over voedselveiligheid Feuerbachs uitspraak "Der Mensch ist was er isst". Blokland zette daar de wijze uitspraak van de Heere Jezus tegenover: De mens wordt niet verontreinigd door wat

er via zijn mond binnenkomt, maar door wat uit zijn mond komt. (Mar. 7:15-23)

5. In juli 2003 voerde Rijk van Dam het woord over 'gender budgetting'. Hij bekritiseerde deze benadering: God heeft de mens als man en vrouw geschapen, een twee-eenheid die elkaar aanvult. "Helaas zijn de harmonieuze verhoudingen grondig verstoord, omdat de mens God en Zijn gezag niet erkent maar zelf autonoom heer en meester wil zijn. Voor deze oerwaarheid is in de gelijkheidsideologie geen plaats. Daardoor stijgt zij niet uit boven het jaloeziebevorderende conflictmodel waar het gaat om de verdeling van de macht en van het geld."

NOG ÉÉN KEERTJE UIT UW STOEL

Uw stempas is al bezorgd. Maak daar gebruik van. Voorkom dat door uw nalatigheid in plaats van een vertegenwoordiger van CU-SGP iemand van een andere partij gekozen wordt. U hebt toch ook voor de leden van de Tweede Kamer, de gemeenteraad, de Provinciale Staten en het waterschap gestemd? Kom dan nog één keertje uit uw stoel! Want in Europa staat er voor christenen veel op het spel. Laat het dus niet gebeuren dat er zonder u over u wordt beslist. ◀

Meer lezen? Bestel Zicht!

Inhoud:

- Wat kan Europa van Trump leren?
- Grenzen aan migratie
- Groen van Prinsterer en Europa
- En nog veel meer

Te bestellen via:

webshop.sgp.nl/producten

of via de telefoon: 010 7200 785

Prijs: € 7,00

Watermill

Oplossingsgerichte

advocaten voor ondernemers

- Zakelijke conflicten
- Overnames en participaties
- Contracten en samenwerkingen
- Aansprakelijkheidskwesties

Leg vrijblijvend uw vraagstuk aan ons voor

Watermill.nl/legal
info@watermill.nl
030 - 307 4910

In Malawi is ongeveer 65 procent van de mensen ontzettend arm! Vaak hebben deze mensen geen opleiding, baan en inkomen.

Een noodbreef uit Malawi: 'Geeft u ons toekomst?!

Alfabetisering

Bakker

Kleermaker

Door middel van een alfabetiseringscursus leren de mensen lezen, schrijven en rekenen. Na de cursus volgt een training voor kleermaker of bakker. Door deze cursus en training kunnen mensen een eigen inkomen genereren en een zelfstandig bestaan opbouwen. Hierdoor krijgen mensen toekomstperspectief vanuit hun uitzichtloze situatie.

Wilt u dit werk steunen?
U kunt uw gift overmaken
via www.timotheos.nl/doneer
of op NL57 RABO 0161 4855 02
o.v.v. ouderprojecten.

www.timotheos.nl
Timotheos

Voorlichting van iemand die spreekt uit eigen ervaring?
Contact voorlichting@timotheos.nl.

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

OOK ADVERTEREN IN DE BANIER?

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

BRUSSEL, LEER VAN BREXIT!

Een poosje geleden reed een grote Mercedes door de straten van Berlijn naar het kantoor van Angela Merkel. Op de achterbank zat Theresa May die op bezoek ging bij haar Duitse collega. De auto stopte en een beveiligder wilde de achterdeur openen. Wegens een vergrendeling lukte dat niet. Voor de camera's van de verzamelde wereldpers zat de Britse regeringsleider opgesloten op de achterbank en kon zij er niet uit. De vergelijking met brexit was gauw gemaakt: Engeland wil eruit, maar ze slagen er niet in.

DOOR COMMISSIE INTERNATIONAAL

De vergelijking is grappig en tragisch tegelijk: na jarenlang getouwtrek tussen Brussel en Londen lijkt de brexit verder weg dan ooit. Voor het 31 oktober 2019 is, kan - wellicht een nieuwe - Britse regering weer besluiten om tóch in de EU te blijven. Uiteindelijk is papier ook maar papier.

NEDERLANDS BELANG

Puur vanuit Nederlands belang gezien zou het gunstig zijn wanneer het Verenigd Koninkrijk (VK) in de EU zou blijven. Vanuit economisch, handels- en politiek oogpunt zou het vertrek van het VK een verlies zijn. Zonder douanecontrole worden nu dagelijks duizenden containers vrachtvervoer verscheept tussen Nederland en het VK. Zonder de aanwezigheid van het VK in Brussel kan Nederland, wanneer er in het beste geval een regering zit die kritisch is op de huidige EU, verkleining van de Brusselse macht wel vergeten. Ook voor de christelijke politiek zou het vertrek van het VK een gemis zijn. Op dit moment zitten onze Europarlementariërs van CU-SGP in een fractie met veel Britten uit de Conservatieve Partij. In deze fractie hebben de Nederlanders veel vrijheid om eigen ideeën en visie voor het voetlicht te brengen, bijvoorbeeld als het gaat om de beschermwaardigheid van het menselijke leven en de relatie met Israël.

BRITS BELANG

Vanuit Brits belang lijkt een vertrek uit de EU nog niet eens zo gek. Veel Britten hebben er geen behoefte aan om in een 'ever closer union' (een 'steeds hechtere unie') onder leiding van Duitsland en Frankrijk nog meer nationale bevoegdheden af te staan aan Brussel. In tegenstelling tot veel Nederlandse burgers en politici, lijken Britten minder hypegevoelig te kunnen debatteren over welke richting het op moet gaan met hun land. Als bij een brexit de bevoorrading van supermarkten in de eerste weken onder druk komt te staan, of de Britse pond daalt in koers, dan is dat een tijdelijk probleem dat nodig is tot het krijgen van nationale soevereiniteit. Als vijfde economie van de wereld blijft het VK echt wel handel drijven met de rest van de wereld, zo is de gedachte.

GEEN SUPERSTAAT

De EU heeft het laten gebeuren dat een van de welvarendste lidstaten liever naar de uitgang gaat, dan erin te blijven. De achterblijvers mogen zich wel eens afvragen of zij er nog meer willen uitzwaaien in de toekomst en hoe dit voorkomen kan worden. Voor SGP-jongeren is het antwoord helder: stop met het optuigen van een Brusselse superstaat. Want daar heeft straks ook Nederland niets in te zoeken.

Heeft 5G de toekomst?

In de media wordt vaak gesproken over een nieuwe draadloze technologie, 5G genaamd, waarvan de mogelijkheden veelbelovend zijn. 5G betekent voluit 5e generatie mobiele netwerk wat een telecommunicatievorm is. Het belangrijkste kenmerk is dat het veel sneller data kan verwerken en dat het vrijwel geen vertragingen kent ten opzichte van 4G.

DOOR LEONARD DEN BOEF

BELEIDSMEDEWERKER EUROPARLEMENTARIËR BAS BELDER

“STRALING
HOUDT
NIET OP
BIJ DE
GRENS.”

Waar 4G ontwikkeld is voor met name de smartphone, gaat 5G een stap verder. De ontwikkelingen die daaronder vallen, worden ook wel het 'internet of things' (het 'internet der dingen') genoemd. Door deze ontwikkelingen wordt een nieuwe golf van technologieën en toepassingen mogelijk. Dit is gebaseerd op een nieuwe infrastructuur die bijvoorbeeld zal worden uitgerold in steden en in de landbouw. Met sneller internet zonder vertraging kunnen op grote schaal robots en

apparaten in zowel huizen als bij bedrijven aangestuurd worden. Er zijn echter nog veel vragen die eerst beantwoord moeten worden wil 5G echt van meerwaarde kunnen zijn.

VEILIGHEID

Er zijn verschillende vragen aangaande de veiligheidsrisico's van een 5G-netwerk. Zo is er de vraag hoe groot het gevaar van afluisteren is door bijvoorbeeld Chinese bedrijven als Huawei. Ook het gevaar van

“HET IS BELANGRIJK DAT INDUSTRIE EN POLITIEK ZICH NIET BLINDSTAREN OP DE GEWELDIGE MOGELIJKHEDEN.”

infiltratie door Chinese bedrijven op de Europese markt moet serieus genomen worden. Er bestaat een reëel gevaar dat Europese bedrijven, maar ook zelfs lidstaten, voor hun 5G-netwerk afhankelijk worden van Chinese staatsbedrijven. Dat wordt op dit moment onderzocht door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV).

BETAALBAARHEID

Ook de vraag over de betaalbaarheid van een 5G-netwerk en wie er allemaal aan mee betalen zal eerst helder moeten worden.

GEZONDHEID

Ook moet uitgezocht worden wat de gevolgen van 5G straling voor de volksgezondheid zijn. Voor ChristenUnie en SGP is het daarom belangrijk dat deze vragen beantwoord worden voordat men begint met het implementeren van 5G.

PRESTIGE

Voor leveranciers van infrastructuur voor netwerken, telecomproviders en ook lidstaten lijkt het een prestigeproject te zijn om als eerste een werkend 5G-netwerk te hebben. Zij moeten samen met de Europese Commissie (EC) investeren in onderzoek naar optimale veiligheid bij de invoering van 5G. Voor dit onderzoek is in 2013 binnen het Europees ontwikkelingsprogramma 'Horizon 2020' 130 miljoen euro beschikbaar gesteld. ChristenUnie en SGP willen dat dit geld ook beschikbaar is voor onderzoek naar de mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid. Het is belangrijk dat onderzoek naar bijvoorbeeld het gevaar van straling op Europees niveau wordt gecoördineerd en gefinancierd. Want straling houdt niet op bij de grens.

AMBITIE

EU-lidstaten hebben met elkaar de ambitie uitgesproken om rond het jaar 2020 minimaal een grote stad in hun land te hebben met een 5G-netwerk. De kosten voor het operabel maken en de uiteindelijke veiligheid van het 5G netwerk zijn een punt van aandacht, want in de mededeling van de EC genaamd "Een concurrerende digitale eengemaakte markt" zijn de totale kosten geschat op zo'n 500 miljard euro. Nu is nog onduidelijk hoe de kosten verdeeld worden tussen overheid en bedrijfsleven. Het lijkt logisch dat het bedrijfsleven, de landbouwsector en de gezondheidssector hiervoor gaan betalen, omdat zij er ook van gaan profiteren. Nadeel is dat niemand nog kan voorspellen of de miljardeninvesteringen die gedaan moeten worden ook daadwerkelijk terug worden verdiend.

NIET BLINDSTAREN

Hoewel de ontwikkeling en uitrol van 5G voor een groot deel door de private telecomproviders zal worden uitgevoerd, is de rol van nationale overheden en de EC van groot belang. Daarom is het belangrijk dat zowel de industrie, als de politiek zich niet blindstaren op de geweldige mogelijkheden, maar oog houden voor reële gevaren die er zijn. Te snel en te veel willen, kan nadelig werken voor de toekomst van 5G. Het is nodig dat de EC, naast stimulering, zich ook richt op het vinden van oplossingen van de problemen die zich voordoen. Dit is belangrijk omdat elke lidstaat zijn eigen belangen heeft en nastreeft. Dat is logisch, maar als een lidstaat gebruik wenst te maken van bijvoorbeeld apparatuur en kennis van Chinese bedrijven,

kan dit niet alleen gevaarlijk zijn voor de lidstaat zelf, maar ook voor andere lidstaten die mogelijk ook deels gebruik zullen gaan maken van dat betreffende 5G-netwerk.

ONDERZOEK IS NODIG

Volgens de ChristenUnie en SGP is het daarom van belang dat zowel de lidstaten als de Europese Commissie geld beschikbaar stellen voor verder onderzoek naar en de invoering van een 5G-netwerk. Ook de genoemde uitdagingen, zoals de ontwikkeling en financiering van 5G, zullen door lidstaten in samenwerking met de EC moeten worden opgepakt. Het doel moet daarbij zijn dat er concrete resultaten behaald worden en dat lidstaten niet ieder voor zich het wiel opnieuw hoeven uit te vinden.

HET ALGEMEEN BELANG

Geconcludeerd kan worden dat de weg naar een goedwerkend 5G-netwerk nog vol hobbels zit. Daarom moet gewaakt worden voor opportunisme. Vragen over gevaar voor infiltratie, gevaar voor stralingsschade en wie er allemaal gaat investeren moeten eerst helder worden. Pas dan heeft 5G toekomst in Europa. Daarom is samenwerking, op zowel landelijk als Europees niveau, zo cruciaal. De EC speelt hierbij een belangrijke rol in het initiëren van samenwerkingsverbanden tussen de lidstaten. Voor ChristenUnie en SGP is het duidelijk: de houding van de Europese Commissie moet zijn dat het algemeen belang gediend wordt. Europa moet tenslotte geen 'ever closer union' worden maar een 'union of co-operating member states' zijn! ◀

“DOOR 5G WORDT EEN NIEUWE GOLF VAN TECHNOLOGIEËN EN TOEPASSINGEN MOGELIJK. DENK AAN HET 'INTERNET OF THINGS', BIJVOORBEELD.”

geen dure showroom, geen hoge kosten
= scherp geprijsd !!!

THUISKEUS

maak uw keuze thuis

keukens
keukenrenovatie
kastwandsystemen
raambekleding

06-53293935 | info@thuiskeus.nl | www.thuiskeus.nl

De Vluchtheuvel

Christelijke psychosociale hulpverlening

Hulp bij persoonlijke
en relatieproblemen

Betrokken &
vertrouwd

Steun ons werk

met uw jubileumgift

op IBAN NL85 INGB 0004 3255 63

t.n.v. De Vluchtheuvel

Algemeen Nut
Beoogde Instelling
ANBI

www.stichtingdevluchtheuvel.nl 0113-213098

Uw financiële zaken goed geregeld?

- Hypotheek
- Pensioen
- Financiële planning
- Verzekeringen

Van der Spek

Financiële Diensten

Maak kennis met uw eigen financiële coach.

Persoonlijk en onafhankelijk voor bedrijven en particulieren.

Herenweg 42 • Postbus 54 • 2750 AB Moerkapelle
T. 079 593 12 41 • www.spekadvies.nl

IN 1 KEER
BHV.nl

Cursuslocatie in
Barneveld
Mogelijkheid tot
In-Company training

BHV (Herh.)
al vanaf
€130,00
p.p.

BHV (Basis)
al vanaf
€260,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerBHV.nl
of bel
085-0667402

IN 1 KEER
VCA.nl

17 cursuslocaties
door het hele land
Mogelijkheid tot
In-Company training

B-VCA
al vanaf
€177,00
p.p.

VOL-VCA
al vanaf
€177,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerVCA.nl
of bel
085-0667401

IN 1 KEER
EHBO.nl

Cursuslocatie in
Barneveld
Mogelijkheid tot
In-Company training

EHBO (Kind)
al vanaf
€55,00
p.p.

EHBO (Herh.)
al vanaf
€120,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerEHBO.nl
of bel
085-0667403

Wincoop
veiligheidstrainingen

Inclusief koffie en
goed verzorgde lunch

Antonie Fokkerstraat 45 B - Barneveld
085-0667400 www.bhv-vca-ehbo.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Bert-Jan op schoot

Beste lezers, ik ga in deze Propjes iets onthullen over onze eerste man voor de verkiezingen voor het Europese Parlement, Bert-Jan Ruissen. Zet u schrap en lees goed, want ik wil geen praatjes en gedoe!

Wat is er gebeurd?

Al weer een poosje geleden zat onze SGP-lijsttrekker bij de aanstaande Europese verkiezingen bij mij op schoot. Dat 'poosje' moet u ruim nemen, zo'n jaar of veertig, vijftig geleden. Ik ging toen naar het Christelijk Lyceum voor Zeeland in Goes. In mijn klas zat Kees Ruissen, de op een na oudste broer van Bert-Jan. Met Kees was ik goed bevriend, en ik kwam dan ook vaak en graag bij de Ruissens over de vloer. Een degelijk, supergezellig en buitengewoon gastvrij onderwijzersgezin in 'den Oostdiek', een vlek tussen Krabbendijke en Kruiningen op Zuid-Beveland.

BENEN EN POTEN

En wie kroop er in die tijd over de vloer van huize-Ruissen? Jawel, peuter Bert-Jan. Als er visite was 's zaterdags-avonds, dan mocht hij wat langer opblijven totdat hij naar bed werd gebracht door z'n lieve, zorgzame moeder. Af en toe als hij zich op z'n handen en knieën tussen alle benen en poten door verplaatste in de woonkamer, nam ik hem op schoot.

Hoe kon ik toen bevroeden dat Bert-Jan z'n weg de mijne nog eens zou kruisen

in de Den Haag? Als ik hem tegenkom, denk ik iedere keer onwillekeurig terug aan de relatief onbezorgde tijd dat ik op m'n Kreidler door de Zeeuwse dreven van en naar 'den Oostdiek' reed. Maar ja, kleine jongens worden groot en verstandig. En nu staat die onder de tafel en stoelenkruipende peuter uit Oostdijk in de startblokken om in Brussel en Straatsburg het SGP-geluid te laten klinken.

ENKELINGEN

Er zijn mensen die zeggen: wat maakt die ene stem nu uit in zo'n monsterparlement van 751 leden uit 27 landen? Het antwoord komt van de oprichter van het Gereformeerd Politiek Verbond, een partij die in 2002 helaas is opgeheven. Ik citeer Pieter Jongeling, die in 1963 bij zijn debuut in de Tweede Kamer wees op de invloed die uit kan gaan van enkelingen. Jongeling (mooie naam trouwens) hield als beginnende eenling de andere 149 Kamerleden onder andere dit voor:

"Wij moeten ons laten waarschuwen door de historie. En dan is het van zo grote betekenis, welke houding in een tijd van grote veranderingen, van internationale spanningen, van gevaren voor een kleine staat, de overheid dan aanneemt. In het bangste uur van ons nationale bestaan heeft prins Willem van Oranje het rechte woord en de rechte getuigenis gevonden. Hij wordt sprekend ingevoerd in het Wilhelmus, maar hij heeft ook zo gehandeld en gesproken, toen hij zich tot ons volk richtte:

*"Tot God wilt u begeven,
Zijn heilzaam woord neemt aan!"*

Dat heeft ook H.M. Koningin Wilhelmina gedaan in een bange tijd, toen zij zich via de Engelse zender tot ons richtte. (...)

Enkelingen hebben soms een grote rol gespeeld in de geschiedenis van ons land. Ik denk aan een man als Willem van Oranje, de Vader des Vaderlands; ik denk aan Gijsbert Karel van Hogendorp, de grondlegger van het Koninkrijk der Nederlanden; ik denk aan Groen van Prinsterer, de veldheer zonder leger, die ook voor de werking van ons parlement van zo grote betekenis is geweest. Bij zulke reuzen voel ik mij heel klein, heel klein, maar ik weet, dat God, die hun kracht heeft gegeven, ook kleine mensen kracht wil geven en dat zij op Hem kunnen vertrouwen, als overheid, als volk, als enkeling. Vertrouwend op Zijn beloften, wil ik ook graag in het midden van deze Kamer voor mijn deel medewerken tot het heil van land en volk."

Daarom SGP'ers, stem op 23 mei allemaal en massaal op 'onze Bert-Jan', de nummer 2 op de ChristenUnie/SGP-lijst. Hij is geen schoothondje, en ik kan het weten! ◀

► LAATSTE ZOMER BINNENHOF...

Als alles volgens plan verloopt, gaat het Binnenhof in de zomer van volgend jaar voor 5 à 10 jaar volledig op slot. In de maanden juli en augustus hoop ik nog een aantal rondleidingen te geven. De data die ik geprikt heb zijn de **zaterdagen 13 en 20 juli en 24 en 31 augustus**. **Nieuw:** wie zelf tien of meer mensen op de been weet te krijgen, mag zelf een datum kiezen.

Belangstelling? Dan liefst mailen naar mdebruyne@tweedekamer.nl. Bellen of appen kan ook: 06 1254 1741.

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

DE Banier

BAS BELDER, 20 JAAR ONZE VERTEGENWOORDIGER IN BRUSSEL

- ▶ Thema: De relatie tussen technologie en politiek
- ▶ Politici, verdiep je in technologie!

Vóór een
verantwoorde
vrijheid

Blokhutten

VANAF
579,-

Veranda's

VANAF
849,-

Buitenverblijven

VANAF
1.399,-

Tuinkamers

VANAF
5.199,-

**MARKTLEIDER
IN BLOKHUTTEN,
OVERKAPPINGEN
EN TUINHOUT**

Numansdorp

Strijen

Veldhoven

Velp

Hoofddorp

Amersfoort

Wommelgem (BE)

SHOWROOMS

Kapschuren - diverse maten

**WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR
NIEUWE COLLEGA'S!**

**VERKOOP, MONTAGE, SERVICE,
MAGAZIJN, STAGIAIRES,
COMMERCIEËLE BINNENDIENST,
WEBDEVELOPER**

Bekijk al onze vacatures op:
vankootentuinenbuitenleven.nl/vacature

Of neem contact met ons op via:
+31(0)186 655 990

INHOUD

Interview Bas Belder

De ijver van Uw huis	4
Ontwikkelingen toetsen	5
Interview Bas Belder	6
Spannende tijden	11
Verkiezingsanalyse	12
Expositie Statenbijbel	15
Varia	16
Thema: Technologie	18
Duurzaamheidsambitie	23
Politicus ontmoet tech!	24
Digitale toekomst	27
Nieuw mandaat mét SGP	28
Haags nieuwsoverzicht	29
Het ukkie en de canon	31

Reces

Nog een enkele dag, dan wordt het politieke seizoen afgesloten. Twee maanden lang zijn er dan geen reguliere vergaderingen van de Eerste en Tweede Kamer. Ze zijn dan met 'reces' (onderbreking, pauze), zoals dat heet. Ook bij andere politieke geleidingen ligt het werk dan enkele weken stil.

Zo'n reces is goed. Onze politici kunnen dan de welverdiende rust genieten. Velen doen hun werk naast hun gewone dagtaak. En ook als het politieke werk de dagtaak is, zal het vaak om 18.00 uur niet afgerond zijn. Politiek vergt veel tijd en energie. Ook aan het gezin en de familie gaat dat vast niet ongemerkt voorbij.

Zo'n periode van rust is ook nuttig om afstand te nemen. Er is in het achterliggende politieke jaar weer veel gepasseerd wat om reflectie vraagt. Daarvoor is afstand nodig. De vraag kan dan ook naar voren komen hoe het zich verhoudt tot de Bijbelse beginselen. En hoe dragen we bij aan de doorwerking van Gods geboden? En hoe nemen we in de persoonlijke contacten op een goede en constructieve wijze onze plaats in?

Een reces is betrekkelijk. Een bewindsman of zelfs de hele Tweede Kamer kan van reces worden teruggeroepen. Betrekkelijk is zo'n reces ook als je bij alle rust en zelfreflectie een zorg overhoudt. Als er zaken zijn die om een oplossing vragen, maar het blijkt moeilijk om tot een verantwoord en duidelijk perspectief te komen. Dat kan weleens beklemmen.

"REPOS AILLEURS"

Over reces gesproken. Repos ailleurs: de rust is elders. Afstand nemen kan

alleen in verbondenheid aan Gods genadetroon. De ware rust komt op uit Zijn eeuwige genade en trouw. Hij geeft er de bewijzen van in een wereld die zich van Hem heeft losgescheurd. Hij doet deze rust ervaren aan bedelaars die het in alles om Zijn gunst te doen is. Zo geeft Hij de moeden kracht en vermenigvuldigt de sterkte van degene die geen sterkte heeft. Zijn genadetroon laat niet af, ook niet als zorgen groot zijn en tijden donker. "Ziet, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren, noch slapen." (Psalm 121:4) Wat geeft het een rust om door genade de last te mogen wentelen op Hem. Wat geeft het een kracht voor de toekomst om zo nieuwe wijsheid en kracht te ontvangen.

Van harte een gezegend reces toegewenst. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

- “Jezus antwoordde en zeide: breek deze tempel en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten.”
Johannes 2:19

De ijver van Uw huis heeft mij verteerd

Voor de eerste keer na Zijn doop door Johannes gaat Jezus naar Jeruzalem om het Pascha te vieren. In Jeruzalem treft Hij de tempel aan als een volledig ingericht handelscentrum: kopers, verkopers en bankiers. Drie jaar later zal Hij voor de laatste keer, met Zijn discipelen, het Pascha vieren. De geschiedenis herhaalt zich dan.

We lezen in de andere evangeliën, hoe Hij de tempel dan aantreft: niet als een huis van gebed, maar als een moordenaarskuil (Matth. 21:13).

Hij komt immers in het huis van Zijn Vader. Daar moest Hij bezig zijn in de dingen van Zijn Vader (Luk. 2:49). Hij drijft ze uit die er koop-handel dreven. De ijver van het huis van Zijn Vader verteerde Hem (Ps. 69:10). Hij houdt hier grote schoonmaak. Eruit! Ze gaan ook.

Er is ondertussen alom verwondering en verba-zing. Waar haalt Deze de autoriteit vandaan? En de vraag wordt gesteld: wat teken toont Gij ons dat Gij deze dingen doet? Jezus geeft hun een teken. Als later gevraagd wordt naar een teken dan zegt Hij: dat het boos en overspelig geslacht een teken vraagt en geen teken krijgt dan het teken van Jona de profeet: het teken van dood en opstanding. Hier geeft Jezus hetzelfde teken: breek deze tempel af. En de joden kijken naar de tempel, waar zij zich bevinden. Daarover was 46 jaar gebouwd. Een prachtig gebouw om te zien. Zeker niet in een staat om afgebroken te worden. Geen bouwval, niet rijp voor de sloop. En toch: breek hem af. In drie dagen zal Ik hem doen verrijzen, zegt Jezus.

DS. W.C. MEEUSE
Sliedrecht

Hij heeft het over de tempel van Zijn lichaam. Ze verstaan het teken niet en wijzen het af. Maar de discipelen hebben dit woord bewaard. En na Zijn opstanding dachten ze hieraan terug (Luk. 24:8). De tempel van zijn lichaam werd afgebroken. Na drie dagen was deze tempel weer opgericht: toen verrees Hij uit de dood. Maar ook zijn vijanden zijn dit woord niet vergeten. Na drie jaar weten ze het nog. Voor Kajafas verschijnen valse getuigen die zeggen: “Hij heeft gezegd: Ik kan de tempel Gods afbreken en in drie dagen dezelve opbouwen” (Matth. 26:61). Verdraaiing van de woorden van

Jezus. Tot op Golgotha toe, als ze Hem toeroepen: “Gij, Die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelf” (Matth. 27:40). Maar Hij heeft Zichzelf niet verlost om anderen te verlossen. Hij is gekomen om afgebroken te worden. De tempel van Zijn lichaam zal de dood ingaan. Maar de dood zal Hem niet houden. Na drie dagen verrijst Hij uit het graf. De Heere is waarlijk opgestaan.

In de kracht van Zijn opstanding, mogen we vervuld zijn met ijver in Zijn dienst. In kerk en maatschappij. Blijft er niet altijd grote schoonmaak nodig? Ijveren voor Zijn huis, voor Zijn Naam. Het teken is ons gegeven! ◀

Technologische ontwikkelingen toetsen aan Gods Woord

Wie de stad Antwerpen bezoekt, zal ongetwijfeld ook een kijkje nemen in de boekdrukkerij van Christoffel Plantijn (1520-1589). Iedereen zal versteld staan van de ingenieuze technieken die hij inzette om te komen tot prachtige boekwerken.

Plantijn drukte onder andere het prachtige woordenboek van *Kiliaan* (1528-1607) waarvan de Statenvertalers frequent gebruik maakten. Hij drukte in zijn toonaangevende onderneming exclusieve bijbels, maar ook werken van humanisten. Techniek brengt altijd een andere werkelijkheid tot stand. Plantijn laveerde met zijn uitgaven tussen de reformatie en contrareformatie door. Wat voor de één een prachtig inhoudsvol boek was, bestempelde de ander als een ketters document. Legendarisch zijn de woorden van Da Costa in zijn tijdzang *Vijf en twintig jaren. Een lied in 1840*:

“O drukkunst! (...) Het was een reuzenstap,
Ten hemel – en ter hel.
Ja, menschdom! ook ter helle.”

Hetzelfde oordeel velde hij over de technische hoogstandjes als de stoomboot en de trein. Wij zouden er niet meer bij stilstaan. Toch is het zo, dat gebruik en misbruik dichtbij elkaar liggen. Grensverleggend gedrag ligt op de loer.

NIET WAARDENVRIJ

Politieke partijen – ook zij die de neutraliteit prediken – schrijven in hun verkiezingsprogramma's tal van beleidsvoor nemens op het gebied van technologie. Kennelijk overheerst toch de idee dat

techniek nooit waardenvrij is. De vraag is echter welke waarden de toetssteen vormen. Ons *Program van beginselen* vertolkt de SGP-visie: “De overheid heeft de taak om alle wetenschapsbeoefening, technologische ontwikkelingen en hun invloed op mens en maatschappij te toetsen aan Gods Woord en de daarin genoemde cultuuropdracht”. Het is goed met enige regelmaat aandacht te besteden aan dit onderwerp in *De Banier*. De toets ligt in Gods Woord en niet in het individu. In onze ‘standpunten’ die op de SGP-site te vinden zijn, staat dat wetenschappers en bedrijven ‘steeds meer mogelijkheden krijgen om het leven op aarde naar eigen hand te zetten, of zelfs van de grond af aan op te bouwen’. De Heere heeft in Zijn schepping ook grenzen gesteld die wij niet mogen overschrijden.

De technologische ontwikkeling plaatst onze parlementariërs, vertegenwoordigers en bestuurders voor immense vraagstukken. Waar liggen de grenzen? Kan dit nog wel? Kan dat niet meer? De maakbaarheidsideologie van de autonome mens in onze samenleving werkt versterkend op de neiging de grenzen te verleggen ten faveure van het individu. Het is trouwens ook aanbevelenswaardig dat op het grondvlak nagedacht wordt over onze standpunten inzake technologische ontwikkelingen! De neiging

bestaat namelijk bij ons allen kritiekloos ogenschijnlijk onschuldige technische snuffjes te volgen die het aangename leven bevorderen. Prof. dr. Marc de Vries schreef een toegankelijk boek over dit onderwerp: *Technologie, overal om ons heen. Moderne ontwikkelingen in christelijk perspectief*. De Bijbelse visie werkte De Vries op een eenvoudige wijze uit. Kernachtig zijn de typeringen: techniek als beeldvormer, als verleider en als utopie. Het terrein van techniek heeft alles te maken met de strijd tussen het vrouwenzaad en het slangenzaad.

EVEN TERZIJDE

Van de gelegenheid wil ik ook gebruik maken onze senatoren en met name Diederik van Dijk én onze nieuwe Europarlementariër, Bert Jan Ruissen, te feliciteren met hun verkiezing. Niemand had verwacht dat Van Dijk zou terugkeren, omdat de restzetel klein was en de aanvankelijke vooruitzichten op steun minimaal leken te zijn. Er kwam in de weg der middelen echter een wending. De Heere staat overal boven. Namens de partij wensen wij hun voor de komende periode Gods zegen toe in de verantwoordelijke taak de beginselen van Gods Woord uit te dragen. ◀

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

Bas Belder blikt terug op twintig jaar in het Europees Parlement

In 1999 werd drs. B. (Bastiaan) Belder met voorkeurstemmen gekozen tot MEP (Member of the European Parliament), of zoals wij dat noemen: Europarlementariër. Hij kwam daar binnen als een van de drie parlementariërs in de fractie van ChristenUnie-SGP. In die periode begon het nog als SGP, RPF en GPV. Sinds die tijd is hij voor ons welhaast de personificatie van de CU-SGP in Europa geworden. Nu, na een periode van twintig jaar, is het tijd om afscheid te nemen. De opvolger, Bert-Jan Ruissen, is inmiddels gekozen. Ook in *De Banier* blikken we terug op de afgelopen twintig jaar.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Ongeveer twintig jaar geleden stapte u voor het eerst de plenaire zaal binnen als parlementariër. Hoe was dat?

“Overweldigend! Dat was mijn eerste indruk bij het betreden van de enorme plenaire zaal van het EP in Straatsburg. CU-collega’s Blokland en Van Dam loodsten mij met hun ervaring bekwaam door de beginfase heen. Nu nog denk ik vaak terug aan de wijze raad van een Nederlandse ambtenaar in Brussel: ‘Je hebt vijf jaar nodig om je hier goed in te werken.’ Hij had gelijk.”

Hoe was dat toen u de laatste vergadering meemaakte?

“Mijn laatste debatbijdrage op de laatste zittingsdag van het EP (donderdag 18 april 2019) ging over de

meedogenloze christenvervolging in China onder president Xi. Het gaf mij voldoening opnieuw te mogen pleiten voor Europese aandacht en steun voor geloofsvrijheid in de Volksrepubliek.”

Zo’n groot parlement, zo’n kleine fractie. Het lijkt me ook een eenzaam bestaan. Niet elk karakter past daar, laat staan zo’n lange tijd. Wat maakte het menselijk?

“Voor het menselijk aspect van het parlementaire werk ben je als lid in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Met veel genoegen kijk ik terug op een fijne, hartelijke sfeer met mijn trouwe en bovenal competente beleidsmedewerkers! Een SGP-team dat van zich laat spreken in Europa. Via het handwerk in commissies en plenaire debatten (Israël/

▶ “De veiligheid van de Joodse staat Israël en de Joodse gemeenschap wereldwijd én de vrijheid van geloof voor broeders en zusters in Christus wereldwijd houden mijn volle aandacht, de liefde van mijn hart.”

geloofsvrijheid/christelijke ethiek) leer je je geestverwanten vanzelf kennen en waarderen."

Voor minstens een generatie van SGP'ers bent u hét gezicht geweest van de CU-SGP in Europa. Om het zo'n periode vol te houden in zo'n groot Parlement moet u daar toch wel sterke overtuiging voor hebben gehad. Hoe ziet u dat: de CU-SGP in Europa?

"De CU-SGP neemt in Brussel/Straatsburg een even legitieme als bijzondere positie in als in Den Haag.

De meerwaarde komt in essentie niet van mij of de CU-SGP. Die vloeit voort uit ons houvast: Gods Woord, Dat wijs en levend maakt. Dit stempele ons parlementair handelen."

Wat karakteriseerde u als parlementariër? Pakte u het aan als een journalist, als een docent, of als een historicus?

"Mooie vraag! Alle genoemde persoonlijke elementen -historicus, docent, journalist- speelden logisch genoeg volop mee in het politieke handwerk. Speeches op het terrein van de buitenlandse politiek schreef ik bij voorkeur zelf.

Beleidsmedewerkers lieten er vervolgens kritisch hun ogen over gaan. Zo werkt een politiek team!"

In het kennismakingsinterview in *De Banier* (1998) las ik dat u vóór de benadering van het hoofdbestuur geen politieke ambities had. Welke taak zag u voor uzelf weggelegd toen u 'ja' zei tegen het verzoek? Bleek die taak uitvoerbaar?

"Het was inmiddels bijna tien jaar na de Val van de Muur van Berlijn. Vanuit mijn bijzondere interesse voor Midden- en Oost-Europa wilde ik zeker bijdragen aan de toenadering tussen West- en Oost-Europa: de oostelijke uitbreiding van de EU (2004/2007). Die taak gaat nog altijd door! Zie de huidige fricties tussen westelijke en oostelijke EU-lidstaten."

Hoe ziet een dag van een Europarlementariër eruit? Hoe is die hectiek 20 jaar vol te houden?

"Die hectiek is vol te houden door een solide thuisfront. Mijn eerste en beste steun en toeverlaat annex criticus is mijn echtgenote Janny. Zij zorgde er ook voor dat al die jaren alles bleef draaien

in de familie. Verder sta ik graag vroeg op (erfenis RD-tijd) om fijn in alle rust te kunnen lezen en denken."

Stelling: Als (het gros van) de media net zoveel aandacht zou besteden aan het beleid als aan de bonnetjes van de parlementariër, zou de EU voor de gewone burgers geen ver-van-hun-bedonderwerp zijn en het gezag zou groter zijn.

"Er zal al veel gewonnen zijn als iedereen(!) zich bewust was van de parlementaire regels en daarnaar handelde."

Ik ga even een paar van uw kerntaken langs: hoe is het, voor een breedsprakig en genuanceerd persoon als u bent, mogelijk om bijdragen van een minuut te leveren bij de plenaire debatten? Hoe bereikte u daarin maximaal effect?

"Ik heb in het EP geleerd dat je in 1 tot 1,5 minuut (doorsnee spreektijd in plenaire debatten) toch veel kunt zeggen. Daarvoor is grondige, actuele kennis van het debatonderwerp onontbeerlijk om een helder politiek signaal af te geven. Een korte puntige speech is een kunst en gaf mij veel voldoening."

Een andere kerntaak: het werkbezoek. Welke doelen stelde u voor uzelf bij een werkbezoek? Hoe maximaliseerde u het effect van deze taak?

“Voor effectieve werkbezoeken geldt:

- goede documentatie vooraf;
- goed luisteren en informatie noteren tijdens het werkbezoek;
- achteraf het beluisterde inbrengen bij het politieke werkveld, de vakcommissie in EP en natuurlijk Europese Commissie.”

Hoe kwam u bij het schrijven van rapporten aan uw informatie? U staat bekend om uw grondige onderzoek in wetenschappelijke bronnen. Hoe bepaalde u welke experts betrouwbaar genoeg waren om op uw ‘expertlijstje’ te belanden?

“Dat is primair een kwestie van breed en grondig lezen. Dan stuit je vanzelf op experts met wie je doorgaans waardevolle, blijvende persoonlijke(!) contacten legt. Gewapend met verifieerbare kennis win je vertrouwen en steun voor je belangrijke taak als EP-rapporteur bij de schaduwrapporteurs uit de andere politieke fracties. Het komt dus aan op gedocumenteerde inzet en toewijding.”

Hoe herinnert u zich beleidsmedewerker Bert-Jan Ruissen?

“Ik heb Bert-Jan slechts kort meegemaakt bij de eurofractie SGP/GPV/RPF. Hij was toentertijd (tot medio 2000) een zeer toegewijde beleidsmedewerker op landbouw, begroting en fraudebestrijding.”

In wat voor Europees Parlement stapt hij als u dat vergelijkt met uw start?

“Bert-Jan treedt toe tot een politiek veel invloedrijker parlement. Dat schept verantwoording en ook mogelijkheden!”

Hoe verwacht u dat de Europese Unie (EU) zich gaat ontwikkelen?

“De EU is haar crises nog lang niet te boven. Denk daarbij aan de hete hang-

ijzers als de euro, migratie en integratie en interne tegenstellingen tussen het noorden versus het zuiden en het westen versus het oosten. En passant denken de eurofielen hun agenda juist nú door te kunnen drukken. Dat zal de nodige interne strijd in de EU opleveren, terwijl in feite de grote geopolitieke uitdaging van Xi’s China om gesloten gelederen schreeuwt!”

Wat zou u de SGP-vertegenwoordigers willen aanraden in hun opstelling tegenover Europa en de Europese Unie?

“Kom met een deugdelijk onderbouwde, dat wil zeggen een eerlijke, kennisrijke en tegelijkertijd Bijbelse inbreng!”

Kunt u een korte opsomming geven van wat hoogtepunten uit de achterliggende 20 jaar? Hoe hebt u in de Europese politiek de Godsregering kunnen opmerken?

“Ik noem twee hoogtepunten:

- Allereerst noem ik het voorzitterschap van de Israëldeliegatie van 2009-2014.
- Daarnaast heb ik vier rapporten over de betrekkingen tussen de EU en China mogen schrijven. Dat laatste heb ik ervaren als een bijzondere invulling van mijn academische studie: “Eigen-tijdse Chinese geschiedenis”: parlementair pleitbezorger voor verdrukte, echter bloeiende gemeentes van Christus in communistisch China.

U noemt het voorzitterschap van de Israëldeliegatie als eerste hoogtepunt. Het is een van uw belangrijkste speerpunten geweest. Hoe begon uw liefde voor het Joodse volk? De SGP is al lang vóór Israël, maar bij u zit die liefde zo mogelijk nóg dieper.

“Door te drinken en nog meer te drinken uit Gods Woord. Als Israëls God genadevol trouw blijft aan Zijn volk, hoe kunnen wij dan, als even genadevol tot Zijn heil toegebrachte christenen, hierbij

achterblijven?! Lees bijvoorbeeld de apostel Paulus. Het Joodse volk, in Israël en daarbuiten, zijn veiligheid en welzijn staat mij altijd voor de geest.”

In uw opgenomen afscheidsboodschap¹ zegt u: “Mijn twee belangrijkste speerpunten waren:

1. Het welzijn en de veiligheid van Joodse staat Israël en van de Joodse gemeenschap wereldwijd en
 2. de vrijheid van geloof voor broeders en zusters in Christus wereldwijd. Deze twee speerpunten houden mijn volle aandacht, de liefde van mijn hart.”
- Hebt u al een idee hoe ze uw aandacht blijven houden en hoe u zich daar nog verder voor wilt inspannen?
- “Jazeker! Ik hoop verder te studeren en contacten te onderhouden en uit te breiden. Ik verheug me altijd op verse lectuur en nieuwe aanbieders!” ◀

Beste SGP en SGP’ers,

Mede namens mijn team wil ik de SGP en haar leden hartelijk te danken voor de steun en het vertrouwen in de achterliggende twintig jaar.

Ook wil ik u allen Gods zegen toewensen.

Bas Belder

¹ De afscheidsboodschap kunt u bekijken via de website van de Eurofractie (eurofractie.nl) of via deze directe internetlink: vimeo.com/user97520239.

GAYKO
BETERE RAMEN EN DEUREN

Het beste kozijn voor uw huis

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en GAYKO kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek en gepatenteerd veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en duurzaam. Daarnaast besparen ze energie, hebben ze een hoge isolatiewaarde en zijn ze onderhoudsvriendelijk. Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer.

*Made in
Germany*

ALFA
RAMEN EN DEUREN

A. v. Leeuwenhoekweg 38
ALPHEN A/D RIJN
0180 32 18 18
alfaramen.nl

Tinstraat 99
RIDDERKERK

Darwinstraat 12
ZOETERMEER

Hoogeveenweg 81
NIEUWERKERK A/D IJSSEL

ASCO

Mortiereboulevard 40
MIDDELBURG
0118 44 19 44
ascozeeland.nl

van **ESSEVELD**
SINDS 1991

Oud Loosdrechtsedijk 69e
LOOSDRECHT

Rijksstraatweg 233
ELST (RHENEN)
0318 47 21 14
esseveld.nl

Dijnselburgerlaan 1-12
ZEIST

- ZOMERTENTOONSTELLING 2019 -

EXPEDITIE ISRAEL

Op reis door het land van de Bijbel

Leuk
voor het
hele
gezin!

- # Een ontdekkingsstocht voor jong en oud
- # Leuke excursie voor schoolklassen en jeugdgroepen
- # Met nieuwe Virtual Realitytour door Galilea
- # Bekijk veel voorwerpen uit de tijd van de Bijbel

Expeditie Israël

t/m 31 augustus 2019 | elke dag van 10.00 - 16.00 uur
Zon- en feestdagen gesloten

Israëlcentrum | Henri Nouwenstraat 34
Nijkerk | Toegang en consumptie gratis!

Kijk voor alle info op
zomertentoonstelling.nl

CHRISTENEN VOOR
ISRAEL

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

SPANNENDE TIJDEN

Op de afgelopen partijdag blikten we vooruit op de verkiezingen in de Eerste Kamer en de verkiezingen voor het Europees parlement.

TWEE ZETELS!

Het waren verkiezingen waar we met spanning naar uitzagen. Het was spannend of we in het Europees Parlement samen met de ChristenUnie opnieuw twee zetels zouden behalen. Daarnaast hielden we er ernstig rekening mee dat we onze tweede SGP-zetel in de senaat zouden kwijtraken.

Inmiddels kennen we de antwoorden en mogen we dankbaar en verwonderd terugblikken. Bert-Jan Ruissen mag naast Peter van Dalen in het Europees Parlement aanschuiven en de plaats van Bas Belder innemen.

In de Eerste Kamer zitten Peter Schalk en Diederik van Dijk opnieuw samen in een bankje. Dat is heel goed nieuws. Opnieuw "een wondertje in de SGP-geschiedenis" reageerde iemand spontaan. En inderdaad, ook al weten we hoe het gegaan is - naast de steun van alle SGP-statenleden was er ook een Statenlid van Forum voor Democratie die strategisch SGP wilde stemmen - de dankbaarheid is er niet minder om. Van harte wensen we de nieuwgekozen

leden van het Europees Parlement en de Eerste Kamer Gods zegen toe in hun werk.

GEEN MEERDERHEID VOOR KABINET IN EERSTE KAMER

Zoals verwacht is het kabinet de krappe meerderheid in de Eerste Kamer verloren. GroenLinks en de PvdA staan klaar om het kabinetsbeleid verder naar links te trekken. Daar zitten wij bepaald niet op te wachten. Wij zien liever een centrumrechtse koersbijstelling. Daarom heb ik op de partijdag Forum voor Democratie als nieuwe grote partij opgeroepen zich net als de SGP constructief op te stellen.

Betekent dit dat wij Forum hiermee kritiekloos omarmen? Zeker niet! Bij een debat in Gouda, vorig jaar, heb ik uitgebreid de degens mogen kruisen met Thierry Baudet. Onze verschillen in zowel onze christelijke grondslag als in een aantal belangrijke standpunten, zoals over bescherming van het leven, zijn daarbij helder uit de verf gekomen. Die verschillen zijn diepgaand en principieel. Tegelijk is het waar dat veel van onze amendementen en moties over bijvoor-

beeld het migratiebeleid of de Israëls koers in de Kamer ook door Forum worden gesteund. Dat stemgedrag ziet er echt wel anders uit dan bij bijvoorbeeld GroenLinks of D66. Er zijn dus overeenkomsten, net zo goed als er wezenlijke verschillen zijn.

De SGP-lijn tegenover andere partijen is steeds: kijk naar de inhoud, en bepaal dan of je kunt samenwerken of niet. Het is niet onze lijn om andere partijen kritiekloos te omarmen, noch om die melaats te verklaren. Gelukkig bespeur ik in onze partij eensgezindheid om onze kracht te zoeken in ons eigen zelfstandig en christelijk geluid. De grote kiezersrouw, die ook bij de verkiezingen van eerder dit jaar weer is gebleken, ervaren we daarbij als een steun in de rug. ◀

UITSLAG STEMT DANKBAAR

Op 23 mei werden de verkiezingen voor de leden van het Europees Parlement gehouden. Lijst 7 van ChristenUnie-SGP behaalde 10.817 stemmen meer dan in 2014 en behield haar twee zetels in het Europees Parlement. Een resultaat om dankbaar voor te zijn.

DOOR JAN SCHIPPERS
DIRECTEUR WI-SGP

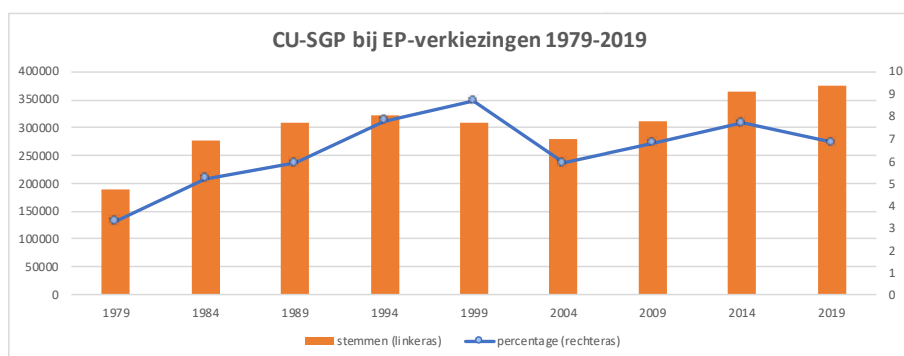
De combinatie van ChristenUnie en SGP behaalde dit keer bij de Europese Verkiezingen het hoogste stemmental ooit: 375.660. De opkomst was beduidend hoger dan in 2014: deze steeg van 37 naar 42 procent. Ondanks de stemmenwinst, zakte het aandeel van CU-SGP van 7,7 naar 6,8 procent, evenveel als bij de EP-verkiezingen in 2009. De tweede zetel werd daardoor een restzetel. Naast de lijsttrekker Peter van Dalen (CU) is ook Bert-Jan Ruissen (SGP) gekozen tot lid van het Europees Parlement. Vanaf 1 juli hoopt hij Bas Belder op te volgen.

WINNAARS EN VERLIEZERS

Als opmerkelijke winnaar bij deze verkiezingen kwam de PvdA uit de bus, vooral dankzij de bekendheid van de lijsttrekker Frans Timmermans die van 2014 tot heden lid is van de Europese Commissie. Forum voor Democratie deed voor het eerst mee en behaalde 3 zetels, VVD (4) en GroenLinks (3) wonnen beiden 1 zetel, alsook 50plus (1). Er waren ook verliezers: D66 halveerde (van 4 naar 2 zetels), het CDA leverde een restzetel in (van 5 naar 4) en de SP en PVV behaalden beiden helemaal geen zetels. De PvdD behield haar ene zetel.

WAAR KOMT DE WINST VANDAAN?

De ruim tienduizend stemmen extra verwierf de CU-SGP combinatie vooral in

In 1979 deden SGP en GPV met elk een afzonderlijke lijst mee aan de EP-verkiezingen. De uitslagen voor deze twee lijsten zijn in deze tabel samengevoegd. Vanaf 1984 tot 1999 was er een gezamenlijke lijst van SGP, GPV en RPF. Deze combinatie behaalde in 1984 en 1989 één zetel, in 1994 twee en in 1999 zelfs drie zetels. Vanaf 2004 heeft CU-SGP steeds twee zetels in het EP behaald.

de gemeenten Ede (+1.440), Amsterdam (+902), Urk (+840), Barneveld (+720), Kampen (+345), Veenendaal (+324) en Apeldoorn (+314). In Krimpenerwaard kun je spreken van een 'Ruisseneffect', dankzij de winst van respectievelijk 299 en 193 stemmen. Wat verder opvalt, is dat bij CU-SGP vooral in pas heringedeelde gemeenten een stemmenverlies optreedt, zoals in Groningen, Altena, Krimpenerwaard, Vijfheerenlanden en Goeree-Overflakkee. De gemeente Hoeksche Waard vormt een uitzondering met een plus van 283 stemmen voor CU-SGP. De meeste stemmen behaalde lijst 7 in gemeenten

die liggen in de zogenoemde bijbelgordel, die loopt van zuidwest naar noordoost Nederland. De tabel en bijgaand plaatje maken dat duidelijk. In 46 gemeenten¹ werd CU-SGP de grootste partij, met het bolwerk Urk aan kop: ruim 70 procent van de kiezers kleurde hier een rondje rood bij een van de kandidaten van lijst 7. En Staphorst is een goede tweede met bijna 55 procent. Ook in de vissersplaatsen Bunschoten en Katwijk stemden veel kiezers op CU-SGP.

KANDIDATEN

Op lijst 7 stonden 12 kandidaten van SGP-huize. Hierna volgt een overzicht van

¹ 6 in Zeeland: Kapelle, Borsele, Tholen, Veere, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland; 4 in Overijssel: Rijssen-Holtten, Staphorst, Zwartewaterland, Kampen; 1 in Friesland: Dantumadiel; 1 in Flevoland: Urk; 6 in Utrecht: Bunschoten, Rhenen, Veenendaal, Renswoude, Woudenberg, Vijfheerenlanden; 15 in Gelderland: Hattem, Heerde, Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Ermelo, Putten, Nijkerk, Barneveld, Ede, Scherpenzeel, Neder-Betuwe, West-Betuwe, Zaltbommel; 16 in Zuid Holland: Molenlanden, Lopik, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas, Hoeksche Waard, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Papendrecht, Zwijndrecht, Alblasterdam, Hendrik Ido Ambacht, Ridderkerk, Krimpenerwaard, Katwijk, Goeree-Overflakkee; 1 in Brabant: Altena

TOP VIJFTIEN STEMMENTAL

Kandidaat	Stemmen
Bert-Jan Ruissen	44.416
Henk van den Berg	3.024
Evert-Jan Brouwer	2.600
Gijsbrecht Gunter	831
Arnold Versteeg	2.801
Henk Massink	410
Nathanaël Middelkoop	3.325
Leonard den Boef	408
Henri Krooneman	1.336
Hans Keuken	931
Ardjan Boersma	1.336
Jan Schippers	1.911

Gemeente	Stemmen	Mutatie
Ede	11.839	+1.440
Barneveld	9.005	+720
Veenendaal	7.013	+324
Molenlanden	6.035	+42
Apeldoorn	6.017	+314
Rijssen-Holten	5.981	+61
Kampen	5.851	+345
Zwolle	5.764	+335
Goeree-Overflakkee	5.744	-53
Rotterdam	5.570	+281
Hoeksche Waard	4.985	+283
Katwijk	4.974	+262
Urk	4.954	+840
Altena	4.777	-136
Nunspeet	4.662	-68

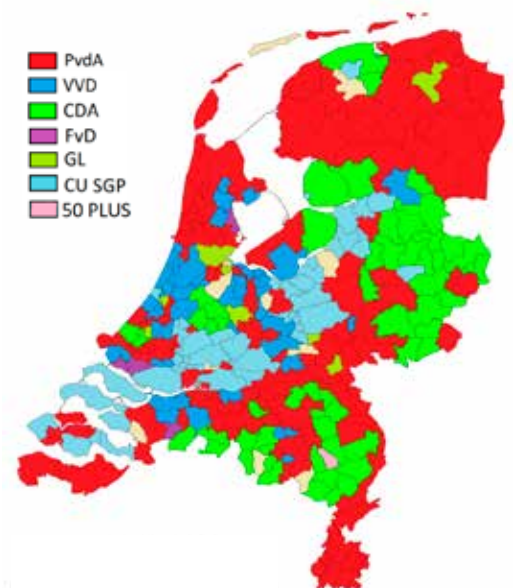
het aantal stemmen per kandidaat. Een snelle rekensom wijst uit dat de meeste SGP'ers 'traditiegetrouw' op de nummer 1, de lijsttrekker (Peter van Dalen van de ChristenUnie) hebben gestemd.

WINST VOOR UITERST LINKS EN RECHTS

Ook in andere landen vonden de verkiezingen voor het Europees Parlement (EP) plaats. Het algemene beeld is dat de Europese Volkspartij (met veel christendemocraten) en de Sociaaldemocraten veel zetels hebben verloren. Deze twee middenpartijen vormen nu samen geen meerderheid meer in het EP. Naast de Groenen hebben ook de nationalistische of anti-EU-partijen zetels gewonnen. De vorming van de multinationale fracties is nog niet uitgekristalliseerd. Daardoor is het op dit moment niet duidelijk of er voor de ECR-groep waar de delegatie van CU-SGP de vorige periode deel van uitmaakte een goed en werkbaar alternatief is gevonden. ◀

TOP TIEN AANDEEL

Gemeente	Percentage
Urk	70,7
Staphorst	54,6
Reimerswaal	48,1
Hardinxveld-Giessendam	47,2
Zwartewaterland	45,4
Nunspeet	44,8
Oldebroek	44,2
Neder-Betuwe	43,6
Barneveld	42,2
Rijssen-Holten	41,4

Het kaartje van electoraal geograaf Josse de Voogd laat zien dat de gemeenten waar de combinatie ChristenUnie-SGP het grootst is in de 'Biblebelt' liggen. De trouw onze kiezers is hieruit af te lezen.]

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

Help Enock

aan eten en Bijbels onderwijs!

Enock uit Malawi is zes jaar. Zijn ouders zijn overleden aan HIV/aids. Een oudtante zorgde voor Enock, zijn zusje en twee broertjes. Maar zij is erg ziek geworden. Stichting Stéphanos helpt kinderen als Enock met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs.

voor
€15,00
geeft u al
3 kinderbijbels!

Maak uw bijdrage over op
IBAN NL74 RABO 0335 3074 50

Stéphanos
www.stephanos.nl

t.n.v. Stichting Stéphanos
of doneer online!

ANBI

Van den Berg
accountants en
belastingadviseurs

“PERSOONLIJK BETROKKEN”

“De ondernemers, organisaties en particulieren die ik bedien, voorzie ik niet koudweg van de correcte cijfers. Achter de cijfers gaat een wereld schuil. Mijn klanten waarderen ons objectieve advies. Ik ben er persoonlijk bij betrokken.”

- Accountancy
- Fiscale aangiften
- Administratieve diensten
- Advisering
- Salarisverwerking

Brinkersweg 22, 8071 GT Nunspeet, T (0341) 25 62 64
E info@vandenberggaccountants.nl vandenberggaccountants.nl

PARTIJDAG 2019

Op 18 mei hield de SGP haar jaarlijkse partijdag. Deze algemene vergadering werd goed bezocht. Een van de memorabele momenten was het afscheid van onze oud-partijvoorzitter. Hij zal nog wel zijn bestuursperiode uitdienen, maar sinds het jubileum van vorig jaar heeft hij de voorzittershamer overgedragen. Bij dit afscheid kreeg hij een op het partijbureau vervaardigd fotoboek. Wij wensen onze oud-voorzitter Gods zegen en zorg toe in alle opzichten.

KONINKLIJK ONDERSCHIEDEN

G. van Bezooijen, Amersfoort

Bij de lintjesregen van 2019 heeft G. (Gert) van Bezooijen een koninklijke onderscheiding ontvangen voor zijn inspanningen op vele terreinen. Vanaf de jaren 90 tot en met 2014 heeft Van Bezooijen zich ingezet voor de SGP in Amersfoort. Hij deed dat op veel fronten in het bestuur, waaronder lang als voorzitter en later ook als adviseur van het bestuur. Ook was Van Bezooijen enige tijd in de gemeenteraad actief.

De SGP feliciteert de decorandus van harte met deze onderscheiding!

ZOMERPERIODE

In de zomer is het op het partijbureau ook een stuk rustiger. Daarom willen we bij dezen u ter informatie meegeven dat we sowieso telefonisch verminderd bereikbaar zijn in de weken 30 tot en met 35, dat is dus van eind juli tot begin september ongeveer.

We wensen u een goede vakantie toe!

Benieuwd naar 70 jaar geschiedenis van een Gelderse Kiesvereniging?

Ter gelegenheid van het 70-jarig jubileum van de kiesvereniging van Ermelo/Speuld is een jubileumboek uitgebracht door raadslid P.W. Stam.

Het rijk geïllustreerde boek telt 150 pagina's en is te verkrijgen via h.wingerden2@telfort.nl

ZEEUWSE SGP IN COALITIE

De verkiezingen voor Provinciale Staten en waterschappen liggen inmiddels zo'n 3 maanden achter ons. In Zeeland boekte de SGP een mooie stemmenwinst. In het waterschap werd de SGP de derde partij met 3 zetels, in Provinciale Staten de tweede partij met 5 zetels.

Inmiddels zijn de onderhandelingen voor een nieuwe coalitie tot een einde gekomen en mag de SGP zowel in het waterschap als in de provincie hiervan deel uitmaken. Van Kralingen: "We gaan voor waterbeheer in balans, met een Bijbelse verwachting voor de toekomst van ons klimaat."

Na de Heere, hartelijk dank voor uw stem! Van der Maas: "Ook in de komende vier jaar willen we onze handen uit de mouwen steken om op een betrouwbare en daadkrachtige manier aan de slag te gaan."

SGP-Statenvructie Zeeland

Harry van der Maas (gedeputeerde)
Joan van Burg
Harold van de Velde
Kees van den Berge
Hans Rottier
Wim Kok

SGP Scheldestromen

Gert van Kralingen (gezworene)
Henk Verheuvcl
Jan Willem van de Velde
Marcel Goud

SGP
ZEELAND

AGENDA

WOENSDAG 3 JULI

Tijdrede Zwartewaterland

Ds. W. Mouw
Genemuiden, Taghof, 3, geb. GG

WOENSDAG 17 JULI

Tijdrede kiesvereniging Putten

ds. M. van Slightenhorst
19.30 uur
Putten, Waterweg 32, geb. Stenenkamer

DONDERDAG 18 JULI

Tijdrede

Ds. R.W. Mulder
19.30 uur
Elspeet, Vierhoutweg 71, geb. HHG

DONDERDAG 29 AUGUSTUS

(gewijzigde datum)

Tijdrede
ds. J.M.D. de Heer
19.30 uur
Zwijndrecht, Burg. Jansenlaan 37, geb. GG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *De Banier* verschijnt op donderdag 12 september 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 27 augustus bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op 17 oktober verschijnen.

MAANDAG 16 SEPTEMBER

Residentie Pauzedienst
Senator Peter Schalk
Ds. M.A. Kempeneers
Organist Frans van Riessen
12.30 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

DINSDAG 17 SEPTEMBER

Tijdrede pkv Maartensdijk-De Bilt
Ds. G.W.S. Mulder
19.30 uur
Maartensdijk, Dorpsweg 40, Dorpskerk

DONDERDAG 19 SEPTEMBER

Tijdrede
Ds. H. van der Heiden
19.30 uur
Oldebroek, Mheneweg Zuid 3, geb. VOGG

WOENSDAG 16 OKTOBER

Tijdrede kiesvereniging Putten
ds. D.J. Budding
19.30 uur
Putten, Waterweg 32, geb. Stenenkamer

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Goudriaan, V. Holleman,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl
LEDENADMINISTRATIE
mw. H. Neeleman en
mw. J. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wthankers@novente.nl

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1: Van links naar rechts: Bert-Jan Ruissen (Europarlementariër
vanaf 2019), L. van der Waal (Europarlementariër 1984-1997) en
B. Belder (Europarlementariër 1999-2019) \ beeld Cees van der Wal
Pagina 7 en 8: beeld Cees van der Wal
Pagina 13: kaartje Josse de Voogd
Pagina 15, 23 en 28: beeld Wikimedia Commons
Pagina 18 en 21: beeld NASA, Flickr.com
Pagina 24: beeld unsplash.com

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal
zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder
voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om
contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

Naar de maan

Een halve eeuw geleden hielp de Amerikaanse politiek de eerste ruimtevaarders naar de maan. Vandaag de dag laten Nederlandse politici hun eigen taalwetenschap naar de maan gaan. Zo blijken door de tijd heen overheidsbudgetten van grote invloed op wetenschappelijke ontwikkelingen. Om dat beter te begrijpen volgt hier een korte verkenning van de politieke opvattingen en acties inzake wetenschap en toepassingen daarvan.

DE TECHNEUT: “EEN OPLOSSING IS EEN PROBLEEM DAT NOG NIET ALS ZODANIG IS HERKEND.”

Wetenschap bedrijven is het verzamelen en ordenen en verifiëren van kennis. Naast kunde en vaardigheid zijn daar ook technische hulpmiddelen bij nodig. Meer wetenschap levert betere techniek op, en betere techniek levert meer wetenschap op. Zo kunnen in steeds kortere tijd steeds grotere vorderingen gemaakt worden. Dat levert veel voordelen op, maar het kan ook heel nadelig uitpakken. De kennis van energieprocessen is de motor voor industriële massaproductie geweest, maar heeft ook handarbeid en paardenkracht vrijwel waardeloos gemaakt. Telkens als wetenschap en techniek de maatschappij ontregelen, komt er een politieke reactie. Het blijkt lastig om zo'n innovatieve disruptie te voorspellen, waardoor overheden vrijwel altijd achter de feiten aanlopen. Het helpt daarbij niet dat er onder politici weinig wetenschappers en technici te vinden zijn, een enkele kWiebes uitgezonderd. Maar zelfs die uitzonderingen zijn vaker hun vakgebied ontglipt dan ontstegen.

PULSKORKWESTIE

Gevolg is dat het overheidsbeleid inzake wetenschap en technologie een wat grillig beeld geeft. Theoretisch zou op basis van levensbeschouwelijke waarden

en rekening houdend met ieders belangen een verantwoorde keuze uit de beschikbaar komende middelen gemaakt moeten worden. In de praktijk wordt het al snel te ingewikkeld voor politici. Dan bepalen wens of angst, eigen status of belang en kortetermijnwinst of -verlies de uitkomst. Een recent voorbeeld is de pulskorkwestie. De introductie daarvan bleek te snel, te onevenwichtig, en daardoor voor de meerderheid te schokkend. Wanneer het mogelijk blijkt om vis efficiënter te vangen, terwijl er niet meer vis bijkomt, dan zal groot respect voor collectief bezit getoond moeten worden om te voorkomen dat veel vis en veel vissers aan lagerwal geraken. Als wetenschap en techniek een voordeel opleveren, dient dat in harmonie met de samenleving te worden gedeeld. De pulskor zou de politiek moeten prikkelen alsnog een goede balans te vinden.

BEDREIGEND SNELLE OPKOMST

Bij de eerdere introductie van de allesbehalve perfecte pc verliep dat beter. De combinatie van informatica en micro-elektronica schiep nieuwe mogelijkheden zonder oude direct weg te vagen. Apparatuur en programma's kwamen voor iedereen beschikbaar. Doordat de maatschappelijke effecten meer geleidelijk optraden, konden wet-

Met video maakt u het verschil!

klomp
creative

Wilt u zichtbaar zijn op social media? Aandacht trekken met een duidelijk verhaal? Videocontent is daar uitermate geschikt voor. Wij maken films waarbij inhoud en techniek elkaar versterken. Laat uw boodschap door ons vertellen naar een aantrekkelijke film.

livestream | promotiefilm | bedrijfsfilm | reportage | aftermovie | productfilm | animatie

Molenstraat 133, 6721 WL Bennekom, 0318 70 12 55, info@klompcreative.nl

Volg ons via:

NIEUWBOUW

VERBOUW

RENOVATIE

Industrieweg Zuid 21
3958 VV Amerongen

0343 - 451176
info@dbos.nl

www.dbos.nl

HULS
ARCHITECTEN

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | www.hulsarchitecten.nl

“DOORDAT DE MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN BIJ DE INTREDE VAN DE PC MEER GELEIDELIJK OPTRADEN, KONDEN WET- EN REGELGEVING HET TEMPO VOLDOENDE BIJHOUDEN.”

en regelgeving het tempo voldoende bijhouden. Dat lukte niet meer bij de snelle opkomst van digitale media. Met als resultaat: omvangrijke belangenconflicten en aantasting van fundamentele waarden als waarheid, vrijheid, en veiligheid. Die techniekeffecten bedreigen ieders persoonlijke levenssfeer.

BETROUWBARE INFORMATIE

Door een overvloed aan lastig te controleren informatie zijn feiten en meningen steeds moeilijker te onderscheiden. Zelfs wetenschappelijke kennis wordt gewantrouwd. Gebrek aan elementaire kennis van processen en van gebeurtenissen maakt burgers vatbaar voor irreële ideeën en complottheorieën. Lobbyisten en populisten kunnen met nepnieuws het politieke beleid sturen. Die manipulatie laat hele samenlevingen wegglijden van de werkelijkheid met alle schadelijke gevolgen van dien. Zonder feitelijke argumenten zijn standpunten niet goed te onderbouwen, wat leidt tot verkeerde conclusies en foute beslissingen. Het is dus belangrijk dat overheden bronnen met betrouwbare informatie veiligstellen voor het publiek en in goed onderwijs voor iedereen investeren. Kenniscentra als universiteiten, bibliotheken, onderzoeksbureaus en archieven dienen voldoende budget te ontvangen. Politici moeten zelf zorgvuldig omgaan met feiten. Niet selectief citeren uit wetenschappelijke rapporten, niet censureren, geen ‘politieke correctheid’ afdwingen, niet ‘framen’. Omwille van de waarheid moet ook bezuinigd worden: op spindoc-tors en ‘voorligters’.

WANTROUWEN EN VERTROUWEN

Behalve onterecht wantrouwen bestaat er ook een ongegrond vertrouwen in wetenschap en techniek als de ultieme probleemoplossers. Vanuit die verwachting kunnen politici dan moeilijke maatregelen, die kiezers vervelend vinden, wegschuiven. Zo van: “Energie besparen is onnodig, want we krijgen straks een thoriumcentrale”. Techneuten weten wel beter: een oplossing is een probleem dat nog niet als zodanig is herkend. Ziekten de wereld uithelpen met genetische modificaties, of terrorisme bestrijden

met kunstmatige intelligentie: het lijkt mogelijk. Met behulp van digitale technologie kunnen voor mensen onoverzienbaar ingewikkelde processen worden gemanipuleerd. Maar dan wordt het ook mogelijk om nieuwe virussen te maken, of dictatoriale systemen op te zetten. Wetenschap en techniek leveren dan geen welvaart en welzijn, maar maken ons onveilig en onvrij.

VAN BEGRIJPBAAR NAAR ONGRIJPBAAR

Na de reformatie is vanuit de protestants-christelijke cultuur de basis gelegd voor de moderne wetenschap-techniek-ontwikkeling. De natuur werd onttoverd als Schepping, gegrond op wetmatigheden, die door ijverig speuren konden worden ontdekt. Lange tijd hebben wetenschap en techniek de wereld om ons heen steeds begrijpelijker en voorspelbaarder gemaakt. Nu dreigt die ontwikkeling weer om te keren. Door aan de natuur steeds meer techniek toe te voegen die we zelf steeds minder goed kunnen doorgronden en overzien, verliezen we meer en meer de controle. Een virtuele realiteit geeft ons wereldbeeld opnieuw een magisch karakter. Het ‘internet of things’ verandert onze gebouwen in spookhuizen en berooft ons van onze privacy. Het ongebreidelde energie- en materiaalgebruik maakt ongekende natuurkrachten vrij en veroorzaakt ecologische plagen.

EEN GOEDE AFLOOP

Voor christenen mag dit resultaat geen verrassing zijn. In het boek Openbaring wordt de menselijke cultuurmacht al getypeerd als ‘het beest uit de aarde’. Zo’n onbezielde onsterfelijke dictator zien nu zelfs seculieren achter kunstmatige intelligentie opdoemen. Het verschil met hen die in doemscenario’s geloven, is dat christenpolitici hierin een bevestiging zien van een goede afloop. Dat biedt perspectief om constructief doch kritisch actief te blijven. Ook al lijkt het erop dat met alle vorderingen in wetenschap en techniek de hele aarde naar de maan gaat. Ofwel: een reeks geslaagde sprongen voor mensen, een grote misstap voor de mensheid. ◀

voor de 26e keer DUIKENBURGSE DAGEN

Wie kent ze nog niet, de zomerse familiedagen in en rond de Duikenburg in Echteld?

Op DV 23, 24 en 25 juli is het weer zover. Van dinsdag tot donderdag bent u welkom op onze openluchtmarkt met standjes met brocante, boeken, kleding, speelgoed en nog veel meer.

Kom de Betuwse gemoedelijkheid ervaren, ontmoet mensen uit hele land. Kinderen kunnen knutselen bij juffrouw Jans, op het springkussen spelen of een rondje met de paardentram maken.

Heeft u er ook weer zin in? Wij wel!

TALEN
MACHINES

- HOUTBEWERKINGSMACHINES
- AFZUIGINSTALLATIES
- ELEKTRISCHE HANDGEREEDSCHAPPEN
- COMPRESSOREN

Oosterparallelweg 41 • 7951 DD Staphorst (NL)
t +31 (0) 522 - 46 14 02 • www.talenmachines.nl

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe
— TIMMERFABRIEK —

- KOZIJNEN
- MAATWERK
- DEUREN

REMMERDEN 19F 3911 TZ RHENEN (0317) 61 27 34
de-grebbe.nl

DOOR HANS VAN KUIJK
FRACHTVOORZITTER SGP ALPHEN AAN DEN RIJN

Alphen aan den Rijn

Duurzaamheidshoofdstad van het groene hart

De druk op verduurzaming is de laatste maanden sterk toegenomen, niet in het minst als gevolg van het klimaatakkoord. Ook in Alphen aan den Rijn worden stappen ondernomen om de gevolgen voor burgers en bedrijven in kaart te brengen.

Vorig jaar heeft de SGP-fractie het initiatief genomen om richting te geven aan het verduurzamingsprogramma van de gemeente. We constateerden namelijk toen reeds onder onze inwoners steeds meer vraagtekens rondom alle ambities. En terecht, want de discussie 'los van gas' en de daarvoor aangeboden alternatieven wakkeren de reële angst voor te hoge kosten aan en creëren veel onzekerheid. Er dreigt een kloof te ontstaan tussen wat er technisch mogelijk is en de betaalbaarheid daarvan voor de gemiddelde inwoner. Een realistische vertaalslag van ambities naar draagkracht ontbreekt. De burger wordt te veel een schrikbeeld voorggehouden van noodzakelijke en dure investeringen op een te korte termijn.

REALISME GEZOCHT

Niet bepaald de allerbeste insteek om de burger enthousiast te maken voor verduurzaming. Ambities hebben, is een goede zaak, maar realisme en nuchterheid blijven nodig! In Alphen aan den Rijn is sprake van een uniek veenweidegebied dat gebruikt wordt voor extensieve veeteelt en waar een grote populatie weidevogels aanwezig is. Het idee om hiervan delen onder water te zetten, omdat dit duurzaam is en de CO₂-uitstoot uit de inklinkende veengrond te verminderen, wijzen wij af. Overleg eerst met de betrokkenen en regeer niet vanuit een ivoren toren. Ook hier geldt:

wees realistisch en communiceer, want het blijkt gewoon dat de grondeigenaren zelf vaak al duurzaam bezig zijn.

MOTIE KRIJGT STEUN!

Bij de algemene beschouwingen in november 2018 heeft de SGP-fractie een motie ingediend onder de naam "Duurzaamheid: betrouwbaar, haalbaar en betaalbaar". Daarin ging het om de volgende actiepunten:

1. ga niet overhaast te werk;
2. verschaft inwoners en bedrijven duidelijkheid over de te verwachten kosten voor de beoogde energietransitie;
3. maak met de energieleveranciers afspraken over de ambities, zodat blijvend gerekend kan worden op een betrouwbare energielevering
4. en zorg dat alle inwoners zich de omwenteling naar duurzame energie kunnen veroorloven, bijvoorbeeld door extra subsidieregelingen.

En de steun voor onze motie? Nagenoeg de hele raad stemde voor!

Eerst gedragsverandering

Begin dit jaar hebben we onze visie ook in de media verder onder de aandacht gebracht. We moeten niet louter gericht zijn op comfort en het verlangen naar meer. Voor een milieuverbetering is gedragsverandering een eerste vereiste. Anders blijft het toch dweilen met de kraan open. Voor ons allemaal geldt: een beter milieu begint bij jezelf. ◀

Alphen aan den Rijn bestaat uit Alphen-stad met zeven kernen, waaronder voormalig Rijnwoude en Boskoop. Het is een gemeente met grote ambities, uitgedrukt in termen als 'Groene stad met lef' en 'Duurzaamheidshoofdstad van het Groene Hart'.

DOOR MARTIN AARNOUDSE EN RICK BOUTER
INITIATIEFNEMERS DENKTANK TECHTHICS

De link tussen politici en technologie?

Inspiratie & experimentatie

Technologische ontwikkelingen gaan snel, razendsnel. De gevolgen zijn vaak moeilijk te overzien. Kansen en bedreigingen blijken vaak gescheiden door een flinterdunne grens. De ver(der)gaande integratie van techniek en maatschappij roepen nieuwe vragen op. Een grondige en kritische door-denking van nieuwe technologieën vanuit een duidelijk moreel kader, is daarom zeer relevant.

Hoe kunnen politici bij technologische thematiek beslagen ten ijs komen?

Door zich concreet te laten informeren, inspireren en te gaan experimenteren en hier lessen uit te trekken.

TECHNOLOGIE IS NIET NEUTRAAL

Als we met technologie te maken hebben, moeten we beseffen dat deze niet neutraal is. Dat hoeft niet erg te zijn. Technologie en wetenschap zijn

door God gegeven. Technologie is niet neutraal en biedt zowel kansen als bedreigingen. Net als met andere ontwikkelingen geldt, onderzoekt alle dingen en behoud het goede. We moeten ons altijd

afvragen waarom technologie ontstaan is. Wat is het doel van deze technologie of technologische toepassing? Wie wordt er beter van en wie juist slechter? Het is daarom van steeds groter belang dat

politici zich laten informeren, inspireren en gaan experimenteren.

TECHNOLOGIE VRAAGT OM BIJBELSE KADERS EN PRINCIPES

Om Bijbelse kaders en principes scherp te krijgen, dienen twee Bijbelse lijnen onderscheiden te worden. De eerste lijn wordt ons bij de schepping aangereikt. De mens krijgt de opdracht de hof van Eden, die intrinsiek goed was, te bouwen en te bewaren (Genesis 2:15). God heeft de mens kennis en creativiteit gegeven om invloed uit te oefenen op zijn omgeving, om rentmeester te zijn over de door Hem geschapen werkelijkheid.

De tweede lijn is de onderkenning van de verwoestende gevolgen van de zondeval, waardoor de mens een vloek over zichzelf en de schepping afgeroepen heeft. In deze gebroken werkelijkheid krijgt techniek de rol om de gevolgen van de vloek tijdelijk te bestrijden.

Deze dualiteit in techniek tussen Gods beoogde doel enerzijds en de gebroken werkelijkheid anderzijds vormt een voortdurend spanningsveld in het Bijbelse spreken over techniek.

1. Horizonverbreding

Deze lijnen mogen we doortrekken naar allerlei facetten van vandaag de dag, waaronder die van de politiek van anno 2019. Deze kaders en principes vind je niet op het internet of in historische documenten. Techthics wil als platform de brug slaan tussen kennis en gebruikers en pleit om deze reden voor drie activators in deze context: informeren, inspireren en experimenteren.

2. Informeren

Kort gezegd: Politici moeten meer naar buiten toe, óf ze moeten meer van buiten naar binnen halen. Het is belangrijk dat er een concrete brug gebouwd wordt tussen de (lokale) politiek, universiteiten, scholen, bedrijven en (onderzoeks)instituten. De reden hiervoor is om zo met elkaar op te trekken en te ontdekken wat kansen, uitdagingen en grenzen van technologie zijn en waar het zich met name op richt. Dit zijn belangrijke ingrediënten om een visie te vormen

TECHTHICS DENKTANK

Techthics is een platform voor de bezinning op technologische ontwikkelingen. Vanuit een christelijk perspectief wil Techthics bijdragen in de meningsvorming rond technologisch-ethische vraagstukken en informeert zij over actuele ontwikkelingen en de implicaties en consequenties hiervan op ethiek en religie. De Bijbel vormt voor Techthics hét fundament om tot deze meningsvorming te komen.

Hierbij richt Techthics zich op het informeren en toerusten van politici, bestuurders, beleidsmakers, docenten, studenten en geïnteresseerden binnen de christelijke achterban en daarbuiten.

Ons eerste paper is in de maak en deze is binnenkort te vinden op onze website www.techthics.nl.

Wij zijn te bereiken via ons e-mailadres: info@techthics.nl

op de politieke agenda en te bepalen wat de impact van technologie op thema's als ethiek en religie zijn.

Tip: Om gemotiveerd voor of tegen een motie te kunnen stemmen, is er kennis nodig van het onderwerp. Hoe groter de kennis hoe gedegener het besluit. Betrek hierbij de achterban. Juist daar zit veel kennis. Alle sectoren zijn vertegenwoordigd en men zal bereid zijn om die kennis te delen.

3. Inspireren

Het is belangrijk om samen op te trekken met educatie en bedrijfsleven als het gaat om technologische beeldvorming. Alertheid van besturen en beleidsmedewerkers moet gevoeld worden door inspiratie in het veld en ondersteund worden door experimentatie met de hiervoor genoemde groepen.

Tip: Voor het indienen van moties is er soms meer nodig dan alleen kennis. Over elk onderwerp worden lezingen gegeven. Op universiteiten, brancheverenigingen en bij bedrijven. Bezoek deze. Ga op werkbezoek, ook bij de techreuzen.

4. Experimenteren

Een technologie gaat leven als er praktijkkennis is. Experimenteren geeft

veel inzicht in de (on)mogelijkheden van de technologie. Juist de praktijkkennis is waardevol in een debat.

Beren op de weg kunnen hiermee worden weggenomen of enthousiasme kan worden geremd door een kritische noot te plaatsen.

Tip: Steek de handen uit de mouwen en ga aan de slag. Speel een rol in een hackathon (evenement waarbij technici thematisch naar oplossingen zoeken) als vertegenwoordiging van de politiek. Voer (kleinschalige) onderzoeken uit en zet eens een vraag uit bij achterbangroepen die willen meedenken over specifieke thema's.

EXPERTS, LAAT POLITICI NIET IN DE KOU STAAN!

Om deze reden is dit niet alleen een oproep aan de (lokale) politiek, maar ook zeker aan professionals, ondernemers en onderzoekers. Nodig je politici uit op bijeenkomsten waar experts bij elkaar komen om te discussiëren over technologie en steek soms ook zelf de handen uit de mouwen om echt te leren begrijpen en jezelf bewust te maken van de snelveranderende wereld om ons heen. ◀

autoVerbeek

> Mobiliteit in beweging

Personen- en
bedrijfswagens

Brommobiel
dealer

Occasions
met garantie

Onderhoud
en reparatie

Voordelig
tanken

Brandschoon
wassen

Financiering
en leasing

Van harte welkom > Lageveld 9, Speuld (Ermelo) | 0577 407 386 | autoverbeek.nl

Watermill

Oplossingsgerichte

advocaten voor ondernemers

- ≡ Zakelijke conflicten
- ≡ Overnames en participaties
- ≡ Contracten en samenwerkingen
- ≡ Aansprakelijkheidskwesties

Leg vrijblijvend
uw vraagstuk
aan ons voor

Watermill.nl/legal
info@watermill.nl
030 - 307 4910

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

WAT DIGITALISERING IN DE TOEKOMST BETEKENT

De economie om ons heen verandert razendsnel. Banen verdwijnen, bedrijfsprocessen worden volledig geautomatiseerd en er wordt steeds meer gebruik gemaakt van 'big data'. De digitale revolutie heeft zijn intrede gedaan in Nederland en we doen er allemaal aan mee.

DOOR LEANDER FIERENS, ERIK DE KNEGT EN ARTHUR POLDER
COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE ZAKEN

De voortgaande digitalisering heeft gevolgen voor de toekomst. Dit vraagt om bezinning. Hoe moeten we hiermee omgaan? Wat betekent dit voor de arbeidsmarkt in de toekomst?

HUIDIGE STAND VAN ZAKEN

De ontwikkelingen zorgen ervoor dat de arbeidsmarkt de komende decennia zal veranderen. Enerzijds verdwijnen er veel banen, anderzijds komen er banen bij. Sommige banen verdwijnen direct. Dit komt onder andere door robots die op tal van plaatsen kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld in distributiecentra. Het proces van automatisering is – letterlijk genomen – al sinds de industriële revolutie aan de gang. In die tijd werden al grote fabrieken gebouwd om kleding en andere producten in grote aantallen te gaan produceren. Naarmate de tijd vorderde, is dit steeds sneller en intensiever gegaan. Andere banen verdwijnen indirect, omdat de wensen van de burgers veranderen. Dit is bijvoorbeeld te zien bij de plaatselijke supermarkt. Het succes van de bezorgservice van sommige supermarkten bewijst dat mensen hun boodschappen steeds vaker online doen.

De digitalisering biedt veel mogelijkheden, ook voor bedrijven en hun medewerkers. De productiviteit neemt toe en de personeelskosten nemen af. Een gezonde bedrijfsvoering heeft een positief effect op de economie, waar we uiteindelijk allemaal van profiteren. Daarnaast zorgt digitalisering voor veel nieuwe banen, bijvoorbeeld in de IT-sector en de technologiesector. Het aantal banen op de arbeidsmarkt zal dus niet zozeer afnemen, maar het soort banen zal wel veranderen. Nieuwe studierichtingen zijn nodig om het personeel voor deze banen op te leiden.

TOEKOMST

Digitalisering heeft goede kanten, maar heeft tegelijk grote gevolgen voor de arbeidsmarkt. Dit mag niet betekenen dat de zwakkeren in de samenleving hiervan de dupe worden en zij uiteindelijk hun baan verliezen. SGP-jongeren staat positief tegenover technologische innovatie, want het is goed voor onze economie. Daarom is het belangrijk dat ook binnen het onderwijs hier voldoende op wordt ingespeeld. Tegelijkertijd is blijvende aandacht voor de schaduwzijden van technologische vooruitgang noodzakelijk!

Een nieuw mandaat met nieuw gezichten

DOOR ELISE ABBEY-VAN DOORN

BELEIDSMEDEWERKER

Inmiddels zijn de Europese verkiezingen alweer achter te rug. Na een spannende tijd mogen we blij en dankbaar vaststellen dat de SGP ook het komende mandaat weer een vertegenwoordiger in Brussel heeft. Bert-Jan Ruissen staat te popelen om aan de slag te gaan. Daarnaast nemen we afscheid van onze huidige Europarlementariër, Bas Belder. Hij heeft de partij 20 jaar lang mogen vertegenwoordigen en we kijken terug op een vruchtbare tijd.

“WE MOGEN BLIJ EN DANKBAAR VASTSTELLEN DAT DE SGP WEER EEN VERTEGENWOORDIGER IN BRUSSEL HEEFT. BERT-JAN RUISSSEN STAAT TE POPELEN.”

Met het nieuwe mandaat zal er niet alleen een nieuw parlement, maar ook een nieuwe Europese Commissie aantreden. De eerste stappen daarvoor worden reeds gezet: al bij de Europese verkiezingen hadden de verschillende Europese fracties binnen het Europese parlement hun topman of -vrouw naar voren geschoven: de zogenaamde ‘Spitzenkandidat’. Het parlement wil daarmee meer invloed uitoefenen op de samenstelling van de Commissie. Zij wenst dat de Spitzenkandidat van de grootste fractie (in dit geval Manfred Weber van de EVP, de Europese Volkspartij) automatisch voorzitter wordt van de Commissie. Complicerende factor in dit verhaal is echter dat de liberale

en sociaaldemocratische fractie ook niet zonder meer Manfred Weber als voorzitter willen, aangezien de EVP aan omvang heeft ingeboet. Zij willen dat ook hun kandidaten serieuze kans maken op het voorzitterschap.

Diverse lidstaten hebben sowieso problemen met het Spitzenkandidatenspel van het Europees parlement: zij willen graag zelf de touwtjes in handen houden en schuiven hun eigen kandidaten voorzichtig naar voren. Tijdens lunches, diners en talloze formele en informele ontmoetingen worden er lijnen uitgezet om te bepalen wie de komende vijf jaar de belangrijkste man (of vrouw!) in Europa zal worden. Die zal van de lidstaten uitgangspunten meekrijgen waarmee de beleids-

lijnen voor de komende vijf jaar worden bepaald.

ONDERTUSSEN BIJ DE SGP...

De speerpunten van Belders werk in Brussel, zoals landbouw, het aanpakken van geloofsvervolging en het bevorderen van een goede relatie met Israël, zullen door Bert-Jan Ruissen worden voortgezet. Het uitgangspunt van ons werk is altijd dat we Europese samenwerking zoeken waar het nuttig en goed is, en Europese bescheidenheid vragen wanneer iets beter op lidstaatniveau geregeld kan worden. Het werkprogramma van de nieuwe Europese Commissie zal altijd aan de hand van deze maatstaf beoordeeld worden. We kijken uit naar een goed mandaat! ◀

Fel debat over abortus

Op 11 juni debatteerde de Tweede Kamer over vrouwen die geïntimideerd zouden worden door demonstranten bij abortusklinieken. Kees van der Staaij hekelde deze verdachtmaking van de vele wakers die zich belangeloos en op een respectvolle en integere manier inzetten voor het ongebooren leven. "Iedere week gaan er wel een paar vrouwen in op dat hulpaanbod. Dat toont aan dat er heel veel mis is bij het daad-

werkelijk aanbieden en bespreken van alternatieven voor abortus." Van der Staaij wil dat vrouwen voortaan altijd door een arts gewezen worden op alternatieven voor abortus en diende daarom een motie in. ◀

In het debat botste Van der Staaij met PvdA-Kamerlid Ploumen, het fragment is te bekijken via: www.youtube.nl/SGPnieuws.

Keppeltje op

Op 29 mei was het '#KeppelOp-dag'. Honderden mensen demonstreerden op het Plein in Den Haag tegen het toenemende antisemitisme in Nederland en Europa. In Duitsland werden Joden geadviseerd om vanwege de veiligheid niet meer overal een keppel te dragen. Dat

advies geeft een verkeerd signaal af en dat verdient een tegengeluid. Daarom sprak ook Kees van der Staaij bij de demonstratie. Uiteraard droeg hij daarbij een keppeltje. ◀

Ga naar www.youtube.nl/SGPnieuws om zijn speech te bekijken in het SGP-weekjournaal van 7 juni.

Pensioenakkoord met SGP-tintje

Na jarenlang onderhandelen, presenteerde Minister Koolmees op 5 juni eindelijk het pensioenakkoord. En aan dat akkoord, zat ook een SGP-tintje. Daardoor krijgen mensen met lage inkomens (vaak de zware beroepen) geen hoge belastingheffing als ze drie jaar eerder willen stoppen met werken. Stoffer vindt dat een groot pluspunt aan het akkoord: "Het ontzien van de mensen met de zware beroepen was voor de SGP een heel belangrijk punt!" Nadeel aan het akkoord is dat alle zzp'ers verplicht lijken te worden tot een arbeidsongeschiktheidsverzekering. ◀

Asbestverbod verworpen

In 2024 zou het totaalverbod op asbestdaken in moeten gaan. De SGP maakte in de Tweede Kamer als enige partij bezwaar. Volgens Kamerlid Chris Stoffer is een verbod op zo'n korte termijn niet haalbaar en voor velen bovendien onbetaalbaar. Die SGP-bezwaren zijn in de Eerste Kamer opnieuw naar voren gebracht, nu door senator Diederik van Dijk. En met succes: het wetsvoorstel is van tafel en de eigenaren van asbestdaken krijgen nu tot 2028 de tijd om hun daken te vervangen. ◀

Europarlementariër vóór de boer

Op 23 mei werd Bert-Jan Ruissen verkozen tot Europarlementariër. Ruissen is "blij verrast" met de 44.416 voorkeurstemmen die hij kreeg. "Kiezers bedankt! Zo blijft de SGP vertegenwoordigd in het Europees Parlement!" De nieuwe SGP-parlementariër wil een bescheiden EU en een sterk Nederland. Gezien zijn landbouwachtergrond zal hij zich extra inzetten voor melkveehouders, tuinders, akkerbouwers, pluimveehouders, varkenshouders, kortom: vóór de boer. ◀

Opnieuw twee SGP-senatoren

Op 27 mei zijn de nieuwe Eerste Kamerleden gekozen. De SGP behield daarbij haar twee zetels en daarmee ook haar twee senatoren. Fractievoorzitter Peter Schalk was 'verwonderd en dankbaar'. Senator Diederik van Dijk zei na zijn beëdiging dat hij 'opnieuw wil opkomen vóór het leven, vóór het gezin en vóór Israël'. ◀

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Indrukwekkend werk

Drukwerk maakt indruk. Door onze jarenlange ervaring weten wij van Drukkerij AMV dat als geen ander. Steeds meer ondernemers en organisaties kiezen voor AMV. Met een team creatieve vormgevers, printers en drukkers zijn we onze opdrachtgevers graag van dienst. *Indrukwekkend* van concept tot eindproduct.

www.drukkerij-amv.nl

drukkerij

Op zoek naar een architect?

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Over een ukkie en een canon

Iedereen kent die ervaring wel. Ik weet nog goed dat als ik met mijn vader en moeder met de trein van Goes naar Almelo ging, we op station Deventer altijd een poosje moesten wachten. Dan drukte ik mijn wijsneusje tegen het raam om naar buiten te kijken en als de trein zich dan langzaam in beweging zette, riep ik: "Kijk eens mama, de huizen bewegen!" Totdat een paar seconden later tot me doordrong dat niet de huizen van plaats veranderden, maar ikzelf, het kleine ukkie dat de wereld ontdekte...

Die ervaring schoot me te binnen toen ik in het *Nederlands Dagblad* een interview las met CU-politicus Roel Kuiper. Deze hooggeleerde professor in de wijsbegeerte verkeerde jarenlang in de eerbiedwaardige Eerste Kamer als afgevaardigde van de ChristenUnie. Daar heeft de prof zich, naar ik uit zeer welingelichte bron vernam, altijd goed verstaan en samengewerkt met de mannenbroeders van de SGP. Des te opmerkelijker vond ik het dat deze Kuiper uit zijn mond liet optekenen dat de SGP 'verrechst'.

Ik heb daar smakelijk om gelachen. Hahahahahahaha. Ik moest direct denken aan dreumesje Menno in de trein. Professor Kuiper is op z'n oude dag nét zo'n hummeltje als ik was toen ik vier was, ofzo. Hij heeft overigens volledig gelijk - vanuit zijn eigen CU-perspectief dan! Want ja, als je zelf in rap tempo verlinkst, dan lijkt het natuurlijk net of de ander die gewoon op z'n plaats blijft

verrechst. Daar hoef je toch echt geen wijsbegeerte voor gestudeerd te hebben, zou ik denken...

Nee, dan staatssecretaris Paul Blokhuis van de ChristenUnie. Die werd geïnterviewd door dagblad *Trouw*. Hij was eerlijk tijdens dat vraaggesprek: "Politiek heb ik wel een ontwikkeling doorgemaakt, net als de partij. Van jongs af aan was ik actief voor de RPF, een van de voorlopers van de ChristenUnie. De RPF was liberaler en rechtser dan de ChristenUnie nu. Ik was zelf ook best rechts, toen. (...) Als mensen vragen: ben je links of rechts, dan zeg ik tegenwoordig gewoon: ja, ik ben links."

Kijk, met zo'n man van de ChristenUnie rook ik graag een sigaartje of pijp, onder het genot van een glaasje ijs- en ijskoude Kuipers kruidenbitter.

CANON

U hebt het allemaal waarschijnlijk al gelezen, minister van Onderwijs mevrouw Van Engelshoven, van de partij uit het jaar 1966, heeft opdracht gegeven om de canon van de Nederlandse geschiedenis te laten aanpassen.

Al weer een jaar of wat geleden heeft een aantal historici van naam een soort dwarsdoorsnede gemaakt van wat er in onze Lage Landen bij de zee zoal is gebeurd, maar de mevrouw van D66 vindt dat de geschiedenis herschreven moet worden, omdat die niet meer van deze tijd is.

Nou heb ik de staat niet nodig om

zelf óók te kunnen bedenken dat de geschiedenis niet meer is wat die was, maar als een D66-minister dat gaat bepalen, wordt het de hoogste tijd de hellebaarden uit het vet halen, de kruisbogen te spannen en de kanonnen op te poetsen. Voor je het weet waren de hunebedbouwers barbaren omdat ze hun afval niet scheidde, was graaf van Holland en Zeeland Willem II een aanhanger van Forum voor Democratie omdat hij op de Ridderzaal geen zonnepanelen aan heeft laten brengen, was Willem van Oranje een nationalistische nazi die voor een nexit pleitte, is de religieuze fascist Bonifatius terecht een kopje kleiner gemaakt omdat hij haat zaaide tegen de vredelievende Germanen, was Michiel de Ruyter helemaal fout omdat hij op zijn boot geen gendervrij toilet had en was minister van Onderwijs Van Engelshoven de uitvinder van het buskruit.

O wacht, dat laatste is fout. Ik heb het even opgezocht. Minister Van Engelshoven heeft het buskruit niet uitgevonden. ◀

► Laatste zomerrondjes Binnenhof

Als alles verloopt zoals gepland, zal het Binnenhof vanaf 2020 voor minimaal zes jaar op slot gaan. In de maanden juli en augustus hoop ik daarom nog een paar extra rondleidingen te geven. Bij de in de vorige Banier genoemde data is nauwelijks nog plaats. Daarom heb ik nog één andere dag gereserveerd: zaterdag 10 augustus. Opgeven het liefst per e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl. Appen kan ook: **06 1254 1741**.

+ Hoge score klantervaringen

Zeker weten dat het goed zit

RUIM 2075 BEOORDELINGEN
QASA.NL | MEI 2019

Zo doen wij dat

Als professioneel bedrijf beschikken wij over branchegerichte keurmerken en een CBW-erkenning. Die erkenning voor onze professionele werkwijze is fijn, maar nog belangrijker zijn de positieve reacties van tevreden klanten. In het persoonlijk contact en op vergelijkingssites. Wij doen ons uiterste best om met elke keuken een 9+ te scoren bij de klant. Zeker weten dat het goed zit? Kijk voor een eerlijk vergelijk op de diverse reviewsites.

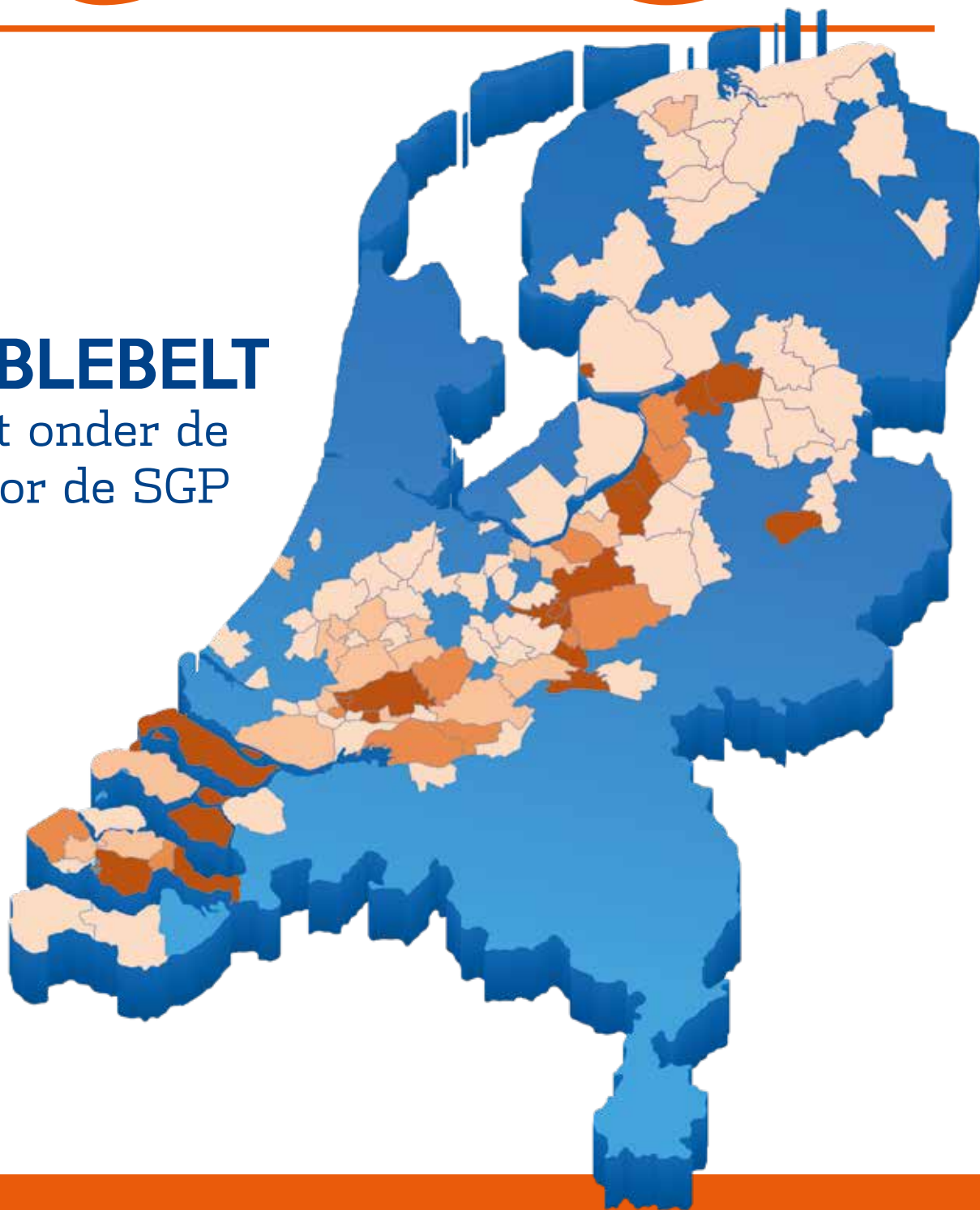

DBKEUKENS.NL

DE Banier

DE BIBLEBELT

een hart onder de
riem voor de SGP

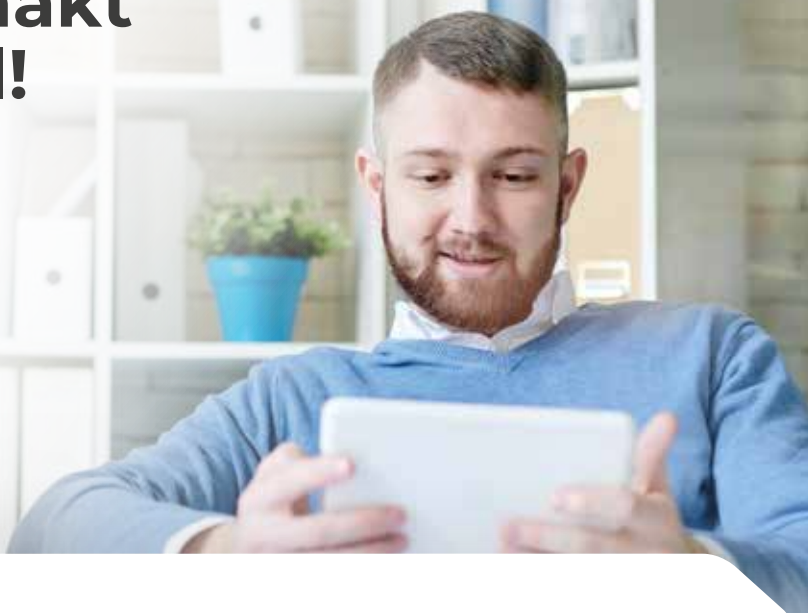
“Soms wens je dat de Biblebelt
uitlopers had in de steden
van ons land...”

Vóór een
christelijk
Nederland

Met video maakt u het verschil!

Wilt u zichtbaar zijn op social media? Aandacht trekken met een duidelijk verhaal? Videocontent is daar uitermate geschikt voor. Wij maken films waarbij inhoud en techniek elkaar versterken. Laat uw boodschap door ons vertellen naar een aantrekkelijke film.

livestream | promotiefilm | bedrijfsfilm | reportage | aftermovie | productfilm | animatie

klomp
creative

www.klompcreative.nl

Volg ons via:

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

Onze advocaten staan voor *vakkundige, resultaatgerichte en persoonlijke* dienstverlening. Het zijn specialisten op hun rechtsgebied en ze staan voor uw zaak.

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

Luther en de Biblebelt

Worms ligt niet in de Biblebelt. En reformatorische christenen in Nederland zijn meer door het gedachtegoed van Calvijn dan dat van Luther gevormd. Toch moest ik aan de Biblebelt denken toen ik tijdens de achterliggende vakantie de stad van Luthers getuigenis bezocht.

INHOUD

12

Week voor het leven

Een roepend volk	4
Op zoek naar waarheid	5
Biblebelt in beeld	6
Bij ons in de Biblebelt	9
Yad Vashem	11
Week voor het Leven	12
Bezoek aan Israël	15
Varia	16
Interview: SKIN-Rotterdam	18
Bekend en vreemd	23
Politiek dichtbij	24
Overbezorgd & onrustig	27
Bakens van hoop	28
Muggengezoem	31

De Biblebelt staat in de belangstelling. Voor onszelf is die aandacht niet zo eenvoudig. Hoe geven wij getuigenis van de hoop die in ons is? Zoals wel vaker wordt daarbij de vraag gesteld of de Biblebelt ons daarbij al of niet behulpzaam is.

Luther moest in Worms getuigen voor keizer Karel V en zijn keurvorsten. En hij herriep niet; Gods Woord ging hem boven de uitspraken van de paus, de keizer en wie dan ook. Vier jaar na de stellingen op Wittenbergs slotkapel doorstond de geest der reformatie de vuurproef op politiek topniveau.

Een kleine vijf eeuwen later herinnert in Worms een imposant monument aan deze gebeurtenis. Luther, Melanchton en enkele anderen worden herdacht. Een spreuk van Luther is in graniet gegraveerd: *“Das Evangelium welches der Herr den Aposteln in den Mund gelegt hat, ist Sein Schwert, damit schlägt Er in die Welt, als mit Blitz und Donner.”* Rondom dit monument spelen kinderen van immigranten. Ze zullen meer ophebben met de koran dan met de Bijbel. In mij vormde zich het gebed of de Heere deze kinderen zou willen brengen tot het geloof in Hem. Maar ook klemde mij een vraag. Waar zijn de erfgenamen van Luther? Worden de kinderen van de Duitse kerk grootge-

bracht bij Luthers erfenis, of spelen zij ergens anders? Hoe belangwekkend zijn de voorrechten die de Heere ons -in de Biblebelt- geschonken heeft.

“Hier sta ik, ik kan niet anders. God help me, amen.” Het was geen loze leus die Luther daar voor de keizer sprak. Op een steenworp afstand van die plaats brengen nu vier eenvoudige stalen monumenten de kern van Luthers gedachtegoed onder woorden: *“Allein aufgrund der Schrift. Allein durch Glauben. Allein aus Gnade. Allein Christus.”* Indrukwekkend!

Voor ons geen monument, maar praktiseren wij dezelfde standvastigheid? En maken wij op de Biblebelt deze ‘sola’s’ duidelijk in woorden en daden, zodat wij geen gedenkplaten nodig hebben? Wat rust op ons grote verantwoordelijkheid. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

► “Toen riepen de kinderen Israëls tot den HEERE.”
Richteren 6:6b

Gods roepstem zorgt voor een roepend volk

Lessen zijn niet geleerd, ondanks Gods reddende hand. Hoofdstuk 4 en 5 spreken over verlossing door de Heere. De Kanaänieten onderdrukten het land. Doch de Heere riep Deborah en Barak. Als instrumenten in Zijn hand werden ze gebruikt. De reden hiervan is niet zozeer gelegen in de nood van Israël, maar in Gods welbehagen. Richteren 5:31b sluit deze geschiedenis af met: “En het land was stil veertig jaar”.

MAAR

Voor jong en oud waren het de gewone dagelijkse zaken die aandacht vroegen. Daar sprak en spreekt men over. Daar proberen we mee om te gaan en tegenslagen een plaats te geven.

Zo is het van de kant van de mens gezien.

Toch wordt ons iets triests gemeld: “Maar de kinderen Israëls deden wat kwaad was in de ogen des HEEREN” (6:1a). Tegenover de goedheid des Heeren staat het woord ‘maar’. Gods verlossing wordt beantwoord met verraad.

En dat door hen aan wie Hij zoveel zorg heeft besteed. Leven voor de grootheid des levens en de begeerlijkheid der ogen. De kern, het absolute gezag van Gods Woord wordt terzijde gesteld. Past de christelijke kerk zich dan aan? Halen kerkmensen de wereld in huis? In een open samenleving is alles verkrijgbaar. Dit proces gaat uiteraard heel geleidelijk. Het is een glijbaan. Halfchristenen brengen kinderen op, die kwartchristenen worden. En kwartchristenen, kinderen die de wereld gelijk zijn. Welke toekomst ligt in het verschiet?

HOOFDZAAK OF BIJZAKEN?

Buiten de Biblebelt leven, betekent dat een kleine minderheid omringd wordt door een onchristelijke meerderheid. Waarin zijn dan christenen anders? Waarin onderscheid ik mij?

Profileren we ons in bijkomstigheden? Letten we op wat een buurgemeente doet? Is dan de Bijbel het centrale punt van hart en leven, of zijn het bijzaken die de hoofdzaak verdonkeren?

Afval is het beeld van 's mensen hart. Ook van ons land. Van God weggegaan en afgefallen. Wat hebben we dan te wachten? Letten we dan op economische verwachtingen en beslissingen

DS. A.A. BRUGGE
Doetinchem

van wereldleiders? Is dan het leven gevuld en gevoed met: “Laat ons eten, drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven wij?” Beslag van dood en eeuwigheid, van Gods Woord verdampen. Wat blijft er dan over?

ROEPSTEM

“Zo gaf hen de HEERE in de hand der Midianieten, zeven jaren” (6:1b). De HEERE, Die Israël weleer gered heeft, is ook Degene Die ijvert voor Zijn eer. Eigenlijk is het opmerkelijk dat de Heere niet overgeeft in algehele verharding, maar in de

onderdrukking een roepstem laat uitgaan. De Midianieten stelen de opbrengst van het land (4a) en roven wat in de stallen staat (4b). Het volk vluchtte naar spelonken, holen en vestingen (2). “Toen riepen de kinderen Israëls”. Wat zal er veel aan dat ‘toen’ vooraf zijn gegaan: trots, eigen gerechtigheid. Totdat het allemaal onmogelijk wordt. Ze riepen in nood tot de Heere. Mag het niet alleen zijn voor een tijdelijke zegen maar voor een eeuwige zegen. Want zonde tast Gods eer aan. Hoe kan ik dan gered worden? Zou het dan belangrijk zijn of ik God ken? Ik denk dat het toen en nu belangrijker is te vragen: ‘kent de Heere mij?’ Nu heeft de Heere een profeet gezonden maar mag de boodschap gezegend worden. Voor het hart. Maar dat het ook uit de vrucht blijkt.

De naamloze prediker spreekt (8-10) van vloek en zegen. Hij wijst op de zonde die begaan is, maar wijst ook op bekering. Prediking dat we verlost kunnen worden, omdat er een welbehagen is. En de grootste zegen is dat alleen door Christus, alleen in Hem er verzoening is. “Welgelukzalig, is het volk, wiens God de HEERE is” (Ps. 144:15). ◀

Zoeken we naar exclusiviteit of naar waarheid?

Naast de middeleeuwse en zeventiende-eeuwse (schilder)kunst besteedt het Utrechtse Catharijneconvent in de vorm van tentoonstellingen ook aandacht aan de geschiedenis van het christendom in Nederland. De Biblebelt krijgt tot 22 september specifieke aandacht.

In de Biblebelt wonen christenen die te boek staan als orthodox. Ze vormen een minderheid. Getalsmatig is dat het geval, maar ook wat hun opvattingen en levenspraktijk betreft, is dat aan de orde. Ongeveer 300.000 mensen op 17 miljoen inwoners! Orthodoxe christenen ontlenen hun opvattingen aan de Bijbel. De praktijk wijst uit, dat die opvattingen nauwelijks op bijval kunnen rekenen. Zij geloven in God, in een hemel én in een hel. Dood en leven zijn in Gods hand. Zij zijn gezagsgetrouw - althans over het algemeen. Hun levenspraktijk is over het algemeen als ouderwets te typeren. De orthodoxe christenen vormen de laatste zuil met eigen scholen, eigen media (bv. het *Reformatorisch Dagblad*), eigen zorginstellingen én een eigen politieke partij. De SGP wordt een op een verbonden met deze 'exclusieve' bevolkingsgroep. Zoiets is toch wel een tentoonstelling waard!

EEN PAAR KANTTEKENINGEN

De organisatoren tonen sympathie en begrip. Dat is te waarderen. Leeft die sympathie en dat begrip ook breed in de samenleving? Het antwoord hangt samen met de publieke moraal. Wie zich

voegt naar de publieke moraal, heeft weinig te duchten.

Even een uitstapje. Een opvallend bericht beheerste in vakantietijd de media. D66 wil opkomen voor de onderdrukte atheïsten. "Veel landen komen op voor christenen die in de knel zitten, maar tegen de verdrukking van atheïsten wordt veel minder opgekomen". Niemand mogen we onderdrukken! Dat staat buiten kijf. Maar zou dit standpunt van D66 niet tot consequentie kunnen hebben dat een Bijbels geformuleerd standpunt in de politiek kan worden afgewezen, omdat ze leidt tot onderdrukking van atheïsten?

Hoe staat het verder in Nederland? Biblebeltbewoners krijgen minder maatschappelijke ruimte. De vrijheid om God naar Zijn Woord te dienen is door de overheid de laatste decennia met tal van maatregelen ingeperkt. Dat mag in een beschaafd land als Nederland natuurlijk niet de naam van onderdrukking dragen. Op een beschaafde wijze worden echter christenen in Nederland in een knellende positie gebracht. De publieke moraal en opinie gericht op de vrijheid van het indi-

vidu, zijn doorslaggevend. Is de tentoonstelling misschien een voorportaal van een reservaat?

EXCLUSIVITEIT OF WAARHEID?

Gaan de orthodoxe bewoners voor exclusiviteit of voor waarheid? Als het goed is, gaan zij voor de waarheid. De waarheid impliceert 'alleen wonen'. Dat 'alleen wonen' heeft niets te maken met een hoge concentratie gelijkgezinden in een bepaald gebied, maar het verwerpen van de afgoden van deze tijd. 'Alleen wonen' heeft met het hart te maken. Waarheid vormt geen synoniem voor exclusief gedrag met een aaneenrijging van eigenaardigheden en gewoonten. Dan treffen we de voorbereiding voor een reservaat. Bijbelgetrouwe christenen beseffen dat zij overeenkomstig *de Waarheid* een taak en roeping hebben in deze wereld. Op politiek terrein mag de SGP daar invulling aangeven. Echter, die roeping geldt allen. "Gij zijt het zout der aarde". In de brief aan Diognetus (150 na Christus) staat het treffend dat christenen de ziel zijn van de wereld en dat christenen in de wereld, maar niet van de wereld zijn. ◀

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

De Biblebelt

een hart onder de riem voor de SGP

De Biblebelt: het leek me al langer een interessant onderwerp om in *De Banier* aandacht aan te besteden. We hebben het over die uitgestrekte strook die als een streep door seculier Nederland is gezet. SGP'ers kom je bijna overal in Nederland tegen, maar als we op een uitslagenavond van de verkiezingen vol spanning zitten af te wachten, veren we extra hoopvol op als de schermman of -vrouw van dienst een gemeente als Urk, Barneveld,

Tholen of Molenlanden noemt. Je zou kunnen zeggen dat de verkiezingsuitslag van zo'n gemeente de SGP een hart onder de riem kan steken. Vandaar dat de Biblebelttentoonstelling voor de redactie het extra zetje was om het er deze maand eens over te hebben. De reformatorische zuil wordt wel de 'laatst overgebleven zuil van Nederland' genoemd en als dat dan zo is, wordt een eigen politieke partij als de SGP daar als een belangrijke vertegenwoordiger van gezien.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De uitnodiging luidt: "Ga deze zomer (7 juli - 22 september 2019) mee op reis naar de Nederlandse Biblebelt, een gebied waar veel orthodoxe christenen wonen. Zij nemen de Bijbel vaak letterlijk. Wie zijn de bewoners, wat zijn hun dilemma's en waar komen hun ideeën vandaan?"

POPULAIRE REFO'S

Wat blijkt? De tentoonstelling is boven verwachting populair. Dat doet je toch de wenkbrauwen fronsen. Zo onpopulair als de refo's zijn in Nederland, zo populair is een tentoonstelling waar je hun voetafdruk en hun portret kunt bekijken. Het is niet populair om refo te zijn, of om hun gedachtegoed te delen, maar als je de kans krijgt om ze te bekijken, wordt die kans door velen met beide handen aangepakt. De website van het museum geeft zelfs een waarschuwend advies af: "Tip: de tentoonstelling is erg populair en het kan daarom druk zijn. Wij adviseren u daarom om aan het begin of het eind van de dag te komen." Achter die tip is de werkelijkheid van cijfers verborgen. Op een normale drukke dag zijn er in het museum 500 bezoekers. Maar wat er nu toch te zien is? Er zijn nu dagen waarop 850 personen het museum weten te vinden. Allemaal willen ze een glimp opvangen van die normaal haast onzichtbare refo's. Het publiek blijkt heel gemêleerd te zijn. Refo's komen niet alleen zelf om te kijken hoe zij aan de geïnteresseerde medelander worden voorgesteld. Er komt een heel breed publiek op af.

REFO'S

Als een van de refo's die zichzelf in de spiegel wil gaan bekijken, ga ik op de tentoonstelling af. In het dorp waar ik opgroeide was 'refo' in de jaren 90 nog een scheldnaam. Ik herinner me dat ik dat hoorde als ik de christelijke school voorbijliep en naar de reformatorische school ging. Tegenwoordig lijkt 'refo' wel een geuzennaam te zijn geworden. Zonder te blikken of te blozen noemen we onszelf zo, want dat zijn we toch? Het soort christen dat de Bijbel zo mogelijk letterlijk en zo letterlijk mogelijk neemt, ook al druist dat nog zo tegen het verlichte verstand van de niet-reformatorische Nederlander in.

Urk

Ik ben benieuwd of er herkenning zal zijn, óf dat er weer tenenkrommende clichés worden voorgeschoteld. Op landelijke bijeenkomsten van de SGP zie ik het namelijk maar wat vaak: de filmcamera zwenkt naar het orgel dat de gedragen samenzang begeleidt. De camera speurt naar vrouwen die geïsoleerd in het gezelschap van zwarte pakken zitten om hen vast te leggen. De journalist probeert door het buitenste laagje 'gewone mens' heen te prikken om de achterhaalde gedachtespinsels aan de kaak te kunnen stellen. De wil lijkt dan te ontbreken om echt naar de SGP'er te luisteren, of wat hem beweegt om reformatorisch christen te zijn.

DE TENTOONSTELLING

Deze gedachten probeer ik van me af te schudden als ik het museum inloop. Bij de balie koop ik een toegangsbewijs en vraag ik hoe lang het ongeveer duurt om de tentoonstelling te bekijken, zodat ik kan inschatten of ik moet opschieten om op tijd te zijn voor een gesprek met de conservator van de tentoonstelling, mevrouw Tanja Kootte. Meer dan anderhalf uur kan ik er wel mee zoet zijn, krijg ik te horen. In stilte waardeer ik de passende symboliek. 'Wat meer dan anderhalf uur' is immers precies zoals het vaak ook in de kerkdiensten in de refokring gaat. Het gesprek met de conservator staat al binnen anderhalf uur gepland en dus zal ik wat moeten selecteren.

HET BEELD

Al lopend langs de oude boeken, de portretten, de vitrines en de schermen

ontwaar ik bij mezelf een ontspanning vanwege de inspanningen van het museumteam om een oprecht beeld te willen neerzetten. Natuurlijk snij je soms te kort door een bocht als je een groep in een afgebakend hokje wilt plaatsen. Toch waardeer ik het omdat het, vergeleken met al die andere beelden, een realistischer beeld geeft dan ik elders heb kunnen ontmoeten.

DE BEZOEKER

Ik moet toegeven dat ik mijn tijd niet volledig heb gebruikt om de tentoonstelling te bekijken. Het museum had namelijk nog een attractie in petto: de museumbezoeker. Het is geen vast onderdeel van de tentoonstelling, maar met wat geduld en inspanning krijg je ze voor de kijker. In de verschillende zalen probeerde ik een strategische positie te vinden waardoor ik de museumbezoekers kon observeren. Natuurlijk is dat niet heel beleefd, maar ik zal er maar open over zijn. Als zij mij en 'mijn zuil' mogen bekijken, mag ik toch ook wel terugkijken? De refo-bezoeker vertoont afwisselende tekenen van gespannen nieuwsgierigheid en verraste herkenning. Op een enkel punt zag ik ook geschoktheid en een soort gêne. Ik heb het niet gevraagd, maar ik ben wel benieuwd of dat kwam door het eerlijke beeld waarvoor ze zich naar de wereld toe schaamden, of dat het een geschoktheid was om tentoongesteld te zien wat voor ons niet als vitrinemateriaal dient, maar als levensernst die hier als museumstuk werd opgevoerd. Bij beide mogelijkheden

kan ik me iets voorstellen. Soms was ik ook blij dat het geen christelijke werkelijkheid was die ik ontmoette. Neem nu het kunstwerk van 'de smalle weg'. Het bordje op de buitenkant ervan waarschuwt dat het moeilijk begaanbaar is voor mensen met een beperking...

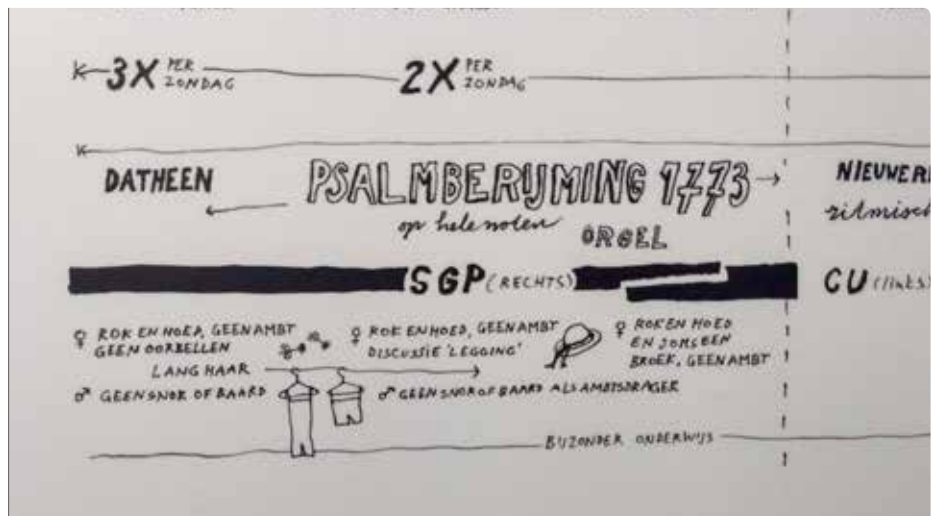
De 'niet-refo' die ik zag, vertoonden heel veel verschillende reacties op de tentoonstelling. Ik zag onder meer geduldige nieuwsgierigheid. Geduldig, omdat ze openstonden om hun beeld te laten bijstellen.

Ik zag ook gniffelende herkenning. Herkenning, omdat het eenzelfde ervaring geeft als wanneer je door je fotoalbum van vroeger bladert en gniffelt om dat potsierlijke verkleedpartijtje op de zolder van opa en oma's huis. Je zou dat nu niet meer doen, maar ach, je ziet een spelend kind dat niet beter weet. Om niet meer te noemen, ontmoette ik het bezoekerstype met het ernstige, gepijnigde gezicht. Gepijnigd, omdat ze iets terugzien uit een tijd dat ze nog gevangen zaten in een wereld waar ze nu voor geen goud meer naar terug wilden. Wat maakt dan dat ze toch hier zijn, vraag ik me af.

Zo vliegt het anderhalf uur om. Ik wil nu nog wel weten hoe deze tentoonstelling het levenslicht kon zien. Daarvoor laat ik me bijpraten door de mevrouw Tanja Kootte.

HET GESPREK

We leven in een tijd waarin de kennis van het christelijk erfgoed afneemt en om op dat ingeslagen pad op onze schreden te kunnen terugkeren, doet het Museum Catharijneconvent belangrijk werk met het tentoonstellen van het religieus cultureel erfgoed van Nederland. Omdat het een trouwe bezoeker van het museum (dhr. J.G. van Oord Jzn.) opviel dat de tentoonstelling van protestants erfgoed wat achterbleef, besloot hij een schenking te doen waarmee er met extra nadruk daarin verandering kon worden aangebracht. Om die reden is Tanja Kootte aangesteld als J.G. van Oord Jzn. Conservator voor het Nederlands Protestantisme. Heden ten dage is daar de veelbesproken tentoonstelling 'Bij ons in de Biblebelt' uit voortgekomen.

In een visiedocument staat de essentie van het protestantisme opgetekend: 'de omgang met de Bijbel'. Voor deze recentste tentoonstelling kom je terecht bij de mensen die de Bijbel heel letterlijk nemen. Dat blijkt ook uit de actuele casus met de Nashvilleverklaring. Daar wilden ze voor de tentoonstelling niet meteen over beginnen, maar het moest wel meer gaan over de levenskeuzes die de huidige Biblebeltbewoners maken en niet om clichés uit het verleden en om een bevestiging van een karikatuur en nostalgie die de moderne Nederlander misschien wel graag als herkenbaar beeld wil zien. Tanja Kootte, zelf ook protestants, is haar leven zelf begonnen in Biblebeltkringen. Hoewel ze daar al jong uit gegroeid was, bleef de interesse voor de Biblebelt en het erfgoed daarvan. Al 30 jaar is ze conservator bij het Museum Catharijneconvent en nu is dan eindelijk de tijd aangebroken dat de refozuil voor het voetlicht geplaatst kan worden. 'Eindelijk' betekent enerzijds dat ze zich er zelf niet klaar voor voelde om dit project te starten, omdat het niet eenvoudig was om deze minizuil in een tentoonstelling te kunnen vatten. Dat kwam -en dat is meteen een andere belangrijke reden waarom het 'nu pas' gebeurt- ook omdat de zuil er zelf niet rijp voor was. De zuil laat zichzelf niet zomaar zien, laat staan in beelden. Het is de cultuur van het woord die typerend is en daarmee wordt het voor een museum toch een stuk ingewikkelder. De laatste jaren is daar echter een kentering in gekomen. Niet dat het woord heeft

afgedaan, vooral door het internet is er een grotere openheid ontstaan. Ook de SGP is ontwikkeld naar een partij die het gesprek aangaat met hen die het oude Calvinistische gedachtegoed al lang de rug hebben toegekeerd.

BEZINNING

Er zou nog veel over te zeggen zijn, maar misschien moet ik nu eerst gaan bezinnen op wat ik daar in de spiegel heb gezien. Wat ben ik voor Biblebeltbewoner? Ben ik er een die over 30 jaar, bij leven en welzijn, naar een tentoonstelling gaat en gniffelend langs de vitrine van mijn verleden loop, of kom ik daar om met gespannen nieuwsgierigheid te peilen of de kandelaar van het christendom in Nederland zijn licht en warmte nog verspreid? ◀

‘BIJ ONS IN DE BIBLEBELT’?

DOOR PROF. W. VAN VLASTUIN

THEOLOGY AND SPIRITUALITY OF REFORMED PROTESTANTISM, VU AMSTERDAM

Onlangs ging ik met twee dochters naar de tentoonstelling ‘Bij ons in de Biblebelt’. Wat een bekende dingen waren daar te zien: Een oude statenbijbel, boeken in oude druk, verschillende platen van de brede en de smalle weg en interviews over de zondagsbesteding, liefdadigheid en dergelijke. Mannen en vrouwen zijn geportretteerd in typische refostijlen. Je kon preekfragmenten beluisteren waarbij ik mijn best deed om de prediker te identificeren. Er was een film met netjes aangeklede kinderen op weg naar de kerk en deskundigen die hun licht lieten schijnen over gewoonten van de refo’s. Enzovoorts. Eigenlijk weinig nieuws voor een refo zoals ik ben.

UNHEIMISCH GEVOEL

En toch had ik een onbevredigend gevoel toen ik weer terugliep door de straten van Utrecht op weg naar het station. Onderwijl mijmer je daar dan over: Ben ik wel een refo? Waarom werkte de expositie vervreemding in de hand? Waarom word je niet warm van deze tentoonstelling, maar krijg je tegenzin tegen het refogebeuren?

Al reflecterend op mijn eigen unheimische gevoel dacht ik dat het samen zou hangen met de objectivering van de gereformeerde gezindte die hier plaatsvindt. Elke objectivering van jezelf is een bepaalde reductie waarin je jezelf niet helemaal herkent en waarin er tekort wordt gedaan aan je persoonlijkheid. Waar zit dan die reductie in? Toen schoot het door mij heen en werd het voor mij helder: Ik beleef mijzelf niet als een refo, maar ik weet mij een christen. Ik ben een christen wegens Christus. Ik geloof niet alleen dat Hij bestaan heeft en dat Hij is opgestaan, maar Hij is één met mij en ik met Hem.

WAAR IS JEZUS?

Dat roept de prangende vraag op over deze tentoonstelling: Waar is Jezus? De brede en de smalle weg zijn prominent aanwezig, rokken in diverse lengten dringen zich aan je op, de geschiedenis van afscheidingen is op een kleine afwij-

king na nauwkeurig in kaart gebracht, maar ik mis mijn Heiland. Wat zijn christenen zonder Jezus Christus? Is het wezen van het Biblebeltchristendom in kaart gebracht in een tentoonstelling waar de Heere Jezus ontbreekt? Dan houd je over wat het geheel uitstraalt: een cultureel fenomeen met religieuze motivatie. Als dit het Biblebeltchristendom is, is het vergelijkbaar met elke andere religie op aarde.

EEN RELIGIE ALS AL DE ANDERE?

Is dat zo? Néén. Het christelijk geloof is niet vergelijkbaar is met enige religie, omdat het om een uniek Persoon gaat. Om Christus’ wil zitten we niet opgesloten in een subcultuur, maar we zijn van alle tijden en van alle plaatsen. Het gaat zelfs nog verder. Als Christus’ koninkrijk alleen tot alle tijden en alle plaatsen zou behoren, is er nog geen recht gedaan aan het wezen ervan. Dan zouden we het nog over iets authentiek menselijks kunnen hebben. Het rijk van Jezus Christus gaat nog verder. Zijn koninkrijk is van hemelse orde. Dit betekent dat het de hele geschiedenis en de hele wereld omvat.

De refokarakteristieken behoren tot een bepaald deel van de christenheid, in een bepaald werelddeel, voor een bepaalde periode. Niets mis mee natuurlijk. Maar

christenen uit andere tijden en uit andere plaatsen voldoen er wellicht niet aan. Daarom kost het veel inspanning om in alle refohectiek in de tentoonstelling het authentiek christelijke op te sporen.

Zou het aan de refo’s liggen dat zij in een museum als een interessante subcultuur zijn geplaatst? Ligt het aan de voorgangers dat uiterlijkheden als karakteristiek voor deze christenen wordt gezien? Deze vraag drong zich ook aan mij op. Zo is de tentoonstelling een geweldige stimulans om van bijzaken geen hoofdzaken te maken, en Jezus Christus onverkort te preken en uit te leven. Dan kun je ook een kleine minderheid zijn, want deze Koning heeft de meerderheid. ◀

“IS HET WEZEN VAN HET BIBLEBELTCHRISTENDOM IN KAART GEBRACHT IN EEN TENTOONSTELLING WAAR DE HEERE JEZUS ONTBREEKT? DAN HOUD JE OVER WAT HET GEHEEL UITSTRAALT: EEN CULTUREEL FENOMEEN MET RELIGIEUZE MOTIVATIE.”

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

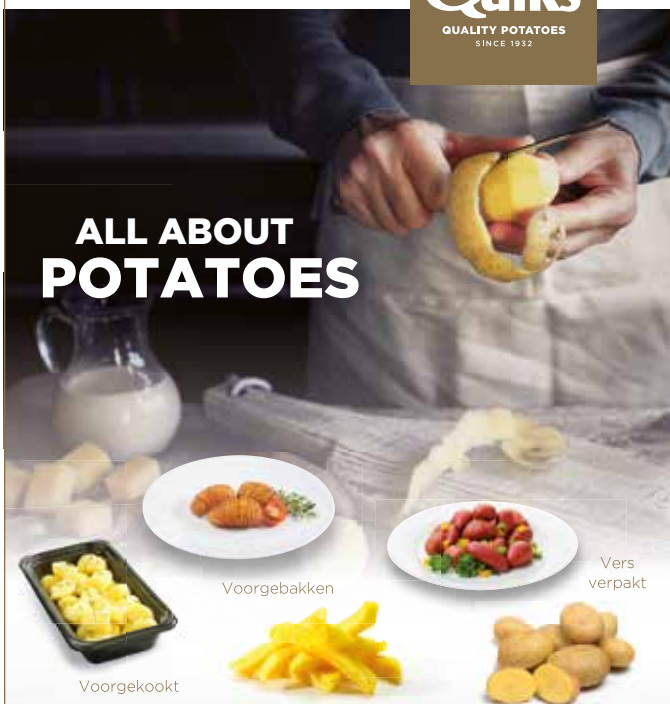
Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Vorgebakken

Vers
verpakt

Vorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

WAARSCHUWING UIT YAD VASHEM

Afgelopen zomer waren we tijdens onze gezinsvakantie in Israël in Yad Vashem. Het was buitengewoon indrukwekkend in Jeruzalem dit monument voor het herdenken van de Joodse slachtoffers van de Holocaust te bezoeken. Het inspireert eens te meer om alles te doen wat we kunnen om antisemitisme te bestrijden.

KWAADAARDIG HARDNEKKIG

In het historisch museum van Yad Vashem wordt een verdrietig en schokkend beeld gegeven van Jodenhaat door de eeuwen heen. In zoveel landen, telkens opnieuw, komt het monster van antisemitisme weer boven met een kwaadaardige hardnekkigheid. Ontluisierend. Alle menselijke verklaringen daarvoor schieten te kort. Ten diepste is antisemitisme haat tegen een verkiezende God. Aangrijpend!

GIFPIJLEN OP JODEN GERICHT

Antisemitisme is niet alleen iets van het verleden. In Israël hebben we in Nederland geboren Joodse mensen ontmoet, die zich in Nederland niet meer veilig voelden door groeiend antisemitisme en naar Israël geëmigreerd zijn. Een teken aan de wand! De bestrijding van antisemitisme is in Europa, en ook in Nederland, nog te lauw en te flauw. Schokkend was deze zomer dat de schrijver Dimitri Verhulst in heftige bewoordingen zijn gifpijlen op de Joden richtte. Een verwijzing naar de Holocaust is

in zijn ogen een "veel te gladde calimerohouding om lekker zelf te blijven onderdrukken." Begrijpelijk dat de bezorgdheid over het effect van deze teksten bij de Joodse gemeenschap groot is. Die bezorgdheid neemt nog toe wanneer het vervolgens angstaanjagend stil blijft na een dergelijk walgelijke column...

Laten we ons krachtig blijven uitspreken tegen elke vorm van Jodenhaat. Van groot belang is dat antisemitische uitingen ook tot daadwerkelijke veroordelingen leiden. Daar schort het nog teveel aan. Juist die verschrikkelijke geschiedenis van antisemitisme geeft een ereschuld, die brandend actueel blijft.

WERK AAN DE WINKEL, MINISTER!

Er is niet alleen werk aan de winkel in eigen land, maar ook de minister van Buitenlandse Zaken heeft hier een bijzondere taak. Aan het begin van deze kabinetsperiode is een SGP-motie aangenomen die de regering oproept om stelling te nemen tegen de dispro-

portionele veroordelingen van Israël door de Verenigde Naties. De Mensenrechtenraad (UNHRC) maakt er helemaal een potje van. Telkens weer is Israël de gebeten hond. Zolang de veroordeling van Israël een vast agendapunt van deze Raad is, zou Nederland geen lid van deze raad moeten zijn. En ook in andere VN-vergaderingen moet Nederland veel actiever stelling nemen tegen de anti-Israëlmentaliteit, die met name vanuit islamitische landen gevoed wordt. Kortom, naast welgemeende woorden zijn ook meer concrete politieke daden nodig om Jodenhaat te bestrijden. Daar roepen we het kabinet dan ook met klem toe op! ◀

“TEN DIEPSTE IS ANTISEMITISME HAAT TEGEN EEN VERKIEZENDE GOD.”

MAAK DE VERSPREIDING VAN EEN HUIS-AAN-HUIS-BOODSCHAP MOGELIJK MET UW GIFT

De alweer vierde Week van het Leven vindt plaats van D.V. 11 november tot en met 16 november 2019. Ook de SGP is dit jaar weer van de partij! Dit jaar willen we **een flyer huis-aan-huis laten verspreiden** waarin aandacht gevraagd wordt voor de grote nood van vrouwen die een abortus overwegen, de bescherming die een ongeborn kindje verdient én de hulp die er mogelijk is. Om de verspreiding van deze boodschap mogelijk te maken, is een crowdfundingactie gestart.

Nog steeds vinden er ieder jaar opnieuw 30.000 abortussen plaats in Nederland. Met de verspreiding van de flyer willen we **het maatschappelijke gesprek op gang brengen** over de nood die hierachter voor de moeder en haar kindje schuilgaat. We hopen dat de samenleving en de politiek zich hierdoor bewust worden van de nood en dat er meer en betere hulp beschikbaar komt.

Soms ondergaan moeders onder druk of onder dwang van de partner of de familie een abortus. Anderen zien door financiële problemen of door een instabiele relatie geen andere uitweg dan abortus. Te vaak krijgen zij geen informatie over de hulp die mogelijk is bij het uitdragen van de zwangerschap.

Ook het kindje verdient zorg en bescherming. Bij iedere zwangerschap ontstaat nieuw leven en groeit er een uniek mensje. Bij vijf weken zwangerschap is er al een hartslag aanwezig. Als het kindje elf weken oud is, zijn alle organen in beginsel gevormd en hoeft het alleen nog maar verder te groeien. Abortus maakt hier een einde aan. Beginnend leven, gebroken in de knop.

We willen laten zien dat er alternatieven voor abortus zijn. Als er goede zorg is voor moeder en kind - of dat nu praktische steun, gezondheidszorg of

financiële hulp is - heeft iedere vrouw nog een andere keuze!

CROWDFUNDINGSACTIE

Diederik van Dijk, voorzitter van het Platform Zorg voor Leven: "Om de flyer huis-aan-huis te kunnen verspreiden - en daarmee een breed publiek te kunnen bereiken - is veel geld nodig. Daarom is er een crowdfundingactie op weekvanhetleven.nl gestart. We roepen iedereen op om de campagne financieel mogelijk te maken." Naast het geven van financiële steun attendeert Van Dijk op meeleven in gebed én meeleven met vrouwen die ongewenst zwanger zijn. "Bidt u mee of de ogen in Nederland geopend mogen worden voor de nood van ongewenst zwangere vrouwen en de bescherming die het ongeborn leven verdient?" ◀

Raakt het u ook dat elk jaar opnieuw 30.000 ongeboren kinderen gedood worden?

Maak dan de verspreiding van deze flyer mogelijk met uw (van de belasting aftrekbare) gift op weekvanhetleven.nl of op rekening NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven. Van harte aanbevolen!

P.A. Zevenbergen
Kees van der Staaij

Nieuwe uitgaven van de GBS

met een waardevolle inhoud

Bijbelleesboekjes

Nieuw!

Oude Testament deel 8
David
BLBOT8 - 44 blz. € 4,75

Nieuwe Testament deel 8
De opstanding van de Heere Jezus
BLBNT9 - 44 blz. € 4,75

De Dordtse Leerregels

Voor gebruik in de kerk, op school of in het gezin
DL - 64 blz. € 6,50

Lesbrief voor gebruik op catechisatie, op school of thuis
LB14 - 40 blz. € 2,00

JEUGDBOEK

Gerard Schuttel
De Spaanse bijbel-smokkelaar en vijf andere historische verhalen
BK76 € 7,50

Nijverheidstraat 21 • Leerdam
(0345) 61 01 55 | www.gbs.nl

**GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING**

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

TALLEN
MACHINES

PUTSCH MENICONI verticale platenzaagmachines

OOSTERPARALLELWEG 41 • 7951 DD STAPHORST (NL)
T +31 (0) 522 - 46 14 02 • TALLENMACHINES.NL

Een noodbreef uit Malawi:
'Geef u ons toekomst?'

Adopteer
een
weeskind.

€ 15,-
per maand

Voor meer informatie kijk op
www.timotheos.nl/sponsorprogramma.

Adopteer
een
scholier.

€ 20,-
per maand

Liever een gift overmaken? Dat kan via www.timotheos.nl/doneer of op
NLS7 RABO 0161 4855 02 t.n.v. Stichting Timotheos.

ANBI

Timotheos

Timotheos Foundation werkt nauw samen met de Reformed Presbyterian Church of Malawi.

Wezenzorg - Voeding/gezondheid - Onderwijs - Evangelisatie

OP BEZOEK IN ISRAËL

Begin juli heeft in het *Reformatorisch Dagblad* een uitgebreider dagboek gestaan van het bezoek aan Israël. Voor De Banierlezers die dat SGP-nieuws hebben gemist, geven we hier een korte samenvatting over de belevenissen die Roelof Bisschop en Chris Stoffer hebben opgetekend.

EEN KLEIN BEETJE ZOUT

De SGP-delegatie gaat op bezoek bij het Palestijns bestuur in Bethlehem. De plaatsvervangend burgemeester doet zijn beklag over de 'onrechtvaardige behandeling door de bezetter'. Kan de plaatsvervangend burgemeester zich voorstellen dat er veiligheidsmaatregelen worden getroffen als er terroristische aanslagen plaatsvinden? Hij wil het geweld niet goedpraten, maar hij kan wel het motief van wraak begrijpen als je alles wordt afgepakt. Ook worden die veiligheidsmaatregelen getroffen om hen in een kwaad daglicht te stellen, zo stelt hij.

De SGP-delegatie ontmoet een heel andere houding bij de christelijke Palestijnen. Christenen zijn wel kritisch op Israël, maar willen zichzelf niet zien als slachtoffers of vijanden van Israël. Ze willen door hun vredelievende houding anderen overtuigen om hetzelfde te doen.

Ze hebben veel te verduren van islamitische Palestijnen. De meeste christenen zijn uitgeweken naar het buitenland en minder dan 1 procent van de Palestijnen is nog christen.

Desondanks wordt geprobeerd om positief te blijven. Het gaat niet om het getal. Met een klein beetje zout is het eten immers al extra smaak te geven.

GESTIMULEERDE VINDINGRIJKHEID

De SGP-delegatie ging ook op bezoek bij agrarische kenniscentra en technologiebedrijven. De kennisontwikkeling is deels een bijproduct van de investeringen die Israël doet in het ontwikkelen van hun krijgsmacht en veiligheidsapparaat. Die opgedane kennis kan worden gebruikt in het bedrijfsleven en de hele maatschappij.

Het bedrijf Taranis is een start-up die is opgericht door iemand die de kennis die hij in diensttijd over drones opdeed, nu gebruikt om gewassen automatisch te inspecteren. De drone vliegt met 200 km/h over het gewas en scant op bladniveau om ziektes te kunnen ontdekken. Een gekoppeld computerprogramma bepaalt welke beschermingsmiddelen gebruikt moeten worden. Deze precisielandbouw zorgt voor minder milieubelasting en een betere oogst.

Een ander voorbeeld is het veredelingsbedrijf Hazera dat in Nederland en Israël zaden produceert voor groenten en fruit. De CEO prijst de innovatieve mentaliteit van de Israeli's. Hij ziet de omgang met uitdagingen als typerend. Het voortdurende leven in een onveilige en onzekere situatie maakt dat ze voor alles een oplossing bedenken en nooit opgeven. De samenwerking met georganiseerde Nederlanders met hun meedenkende overheid, maakt het bedrijf sterk.

HOOP VOOR DE CHRISTENEN

Na verschillende andere bezoeken, was de laatste bestemming de Israëlsche Bijbelsociety, een Bijbelwinkel in Jeruzalem van een Messiasbelijdende Jood. Hij vertelt dat er steeds meer Joden zijn die in Christus geloven. Volgens hem zijn het er in Israël ongeveer 30.000. Vooral tijdens de militaire dienstplicht wordt het geloof verspreid onder jonge Israëli's. "Iedereen komt in diensttijd wel in aanraking met een gelovige, ze presteren vaak bovengemiddeld en zijn heel stipt, daar gaat een krachtig getuigenis vanuit. We worden steeds een klein beetje beter geaccepteerd. Dat is heel hoopvol." ◀

AGENDA

MAANDAG 16 SEPTEMBER

Residentie Pauzedienst Den Haag

Senator Peter Schalk
Ds. M.A. Kempeneers
Organist Frans van Riessen
12.30 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

DINSDAG 17 SEPTEMBER

Tijdrede pkv Maartensdijk-De Bilt

Ds. G. Pater uit Ouddorp
19.30 uur
Maartensdijk, Dorpsweg 40, Dorpskerk

WOENSDAG 18 SEPTEMBER

Tijdrede pkv Ederveen

Ds. A. Schultink
19.30 uur
Ederveen, Hoofdweg 187, geb GGiN

DONDERDAG 19 SEPTEMBER

Tijdrede

Ds. H. van der Heiden
19.30 uur
Oldebroek, Mheneweg Zuid 3, geb. VOGG

DINSDAG 24 SEPTEMBER

Tijdrede pkv Tholen

Ds. M. Karens
19.30 uur
Tholen, Ds. G.H. Kerstenstraat 2, geb. GG

MAANDAG 7 OKTOBER 2019

Openbare ledenvergadering kv.

Putten
"Duurzaamheid"
Chris Stoffer, Tweede Kamerlid
19.45 uur
Putten, Fontanusplein, geb. De Aker

DINSDAG 8 OKTOBER

Tijdrede afd. Terneuzen

Ds. J. van Meggelen
19.30 uur
Terneuzen, Kerklaantje 1, geb. GGiN

WOENSDAG 16 OKTOBER

Tijdrede kiesvereniging Putten

ds. D.J. Budding
19.30 uur
Putten, Waterweg 32, geb. Stenenkamer

DINSDAG 29 OKTOBER

Tijdrede Zwartewaterland

Ds. J.A. Weststrate
Genemuiden, Stuivenbergstraat 51,
Hervormd Centrum

WOENSDAG 30 OKTOBER

Tijdrede

Ds. Romkes
19.30 uur
Stavenisse, Prins Bernhardstraat 35,
geb. OGGiN

WOENSDAG 13 NOVEMBER

Tijdrede pkv Rilland

Ds. G.J. van Aalst
19.30 uur
Rilland, Swaanhilstraat 11, geb. GG

DONDERDAG 26 MAART 2020

Tijdrede pkv Neerijnen

ds. A. v. Voorden
19.30 uur
Waardenburg, Dorpsstraat 1, geb. GG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *De Banier* verschijnt op donderdag 17 oktober 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 1 oktober bij de redactie worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op 14 november verschijnen.

AANBIEDING TENTOONSTELLING 'BIJ ONS IN DE BIBLEBELT'

2 kaartjes voor de prijs van 1

Sinds 7 juli is bij Museum Catharijneconvent de bijzondere tentoonstelling 'Bij ons in de Biblebelt' te zien. Voor SGP-leden geldt een bijzonder aanbod van het museum. Bij het tonen van dit bewijsexemplaar van *De Banier* bij de kassa is het tweede kaartje gratis. Let op: deze actie geldt per SGP-lidmaatschap.

Wanneer: De tentoonstelling is te zien tot en met 22 september.
Waar: Museum Catharijneconvent, Lange Nieuwstraat 38, 3512 PH Utrecht.
Meer informatie: www.catharijneconvent.nl/tijden-en-tickets/
Locatie: www.catharijneconvent.nl/bereikbaarheid/

Terugblik op het afscheidssymposium van Bas Belder

Geheel in de stijl van Bas Belder zelf werd zijn afscheid verwerkt in een symposium over "Wat is Israël's meerwaarde voor Europa?".

Op vrijdag 28 juni vonden vele genodigden hun weg naar Putten om daar afscheid te nemen van Bas Belder als Europarlementariër. Een flink aantal prominente sprekers zorgden voor een beschouwing van het thema vanuit vele perspectieven. Zo waren er Aharon Leshno-Yaar (Israëliër ambassadeur in Europa), historicus dr. Bart Wallet, Esther Voet (hoofdredacteur van het Nieuw Israëlietisch Weekblad), opperrabbin Binyomin Jacobs, dominee Henk Poot, Pim van der Hoff (voorzitter van Christenen voor Israël). Zij uitten enerzijds hun bezorgdheid over Europa's houding ten opzichte van Israël, maar aan de andere kant was er hoop als er vrienden en pleitbezorgers overbleven als Bas Belder.

Bas Belder zelf wees op Psalm 124 (zijn lievelingspsalm) waarin hij de meerwaarde van Israël vond. Die ligt namelijk in de God van Israël Zélf: "Dat Israël nu zegge, blij van Geest, indien de Heer, Die bij ons is geweest...".

Onze partijvoorzitter Peter Zevenbergen sloot af met een parallel te trekken tussen woorden van Groen van Prinsterer en Belders getrouwe en gedreven wijze van politiek bedrijven: "In de politiek gaat het ten diepste om een confrontatie tussen de heerschappij van Christus en antichristelijke machten. Een politicus is als het goed is een Evangeliebelijder." ◀

FOTOVERANTWOORDING

- Pagina 1: De Biblebelt, n.a.v. de concentratie SGP-stemmers in 2017.
(Bijna alles op de kaart klopt. \ beeldbewerking De Groot - grootsgedrukt.nl)
- Pagina 6: Persfoto Biblebelttentoonstelling: beeld Henk Visscher, Reformatorisch Dagblad
- Pagina 7: Persfoto Biblebelttentoonstelling: beeld Jan Sluijter
- Pagina 9: Persfoto Biblebelttentoonstelling: beeld Sjaak Verboom
- Pagina 11: Yad Vashem \ Unsplash.com
- Pagina 18-19: beeld uit het SKIN-Rotterdam Jaarverslag 2018
- Pagina 27: Unsplash.com
- Pagina 28: Wikimedia Commons

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATIE

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

W. Goudriaan,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

V. Holleman
T 010 - 720 07 79
E vholleman@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

ir. H.J.A. Ruissen
E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw. J. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Novente:
wdankers@novente.nl

“Elkaar steunen, ontmoeten en van elkaar leren”

In gesprek met Karin de Schipper-Visser,
directeur van SKIN-Rotterdam

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

Van de grote steden in ons land is Rotterdam de meest 'kerkse' stad. In de negentiende eeuw trokken veel werkloos geworden landarbeiders van de eilanden naar de stad om in de haven te werken. Terwijl de stadskerken toen mudvol zaten, zijn ze sinds de jaren 60 van de 20^e eeuw leeggelopen. Dat kwam door een combinatie van ontkerkelijking en vertrek naar omliggende gemeenten.

Maar wat velen vaak niet beseffen, is dat vandaag de dag in sommige Rotterdamse wijken wel tien keer zoveel christenen met een migratieachtergrond naar de kerk gaan dan autochtone christenen. Naar schatting telt Rotterdam in totaal zo'n zestigduizend 'actieve' christenen, dat is bijna tien procent van de bevolking. Iedere zondag worden in bijna veertig talen kerkdiensten gehouden: meest Nederlands en Engels, maar ook Chinees, Spaans en Pools. Hoe gaat het met deze internationale kerken? Dit vragen we aan Karin de Schipper-Visser, directeur van SKIN-Rotterdam.

Wat doet uw organisatie?

"SKIN-Rotterdam is een koepelorganisatie van en voor internationale en migrantenkerken in Rotterdam. De naam SKIN is een afkorting van Samen Kerk in Nederland, de naam van de landelijke vereniging SKIN waar internationale kerken uit heel Nederland bij zijn aangesloten. Rotterdam telt ongeveer 175 internationale kerken, waarvan er 66 zijn aangesloten bij onze organisatie."

Met stip op 1 staat het probleem van de huisvesting van internationale kerken in de grote steden.

"Het klopt dat voor haast alle internationale kerken het vinden van betaalbare huisvesting de grootste uitdaging vormt. Dat geldt niet alleen voor Amsterdam of Rotterdam, maar overal in het land. Vaak zijn de gemeenten relatief klein in omvang. Hun leden behoren merendeels tot de lagere-inkomensgroepen. Dus de financiële draagkracht is gering. Migrantengerechten dan ook vaak niet waarom de Nederlandse kerken hen niet veel meer helpen en steunen. Wat ook erg vreemd op hen overkomt, is dat ze soms een flinke huurprijs moeten opbrengen voor het gebruik van een zaaltje bij een kerk. Dienen we dan soms niet dezelfde God? En een kerk is toch

een huis van God en niet een commercieel zalencentrum?"

Is het de Hollandse zuinigheid die hier parten speelt?

"Ik denk dat vooral de uiteenlopende culturele achtergrond een rol speelt. Nederlanders zijn vaak zakelijk ingesteld. Een krimpende kerk heeft te maken met dalende inkomsten. De kerkrentmeesters willen natuurlijk de kosten dekken die nodig zijn voor het gebruik en onderhoud van het kerkgebouw. Deze benadering is voor Nederlanders heel normaal, maar voor veel migranten nogal vreemd. Terwijl Nederlanders vooral verstandig willen handelen, leven migranten veel meer vanuit de gedachte en het vertrouwen dat het allemaal wel goed komt omdat God voor hen zal zorgen. Vaak merk je ook dat ze veel meer vanuit de dankbaarheid leven voor wat God hen elke dag geeft. Daarmee houden ze Nederlandse christenen wel een spiegel voor."

Naast een verschil in culturele achtergrond springt ook het verschil in geloofsbeleving in het oog. Ook hebben erediensten in migrantenkerken vaak een heel andere sfeer dan die in een protestantse of reformatorische kerk.

"Deze verschillen zijn er. En die kun je moeilijk veranderen. Maar je kunt ook aan de andere kant beginnen en je afvragen wat je gemeenschappelijk hebt. En dat is het geloof in God. En de vraag op welke manier je kerk bent in deze samenleving, waarin veel mensen niet in Jezus Christus geloven. Hoe ga je daarmee om? En vooral wil ik het samen bidden benadrukken. Dat iemand anders voor je bidt en ook jouw zorgen en problemen in gebed bij God brengt, dat bemoedigt iedere christen. Wij Nederlanders willen soms van alles weten van anderen, maar laten soms zo weinig van onszelf zien. Het is fijn als je een tas

In het boek *Kerken Delen: kansen en valkuilen* (2017) staan elf casussen beschreven van verkoop en verhuur van kerkgebouwen door autochtone aan internationale kerken in Nederland. De verhalen in het boek laten zien dat het bij het delen van een kerkgebouw om meer gaat dan stenen. In de ontmoeting met 'de ander' leer je van elkaar en leer je jezelf kennen. Prijs: € 4,-.

Bestellen kan via info@skinrotterdam.nl

boodschappen bij een migrantengezin brengt. Of ze helpt met een formulier invullen. Maar laat vooral het met elkaar bidden niet achterwege. Ook als je dat van huis uit misschien niet zo gewend bent. Deze geestelijke steun betekent vaak enorm veel voor mensen die het gevoel hebben dat ze er vaak alleen voor staan, omdat ze de weg in de maatschappij niet zo goed kennen."

Zijn er nog andere manieren waarop Nederlandse kerken verbindingen kunnen leggen?

"Heb er oog voor dat niet iedereen z'n eigen dingetjes zelf organiseert. Het risico is dat je allemaal bezig bent met het wiel opnieuw uitvinden. Je kunt veel samen-

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | www.hulsarchitecten.nl

Watermill

Oplossingsgerichte

advocaten voor ondernemers

- Zakelijke conflicten
- Overnames en participaties
- Contracten en samenwerkingen
- Aansprakelijkheidskwesties

Leg vrijblijvend uw vraagstuk aan ons voor

Watermill.nl/legal
info@watermill.nl
 030 - 307 4910

ANDANTE

-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).

"Naast een complete collectie nieuwe orgels hebben wij ook een zeer divers aanbod occasions en showroom-modellen, tegen aantrekkelijke prijzen!"

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63
kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

TRAPPEN
INTERIEURBOUW
KERKINTERIEUR

SHOWROOM: DE SPIL 32 | 3774 SE KOOTWIJKERBROEK
 0342 - 442 960 | INFO@MEESTERLIJKE-INTERIEURS.NL

WWW.MEESTERLIJKE-INTERIEURS.NL

doen. Dan denk ik aan een project zoals 'Serve the City' waarbij jaarlijks stadsbreed een paar diaconale acties worden georganiseerd. Maar een kinderspeeldag is ook een goed idee. Of het gezamenlijk leiden van een uitdeelpunt van de Voedselbank. Of heel praktisch: een taal cursus. Maar denk ook aan de toerusting van ouders met opgroeiende tieners. Wie bewust als christen wil leven in de Nederlandse samenleving en de christelijke geloofstraditie wil overdragen aan de jeugd, stuit op vragen en problemen waarbij ouders elkaar tot steun kunnen zijn."

Veel christenmigranten hebben een conservatieve levenshouding. Hun opvattingen zullen veel herkenning oproepen bij de SGP-achterban.

"Voor een flink deel van de christenmigranten gaat dat zeker op. Bij zaken als abortus en euthanasie bepleiten ook zij de beschermwaardigheid van het leven. Ook hun opvattingen over huwelijk, gezin en seksualiteit komen veelal overeen met die van orthodoxe christenen in Nederland."

Waar zou de SGP meer aandacht voor moeten hebben?

"Dan denk ik in de eerste plaats aan de sociale noden van migrantengezinnen. Veel gezinnen kunnen in financiële zin nauwelijks het hoofd boven water houden. Het vinden van betaald werk is echt niet gemakkelijk, de manier waarop werk gezocht moet worden is onbekend en het netwerk buiten de eigen omgeving is beperkt. En dan komt daar nog bij dat ze vaak niet weten van allerlei speciale regelingen en kortingen voor gezinnen met een laag inkomen. Soms is het invullen van een aanvraagformulier een moeilijke en tijdrovende klus waar ze erg tegenop kunnen zien. De drempels zijn heel hoog voor iemand die in de Nederlandse cultuur en systemen zijn of haar weg moet vinden."

Politici willen vaak problemen oplossen met nieuw beleid en nieuwe regels.

"Veel overheidsbeleid is met goede bedoelingen opgezet. Daar twijfel ik niet aan. Maar in de uitvoering lopen mensen aan tegen allerlei belemmeringen. Regels zijn op zichzelf niet verkeerd,

Verkiezingsdebat Gemeenteraad Verkiezingen in 2018 - Met een aantal zeer gemotiveerde vrijwilligers heeft SKIN-Rotterdam op 6 maart 2018 een verkiezingsdebat voorbereid en uitgevoerd, in verband met de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018. Zeven politieke partijen gaven acte de presence.

want belastinggeld moet je op een verantwoorde manier uitgeven. Maar het systeem dat hierdoor ontstaat, maakt dat mensen of organisaties die goed werk verrichten, buiten de boot vallen. Of de voorwaarden om subsidie te krijgen voor een project zijn zo vormgegeven dat een relatief kleine organisatie niet de capaciteit of kennis in huis heeft om hieraan te kunnen voldoen."

In het jaarverslag 2018 van SKIN-Rotterdam lees ik iets over het project "(H)echt verbonden" van de gemeente Rotterdam. Daar is een fraaie publicatie uit voortgekomen!

"Ik vind het heel mooi dat een van de bij SKIN-Rotterdam aangesloten kerken heeft meegedaan aan dit project. De gemeente

en diverse religieuze organisaties en kerken hebben de handen ineengeslagen om huwelijksdwang te voorkomen en slachtoffers van huwelijksdwang te helpen. Vertegenwoordigers van verschillende religies vertellen hoe zij omgaan met de religieuze huwelijksluiting en hoe deze zich verhoudt tot het burgerlijk huwelijk. Hiervan is een boek gemaakt en er zijn folders en filmpjes gemaakt voor verdere informatie en voorlichting voor hulpverleners en slachtoffers. De informatie is ook te vinden op de website van de Gemeente Rotterdam en op onze website (www.skinrotterdam.nl). Dit project laat zien hoe verschillende religies en de stedelijke overheid elkaar kunnen helpen zonder in elkaars vaarwater te zitten." ◀

Het bestuur van SKIN-Rotterdam

Voor meer informatie, zie www.skinrotterdam.nl/jaarverslag-2018-online.
Uw gift is van harte welkom op bankrekeningnummer **NL06 RABO 0131 1476 33**
t.n.v. Stichting SKIN-Rotterdam.

Vertrouwde
klanken...

Mooie collectie
orgels van diverse
merken

Ruime ervaring
in zaal- en kerkorgels

www.stolkorgels.nl

Stolk Orgels

NIUWERKERK A/D IJSSEL - Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52 | KRABBENDIJK - Oostpolderweg 15

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN

| ZZZP

| MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60

Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52

herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

(Opnieuw)
kennismaken?
Bezoek onze
nieuwe website!

Spek

Accountants
Belastingadviseurs

Nieuwe Tiendweg 16

2923 AE Krimpen aan den IJssel

T 0180 591581

F 0180 591582

E info@spek.nl

www.spek.nl

Herkenning en vervreemding

Herkenning en vervreemding, dat zijn de twee begrippen die mij boven komen drijven als ik terugblik op mijn eerste weken in het Europees Parlement. Sinds 2 juli mag ik hier de SGP vertegenwoordigen.

DOOR BERT-JAN RUISSSEN
LID EUROPEES PARLEMENT

BEKEND TERREIN

Herkenning is er als ik door de gangen loop. Twintig jaar geleden liep ik hier ook. Toen als medewerker, nu als Euro-parlementariër. Mijn kantoor in Straatsburg zit op de gang waar Leen van der Waal indertijd ook zijn kamer had. Dat is dus bekend terrein.

Herkenning is er ook als ik spreek met collega's van de European Conservatives and Reformists Group (ECR), de fractie waar ik bij ben aangesloten. We hebben dezelfde visie op Europa: we zijn voor samenwerking, maar tegen een Europese superstaat.

CHRISTENUNIE

Herkenning is er vooral in het contact met mede christenen,

zowel binnen de ECR als daarbuiten. Het is wat dat betreft jammer dat ChristenUnie-collega Peter van Dalen en ik nu niet meer in dezelfde fractie zitten (Van Dalen verliet de ECR vanwege de toetreding van Forum voor Democratie tot de ECR en sloot zich aan bij de Europese Volkspartij). Gelukkig weten we elkaar nog steeds te vinden en werken we op diverse terreinen goed samen. Zo proberen we samen met een aantal collega's uit verschillende fracties de parlementaire intergroep over godsdienstvrijheid een doorstart te geven.

PRIESTER

Het is bijzonder om te ervaren dat wederzijdse herkenning ook over landsgrenzen heen kan gaan. Zo kwam ik in de wandelgangen in gesprek met een collega uit Roemenië van de sociaaldemocraten. Hij bleek priester in de Orthodoxe kerk geweest te zijn. Dan sta je zomaar ineens met een collega te spreken over de noodzaak om Europa te blijven herinneren aan haar christelijke wortels. Dat zijn mooie momenten!

VON DER LEYEN

Er is echter ook veel wat me tegen de borst stuit. Vooral het

voortdurend pleidooi voor een sterk Europa roept vervreemding op. De meerderheid van het Europees Parlement blijft aansturen op vérgaande overdracht van bevoegdheden van de lidstaten naar de Europese Unie. De nieuwe Commissievoorzitter Von der Leyen is een duidelijke exponent van deze federalistische stroming. Wij voelen ons daar niet bij thuis. De staande ovatie die Von der Leyen in het Europees Parlement ten deel viel, liet aan duidelijkheid niets te wensen over: voor een eurokristische partij als de SGP blijft er werk aan de winkel de komende jaren. ◀

Portefeuille Bert-Jan Ruissen:

- Lid commissie landbouw en plattelandontwikkeling
- Plaatsvervangend lid commissie visserij
- Plaatsvervangend lid commissie buitenlandse zaken
- Lid delegatie voor de betrekking met Israël
- Lid delegatie in de Parlementaire Vergadering van de Unie voor het Middellandse Zeegebied
- Plaatsvervangend lid delegatie voor de betrekkingen met India

“IN STRAATS-
BURG ZIT
IK OP
DEZELFDE
GANG
ALS WAAR
LEEN VAN
DER WAAL
TOEN ZAT.”

Nieuw bestuurslid voor de Bestuurdersvereniging: Jan Kloosterman

De Bestuurdersvereniging voor de SGP (BSV) heeft er een nieuw bestuurslid bij. Drs. Jan Kloosterman MBA zal met zijn onderwijskundige en politieke ervaring kunnen meewerken aan de verdere ontwikkeling van scholing, selectie en vorming binnen de SGP.

"Mijn naam is Jan Kloosterman (41 jaar). Ik ben getrouwd met Beance en we mogen voor 4 kinderen zorgen.

BESTUURDERSVERENIGING

Voor de zomervakantie ben ik gevraagd zitting te nemen in het bestuur van de Bestuurdersvereniging van de SGP en daar heb ik positief op gereageerd. In het dagelijks leven ben ik directeur Onderwijs in het Voortgezet Onderwijs. Daarnaast vertegenwoordig ik onze partij als raadslid in de grote en groene gemeente Apeldoorn (ruim 162.000 inwoners).

ONDERWIJS EN VORMING

Onderwijs en vorming hebben mijn hart. Het ontwikkelen van talent gericht op

hoofd, hart en handen is zowel in het onderwijs als ook binnen onze partij belangrijk. Het vraagt vaardigheden, lef en inzicht om een gewetensvol politicus te kunnen zijn die stroomopwaarts durft te gaan waar dat nodig is. Dat kun je leren en ontwikkelen.

SGP-JONGEREN

Tijdens mijn periode bij de SGP-jongeren heb ik gezien hoe vrijwilligers leren en ontwikkelen in hun taak en rol. Binnen het bestuur van de Bestuurdersvereniging hoop ik mijn onderwijskundige en politieke ervaring in te zetten om aan de verdere ontwikkeling van scholing, selectie en vorming in de partij een bijdrage te leveren." ◀

Democratie Festival – Het was best nuttig

De SGP was op het Democratiefestival in Nijmegen. Een tweet waarin we duidelijk maakten dat de SGP meedeed, maakte reacties los. De 1 miljoen die de minister had vrijgemaakt voor het festival had de week ervoor al diverse landelijke dagbladen gehaald. Mensen waren verre van positief.

Samen met een aantal collega's was ik twee dagen in gesprek met mensen die meer wilden weten van de SGP. Veel mensen wisten ons te vinden. De eerste journalisten hadden binnen vijf minuten na de opening al de eerste vragen. Paula Schot moest met haar dochttertje in de

arm maar eens even vertellen waarom 'de SGP' tegen inenten is. De uitleg dat de SGP vindt dat ouders hier prima zelf een beslissing in kunnen nemen en de overheid dit niet moet opleggen, wekte verbazing. Een CDA-stemmer die niet op de SGP stemt vanwege onze 'extreme kanten' kwam na een kort gesprek tot de conclusie dat het extreme eigenlijk toch wel meeviel. Kortom, voor ons was het Democratiefestival geslaagd.

Om kiezers kennis te laten maken met onze standpunten is het nodig om af en toe ook eens buiten de comfortzone te kijken. Mijn eigen ervaring is dat onze standpunten buiten de Biblebelt vaak op opvallend veel sympathie kunnen rekenen. Zolang we ze maar uitleggen. Sommige mensen denken dat ik een hekel heb aan homo's en kunnen zich al helemaal niet voorstellen dat ik meeleeft met vrouwen die abortus overwegen. Een gesprek maakt een wereld van verschil. De SGP is zo gek nog niet, blijkt dan. Om dit te laten zien moeten we af en toe eens in de wereld van de ander stappen. Het is een wereld die opengaat voor de ander en ook voor jezelf. Het Democratiefestival bleek daar een heel geschikte gelegenheid voor!

Overigens hebben we de vrijdagpreek van 'despoot Ollongren' overgeslagen en zelfs de SGP-stand hebben we zelf betaald. ◀

Voor contact met de bestuurdersvereniging:

Vincent Holleman
Adviseur Bestuurders
vholleman@sgp.nl

KLEIN OP DE BIBLEBELT

WOUTER VAN DEN BERG
FRACTIEVOORZITTER SGP-HOUTEN

Volgens de kaartjes zou Houten ook bij de Biblebelt horen. Net aan weliswaar (1 tot 5 procent SGP-stemmen bij Kamerverkiezingen), maar toch. Gevoelsmatig horen we daar echter niet bij. D66 en GroenLinks waren al eens de grootste partijen, er is sinds 2015 volledige zondagsopenstelling en het ambtsgebod kennen we sinds 2006 niet meer.

Dat wil niet zeggen dat er geen lokale opdracht meer is voor de SGP. Hoewel we relatief klein zijn met twee van de 29 zetels in de raad, zijn we dankbaar voor die zetels en ervaren we een dure plicht hier stevig vorm en inhoud aan te geven.

Het roept natuurlijk wel de vraag op hoe we ons moeten profileren in een steeds seculierdere omgeving. Waar nodig zijn we duidelijk over bijvoorbeeld de zondagsopenstelling of de (gelukkig inmiddels gesloten) abortuskliniek in Houten. Tegelijk is het ook nodig een breed programma uit te dragen dat enerzijds voortvloeit uit onze eigen overtuiging en anderzijds de thema's raakt die de Houtenaren bezighouden.

Zo zien we het ook als onze roeping een helder sociaal gezicht te hebben. Zeker in de context van de decentralisaties in de zorg, hoewel daar politiek niet altijd mee valt te 'scoren'. We doen dit door veel te luisteren naar mensen die vastlopen in systemen en dat vervolgens te vertalen naar een verbeteragenda voor gemeentelijke en regionale zorg.

De Bijbel is duidelijk over het omzien naar eenzamen en ouderen. Daarom willen we daar ook herkenbaar op zijn. We slaagden erin een meerderheid te krijgen voor een tweede 'golfkar', waarmee ouderen of mensen die slecht ter been zijn tegen een kleine prijs vervoerd kunnen worden en zo hun huis uit komen.

Ook kregen we de handen op elkaar voor gemeentelijke steun voor een inwonersinitiatief gericht op 'jonge pensionado's'. Want na het werkzame leven zijn er nog veel mensen die zich kunnen en willen inzetten voor de samenleving. En nog belangrijker, het initiatief werkt preventief tegen isolatie en vereenzaming door mensen vroegtijdig aan actieve netwerken te koppelen.

We zien dat we op lokaal niveau ook mensen van buiten de traditionele achterban kunnen betrekken. Dat kan door de zorgen van inwoners serieus te nemen, door op te komen voor agrariërs en het behoud van het dorpse karakter. Buiten de traditionele achterban betrekken we mensen ook door de ontwikkeling van een groeiend sociaal en duurzaam gezicht. Zo willen we op een eigentijdse manier, dicht bij onze principes én in verbinding met de samenleving, invulling geven aan de SGP in Houten. Houten, een stukje *theoretische* Biblebelt, onder de rook van Utrecht. ◀

- **ROOIWERK**
- **HOUTVERSNIPPEREN**
- **STOBBERNFREZEN**
- **VERKLEPELEN**

**Heeft u stamhout of snippers?
Bel voor een interessante prijs!**

Tevens afvoer takken en stobben en geschredderd hout.

Bart Kemp
T (030) 601 25 95

www.kempschalkwijk.nl
Email: bartkemp@kliksafe.nl

**LANDSCHAPSONDERHOUD
BOOMROOIERIJ
LOONWERK**

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**OOK ADVERTEREN
IN DE BANIER?**

Neem contact op met Werner Dankers van Novente
Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

 Bewindvoeringskantoor
Hamming

**Bewindvoering
Mentorschap, Curatorschap**

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?

Bewindvoeringskantoor Hamming ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Bewindvoerder | Volgens de wet kan een persoon vanwege een geestelijke of lichamelijke toestand, verkwisting of problematische schulden onder bewind gesteld worden. De bewindvoerder voert het beheer over de financiën en waardevolle goederen.

Mentor | Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van iemand die dit zelf niet meer kan. Het gaat niet om geld of goederen, maar zaken als zorgverlening of begeleiding van bijvoorbeeld demente ouderen, psychiatrische patiënten of verstandelijk gehandicapten.

Curator | Curatele is een maatregel voor meerderjarigen die financiële en persoonlijke belangen niet meer kunnen behartigen. De cliënt is handelingsonbekwaam.

Bewindvoeringskantoor Hamming is lid van brancheorganisatie VeWeVe.

Bewindvoering Hamming Bewindvoering BV
Mentorschap Postbus 2760, 3800 GJ Amersfoort
Curator Bezoekadres:
Printerweg 14, 3821 AD Amersfoort
T 033 - 4330 885 | www.hammingbewindvoering.nl

Bewindvoeringskantoor Hamming voldoet aan alle kwaliteitseisen van de Rechtbank.

OVERBEZORGD EN ONRUSTIG

Onrust. Wij worden – of we nu jong zijn of oud - gekenmerkt door onrust. Ga maar na: studenten moeten in vier jaar afstuderen, lid zijn van een studentenvereniging, veel vrienden hebben, vrijwilligerswerk doen, sporten en natuurlijk een bijbaantje hebben om dit alles te betalen. Jonge (pasgetrouwde) werkenden zijn druk met hun baan, hun huis, partner, kinderen, vrijwilligerswerk en het kerkelijk leven. Als we nog ouder worden, komen daar alleen maar dingen bij: bestuursfuncties, carrière, kleinkinderen en een verhuizing: we zijn er maar druk mee.

DOOR PIETER MEIJERS
POLITIEK BESTUURSLID SGP-JONGEREN

BURN-OUT

Is dat een probleem? Misschien wel, ja. Want hoewel alle afzonderlijke taken allemaal goed en belangrijk zijn, leidt het totaalplaatje vaak tot ongezonde prestatiedruk, stress en zelfs burn-out. Een op de zes Nederlanders heeft last van burn-out-klachten. Onder jongeren is dit percentage nog hoger. Veel jongeren ervaren prestatiedruk en zijn bang dat ze tekortschieten of dat ze belangrijke dingen missen. De stress- en burn-outklachten nemen dan ook flink toe, wat bijvoorbeeld zichtbaar wordt in het antidepressivagebruik onder jongeren.

OVERHEID EN CULTUUR

Het is lastig om de vinger erbij te leggen hoe dit komt. Ongetwijfeld zit een deel van het probleem in wetgeving. Die ontmoedigt bijvoorbeeld dat een van de partners geen betaald werk doet, om zich bijvoorbeeld te richten op de opvoeding van kinderen, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Het schenden van de zondagsrust is een ander deel van het probleem. Maar dit verschijnsel gaat veel dieper dan het overheidsbeleid. De hele cultuur is gericht op groter, meer en sneller. Dat uit

SGP-jongeren houdt
1 en 2 november haar
najaarscongres over dit thema

zich bijvoorbeeld in de eenzijdige gerichtheid op economische groei. Soms lijkt het wel alsof het pas goed gaat met ons als we nóg meer produceren en consumeren. Mede daardoor moet overheidsbeleid gericht worden op de 24 uurseconomie waarin rust geen plaats heeft.

PERSOONLIJK LEVEN

Maar dit idee van steeds beter, sneller en groter werkt ook door in ons persoonlijk leven. De verwachtingen zijn enorm, zoals ik in de eerste alinea heb besproken. Het zou daarom goed zijn als we onszelf en onze omgeving geen onmogelijk hoge verwachtingen opleggen. Als het goed is verheerlijken we God door middel van ons werk, maar ook door middel van onze rust. God heeft immers Zelf deze rust geschapen door op de zevende dag te rusten. In een christelijk leven is daarom ook plaats voor rust.

Bakens van hoop buiten de Biblebelt

Bij alle aandacht voor de orthodoxe protestanten in de Biblebelt zouden we haast vergeten dat er een grote groep christenen in ons land woont met een buitenlandse herkomst. Hun aantal wordt geschat op ruwweg één miljoen. Van de ruim 1.200 kerkelijke gemeenten van deze christenmigranten groeit een aanzienlijk deel als kool. Dat biedt hoop voor de toekomst. Een impressie.

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

De Armeens Apostolische Kerk in Amsterdam

HISTORIE

Eerst een blik in het verleden. Al vanaf het eind van de zestiende eeuw stichtten hugenoten in ons land de *Eglise Wallonne*. In 1643 kwamen de Schotten die het tijdens het bewind van Bloody Mary niet gemakkelijk hadden. Nog steeds staat er in het centrum van Rotterdam de *Scots International Church*, die zo'n 350 leden telt, waarvan het merendeel niet uit Schotland komt. In de 19^e eeuw werden in ons land ook kerken gesticht door en voor Noorse, Finse en Zweedse zeelieden.

Na de Tweede Wereldoorlog kwamen migranten uit de (voormalige) koloniën naar ons land: eerst Indonesiërs en Molukkers, later Surinamers en Antillianen. Vanaf medio jaren 70 zijn er ook vervolgde en verdrukte christenen uit Azië, Afrika, Latijns-Amerika en het Midden-Oosten die Nederland bereiken. En na de eeuwwisseling weten de arbeidsmigrant uit Oostelijk Europa de weg naar ons land vinden. Vaak hebben zij een rooms-katholieke of oosters-orthodoxe achtergrond. De oudste kerk van migranten met een niet-westerse achtergrond is de *Armeens Apostolische Kerk* in Nederland. In 1714 werd in Amsterdam een Armeense kerk gebouwd die er nog steeds staat.

IN ALLERLEI TALEN

Migrantenchristenen behoren tot de uiteenlopendste denominaties. Ongeveer de helft is rooms-katholiek. Van de protestanten behoort een deel tot de traditionelere kerken, maar meer nog tot de baptisten, pinkstergroepen en methodisten. Ook zijn er migranten met een oosters-orthodoxe achtergrond. Terwijl het merendeel van de Nederlandse kerken, vooral de rooms-katholieke en de Protestantse Kerk jaarlijks veel leden verliezen, groeien de migrantenkerken. Daardoor 'verkleurt' de christenheid in Nederland.

CONSERVATIEVE INSLAG

Christenen onder de 'migrant' in Nederland houden er vaak conservatieve opvattingen op na. Als het gaat over abortus, euthanasie, huwelijk en gezin verschillen zij qua standpunten en

argumentatie niet veel van reformatorische mensen. De mening over drugs zal ook harmoniëren, maar als het gaat over drank dan zijn veel allochtone christenen aanmerkelijk strenger in de leer. Migrantenchristenen zijn meestal trouwe kerkgangers. Als het gaat om de lengte van kerkdiensten, houden de meeste reformatorische kerken zo'n anderhalf uur aan. De samenkomsten van migrantenchristenen kunnen gerust twee tot drie uur duren. Soms is er aansluitend een gezamenlijke maaltijd, wat de onderlinge band versterkt.

ONDERLINGE HULP

Het christelijke geloof vormt de basis, zoals bij haast iedere kerk. Maar naast het essentiële gebeurt er meer. De leden van migrantenkerken helpen elkaar, bijvoorbeeld om woonruimte te vinden, een verblijfsvergunning te verkrijgen, het leren van de Nederlandse taal, het zoeken naar werk. Nederlandse kerken hebben de gewoonte om diaconale en pastorale hulp te onderscheiden. Voor praktische hulp, toerusting of evangelisatie zijn er aparte commissies. Bij migrantenkerken is de hulp meer een samenhangend geheel, niet gespecialiseerd of gefragmenteerd.

Toen Job Cohen, destijds burgemeester van Amsterdam, zei dat religieuze gemeenschappen een makkelijke ingang zijn voor migranten om hun nieuwe land te leren kennen, kreeg hij bakken met kritiek over zich heen. Ten onrechte! Want een christenmigrant kan zich in een internationale kerk thuis voelen, omdat hier meer mensen zijn die dezelfde (moeder)taal spreken en dezelfde culturele waarden en gewoonten delen en begrijpen. Dankzij de onderlinge hulp vormt de thuisbasis een springplank naar participatie in de samenleving. Migrantenkerken die voornamelijk bestaan uit vluchtelingen of arbeidsmi-

granten hebben vaak weinig financiële draagkracht. Daardoor kunnen ze vaak moeilijk de huur opbrengen voor een ruimte. Wanneer een gemeente veel expats (vaak hoger opgeleide mensen die voor hun werk tijdelijk in het buitenland wonen) telt, ligt dit anders, omdat de financiële draagkracht dan groter is.

ONBEKEND

Soms hoor je iemand lucht geven aan de opvatting dat alle migranten moslims zijn. Het tegendeel is waar: "Er komen bijna twee keer zoveel christenen naar Nederland als moslims", aldus onderzoeker Joep de Hart van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Juist in het seculiere Nederland zetten migrantenchristenen zich in voor 'zending om de hoek'. En net als reformatorische ouders, vragen migrantenouders zich af: hoe houden we onze jongeren bij de kerk? Want dat blijkt een opgave te zijn in een samenleving, waar 'alles mag' op het gebied van drank, drugs en seks. Kinderen uit christelijke migrantengezinnen gaan vaak naar de openbare school. Een degelijke christelijke of reformatorische school staat niet in hun buurt. Soms wens je dat de Biblebelt uitlopers had in de steden van ons land... Maar wat niet is, kan nog komen. Misschien in ongedachte vorm. Naast de ontkerkelijking van ons land, mag dit positieve perspectief er ook zijn. Bakens van hoop hebben we nodig, want hoop doet leven. ◀

Mede n.a.v. Joep de Hart en Pepijn van Houwelingen, *Christenen in Nederland. Kerkelijke deelname en christelijke gelovigheid*, publicatie van het Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag, december 2018

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!

ROEST & MOREE B.V.

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden
Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096

MUGGENGEZOEM

DOOR MENNO DE BRUYNE

Hoeveel muggen hebt u deze zomer verschalkt? Ik niet erg veel. Hoogstens een stuk of drie. Dat heeft er mede mee te maken dat, toen de zomer op het heetst was, ik me kon verschuilen in een oude Groninger pastorie van een paar honderd jaar oud. Het is een soort kasteel met hoge plafonds en brede stenen gangen waar de hitte nooit helemaal vat op krijgt en muggen hun gezoem dan ook maar zelden laten horen.

Het zou overigens best weleens de laatste zomer kunnen zijn dat u nog muggentrofeeën mocht verzamelen. Ik begreep dat in kringen van Marianne Thieme de eerste pleidooien al zijn gevoerd voor een verbod op het doodslaan van muggen omdat dat een mug in strijd is met de universele verklaring van de rechten van mens en mug.

ARME HARING

Ik las dat in een artikel in *de Volkskrant* van de hand van Elma Drayer. Zij haakte in op een artikel van de filosoof Bas Haring die eerder had betoogd dat het verdwijnen van soorten niet iets is sinds Jesse Klaver werd geboren. Er zijn wel eens eerder diersoorten verdwenen en het hoeft geen ramp te zijn. Prompt kreeg hij de wind van voren van klimaat- en dierenalarmisten. Op de asociale media bleef er van die arme Haring niets meer over. Hoppa, weer een diersoort minder.

Elma Draayer, nuchter en scherp, schreef er dit over:

de Volkskrant

“Ha, daar was ie weer, de filosoof Bas Haring, tevens hoogleraar publiek begrip van wetenschap aan de Universiteit Leiden. In een amusant interview met Maarten

Keulemans in de zaterdagkrant gaf hij toelichting op zijn recente essay in Het Financieele Dagblad over biodiversiteit. Dat soorten verdwijnen, meent Haring, hoeft niet per se rampzalig te zijn, zoals biologen en ecologen (bijna) eensgezind roepen.

Leve dwarse denkers, zou ik zeggen – zeker als ze hun standpunten netjes onderbouwen. Maar daar kijken de betreffende disciplines anders tegenaan. Op een of andere wijze lukt het hun niet zich te verheugen in tegendraadsheid, al was het maar omdat die je scherp houdt. Onmiddellijk zetten ze Harings opvattingen weg als ‘veel te simplistisch’ of ontstaken in grote woede. (...)

Het is, vrees ik, niet anders. Sinds een jaartje of tien dienen wij het leerstuk te onderschrijven dat Moeder Aarde rechtstreeks op de ondergang afstevent, uiteraard dankzij homo sapiens. Apocriefe geluiden zijn in zo’n opinieklimaat even welkom als een godloochenaar op een SGP-congres.

En de onverdraagzaamheid neemt alleen maar toe. Dit weekend berichtte de site Foodlog.nl over de groeiende invloed van het zogeheten ‘antispeciesisme’. Volgens dit radicale gedachtegoed heeft de mens op geen enkele manier het recht om te beschikken over andere levensvormen. Alle soorten gelden als gelijkwaardig. Dus is discriminatie van dieren even verwerpelijk als die van vrouwen, lhbt’ers en/of mensen van kleur. (...) ‘Iedere vorm van exploitatie van dieren moet verboden worden.’

TIRADE

Vandaar de tirade vorige week van de Franse dierenrechtenactivist en journalist Aymeric Caron tegen het doodslaan van muggen. Dat zijn immers ‘moeders’ die je slechts steken omdat ze je bloed nodig hebben teneinde hun eitjes ‘en dus hun baby’s’ groot te brengen. Ze kunnen niet

anders. Als antispeciesist, legde hij uit, zit je dan in een lastig parket.

Vandaar ook die brief als reactie op het interview met Haring. Een lezeres (...) ging tekeer tegen de ‘buitengewoon intelligente, ultradominante en zeer agressieve diersoort: de mens’. Diens tekortkomingen, begrijp ik, zijn talrijk. Hij vreet ‘alles’ op wat op z’n pad komt, zet flora en fauna naar zijn hand, houdt ‘andere dieren’ in slavernij en doodt in zijn zoektocht naar macht of voedsel ‘net zo makkelijk’ grote aantallen soortgenoten. En dan noemt hij zichzelf ook nog ‘beschaafd’.

Nu weet iedere krantenlezer dat er sinds de zondeval onnoemelijk veel op ons aan te merken valt. Maar waar we die onversneden mensenhaat aan verdiend hebben, krijg ik graag nog eens uitgelegd.” ◀

Rondje Binnenhof

Op zaterdag 23 november hoop ik weer een Rondje Binnenhof aan te bieden. Wie een leerzaam ochtendje Den Haag wil ‘doen’, kan zich opgeven om achter de schermen van de Tweede Kamer te kijken nu het nog kan. Opgeven kan via de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl. Telefonisch of via de app kan ook: **06 1254 1741**.

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

DE Banier

HET NEDERLANDSE LANDSCHAP

Zoeken naar balans tussen bouwen en bewaren

Nederland in rep en roer door de stikstofemissiereductiediscussie

Vóór een duurzame leefomgeving

+ Een eigen montageteam

Met de garantie die daar bij hoort

RUIM 2175 BEOORDELINGEN
QASA.NL | SEPTEMBER 2019

Zo doen wij dat

Als gespecialiseerd bedrijf verkopen wij niet alleen keukens, we installeren ze ook. Met eigen mensen, dus u hebt altijd slechts één aanspreekpunt. Onze ervaren vakmensen doen dag in dag uit niets anders dan met passie keukens plaatsen.

Ze hebben hart voor de zaak en zien het als erekwestie om keukens met een topkwaliteit afwerking te monteren. Vandaar dat wij gerust 10 jaar garantie durven geven op onze montage.

Afspraak is afspraak

DBKEUKENS.NL

Schone schepping

Indrukwekkend is Gods schepping. Zon, maan en sterren, wolken, lucht en winden: ze tonen een heerlijkheid waar wij mensen te klein voor zijn.

INHOUD

12

Algemene Politieke Beschouwingen 2019

De tuin en de stad	4
Voorzitter	5
De ruimte ordenen	6
De bewaaropdracht	9
Haags nieuwsoverzicht	11
APB 2019	12
Varia	16
Interview: Ten Bolscher	18
Politiek dichtbij	22
Verdieping: stikstof	25
Boer als ruimtevrager	27
Maidenspeech Ruissen	28
Gelijkschakelaars	29
Haagse propjes	31

Nederland mag dan een klein land zijn, toch ervaren we het landschap als groots. Wie kan niet genieten van Veluwe bossen en Twentse heide, Hollandse wateren en Zeeuwse stranden?

Maar wat is nog oorspronkelijk aan de natuur? Er lijkt weinig meer te vinden waar de mens geen invloed op heeft gehad. Bijbels gezien vloeit dat voort uit de opdracht om de aarde te bouwen en te bewaren. Hoe vullen wij onze verantwoordelijkheid in?

In mijn kinderjaren spraken de mensen over 'het rapport van de club van Rome'. Toen ik zelf wat meer om me heen ging kijken, schreven de kranten over 'zure regen'. De laatste tijd volgen de berichten elkaar sneller op. Deskundigen zien de toekomst ook steeds somberder in. En dat schijnt volgens de laatste stand van de wetenschap met name af te hangen CO₂ en stikstof, berekend in percentages.

Is de mens verantwoordelijk voor wat er gebeurt met de schepping? Ja, de opdracht om te bouwen en te bewaren is door God gegeven en geldt onverminderd. Niemand mag zich eraan onttrekken. Niemand mag zich er gemakkelijk van afmaken. Het is overigens niet zo dat we onze verantwoordelijkheid steeds minder goed invullen. Al heel vroeg in de geschiedenis van de mensheid is het principieel en radicaal misge-

gaan. "Zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt; en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens."

Laat velen op hoge toon spreken over het milieu, in ons spreken mogen deze diepe tonen niet ontbreken. Uiteindelijk wordt het oordeel over het menselijk handelen definitief en mondiaal voltrokken – dat is mogelijk al wel bijna. Het is ons voorzeggd, zodat we erop berekend zullen zijn. Het spoort ons aan tot realisme.

Bovendien: kent u persoonlijk de ware christelijke verwachting? En al die tijd stelt God Zelf aan ontbindende krachten paal en perk. Laten we Gods onderhoudende genade niet tekortdoen. "De HEERE houdt door Zijn hand, dat schoon gebouw onwankelbaar in stand". Bloeiende bloemen en zingende vogels zijn er getuige van; van die levende bewijzen is de schone schepping vol. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

► “Ook had de HEERE God een hof geplant in Eden, tegen het oosten, en Hij stelde aldaar den mens, dien Hij geformeerd had.”

Genesis 2:4 - 3

“... en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God. En zij had de heerlijkheid Gods...”

Openbaring 21 - 22:11

De tuin en de stad

Wat we verwachten is niet met een tuin te vergelijken. Het is ook niet gelijk aan een agrarisch landschap of een natuurgebied. Wat we verwachten is weer te geven met het beeld van een stad.

De Bijbel geeft ons in haar eerste hoofdstukken zicht op een prachtige tuin, de hof van Eden. Maar onbereikbaar als die tuin is geworden, verwachten we nu een stad, het nieuwe Jeruzalem. Lezend in de laatste hoofdstukken van de Bijbel blijkt deze stad het mooie van die eerste tuin niet verdrongen te hebben. Die stad heeft belangrijke elementen van de tuin juist in zich opgenomen.

Er stroomt net als in dat prachtige paradijs een rivier. De stad die we verwachten blijkt geen concurrent van zuiver, schoon en levend water. Hier geen stad die allerlei verkeers uitstoot in de rivier. Het water des levens is onaangetast, volkomen zuiver. Kristalhelder, water waardoor je eeuwig leeft.

Ook staat er in die stad een boomsoort die er was in het paradijs: de boom des levens. Het paradijs werd afgesloten omdat de mensen er niet meer van mochten eten. We verwachten een stad waarin een geboomte staat waar zomaar van te eten is. Waardoor je leven de kwaliteit en de lengte van het eeuwige leven krijgt.

En het mooiste: God is in deze stad aanwezig, zoals in het paradijs. Het wegvlugten bij God vandaan of het verborgen zijn van Gods aangezicht is in de stad van de toekomst verleden tijd.

Kortom: we verwachten een stad die zeker net zo mooi is als de tuin was. Misschien nog wel mooier. De mogelijkheid tot

DS. A. VAN EK
Spijkenisse

zondigen is er niet meer en daarvoor in de plaats is er de diepe verwondering over de verlossing van zonden. Als je nu al wat van dat laatste mag hebben, maakt dat je leven goed; in een landelijke omgeving of in een stad.

DE STAD EN HET LAM

Maar hoe kom je in die prachtige stad terecht? Kenmerkend is dat er in de beschrijving van deze stad zeven keer gesproken wordt over het Lam. Het klinkt hier volop: “zie, het Lam van God”. Die stad en het Lam zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Merkwaardig: verstedelijking verdringt lammeren. Maar hier zijn het Lam en de stad nauw verbonden. Zelfs zo dat die stad ook de bruid van het Lam kan worden genoemd. De Heere Jezus kwam naar deze aarde om de zonden, begonnen in die

prachtige tuin, te dragen. Hij werd buiten de stad gebracht en aan een kruis gehangen. Om voor zondaren plaats te bereiden. En Hij zal niet rusten totdat Zijn stad af is. Het is indrukwekkend dat de Heere de stad Babel teniet zal doen. Maar nog grootser is dat Hij mensen leert de Heere Jezus lief te krijgen, omdat Hij het Lam is dat de zonde van de wereld wegneemt. En er wordt nog steeds gebouwd. Deze nieuwbouw wordt niet stilgelegd. Op de twaalf fundamenten van de stad staan de namen van de apostelen van het Lam.

Herkennen we dat, het gebouwd willen worden op dat apostolische Woord waarin het Lam centraal staat? ◀

Handreikingen voor overheid en onderdaan

De Reformatie doet ons denken aan Luther en Calvijn. Ze doet ons denken aan de geloofsvervolgung. Velen gaven goed en bloed voor het getuigenis van Jezus Christus. Zo ook de bekende Guido de Brès (1522-1567), de leerling van Calvijn. Hij formuleerde de belijdenis van de kerk inzake de overheid (art. 37). Veelzeggend is ook het reformatorisch getuigenis in het minder bekende voorwerk op de Nederlandse geloofsbelijdenis. Het biedt handreikingen voor overheid en onderdaan in de publieke ruimte.

Waaruit bestaat dat voorwerk? Allereerst bestaat het uit een gedicht, een sonnet. Het vertolkt de oproep aan rechters partijen te horen en dus ook Guido de Brès in zijn strijd voor het ware geloof. Vervolgens is een brief opgenomen van Guido de Brès gericht aan koning Filips II. Ten slotte staat in het voorwerk een 'Vermaninghe' aan lagere overheden als stedehouders van God.

De brief geeft inzicht in de Calvinistische visie op de overheid. De Brès schrijft aan de 'onverwinnelijke koning, hun overste Heere'. Let op de eerbied en het respect voor de van God gegeven overheid. Ondanks het feit dat Filips II zich kant tegen de ware leer, blijft Guido de Brès hem de verschuldigde eerbied geven. Een les!

GEHOORD WILLEN WORDEN

Kerk en staat vielen in die tijd samen. Verzet tegen de kerk was verzet tegen de staat. De Brès vraagt aandacht voor hen die verjaagd, verbrand en vermoord worden, omdat zij vasthouden aan de leer van Gods Woord. Waarom toch dit

alles? Hij voert het ootmoedige pleidooi: "ten minste genadige Heere, verleen ons in de naam van God, datgene wat geen mens kan weigeren aan de beesten, namelijk om ons klagelijk roepen als van verre tot uw oren te laten komen". Guido de Brès vraagt: Lees deze belijdenis. Er zijn velen die uw oren valse aanklachten en rapporten over ons laten horen. Wil toch naar ons luisteren. Zelfs de beesten vinden toch gehoor met hun klagelijk roepen. Geen verzet, maar een pleidooi om gehoord te worden.

GEHOORZAAMHEID

De gereformeerden lijken wel tegenstanders van de wet. Ze lijken wel oproerkraaiers die de openbare orde verstoren. Guido de Brès weerspreekt dat. De gereformeerden willen niets liever dan overeenkomstig Gods Woord en geboden in gehoorzaamheid aan de overheid leven 'in zuiverheid van geweten'. Daarom hielden zij de overheid hoog(!), want zo luidde de argumentatie: "wie de overheid wederstaat, wederstaat Gods ordinantie en zal de verdoemenis ontvangen".

ERKENNING EN VRIJHEID

Guido de Brès leert ons in zijn brief dat erkenning van het gezag van de overheid overeenkomstig Gods Woord is. Wie naar het Woord leeft, is niet iemand die de openbare orde verstoort. Hij voert een pleidooi voor gehoorzaamheid aan de overheid. Tevens pleit hij voor de vrijheid van het geweten. Calvinistische beginselen die nog steeds dienen te gelden in SGP-kring.

Ds. Barth noemde dat het abc van het calvinistische staatsrecht in zijn lezenswaardige boek *Het Calvinistisch beginsel in deszelfs wording door Calvijn*. "Uit dat calvinisme is geboren de vrije staat, in gebondenheid aan Gods Woord; geen losbandige staat, die in vrijzinnigheid haar heil zoekt, maar een staat, onderworpen aan Christus Jezus, het Hoofd". Een inhoudsvolle boodschap in een door het liberale gedachtegoed verrommelde samenleving. ◀

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

De ruimte ordenen: een opgave van bouwen en bewaren

Nederland is een zeer dicht bevolkt land, maar niet overal. Er zijn per gebied grote verschillen. Zo wonen in Drenthe 185 inwoners per vierkante kilometer en in Zuid-Holland 1.282 inwoners per vierkante kilometer.

DOOR HENK VAN DIEREN
OUD-STATENLID ZUID-HOLLAND

Er is veel vraag naar ruimte: voor woningen, bedrijven, infrastructuur, energievoorzieningen, water, landbouw, natuur, recreatie, cultureel erfgoed, etc. Kortom, vele en grote belangen springen in het oog en vragen om een zorgvuldige afweging. Veel maatschappelijke vraagstukken hebben een ruimtelijke component en vragen bij schaarste om ingewikkelde, ruimtelijke afwegingen. Keuzes maken is niet waardenvrij; het gaat hoe dan ook om een politieke afweging, om het omgaan met een dilemma aangaande bouwen en bewaren.

SCHAARSE RUIMTE

Bij schaarste moet je eerst iets opofferen om iets anders te krijgen. Gronden kun je

maar voor één doel gebruiken, meestal is er geen weg meer terug.

Wanneer vraag en aanbod niet in evenwicht zijn of de vraag het aanbod aan ruimte overtreft, treden er bepaalde mechanismen in werking. Eerst treedt er een krachtmeting op tussen de verschillende vragers. Aan de ene kant de sterkere (rode) functies zoals woningen, bedrijven, energievoorziening en aan de andere zijde de zwakkere (groene) functies zoals landbouw, natuur, recreatie en ons cultureel erfgoed. Deze 'zwakke' groep wordt in de verdediging gedrongen.

In de tweede plaats treedt het prijsmechanisme in werking. De grond wordt duurder. Dat kunnen de 'rode' functies

beter verdragen, deze hebben een beter verdienmodel. Dat hebben de 'groene' functies, zoals de agrarische sector, natuur, cultureel erfgoed niet of minder. Op deze manier wordt de natuur in ons zo drukke land opgeofferd en komt de agrarische sector mede hierdoor in de knel, want deze kan met de huidige marktwerking dit onvoldoende in de prijzen verwerken.

Mijn stelling is dat ruimtelijke ordening door ruimtelijke afwegingen moet worden gestuurd en niet door grondpolitiek.

RUIMTELIJKE UITDAGINGEN

We staan voor grote uitdagingen. Laten we de in het oog springendste langslopen.

WONINGEN

Er is door de woningbouwcrisis een grote achterstand in de bouw van noodzakelijke woningen ontstaan. De simpelste oplossing is om 'even snel' daarvoor delen van het buitengebied op te offeren. Er zijn echter nog veel mogelijkheden om deze woningen binnenstedelijk te bouwen. Ook zijn er nog veel locaties met leegstaande kantoren op onlogische plaatsen, en winkels buiten het winkelgebied, die voor woningbouw benut kunnen worden. Dat vraagt om creativiteit in denken en doen. Dat geldt ook voor de dorpen. Ook daar is het voor de leefbaarheid nodig met enige regelmaat woningen te bouwen. Maar laat men dat wel op een organische wijze doen naar aard en schaal van een kern. Zo niet, dan is de praktijk dat deze woningen door mensen bewoond gaan worden die geen affiniteit hebben met het dorp en hun inkopen doen in de plaats waar men werkt; of de boodschappenautootjes rijden elkaar figuurlijk in de wielen en de lokale middenstand heeft het nakijken. Laten woningen voor starters ook echt betaalbaar zijn voor starters.

BEDRIJFSTERREIN

Bedrijfsterreinen zijn nodig voor de werkgelegenheid. De huidige situatie vereist dat men de mogelijkheden van herstructurering van bestaande terreinen goed inventariseert voordat tot uitbreiding wordt overgegaan. We moeten uitgaan van een intelligente manier van inrichten

en multifunctioneel gebruik; denk daarbij aan het parkeren. Bij de huidige invulling kan men zich afvragen hoe lang men met de 'verdozing' moet doorgaan. Het lijkt wel of het ene na het andere bedrijven-terrein met steeds grotere 'blokken-dozen' wordt gevuld. Zo'n vraagstuk vraagt eigenlijk om een bovengemeentelijke afweging.

Cijfers wijzen uit dat er nog steeds te veel vierkante meters kantooruimte leegstaan en ook op de verkeerde plaatsen. Dat komt onder andere door flexibel en thuiswerken en omdat de locaties geen goede aansluiting hebben op het openbaar vervoer. Deze situatie geeft ruimte voor herbestemming en bouwen van minder vierkante meters bij openbaarvervoerlocaties.

INFRASTRUCTUUR

Voor de verbinding tussen wonen en werken is infrastructuur nodig, in het bijzonder goede openbaar vervoerverbindingen.

De ruimte in Nederland is beperkt, maar inwoners willen zich vrij kunnen verplaatsen. Bij verkeer en vervoer moet gezondheid een rol spelen, zoals luchtkwaliteit, fijnstof en geluid. Laten we inzetten op schoon openbaar vervoer en een slimme benutting en aanpassing van het huidige wegennet. Voor de verbetering van de luchtkwaliteit (fijnstof, geluid, CO₂) en niet in het minst voor de verkeersveiligheid, kan eraan gedacht worden om de maximumsnelheid op

rijks- en provinciale wegen te verlagen. Wanneer men het milieu belangrijk vindt, levert het gesloten blijven van winkels op zondag en het verbieden van vrachtverkeer op deze rustdag, zoals in omliggende landen, een belangrijke bijdrage aan de luchtkwaliteit. Zorg voor luchtkwaliteit houdt ook in dat men geen ruimte biedt aan een uitgebreid racecircuit in Zandvoort; de ruimte voor natuur is er ook goed mee. Moet aan het vliegverkeer meer ruimte geboden worden of juist niet? Hoe nodig is het om even een paar dagen op vakantie naar Bali te gaan? Over keuzes gesproken...

BOEREN EN NATUUR

Omtrent de 'groene' onderwerpen is veel te doen. De natuur staat in positieve zin sterk in de belangstelling. De terreinbeherende natuurorganisaties doen uitermate goed werk. Ook in recreatieve zin, wanneer inwoners daar toegang toe hebben en ervan kunnen genieten en (zonder telefoon) onthaasten in deze jachtige tijd.

Met veel boeren (bedrijven) gaat het niet goed in Nederland, ze zitten in de hoek waar de klappen vallen. De vanzelfsprekendheid dat je na jarenlang hard werken iets hebt opgebouwd, ook voor je kinderen, is er niet meer. Men houdt (financieel gezien) maar net het hoofd boven water. In de afgelopen jaren hebben ze van veel zaken de schuld gekregen: overproductie, oneerlijke concurrentie met de derde wereld en milieuvervuiling. Door agressieve protestacties en het aanhoudende geklaag hebben ze de publieke opinie tegen zich gekregen. Ook de politiek doet hieraan mee. Regeringspartij D66 kwam kortgeleden met een zoveelste ongenueanceerd plan om de Nederlandse veestapel te halveren. Waarop boeren uit frustratie reageerden met: we zijn 'Haagse fratsen' beu. Onze agrariërs verdienen onze steun. Steun om mee te ontwikkelen met de tijd en voor een goede inkomenspositie, dus gewoon ruimte om te boeren. En dat om meerdere redenen. De agrarische sector is niet alleen van belang voor onze voedselproductie en voor export als oplossing voor het wereldvoedselvraagstuk. De boeren zijn ook van groot belang

voor onze ruimtelijke ordening. Zij zijn onze landschapsbeheerders van oudsher. Dat doen zij nog steeds en met passie; en niemand kan het zo goedkoop. Dat moeten we koesteren, want als dit via de overheid moet gebeuren, is het onbetaalbaar. Met als gevolg verrommeling van het landschap. Boeren zetten zich in voor natuurbeheer en vergroening. Maar “als je rood staat, kun je niet vergroenen”. De samenwerking met de uitvoerende natuurbeherende organisaties, zoals de landschappen, gaat veelal goed. Men ziet elkaars gemeenschappelijke belangen. Men heeft elkaar nodig, de een kan niet zonder de ander. Eigenlijk gaat dat best goed zolang anderen, die meer theoretisch dan praktisch denken en doen, zich er niet mee bemoeien. Bij een totaal gebrek aan perspectief moet aan agrariërs de mogelijkheid geboden worden om te stoppen.

ENERGIEVOORZIENING

De energietransitie is een nieuwe ruimtevrag. Daar moeten we ons

bewust van zijn. Naast windenergie, in toenemende mate op zee, is onder meer zonne-energie een belangrijke alternatieve bron. Maar gezien de geringere opbrengst per vierkante meter is het inefficiënt om daar voor het gemak maar landbouw- of natuurgrond voor te gebruiken. Dubbel ruimtegebruik moet uitgangspunt zijn. Denk vooral ook aan ‘zon op dak’. Onderzoek wijst uit dat op dit moment ongeveer 900 km² aan Nederlandse daken geschikt is voor zonnepanelen, waarvan slechts 36 km² wordt benut; dat is maar 4%. Dat geeft aan dat er nog veel te winnen is; maar deze mogelijkheid moet dan wel gestimuleerd worden.

OVERHEID MET VISIE

Duidelijk is dat er voortdurend keuzes moeten worden gemaakt. Wie moet dat doen? Wat mij betreft niet de markt, want dan leggen zwakke partijen het loodje. Dan dus de overheid. Hoe? De overheid moet voorspelbaar zijn, daarnaast ook consistent en betrouwbaar. Dat wil

zeggen: wanneer een burger of bedrijf op basis van bestaand overheidsbeleid keuzes maakt, kan het niet zo zijn dat de overheid op korte termijn weer van richting verandert, waardoor iemand als gevolg hiervan een verkeerde keuze blijkt te hebben gemaakt.

Tot slot de bestuurlijke aansturing. Het is van belang dat alle overheden, gemeenten, provincies, rijk en waterschappen voor hun grondgebied een ruimtelijke visie hebben vastgesteld, behorende bij hun bevoegdheden. Deze visies vormen de basis om, wanneer er uit de maatschappij initiatieven komen, vrij snel te kunnen beoordelen of deze passen of passend gemaakt kunnen worden. Kortom, bestuurlijk gezien, vraagt het ordenen van de ruimte van de overheid het hebben van een onderling afgestemde visie in de breedste zin van het woord.

Bouwen en bewaren, goed rentmeester zijn... Het is een moeilijke opgave, ook hier. Vindt u ook niet? ◀

“MIJN STELLING: RUIMTELIJKE ORDENING MOET DOOR RUIMTELIJKE
AFWEGINGEN WORDEN GESTUURD EN NIET DOOR GRONDPOLITIEK.”

BEBOUWEN & BEWÁREN

DOOR ANDRÉ DE BONTE

SENIOR ECOLOOG BIJ STICHTING LANDSCHAP OVERIJSEL

Als bezorgd SGP-lid vraag ik me vaak af waarom bescherming van natuur en landschap bij de SGP relatief laag op het prioriteitenlijstje lijkt te staan. Het grijze milieu (duurzame energie, vliegverkeer) krijgt wel aandacht, maar positieve standpunten over 'natuurbeheer' of 'biodiversiteit' kom ik maar weinig tegen.

“UIT DE NATUUR”

Hellenbroek vroeg al: “Waaruit weet men dat er een God is?” Wij zijn hard bezig om het eerste deel van het antwoord (“Uit de natuur”) steeds onduidelijker te maken. Maar gelukkig is er best wel wat te doen als we de hele scheppingsopdracht serieus willen nemen. Hieronder een paar concrete aandachtspunten.

Per vierkante meter akker of grasland is de Nederlandse landbouw waarschijnlijk de efficiëntste en ook een van de minst milieubelastende ter wereld, maar omdat vrijwel elke vierkante meter intensief wordt benut, blijft er voor planten en dieren geen leefruimte over. Zolang we op de huidige voet doorgaan zal dat er ook niet beter op worden.

Om dat te veranderen, moeten we ervoor zorgen dat minimaal 10% van het landbouwareaal geschikt is als leefgebied voor planten en dieren. De overgang naar kringlooplandbouw lijkt me een daarvoor een goed begin, maar we moeten vooral toe naar een systeem waarbij alle boeren een fatsoenlijke vergoeding krijgen. Een fatsoenlijke vergoeding voor een fatsoenlijke productie, met fatsoenlijke aandacht voor de omgeving waarin ze produceren. Daarmee zouden in driekwart van ons land allerlei soorten, waar het nu niet goed mee gaat, geholpen zijn én wordt Nederland ook echt heel veel mooier.

VERZURING EN VERDROGING

Inmiddels kan het niemand meer ontgaan zijn dat maatregelen om de stikstofdepositie te verminderen onontkoombaar zijn. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat op de Veluwe in 30% van de nesten jonge meesjes hun pootjes breken door de verzuring (te weinig kalk), waar de stikstofdepositie een flinke bijdrage aan heeft geleverd. Daarnaast vergrassen onze heideterreinen in een rap tempo en hebben natuurbeheerders bijna een dagtaak aan het verwijderen van boomopslag. Maar verdroging is misschien nog wel een veel groter probleem. Niet alleen verdwijnen soorten die van grondwater afhankelijk zijn, maar door de verdroging komen ook extra voedingsstoffen beschikbaar, waardoor de natuur weer verder verzuurt. Dit is al meer dan 50 jaar aan de gang en nog lang niet overal is dit opgelost. 't Wordt dus weleens tijd...

Door zowel de verdroging als de vermesting sterk te verminderen kan onze natuur duurzaam worden behouden. Snelle

uitvoering van hydrologische herstelmaatregelen en vermindering van de stikstofuitstoot zijn daarvoor nodig. Natuurherstel in Natura 2000-gebieden is zelfs een randvoorwaarde om ooit nog ergens in Nederland extra stikstofemissies toe te staan. Dat kost natuurlijk geld, maar veel minder dan de vertraging van zo ongeveer alle bouwprojecten.

Het praktische voordeel van robuuste natuur, zowel in natuurgebieden als in het buitengebied, is dat die tegen een stootje kan. Dan hoeft niet meer elke groeiplaats krampachtig beschermd te worden en kan een dier best een stukje opschuiven als dat ons zo uitkomt. Daarmee wordt het niet alleen makkelijker, maar ook leuker.

En nee, ik heb geen hekel aan boeren (en dat geldt ook voor de meeste van mijn collega-natuurbeheerders), maar ik heb de indruk dat de negatieve kanten van de huidige landbouwpraktijk bij de SGP worden onderschat en dat het optimisme over het oplossen van de natuur- en milieuproblemen door de landbouwsector zelf wat aan de grote kant is. Ik besef ook wel dat ik de zoveelste ben met kritiek op de landbouwsector, maar dat neemt mijn zorgen over de aantasting van de natuur niet weg.

PS: En voor iedereen die geen boer of natuurbeheerder is: haal de tegels uit je tuin en zorg voor bloeiende planten.

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

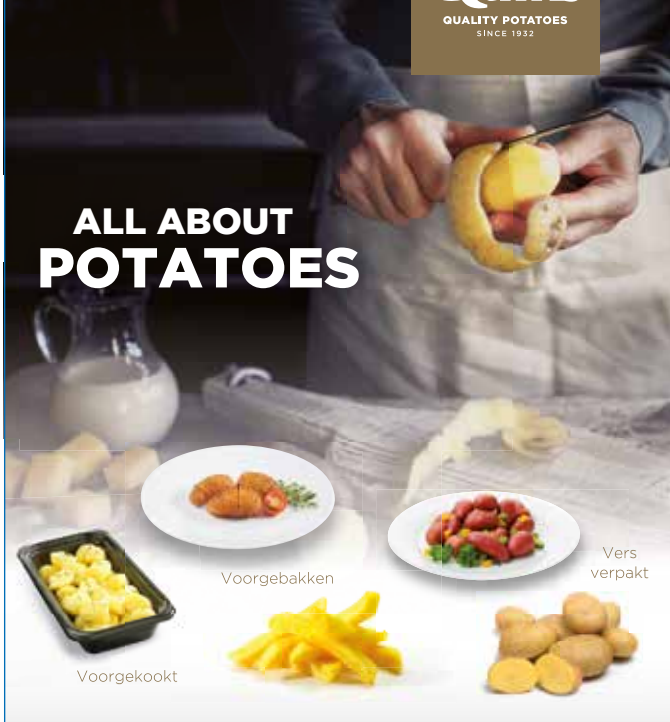

De Grebbe
— TIMMERFABRIEK —

Koijnen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, **T** +31 (0)73 599 20 93, **E** info@quiks.nl

QUIKS.NL

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt ú uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden ú bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
WWW.VANREEACC.NL

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

Boerenprotest

“Geen boeren = geen eten” een van de veelzeggende kreten uit het boerenprotest. Op 1 oktober kwamen duizenden boeren met honderd trekkers naar Den Haag. Kees van der Staaij was er 's morgens al vroeg bij om de boeren op het Malieveld een hart onder de riem te steken. “Té vaak worden boeren afgeschilderd als dierenbeulen, terwijl ze juist het beste voor hebben met hun dieren,” vindt de SGP-voorman, “Té vaak worden ze afgeschilderd als landschapsvervuilers, terwijl ze juist bijdragen aan het prachtige Nederlandse landschap. Té vaak worden ze als kostenpost gezien, terwijl ze juist heel veel geld verdienen voor Nederland.” Van der Staaij wil dat Nederland weer trots is op haar eigen agrarische sector: “Steun voor die boeren, begrip voor die boeren, hart voor die boeren! Daar wil de SGP zich voor inzetten!” ◀

Zeeuws meisje

“SGP'er Chris Stoffer is het laatste Zeeuwse Meisje in de Tweede Kamer.” Dat schreef *de Volkskrant* naar aanleiding van Stoffers bijdrage aan de financiële beschouwingen. Stoffer wees op de noodzaak om te sparen voor magere jaren. Volgens hem doet het kabinet alsof het financieel allemaal niet op kan en bereiden we ons onvoldoende voor op een crisis die kan komen. Het Zeeuwse Meisje staat symbool voor zuinigheid en verstandig financieel beleid. ◀

Pilletjesparadijs

“Nederland staat bekend als een pilletjesparadijs, als een wietwalhalla en als een drugsdroom. De SGP gaat liever voor een drugsvrije generatie.”

Dat zei Roelof Bisschop bij het Kamerdebat over drugs. ◀

Eenverdieners nog steeds de klos

Eind september is het onderzoek naar de belastingdruk van eenverdieners naar de Tweede Kamer gestuurd. Iets wat Chris Stoffer vorig jaar middels een breed gesteunde motie wist af te

dwingen tijdens het door de SGP aangevraagde eenverdienersdebat. Het onderzoek bevestigt dat de onrechtvaardige en enorme belastingkloof tussen een- en tweeverdieners nog geen millimeter

verkleind is. Ook bracht het opties in kaart om de kloof te dichten. Stoffer: “Ik hoop dat het kabinet haar eigen onderzoek nu serieus neemt en de wil krijgt om dit onrecht aan te pakken.” ◀

Genderneutraal speelgoed

Kees van der Staaij stelde mondelinge vragen aan D66-minister Van Engelshoven over genderneutraal kinderspeel-

goed, iets wat het kabinet bepleit. “Onze stagiaire vertelde dat ze vroeger met trekkers speelde, onze secretaresse Jenny volgt motorrijlessen en een andere dame gaat in haar vrije tijd met een motorzaag tekeer op bomen in haar tuin,” zo begint Van der Staaij zijn vraag, “zelfs in SGP-kring heeft men dus geen last van stereotypering. Is dat in D66-kring soms anders? Of wat is hier nu het probleem?”

Kan de minister hier niet gewoon mee stoppen en zich bezig gaan houden met dingen die er écht toe doen?” ◀

Bekijk de volledige mondelinge vragen en antwoorden via het YouTube kanaal van de SGP

De liefhebbende Vader en de terugkeer van de verloren zoon

Vanaf woensdag 18 september 2019 waren de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) in de Tweede Kamer. Hier leest u (een ingekorte versie van) de rede van Kees van der Staaij.

“Mevrouw de voorzitter, laat ik maar gelijk met de deur in huis vallen: hou ze in de gaten, die diplomaten!

Afgelopen zomer heb ik wat navorsingen gedaan. Ik ben gestuit op een heel vervelende affaire. Ik zal man en paard noemen. Het gaat om de Russische ambassadeur hier in Den Haag, Dimitri Alekseevich Golitsyn. Deze man heeft jarenlang ongestoord zijn gang kunnen gaan. Mijn prangende vraag aan de regering is: wist u hiervan? En zo ja, waarom is er niet ingegrepen?

RUSSISCHE KUNSTHONGER

De Russische ambassadeur is nota bene betrokken bij het wegsluizen uit ons land van topstukken uit de Nederlandse schilderkunst. Meesterwerken uit de Gouden eeuw van Gerard Dou, Ruisdael, Rembrandt. Ze zijn allemaal in Sint-Petersburg beland. En dat puur en alleen om de kunsthonger van tsarina Catharina de Grote te stillen. Zo komt het dat er vandaag de dag meer Rembrandts in de Hermitage in Sint-Petersburg hangen dan in het Rijksmuseum in Amsterdam.

De historicus in de minister-president zal nu denken: “Maar wacht eens even, dat was v er voor mijn tijd.” Dat klopt, het gebeurde in de achttiende eeuw. Maar daar komt de premier niet mee weg. Ik hoef hem niet uit te leggen dat hij staatsrechtelijk  ok aanspreekbaar is op regeringsdaden uit het verleden, op het verkwanselen van nationaal erfgoed uit de Gouden Eeuw (mooie naam trouwens ‘Gouden Eeuw’), en d at uitgerekend in de eeuw van de rede.

REMBRANDT

Mevrouw de voorzitter, sta mij toe toe te lichten waarom het verlies van  en specifiek schilderij mij persoonlijk het meest aan het hart gaat. Het gaat om een meesterwerk van Rembrandt, een enorm doek van meer dan 2 bij 2,5 meter. Het is een van zijn laatste werken. Kunsthistorici noemen het daarom ook wel Rembrandts ‘laatste woord’. Nog  en keer komt in dit schilderij alles samen wat hij te zeggen had.

De barokke drukte uit veel van zijn eerdere schilderijen is verdwenen, de stijl is rustig en eenvoudig, heel intiem. We kijken een oude vader in het gezicht. Hij buigt zich liefdevol over zijn zoon die voor hem is neergeknield. De vader lijkt zijn zoon zachtjes naar zich toe te trekken. Als we inzoomen op de handen van de vader, zien we dat daar iets bijzonders mee aan de hand is: de ene hand ziet er stevig, krachtig uit, de andere hand oogt veel zachter, teer en kwetsbaar. De bovenmantel van de vader is warmrood. De zoon is kaal, zijn kleren lijken wel lompen. Een ontroerend tafereel. Daar lijkt de man rechts op het schilderij, misschien wel een oudere zoon van dezelfde vader anders over te denken. Die straalt iets nors, iets afstandelijks uit. Inderdaad, ik heb het over Rembrandts ‘De terugkeer van de verloren zoon.’ De minister-president en de Kamervoorzitter krijgen een canvasexemplaar van het schilderij overhandigd.

“Mevrouw de Voorzitter, dit wereldberoemde schilderij van Rembrandt is dus niet meer in Nederland. Maar wat

we hier gelukkig nog w el hebben, zijn de Bijbelse woorden van dit verhaal waardoor Rembrandt zich liet inspireren. Deze gelijkenis, deze parabel, die Jezus eens vertelde is te vinden in Lukas 15.” Vervolgens laat Van der Staaij de Heilige Schrift spreken door de gelijkenis na te vertellen.

INSPIRATIE VOOR POLITICI

“De onvoorwaardelijke liefde van de vader die uit deze gelijkenis spreekt, heeft de eeuwen door velen gefascineerd. Die genadige houding heeft de eeuwen door velen geinspireerd. Niet alleen Rembrandt, maar ook talloze andere schilders, componisten, schrijvers en dichters. En  ok bestuurders en politici.

Ter voorbereiding op deze algemene beschouwingen heb ik me afgevraagd wat deze gelijkenis van de verloren zoon bij hedendaagse Kamerleden losmaakt. Daarom heb ik zes collega’s aangeklampt met de vraag: wat zegt j u het verhaal over de verloren zoon?” De zes collega’s halen er hun eigen lessen uit en tonen daarmee aan dat voor elke politieke stroming een Bijbelverhaal actueel en bruikbaar is.

DE LIEFHEBBENDE VADER

Wat mijzelf aanspreekt in dit verhaal is het tegendraadse. Het is niet het voorspelbare verhaal van een rebelse zoon en een brave zoon, met als moraal van het verhaal: wees ook een brave broeder. Sterker nog, eigenlijk draait het niet om de zonen. Dat zie je ook op het schilderij van Rembrandt. Het

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

Vertrouwde
klanken...

Mooie collectie
orgels van diverse
merken

Ruime ervaring
in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

www.stolkorgels.nl

NIJWERKERK A/D IJSEL - Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52 | KRABBENDIJK - Oospolderweg 15

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60

Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52

herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

volle licht dat onze grootste schilder zo weergaloos kon vangen in zijn werken, valt op de liefhebbende vader. Voor mij staat deze gelijkenis symbool voor de onvoorstelbare liefde van de hemelse Vader voor zondige mensen, en dat door het volbrachte werk van Jezus Christus. Liefde voor mensen die God de rug hebben toegekeerd. En dan doet het er niet toe of die mensen nu conservatief of progressief zijn, of ze braaf naar de kerk gaan of daar juist niets van willen weten. Diep in ons hart zijn wij van huis uit allemaal van Hem vervreemd. Maar er is een weg terug. En bij thuiskomst leer je dan te leven van genade en vergeving. Dan is het pas echt feest en mag je, met vallen en opstaan, proberen zelf óók liefdevol en vergevingsgezind in het leven te staan. Dan wil je heel graag op die Vader lijken.

CHRISTELIJKE NOTIES

Ik besef: velen in ons land en in Europa zien christelijke noties als iets uit een ver verleden, zij zijn blij dat ze het huis van de Vader achter zich hebben gelaten. VVD-kamerlid Herman Louwes, een nuchtere boer uit Groningen die jarenlang voor de VVD in de Tweede en Eerste Kamer zat, vroeg zich zo'n 70 jaar geleden bij de behandeling van de begroting Sociale Zaken af: veronderstelt ons systeem van sociale zekerheid niet een moraal die er vaak helemaal niet meer is. Louwes zei: 'Hoevelen hebben geen herinnering aan de geborgenheid van de godsdienstige overtuiging en aan het fundament van een godsdienstig gezin? Dat zijn geen verloren zonen, maar zonen van de verloren zoon. Het zegt hen niets meer.' Tot zover Louwes."

Hierna gaat Kees van der Staaij door met het plaatsen van concrete politieke thema's in het kader van de gelijkenis uit Lukas 15.

- De twintiger, levend in een doorgesloten vrijheidsdenken zoekend naar de vervulling van een onbestemd verlangen;

- De oudere broer van de twintiger, de hardwerkende Nederlander;
- Het doorgesloten vrijheidsdenken dat drugs wil legaliseren en staatswiel mogelijk maakt, terwijl misstanden in de prostitutie en mensenhandel te traag worden beteugeld;
- Het doorgesloten vrijheidsdenken dat het kwetsbare leven niet beschermt en (inter)nationale kritiek op abortus en euthanasie niet serieus neemt;
- Het reizen naar vergelegen landen waardoor de luchtvervuiling toeneemt, zonder consequenties voor de vervuiler;
- Een maning om niet aan potverteren te doen, maar te zorgen voor recessiebestendigheid: een lagere norm voor aanvaardbare staatsschuld;
- Een pleidooi voor bezinning op het Europese potverteren;
- Een oproep om het vertrouwen van ontevreden burgers concreet te gaan herstellen;
- Een aanklacht dat het beleid omtrent studerende jongeren, vooral die uit gezinnen met een middeninkomen, niet werkt;
- Een aanklacht dat eenverdieners nog steeds tot wel zes keer zoveel belasting betalen en
- Een motivatie tot het investeren in ontwikkeling van 'de regio'.

Om het verhaal af te ronden, keert Van der Staaij terug naar het Bijbelhoofdstuk.

"Mevrouw de Voorzitter, tot slot nog dit. Ik wilde vandaag graag het licht laten vallen op de liefhebbende Vader. Het echte leven is meer dan politiek alleen. Juist als we daar geen oog voor hebben, kunnen we gemakkelijk teveel verwachten van 'vadertje staat'. Vadertje staat kan niet alles. Geen harten van jongste zonen veranderen. Geen oudste zonen van hun wrok afhelpen.

GODS ONMISBARE ZEGEN

Maar vadertje staat kan wél de goede weg wijzen, de juiste kaders bieden. Soms met de sterke arm optreden, soms

juist met zachte hand leidinggeven. Laat dat met kracht, wijsheid en enthousiasme gebeuren. De SGP wenst de ministers en staatsecretarissen bij hun verantwoordelijke werk van harte Gods onmisbare zegen toe.

En o ja, mocht er zich ooit nog een gelegenheid voordoen voor een zacht prijsje de verloren zoon uit Sint-Petersburg terug te krijgen, dan zou ik zeggen: grijp die kans! Misschien dat een 'commissie-Pechtold' hier eens naar kan kijken?" ◀

▶ Verdere informatie

De APB-rede

Bekijk of lees de totale rede bij de APB2019 via respectievelijk ons YouTube-kanaal en onze website sgp.nl.

Het schilderij

Zoek op de website artsandculture.google.com op "return of the prodigal son Rembrandt" voor meer informatie én het virtuele beeld van de locatie van het schilderij in The State Hermitage Museum in St. Petersburg.

"HET ECHTE LEVEN IS MEER DAN POLITIEK ALLEEN."

REGIOTOUR: DE SGP KOMT NAAR U TOE

De SGP komt naar u toe. In de maanden oktober en november doorkruist de SGP in een zestal bijeenkomsten het land om met u als bestuurslid van een kiesvereniging of afdeling of bijvoorbeeld als lid van de pr-commissie in gesprek te gaan. We willen van u horen welke vragen u hebt, maar wij willen u ook informeren over ontwikkelingen. Gezien het belang van deze bijeenkomsten, rekenen we op een goede vertegenwoordiging van alle besturen.

Waar:

- dinsdag 15 oktober: **Goes**, (Calvijn college; Klein Frankrijk 19)
- donderdag 17 oktober: **Kampen**, (Pieter Zandt; Kamerstraatweg 1a)
- maandag 28 oktober: **Apeldoorn**, (J. Fruytier; Anklaarseweg 71)
- dinsdag 5 november: **Gouda**, (Driestar-Educatief; Burgemeester Jamessingel 2)
- maandag 11 november: **Gorinchem**, (Gomarus Scholengemeenschap; Hoefslag 11)
- donderdag 14 november: **Amersfoort**, (Hoornbeek College; Utrechtseweg 230)

Tijd:

19.45 uur (inloop vanaf 19.30 uur)

Keuzesessies:

- ▶ Ledenwerving (tot kandidaatselecties)
- ▶ Ledenadministratie
- ▶ Stip op de horizon
- ▶ Uw financiële administratie op orde
- ▶ Nieuwsbrief / publicatieplatform / selecties maken
- ▶ Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- ▶ Online campagne voeren
- ▶ Relatie tussen bestuur-raadslid-wethouder

Ga voor meer informatie en aanmelden naar de website sgp.nl/regiotour

Duurzame landbouw

Kunnen we tien miljard mensen duurzaam voeden?

door prof. dr. ir. W. de Vries

D.V. woensdagavond 20 november 2017
Kasteel Woerden

Meldt u vóór 12 november aan op wi.sgp.nl/guidolezing.

www.wi.sgp.nl

NAJAARSCONGRES SGP-JONGEREN

Op 1 en 2 november houdt SGP-jongeren in Kamerik haar najaarscongres met als thema 'Over bezorgd en onrustig'.

Voor informatie en aanmelden, zie sgpjcongres.nl. Welkom!

STUDIEMIDDAG POPULISME DONDERDAG 14 NOVEMBER

In samenwerking met Sallux en de Eurofractie SGP wordt op donderdagmiddag 14 november in het Europees Parlement te Brussel een studiemiddag belegd over het populisme met als leidende vraag hoe wij dit fenomeen vanuit christelijk perspectief beoordelen. De voertaal van deze bijeenkomst is Engels. Wie geïnteresseerd is in dit thema en/of de studiemiddag zou willen bijwonen, kan dit aangeven door contact met ons op te nemen via wi@sgp.nl of **010 7200 785**. De zaalruimte is beperkt.

AGENDA

VRIJDAG 18 OKTOBER

Debat Duurzaamheid

Maarten Zwankhuizen, Roelof Bisschop e.a.
19.00 uur
Scherpenzeel, Marktstraat 59,
Kulturhus De Breehoek

DINSDAG 29 OKTOBER

Thema-avond 'antisemitisme'

dhr. W. Kotek
20.00 uur
Rotterdam, Simonstraat 8-10

DINSDAG 29 OKTOBER

Tijdrede Zwartewaterland

Ds. J.A. Weststrate
Genemuiden, Stuivenbergstraat 51,
Hervormd Centrum

WOENSDAG 30 OKTOBER

Tijdrede

Ds. Romkes
19.30 uur
Stavenisse, Prins Bernhardstraat 35,
geb. OGGiN

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *De Banier* verschijnt op donderdag 14 november 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 29 oktober bij de redactie worden ingestuurd. U kunt zich richten tot Sjon van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op 12 december verschijnen.

WOENSDAG 13 NOVEMBER

Tijdrede pkv Rilland

Ds. G.J. van Aalst
19.30 uur
Rilland, Swaanhilstraat 11, geb. GG

DINSDAG 19 NOVEMBER

Residentie Pauzedienst

Kees van der Staaij
Ds. W.L. van der Staaij
Frans van Riessen (orgel)
12.30 - 13.10 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

WOENSDAG 20 NOVEMBER

Tijdrede pkv Nieuwleusen/Zwolle e.o.

Ds. A.A. Brugge
19.30 uur
Zwolle, Kromme Mijdrecht 1, Boazkerk

WOENSDAG 4 DECEMBER

Tijdrede

Ds. J.A. Weststrate te Elspeet
19.30 uur
Harskamp, Harderwijkerweg 11, geb. HHG

COLOFON

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATIE

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

W. Goudriaan,
mw. C. Nieuwenhuis MA,
J.S. van der Ree Doolaard
en mw. R. Roos
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

V. Holleman
T 010 - 720 07 79
E vholleman@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur) en
dr. J.O van de Breevaart
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij,
dr. R. Bisschop en ir. C. Stoffer
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

ir. H.J.A. Ruissen
E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

C.W. Kodde
voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. H. Neeleman en
mw. J. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Novente:
wdankers@novente.nl

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: A1 bij Oldenzaal, een gevarieerd landschap met bebouwing infrastructuur etc. \ beeldarchief Gert Harm en Eline ten Bolscher

Pagina 6-8: Hollandse landschappen van Willem Roelofs (19e eeuw) \ Google Art Project

Pagina 9: Sigrid Westerbaan

Project 11: drugs \ 123RF

Pagina 12-15: De terugkeer van de verloren zoon van Rembrandt van Rijn \ Google Art

Pagina 18-21: archief Gert Harm en Eline ten Bolscher

Pagina 22: Provinciehuis Zeeland \ archief Harold van de Velde

Pagina 25: website RIVM

Pagina 27: Ben den Engelsens \ unsplash.com

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

MET 'NAOBERSCHAP' WORDT SAMENGEWERKT AAN HET HERSTEL VAN HET OVERIJSSELSE LANDSCHAP.

Van tevoren weet je dat het bij 'ruimtelijke ordening' zal gaan over de schaarse ruimte in Nederland. Er is namelijk altijd weer meer ruimte nodig voor woningen, wegen, spoorlijnen, vliegvelden, bedrijventerreinen en natuur. De overheid stelt plannen op om de ruimte te verdelen en gebieden aan te wijzen voor bepaalde bestemmingen. Hoe nijpend die schaarste werkelijk is, kom je pas te weten als de actualiteit je een verstikkende discussie aanreikt die Nederland té klein laat zijn.

Sinds juni van dit jaar is Gert Harm ten Bolscher gedeputeerde in Overijssel namens de SGP, in een coalitie die bestaat uit CDA, VVD, ChristenUnie, PvdA en SGP. In zijn portefeuille heeft hij Landbouw, Natuur, Vergunningverlening en Facilitair. De uitgelezen persoon dus om de SGP-leden bij te praten over de ordening van de ruimte. Om een landschapsnummer recht te doen, moet je toch op z'n minst langs bij de provinciale overheid. De provincie is immers de 'gebiedsregisseur'.

Wat we allereerst willen weten, is hoe het u vergaat als gedeputeerde.

"Voor Overijssel ben ik de eerste gedeputeerde ooit en dat is wennen voor ons en de andere partijen. Maar er wordt positief gereageerd. Je merkt de erkenning voor een partij die zich constructief opstelt. Deze portefeuille wordt ons wel toevertrouwd. Het past bij onze politieke achtergrond. Dat heeft dan twee kanten in zich. Je moet laten zien dat je nuchtere balans kunt realiseren tussen economie en ecologie. Aan de andere kant geeft het ook een kans om te laten zien wat rentmeesterschap is. Om te laten zien dat er aan onze opdracht om te bouwen en te bewaren een invulling kan worden gegeven. Ik vind het altijd weer bijzonder om te zien en zelf te ervaren wat de natuur met de mens doet. Na een wandeling van een uurtje in een groene omgeving kan je hoofd weer helemaal leeg zijn. Laatst hoorde ik van een directeur van een basisschool die met steun van de provincie het schoolplein had vergroend, dat de leerlingen vanaf dat moment rustiger waren in de lessen en dat er minder 'gedoe' was in de pauzes. Een groene omgeving in en rond een verpleeghuis geeft rust voor de bewo-

ners. Wat bijzonder dat de Schepper ons zo'n natuur heeft gegeven om er als rentmeester mee om te gaan."

Hoe zou u het Nederlandse landschap willen schetsen?

"Ik denk dan aan de diversiteit. Die zie ik overal in Nederland terug. In Overijssel heb ik het dan over: de Wieden en Weerribben met het veenweidegebied in de Kop van Overijssel, de Twentse zandgronden, met de heuvels en het coulisselandschap, het Vechtdal dat de verwevenheid tussen water en land zo mooi laat zien en het rivierenlandschap met de melkveehouderijen... Een opsomming die wijst op een geweldige variatie waar we zuinig op moeten zijn. Het karakteriseert ons landschap en laat ook zien hoe onze voorouders het landschap hebben gevormd."

Drie overheidslagen vinden wat van het landschap. Wat is de rol van de provincie?

"Ik maak het maar duidelijk met een voorbeeld. De rijksoverheid staat te ver af van een natuurgebied in de provincie. Daarom is er vanuit de rijksoverheid de opdracht voor de provincie gekomen om invulling te geven aan het landschapsbeheer. We verlenen vergunningen en we zijn verantwoordelijk voor de natuurontwikkeling en natuurherstel. Dat is meteen ook waarom deze taak niet op het bord van de gemeente ligt. Het houdt namelijk niet op bij de gemeentegrens."

Wat houdt u als gedeputeerde in het provinciebestuur zoal bezig?

"In Overijssel zijn we net als in andere provincies bezig met de instandhouding en het herstel van de natuur in de zogenoemde 'Natura 2000-gebieden'. Het

draait allemaal om de vraag hoe we het gebied gaan versterken en de achteruitgang ombuigen naar het herstel van een gebied met een karakteristieke flora en fauna? Het doel daarvan is het versterken van de biodiversiteit. In Overijssel hebben we hiervoor de 'Samen-werkt-beteraanpak' ontwikkeld. Daarin werken bijvoorbeeld waterschappen, agrarische ondernemers, natuurorganisaties, gemeenten en particuliere grondeigenaren samen aan de realisatie van de doelen. Dit is een prachtig voorbeeld van een gebiedsgerichte aanpak, waarin de verschillende betrokkenen samen hun kennis en ervaring inbrengen en gezamenlijk werken aan een gedragen en kwalitatief hoogwaardige oplossing."

En toen kwam de commissie Remkes met een adviesrapport...

"Ja, het is een rapport met ingrijpende conclusies en het is duidelijk dat we wat moeten gaan doen. De stikstofdepositie is in bepaalde gebieden gewoon te hoog. Dat zie je terug in de eenzijdige flora en fauna. Tegelijkertijd zie je dat de agrariërs een enorme druk ervaren. Zij hebben het gevoel dat alles op hen zal worden afgewenteld. Dat is geen stimulans voor de samenwerking aan een gezamenlijke oplossing. Toch merk ik tot nu toe dat agrarische organisaties, natuurorganisaties en particuliere grondeigenaren er in Overijssel nog steeds samen uit willen komen.

Zorgeloos rijden begint bij ons!

Voor alle zaken omtrent
uw auto bent u bij Broekhuis
aan het juiste adres.

BROEKHUIS
beweegt mensen

Kom langs of kijk
op broekhuis.nl

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Gelukkig willen jonge agrariërs ook echt wel aan de slag met natuurinclusieve landbouw. Er worden mooie stappen gemaakt bij het verduurzamen van de landbouw. Ondernemen met het landschap is in opkomst. We hebben in Overijssel een Agro & Foodprogramma waarin we de keten helpen om te verduurzamen en te innoveren.

Waar de haper echter zit, is dat de landelijke overheid geen eenduidig signaal geeft waar de agrarische sector heen moet. Een jonge boer vertelde mij laatst: 'Subsidie is prachtig, maar wij hebben er veel meer behoefte aan een consistent overheidsbeleid en hulp bij het zoeken naar mogelijkheden en mensen die ons op het juiste moment even kunnen helpen om deuren te openen of de juiste keuze te maken.'

Wat vindt u van de veranderingen in het landschap?

"Ik zie onze partij veranderen in de achterliggende tien tot twintig jaar. Het natuurbeleid hebben we wel wat laten lopen en daarmee ook de aandacht voor de waarde van de natuur in het landschap. We hebben het uit handen gegeven aan partijen aan de linkerkant van het spectrum. We moeten wel beseffen dat de Nederlandse natuur en het landschap het resultaat zijn van een eeuwenlang ingrijpen van de mens. Het is een cultuurlandschap geworden. De cultuurwaarden vanuit het verleden moeten ook worden teruggebracht, want die hadden hun waarde voor mens en flora en fauna en zorgen voor diversiteit. Agrarisch ondernemers in een gebied kunnen je dat ook feilloos vertellen."

Hoe kan er met draagvlak in de samenleving gezorgd worden voor een werkend landschapsbeleid?

"Ik ben ervan overtuigd dat je het de tijd moet geven om beleid voor elkaar te krijgen. Je begint met het delen van de noodzaak: we hebben een doel voor ogen en hoe kunnen we er met elkaar voor zorgen dat we dat realiseren? In Overijssel hebben we daar een mooi begrip voor 'noaberschap'. Een directe Nederlandse vertaling is er niet, maar dat zou 'naberschap' kunnen zijn. We

moeten er met elkaar uitkomen en als je beslissingen maakt, maak je die samen. Met elkaar draag je de lasten en deel je ook de lusten. Tegelijk wil ik wel opmerken dat ik niet graag vruchtbare landbouwgrond zal zien veranderen in een zonneweide. Gebruik daar maar daken, de braakliggende terreinen en ongebruikte hoeken bij bedrijfspanden voor. Ook zou ik niet graag een 'verrommeling' zien van het landschap door zomaar overal windturbines neer te zetten."

Wat zijn de uitdagingen van 2019?

"Als ik naar het geheel van Nederland kijk, kan ik dat kort schetsen met een anekdote: onlangs was ik op bezoek bij een basisschool en we spraken over het landschap. Toen ik wat plaatjes liet zien, merkten enkele leerlingen op: 'Hé, waar zijn de windturbines?' Dat zegt veel. Er

groeit een generatie op die niet anders weet dan dat er bepaalde landschapselementen zichtbaar zijn die in een deel van ons leven helpen voorzien in behoeften. Daarmee hebben ook wij weer invloed op de ontwikkeling van ons cultuurlandschap."

Hoe ziet u uw taak?

"Ik wil dan herhalen wat een boer zei die ik sprak: 'Ik wil dit landschap doorgeven. Al eeuwenlang zijn mijn voorouders daarmee bezig geweest. Dat vraagt om keuzes voor de lange termijn.' Ik beseef dat de natuur de laatste decennia te weinig onder de aandacht is geweest. De eenzijdigheid moet weg. Het gezonde evenwicht moet terugkomen. Daaraan willen we in Overijssel werken met de drieslag benutten, beschermen en beleven. Daar wil ik graag een bijdrage aan leveren." ◀

DOOR MR. C.P.W. VAN DEN BERG

Wat doe je als volksvertegenwoordiger?

Voor een Statenlid, een raadslid en andere vertegenwoordigers begint het werk pas echt als ze verkozen zijn. Hands uit de mouwen en bouwen aan vertrouwen! Voor een sterke democratie is het nodig om zichtbaar en transparant te zijn. Ga met elkaar maar ook met bestuurders en inwoners het gesprek aan. En vooral: luister eerst!

Op alle niveaus hebben gekozenen één ding gemeen: ze worstelen met de verdeling van hun tijd en het stellen van de goede prioriteiten. Welke verantwoordelijkheden heb je en hoe maak je de juiste keuzes? Vanuit mijn ervaring als Statenlid wil ik drie taken onder de aandacht brengen, die wellicht ook handvatten bieden voor vertegenwoordigers op andere niveaus.

KADERS STELLEN

Een van de taken van Provinciale Staten is het vaststellen van beleidskaders. Dit kan zowel het financieel terrein omvatten (denk aan de Begroting, belastingveror-

deningen) als de leefomgeving. Binnen deze kaders moet het college van Gedeputeerde Staten opereren. Dit is echter niet eenvoudig. Het vraagt van Statenleden inzicht in de provinciale vraagstukken en situatie, lokale en landelijke ontwikkelingen en een strategisch inzicht. Om het nog ingewikkelder te maken, zowel strategisch als financieel moet er ook een goede onderlinge samenhang zijn met bijvoorbeeld een visie op de samenleving, bestuur en leefomgeving.

CONTROLLEREN

Het college moet de door de Staten vastgestelde kaders, beleidsnota's en besluiten

uitvoeren. De politieke controle daarop vindt plaats door Provinciale Staten. Denk bijvoorbeeld aan beleidsevaluaties, jaarverslagen en dergelijke. Een van de belangrijkste en jaarlijks terugkerende controle-instrumenten is de Jaarrekening, die doorgaans in mei of juni verschijnt. De rol van de Staten is te controleren of het college in overeenstemming met de Begroting heeft gehandeld. Tevens beoordelen Provinciale Staten aan de hand van de jaarstukken of het college doeltreffend heeft gehandeld (bereikt heeft wat ze willen bereiken) en doelmatig is geweest (gedaan heeft wat ze willen doen). Het mondelinge vragenrecht en het recht

“EEN VOLKSVERTEGENWOORDIGER MOET BENADERBAAR ZIJN.”

om schriftelijke vragen in te dienen zijn ook instrumenten van de Staten om het college te controleren of te volgen.

VERTEGENWOORDIGEN

Een andere taak van Provinciale Staten, en individuele Statenleden, is volksvertegenwoordiging. Door de invoering van het dualisme in 2002 en de verschuiving van verantwoordelijkheden van rijk en provincie naar gemeentes is de volksvertegenwoordigende 'rol' van vooral raadsleden in de loop der jaren gewijzigd. Sterkere burgerparticipatie heeft dit proces versterkt. Het komt er eigenlijk op neer dat gekozen volksvertegenwoordigers moeten signaleren welke thema's er leven bij de inwoners en dit via de controlerende of kaderstellende verantwoordelijkheid inbrengen en uitwerken. Dit is overigens gemakkelijker gezegd dan gedaan... Statenleden krijgen vooral reacties vanuit gemeenten, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Statenleden hebben veel minder of in ieder geval 'indirect' met haar inwoners en kiezers te maken. Op gemeentelijk niveau is dat contact wellicht iets makkelijker te organiseren, maar alsnog is het ook daar een uitdaging om voldoende tijd en gelegenheid te vinden om echt in gesprek te gaan met burgers.

Deze taken vragen heel wat van een volksvertegenwoordiger. Hoe zorg je er nu voor dat je als lokale of regionale fractie goed en actueel geïnformeerd bent? Hoe betrek je onder andere inwoners meer bij het lokale politieke handwerk? Je kunt als raadslid of Statenlid niet altijd alles zien en overal zichtbaar zijn. Maar hoe kun je nu stappen zetten om de kwaliteit van je werk te verhogen, maar daarbij wel het hoofd boven water te houden? Zomaar enkele concrete gedachten hierover:

- Begeleid een aspirant-Statenlid door een ervaren fractielid. Door mee te lopen met iemand die ervaring heeft, maakt de 'leerling' zich de politieke mores eigen, snapt hij hoe je bepaalde stukken moet lezen en leren beoordelen en hoe je bepaalde politieke keuzes maakt;
 - Besteed de noodzakelijke aandacht aan een inwerkprogramma voor nieuwe Statenleden en investeer bijvoorbeeld in een 'Statenacademie' of 'Raadsacademie' waar zowel vaardigheden als inhoud wordt aangeboden;
 - Zorg ervoor dat er met enige regelmaat een 360 gradenfeedbackinstrument wordt ingezet, waardoor de kwaliteiten en ontwikkeling van volksvertegenwoordigers zichtbaar en bespreekbaar worden gemaakt;
 - Wees nieuwsgierig, luister en vraag door. Dat is nuttig in contacten met inwoners, maar ook in gesprekken met het college of in debat met uw politieke opponenten. Door te vragen en vooral door goed te luisteren, vindt verdieping plaats;
 - Investeer in een goede samenwerking tussen het college, de volksvertegenwoordiging en de ambtelijke organisatie. Dat kan veel ruis in de communicatie en het politieke debat voorkomen en het scheelt daarbij veel tijd;
 - Ga bij actuele thema's, in bijvoorbeeld de fysieke leefomgeving, ook als fractie naar de bewuste plekken toe om inwoners te ontmoeten en naar hen te luisteren.
- Meer 'het land in'? Het is nuttig - zelfs noodzakelijk - om zichtbaar te zijn. Maar dat hoeft niet altijd letterlijk genomen te worden. De ondergrens is wel dat je inwoners, bestuurders en ondernemers weet te vinden. Andersom moeten zij de fractie en de individuele volksvertegenwoordiger ook weten te bereiken en zich daar gehoord weten. Wellicht dat 'benaderbaar' en 'benaderbaarheid' hier goede kernbegrippen zijn.

- Investeer in een kennisnetwerk van deskundigen die u op relevante thema's kunnen adviseren;

mr. C.P.W. (Peter) van den Berg
De auteur was lid van Provinciale Staten van Zuid-Holland (2019) en gemeenteraadslid (2006-2018). Mede onder zijn redactie verscheen het Zakboek Raadsleden (2017) en het Zakboek Statenleden (2018). ◀

Nieuw bestuurslid voor de bestuurdersvereniging:

Joan (J.J.) van Burg (ing., MSc)

Privé:

Ik ben 38 jaar oud, ik ben getrouwd met Marleen en ik woon in Terneuzen.

Politieke ervaring:

Ik ben actief geweest bij SGP-Jongeren als redactielid 'Ons Contact' Op mijn 26e ben ik Statenlid geworden in Zeeland. Inmiddels ben ik de fractievoorzitter van enthousiaste vijfkoppige Zeeuwse SGP-fractie.

Werk:

In het dagelijks leven ben ik bedrijfsleider voor de regio Zeeland bij een internationaal bouwbedrijf. Tevens ben ik voor Nederland verantwoordelijk voor de afdeling Vastgoed-service (beheer & (preventief/meerjarig) onderhoud van gebouwen).

Klassieke gezinsvorm is achterhaald

**MEE
EENS?**

**Bekijk het eens
van de andere krant.**

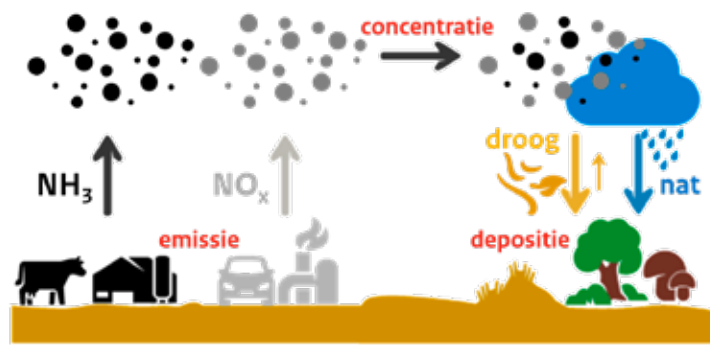

Ontdek het verschil in het RD

**Vraag nu een gratis proefabonnement
aan inclusief het RDMagazine.**

Ga naar rd.nl/banier

RD
Reformatorisch
Dagblad

In rep en roer door stikstof

Het is onzichtbaar en heeft toch grote invloed op het reilen en zeilen in het landelijk gebied: stikstof. Het komt vrij uit drijfmest, motoren en fabrieken. Het komt ook weer op de grond terecht, onder meer in natuurgebieden. Deze groeistof voor planten kan ervoor zorgen dat bijzondere plantensoorten overwoekerd worden. Teveel depositie (neerslag) van stikstof is daarom niet wenselijk. Maar, hoe regel je dat in een dichtbevolkt land? Dat blijkt knap lastig te zijn.

HANS MALJAARS

BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACIE

BOUWPROJECTEN STILGELEGD

De Raad van State bepaalde dat de regels strikter uitgelegd moeten worden dan we eerder dachten. Bij elk project, of het nu een grote of een minieme bijdrage levert aan de stikstofdepositie, moet vooraf zeker gesteld zijn dat er geen enkel negatief effect kan ontstaan voor geen enkel stukje waardevol natuurgebied (Natura 2000). En omdat stikstof overal heen kan vliegen en in theorie op kilometers afstand terecht kan komen, is het land nu in rep en roer. Opeens werden duizenden bouwprojecten stilgelegd. En er dreigt zelfs een vergunningplicht voor koeien in de wei.

REMKES

Inmiddels ligt er een advies van de commissie Remkes voor de korte termijn. De hoofdmoot is: snelheidsverlaging in de buurt van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, het uitkopen van oudere landbouwbedrijven met een hoge stikstofuitstoot en, eveneens nabij natuurgebieden, toepassing van emissiereducerende (uitstootverlagende) technieken in bestaande stallen. Een deel van de ruimte die daardoor ontstaat kan dan ingezet worden voor het op gang helpen van bouwprojecten, ook in de landbouw.

Wat vind de SGP hiervan? Er zitten goede elementen in het advies van Remkes, zoals de verlaging van de maximumsnelheid op snelwegen, vlakbij natuurgebieden. We hebben echter ook enkele zorgpunten.

LANDBOUW

Wat betekent dit voor gezinsbedrijven in de landbouw? We zijn bang dat bedrijven verplicht worden zogenaamde

emissiearme vloeren en luchtwassers toe te passen. Zitten we daarop te wachten? Bij emissiearme vloeren bestaat het risico dat mestgassen opeenhopen en ontploffen. We zien andere mogelijkheden, zoals het gebruik van innovatieve methoden die ammoniakvorming bij de bron aanpakken. Je kunt ook de stikstofuitstoot beperken door koeien meer buiten te laten lopen. We vinden dat de overheid hier ruimte en middelen voor moet geven. We moeten in ieder geval voorkomen dat gezinsbedrijven opnieuw met de rug tegen de muur komen te staan.

Waarom blijft de luchtvaart buiten schot? Ten minste zou er een verhoging van de vliegbelasting moeten komen. De opbrengst kan gebruikt worden voor een investeringsregeling voor emissiereductie in de landbouw en, zo nodig, voor meer budget voor goed natuurbeheer.

NUCHTERHEID

Waarom niet meer nuchterheid? Volgens de modeltheorie kan stikstof tot op kilometers afstand van een project terechtkomen en schade berokkenen. Ook al gaat het om een minieme hoeveelheid stikstof, zoals die vrijkomt bij het bouwen van een huis. Die stikstof is in de praktijk niet terug te vinden met behulp van metingen. Alle reden om een streep te trekken, zoals ook in Duitsland en België gebeurt, bijvoorbeeld via gebiedsspecifieke drempelwaarden.

Er is veel meer over te zeggen. Laten we het probleem in ieder geval niet groter maken dan het is. ◀

Dimetra - Holland

UW ZWITSERLAND EXPERT

Bel 033 - 277 22 66 of mail info@dimetra.nl

- ✓ Koel- en Vriesgroupagevervoer
- ✓ Containertransport
- ✓ Volumetransport
- ✓ Machinetransport
- ✓ Op- en Overslag
- ✓ Douaneloods
- ✓ Eigen in- en uitklaring

Glashorst 123

Scherpenzeel

T 033 - 277 2266

Kijk voor meer informatie op dimetra.nl

Watermill

Oplossingsgerichte

advocaten voor ondernemers

- ≡ Zakelijke conflicten
- ≡ Overnames en participaties
- ≡ Contracten en samenwerkingen
- ≡ Aansprakelijkheidskwesties

Leg vrijblijvend uw vraagstuk aan ons voor

Watermill.nl/legal
info@watermill.nl
030 - 307 4910

Stichting China
Veenendaal

**Donkere wolken
boven China's kerk**

Verdrukt! Niet verlaten!

Bid voor de verdrukte christenen!

STORT UW GIFT OP:
NL02 INGB 0000 3206 66
t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

BOEREN: RUIMTEGEVER OF RUIMTEVRAGER?

Op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau zijn overheden bezig met het ontwerpen van een omgevingsvisie, waarin de visie op het ruimtelijke beleid van de betrokken overheidslaag wordt vastgelegd. SGP-jongeren pleit ervoor de boeren in deze visies niet te zien als ruimtegever, maar als een van de ruimtevragers.

FRANS HAZELEGER

VOORZITTER COMMISSIE DUURZAME ONTWIKKELING EN LANDBOUW SGP-JONGEREN

VEEL RUIMTEVRAGERS

Het is voor starters steeds moeilijker om aan een woning te komen. Daarom willen we in Nederland meer huizen bouwen, liefst met een flinke tuin en een garage. Het is voor beginnende bedrijfjes lastig een bedrijfspand te vinden. Daarom willen we in Nederland graag wat extra ruimte voor bedrijventerreinen. Het is voor stedelingen aantrekkelijk om buiten de stad te recreëren. Daarom willen we in Nederland in een ruime boog om de steden extra recreatiemogelijkheden. Het is belangrijk om goed voor zeldzame diersoorten en plantsoorten te zorgen. Daarom willen we in Nederland graag meer natuur. En dan heeft het kabinet ook nog eens het Klimaatakkoord van Parijs getekend en dus moeten we ruimte zien te vinden voor een paar duizend windmolens en duizenden hectares zonnepanelen.

WEINIG RUIMTE

Maar waar halen we die ruimte vandaan? In de discussies over de omgevingsvisies komt deze vraag maar weinig aan de orde. Er wordt alleen maar geconstateerd dat de bovengenoemde lijst van wensen bestaat. En dat het goed is om aan die wensen te voldoen. Wie even doordenkt, begrijpt dat de ruimte beperkt is en dat er eigenlijk maar een plek is waar nog open ruimte vandaan te halen valt: de boeren. In de provincie Utrecht beslaat het agrarische land bijvoorbeeld ongeveer de

helft van de hele provincie. Dat is nogal wat. Daarom wordt er in de discussies over de omgevingsvisie vaak bijna automatisch naar de landbouw gekeken. Daar moet het dan maar vandaan komen. Alternatieven zijn er niet echt.

BELANGRIJKE KEUZES

Volgens SGP-jongeren worden in die automatische blik echter twee belangrijke dingen vergeten. Allereerst is het open landschap waar de boerenbedrijven voor zorgen (de uitgestrekte weiden in het Groene Hart bijvoorbeeld), een landschap waar Nederland beroemd om is geworden. Als we dat zomaar weggeven aan zonnepanelen, windmolens, trimbanen, huizen, bedrijven en 'Europese natuur', geven we een belangrijk deel van onze nationale identiteit weg. Willen we dat eigenlijk wel? Belangrijker nog: de open ruimte van onze boeren is geen loze ruimte. Hier wordt gewerkt aan ons voedsel. Boeren hebben die ruimte hard nodig. Sterker nog, de agrarische sector wil graag verduurzamen. En daar is ruimte voor nodig - meer ruimte dan er beschikbaar is. De agrarische sector is dus geen ruimtegever, maar een ruimtevrager.

Deze oproep maakt de discussie niet eenvoudiger, maar juist nog veel ingewikkelder. Het maakt duidelijk dat de ruimte in Nederland beperkt is en dat er dus keuzes gemaakt moeten worden voor wat we écht belangrijk vinden. ◀

Update vanuit het Europees Parlement

Sinds juli is Bert-Jan Ruissen als SGP-Europarlementariër aan de slag in het Europees Parlement. Een doorkijkje op het werk in de landbouwcommissie.

CHRISTINE VAN DIJK
BELEIDSMEDEWERKER EUROFRACTIE/ECR

LANDBOUWBELEID

Ruissen zal nauw betrokken zijn bij de verdere discussie over het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Deze week werd hij door de ECR (de fractiefamilie waarin Ruissen werkzaam is) benoemd als onderhandelaar namens de fractie op het GLB-dossier. Alhoewel de landbouwcommissie in het vorige mandaat - op basis van zo'n 6.000 ingediende amendementen - haar standpunt heeft bepaald, moet de plenaire stemming nog plaatsvinden. Onder druk van de milieuc commissie en het grote aantal nieuwe EP-leden zal voorafgaand aan de plenaire stemming opnieuw over compromisteksten onderhandeld worden. Gezien de nijpende situatie in

de sector en de enorme regeldruk, zal de SGP-inzet zijn dat er niet opnieuw een vloed aan gedetailleerde verplichtingen bijkomt, maar dat de boeren de vrije keus hebben om de nieuwe ecoregelingen in hun bedrijfsvoering in te passen tegen een passende beloning.

MAIDENSPEECH: OCTROOI OP LEVEN

Tijdens de plenaire vergadering in september sprak Bert-Jan Ruissen zijn maidenspeech (eerste rede na installatie) uit in het debat over 'octrooi op leven'. Ondanks herhaaldelijke oproepen van het EP en de veredelingssector, zit er nog steeds een maas in de wetgeving en dreigen patenten op plantmateriaal. Vrije toegang tot genetische bronnen is

cruciaal voor het verder ontwikkelen van sterkere rassen. In het kwekersrecht is dat goed geregeld, maar in het octrooi-recht niet. "Planten zijn van ons allemaal en zijn geen uitvinding. Eigenlijk moet ik het anders zeggen: ze zijn onderdeel van Gods schepping en wij zijn rentmeesters", zo besloot Ruissen zijn bijdrage.

TO BREXIT?

De Nederlandse agrofoodsector zal bij een no-dealbrexit bijzonder hard getroffen worden. Van de EU27 (27 EU-landen) exporteert Nederland de meeste agrofood naar het Verenigd Koninkrijk. Het is dus belangrijk om juist als Nederlanders aan de bel te trekken - zoals de Ieren al volop doen. "Een verstoring van de markt door een harde brexit bovenop de effecten van de reeds vijf jaar durende Russische boycot, zou de laatste klap zijn voor ondernemers die het water al aan de lippen staat", aldus Ruissen. De EP-landbouwcommissie ging akkoord met het SGP-voorstel om in de begroting voor 2020 een bedrag van 50 miljoen vrij te maken voor eventuele maatregelen in de groente en fruitsector. De plenaire stemming over de begroting moet nog plaatsvinden. Wat betreft de SGP mag de rekening van brexit in geen geval bij boeren en tuinders terecht komen. ◀

MAIDENSPEECH RUISSSEN: "PLANTEN ZIJN VAN ONS ALLEMAAL EN GEEN UITVINDING. (...) ZE ZIJN ONDERDEEL VAN GODS SCHEPPING EN WIJ ZIJN RENTMEESTERS."

GELIJKSCHAKELAARS

DOOR MENNO DE BRUYNE

Een week of wat geleden kwam er een rapport uit waarin moskeescholen er flink van langs kregen omdat daar dingen gebeuren en worden gepredikt die niet door de beugel kunnen. Prompt klonk de roep: sluiten, weg ermee. En ja, je kon erop wachten, ettelijke columnisten, journalisten, PvdA-, GroenLinks- en D66-politici riepen in koor: dan moeten óók christelijke scholen eraan geloven, want die zijn net zo erg.

RECHT VAN SPREKEN

Mooi vond ik dat iemand die écht recht van spreken heeft deze gelijkschakelaars tegensprak. Ik bedoel Elma Drayer, een columniste die zelf uit 'onze hoek' komt. Ze weet van de hoed en de rok. Ze aarzelt ook niet om SGP'ers over de knie te leggen, maar daarbij doet ze wel recht aan de werkelijkheid.

Een aantal citaten uit haar column van 12 september in *de Volkskrant*.

de Volkskrant

"De reportages hadden amper het licht gezien of het vertrouwde circus kwam op gang. *NRC Handelsblad* en *Nieuwsuur* brachten deze week naar buiten dat zo'n duizend Nederlandse moslimkinderen op private moskeescholen nogal stevige opvattingen ingepeperd krijgen over andersgelovigen en afvalligen, over de omgang tussen de seksen, over homo's, over democratie. En op gewone islamitische scholen blijken lesmethodes te circuleren waar je evenmin vrolijk van wordt.

REFORMATORISCH VOLKSDEEL

Politici betoonden zich wederom geschokt, juristen legden wederom uit dat de stroming nauwelijks aan te pakken valt, moskeebesturen vonden de uitspraken wederom uit hun verband gerukt en ook de relatieveerders gedroegen zich voorbeeldig. (...) Al even gretig wees menigeen naar het ortho-

dox-christelijke volksdeel. Zo twitterde een advocaat dat we bijbelstudieclubs net zo goed moeten 'doorlichten op onwenselijke opvattingen'. Een journalist, actief in GroenLinks: '(...) het wegzetten van andersgelovigen als fundamenteel slecht, bestaat ook in het reformatorische volksdeel'.

Nu is de jij-bak zelden een sterk argument: verschijnsel X poetst verschijnsel Y niet als bij toverslag weg. Maar de salafistische agressie uit genoemde reportages vergelijken met wat steile christenen hun kinderen wijsmaken?

Het geval wil dat ik zelf opgroeide in een ultravrome gemeenschap, maar dan van protestantse signatuur. Alomvattend motto: wij leven in de wereld, wij zijn niet van de wereld. Voor de fijnproevers: we hoefden hoedjes noch zwarte kousen te dragen, spelden Here gewoon met twee e's en lazen de Bijbelvertaling van 1951, maar zongen wel uit de zogeheten oude berijming. Als kleuter bezocht ik wekelijks de zondagsschool, vanaf m'n vijfde, zesde moest ik mee naar de kerk – lopend, twee keer per zondag, welteverstaan. (...)

Uiteraard was het bestaan doordrenkt van rituelen, geboden en verboden. Geen maaltijd zonder gebed en Bijbellezing, handjes vouwen voor het slapengaan, vanaf je twaalfde naar catechisatie en jeugdvereniging. Met de trein, ijsjes eten of zwemmen op zondag – je haalde het niet in je hoofd. Verder mochten uitslui-

tend gehuwden de liefde bedrijven en van homo's had ik nog nooit gehoord.

GESNEDEN BEELDEN

En hoe keken we tegen andersdenkenden aan? Helaas, zij hadden het aan het verkeerde eind. Ongelovigen waren bovenal zielig, maar gewone gereformeerden vonden we arrogant, gewone hervormden te slap, vrijgemaakt-gereformeerden te venijnig, en rooms-katholieken hadden er helemaal niks van begrepen. Die luisterden naar een man in een jurk die in het Vaticaan woonde! Aanbaden gesneden beelden! Dachten dat je door goede werken in de hemel kwam! Maar niemand die predikte dat andersdenkenden in de ideale christelijke samenleving geen recht van bestaan zouden hebben.

Pas als twintiger vond ik de moed om me uit te schrijven. Niet lang daarna zal vanaf de preekstoel zijn afgekondigd dat ik me had 'onttrokken aan de gemeenschap der kerken'. Begrijpelijkerwijs maakte die stap mijn ouders reuzeverdrietig, maar dat was dat. Niemand in het gezin of in de gemeenschap die me vervloekte, in de ban deed of riep dat ik de doodstraf verdiende – althans, niet dat ik heb gemerkt.

Wie zo'n orthodox-christelijke geloofsopvoeding wil vergelijken met wat we deze week van die salafistische heren hoorden, moet natuurlijk vooral z'n gang gaan. Maar erg ondersteboven zal ik vrees ik van de uitkomst niet raken." ◀

WIJ ZIJN NOG
STEEDS OP ZOEK
NAAR NIEUWE
COLLEGA'S!

Kijk op reenen.nl

ONBEGRENSD IN LOGISTIEK

Sinds 1918 profiteren steeds meer klanten van onze deskundigheid en vakmanschap. Of het nu gaat om een verhuizing om de hoek in Barneveld, een transport van Hollandse kaas naar Sicilië of de opslag van uw (non)-foodproduct: Van Reenen is het antwoord op uw logistieke vragen.

Transport

Warehouse

Verhuizingen

Koningsbergenweg 7 | Barneveld

T 0342 - 405 405 | W reenen.nl

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Landschapsnummer

Dit nummer van *De Banier* is het landschapsnummer, geloof ik. Ik hou dat nooit zo bij, want ik ga als vast scribent gewoon¹ m'n eigen gang en trek me dan ook niks aan van welk thema dan ook dat de redactie – waar ik zelf in zit trouwens – heeft gekozen. Dat kan ik niet eens, want mijn inspiratie laat zich echt niet binden door thema's die zes maanden van tevoren worden bedacht door een vijftal mannen en één vrouw ergens vergaderend in een saaaie² kamer in een nóg saaaaier³ deel van Rotterdam. Thema-nummers zijn allemaal leuk en aardig voor normale mensen zonder gebruiksaanwijzing, maar aan mij dus niet besteed.

Nou moet ik in dit geval direct erkennen dat de Banierredactie – waar ik zelf in zit trouwens – een zeldzaam vooruitziende blik⁴ heeft gehad door het landschapsnummer van *De Banier* juist nú te laten verschijnen. Immers: op 1 oktober, de dag waarop ik mijn propjes moet inleveren⁵ voor het oktobernummer, stond ik op het Haagse Malieveld, omringd door honderden trekkers vele duizenden boeren en boerinnen. Zij zijn natuurlijk bij uitstek de hoeders van ons Nederlandse landschap. Eén boer in de wei weet meer over de natuur dan duizend Robotjes Jetten in de Kamer. En Jesse moge zich dan groen voordoen, hij kan niet eens luzerne onderscheiden van rolklaver, laat staan een knol van een citroen.

BOERDERIIDAG

Afgelopen zomer was ik weer eens op de boerderij. Boeren worden door journo's, die vrijwel allemaal in de Randstad of Hilversum wonen en een horizon hebben die niet verder reikt dan de overkant van de smerige straat en hun leven slijten in een compleet van de buitenwereld afgesloten treurige Hilversumse studio, afgeschilderd als criminel, dierenbeulen en vervuilers. En net als ik, zijn de boeren dat strontzat⁶. Daarom is er onze veehouders en akkerbouwers veel aan gelegen om de

stedelingen te laten zien hoe het er écht aan toe gaat op een boerderij. Open boerderijdagen, heet dat, geloof ik.

Welnu, afgelopen zomer was ik weer eens op de boerderij, niet die van mijn families op Noord-Beveland of in Vriezenveen, maar eentje tussen Leiden, Zoetermeer en Den Haag in. Hartje Randstad, zeg maar. Ik genoot van de geur van uitstoot van de koeien, het gekakel van gezellig murmelende kippen die op het erf rondstapten, geiten waar Marianne Thieme een sik van krijgt en schapen die al weer ijverig bezig waren met de productie van de grondstof van mijn zoveelste tweedjasje. De boer zelf paradeerde ook rond op zijn erf. Om vragen te beantwoorden van de stedelingen die ook een keer een frisse neus wilden halen, niet in New York, Sydney, Athene of Dubai (minder frisse neus), maar in de polders rond Zoetermeer. Waarschijnlijk hadden die bleekneusjes last van vliegschaamte en zijn ze daarom bij wijze van aflat voor hun CO₂-vliegreis naar Zoetermeer gepeddeld. Niet op een normale fiets, maar op hun kinderbakfiets of Babboe. Voor de plattelander die niet weet wat

een Babboe is: dat is een fiets met een boedelbak ervoor die grote stadsmensen gebruiken om 's ochtends kleine stadsmensen duurzaam naar een ballenbak te brengen waar de kleine stadsmensen de hele dag worden opgehokt zodat de grote stadsmensen veel geld kunnen verdienen om de hypotheek te kunnen betalen van het stadshok waar de grote stadsmensen de kleine stadsmensen 's avonds weer naartoe brengen in dezelfde boedelbak als die waarin ze 's ochtends naar de ballenbak zijn gebracht. (Lees deze⁷ zin nog maar een keer over.) Als een plattelandsmens zijn koeien in zo'n bakfiets naar een andere wei zou verplaatsen⁸, zou hij na klachten van grote stadsmensen de dierenbescherming, de AIVD en Wakker Dier op zijn dak krijgen, maar dit terzijde.

Hoe nodig zo'n open boerderijdag is, bleek toen ik een vraag opving van zo'n groot stadsmens aan de nuchtere boer. Hij vroeg: "Meneer, kunt u me zeggen waar het hooi groeit?" De boer rolde even met z'n ogen, zuchtte héél diep, haalde adem, en nog voordat hij iets kon zeggen...
...brak z'n klomp. ◀

@MENNO: STUUR TIJ DE GEWIJZIGDE VERSIE ZÓNDER MIJN AANTEKENINGEN DOOR NAAR DE DRUKKER?

- 1 Je weet dat de redactie dit soort rebellie 'gewoon' uit de definitieve versie houdt, hè?
- 2 Tja, niet iedereen werkt in een 'megalomaan' gerenoveerd pand met een 'exotische' tuin'.
- 3 Het is inderdaad een echte opsteker om dan ook nog eens de tekst van een mens mét gebruiksaanwijzing te mogen lezen.
- 4 Waar een saai kamer als de mijne al niet goed voor is. Grootse vergezichten, inderdaad.
- 5 Aha, dus je wist het wel?
- 6 Overweeg de alternatieven 'mestzat' of 'dierenuitwerpselenzat'.
- 7 Dat heb ik gedaan. Prima zin, vind ik. Alleen de zin ervoor... kan die wat korter? 85 woorden is echt te veel!
- 8 Weet je dat zeker? Die naam BabBÓÉ is wel erg toevallig dan.

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiter
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

DE Banier

WEEK VOOR HET LEVEN 11-16 NOVEMBER 2019

- ▶ Alternatieven voor abortus
- ▶ SGP is de oudste partij ooit.
- ▶ Open dag Tweede Kamer

Vóór
het leven

Met video maakt u het verschil!

Wilt u zichtbaar zijn op social media?
Aandacht trekken met een duidelijk verhaal?
Videocontent is daar uitermate geschikt voor.
Wij maken films waarbij inhoud en techniek
elkaar versterken. Laat uw boodschap door
ons vertalen naar een aantrekkelijke film.

www.klompcreative.nl

livestream | promotiefilm | bedrijfsfilm | reportage | aftermovie | productfilm | animatie

Molenstraat 133, 6721 WL Bennekom, 0318 70 12 55, info@klompcreative.nl

Volg ons via:

**GRATIS
boek!**

Het indrukwekkende
verhaal van de
directeur van een
abortuskliniek
die overloopt van
de dood naar het leven

ONGEPLAND
ABBY JOHNSON

Word lid van de NPV
vanaf €17,50 per jaar en
ontvang dit boek cadeau!

U steunt daarmee onze
missie vóór het leven.

Kijk op npvzorg.nl/
lidvoorhetleven

een Bijbels geluid vóór het leven

INHOUD

SGP: de oudste ooit!

Als een borduursel	4
Ontvangen leven	5
Week van het Leven	6
Lees meer in Zicht	9
Uitgelicht	9
SGP: de oudste ooit!	11
Binnenhof	15
Varia	16
Open dag	18
Kanttekening	19
Verdieping	21
APB 2019	22
Politiek dichtbij	25
Op je blauwe ogen?!	27
Beperkte vrijheid	28
Haags nieuwsoverzicht	29
Haagse propjes	31

Gezegende zorgverleners

“WEL DIEN – DIE HEM DES NOOT DRVFTIGHE AENNEEMT:
DIEN SAL DE HEERE VERLOSSEN INDER BOOSER TYT”

Deze spreuk is te lezen in een gedenksteen in het Dordtse ziekenhuis. Mijn oog viel erop toen ik stond te wachten bij de parkeer-automat. En dat duurde nogal even. Mijn gedachten kregen dus gelegenheid voor een vrije loop.

Wat is er in een ziekenhuis veel nood. Patiënten lijden pijn en benauwdheid. In een kamertje apart wordt een slecht-nieuwsgesprek gevoerd. Artsen strijden om het behoud van leven van jong of oud. In een ziekenkamer is er iemand die dorst heeft. Een ander zucht onder de ziektestrijd die hij in zijn lichaam verbergt. Voor het aannemen van patiënten zijn speciale balies. Op de spoedeisende hulp wordt dat aannemen op een andere manier geregeld. Dat een ziekenhuis géén patiënten aanneemt, komt zelden voor. Dan moet er wel iets bijzonders aan de hand zijn. Mensen in nood moeten toch aangenomen worden? Wat zijn we in Nederland gezegend met onze gezondheidszorg! Het zijn de verpleegkundigen en artsen die ertoe doen. Hun liefde voor mensen in nood verdient grote waardering. Pijn wordt bestreden en er is een beker koud water voor iemand die dorst heeft. Laten we deze zorgverleners gedenken in ons gebed. Zo vaak strijden ze op het grensvlak van leven en dood. Zo vaak staan ze voor vragen waar een mens geen antwoord op weet.

De spreuk in het ziekenhuis deed me direct aan de Bijbel denken. In die richting wees ook het opschrift: “PSALM – 41 VAERS 2”. Maar de schrijfwijze stamt uit vervlogen tijden. Ook leken de gehanteerde woorden me niet overeenkomstig de Statenvertaling. Enig speurwerk maakte duidelijk dat het een aanhaling is uit de *Deux-Aesvertaling*. Deze vertaling verscheen voor het eerst in 1562. Zo lange tijd is de ziekenzorg een toonbeeld van Gods goedheid. En aan degene die zich goed gedraagt jegens iemand in nood, belooft Hij Zijn genade in moeilijke tijden. Of wat is eigenlijk een goede omschrijving van ‘BOOSER TYT’? Deze uitdrukking laat zich concreet invullen door ieder die de gedenksteen in het ziekenhuis passeert. Ze heeft in de Bijbel een diepe betekenis. Het zal een tijd zijn waarin de macht van het kwaad lijkt te winnen. Des te indrukwekkender is die gedenksteen. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

- “Ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uw werken! ook weet het mijn ziel zeer wel. Mijn gebeente was voor U niet verholen, als ik in het verborgene gemaakt ben, en als een borduursel gewrocht ben, in de nederste delen der aarde.”
Psalm 139:14 en 15

Als een borduursel

Op een wonderlijke manier verbindt David zijn leven en alles wat het leven met zich meebrengt met het ontstaan van zijn leven. Achter beide ziet hij heel nadrukkelijk de hand van Zijn God. Zo bezingt hij Gods nabijheid in de dagelijkse gang van het leven. De HEERE weet van zijn zitten en zijn opstaan. De HEERE kent zijn gedachten. De HEERE omringt zijn gaan en zijn liggen. Waar hij zich ook bevindt, God is erbij. In elk woord proef je, hoe David zich aangevoelen weet op de HEERE. De oorzaak daarvan legt David in het feit dat God hem vanaf het

allereerste begin nabij is geweest. Op het moment dat niemand nog van zijn bestaan afgewist, was God er. God, Die zijn leven op een wonderlijke manier tot stand heeft gebracht. Te wonderlijk om in mensenwoorden uit te drukken. David spreekt dan ook in beelden: als een borduursel gewrocht.

Wanneer iemand borduurt, zie je het voor je ogen gebeuren. Voorzichtig gaat de maker van het borduursel te werk. Het is echt priegelwerk. De ene na de andere steek komt op het doek te staan. Langzamerhand ontdek je wat er ontstaat.

Achter het borduursel waarover David zingt, ziet hij Gods hand. Het ontstaan van dit borduursel, of anders vertaald: dit weefwerk, is niet te zien en te volgen. Het gebeurt, zegt David, in het verborgene, in de moederschoot. Ook al ontstaat het onttrokken aan ons gezicht, het is vanaf het allereerste begin een kunstwerk. In dat borduursel zien we Gods machtige liefde voor mensen. Hij heeft Zich niet van de mensheid afgekeerd, toen die zich

DS. P. VERNOOIJ
Lekkerkerk

van Hem afkeerde. Zijn bemoeienis met de mensheid zien we juist ook in het ontstaan van nieuw leven. Of degraderen wij het ontstaan van nieuw leven tot mensenwerk? Dan kan het dus ook gemakkelijk vernietigd worden. Dat is gebrokenheid ten top. Tegenover Gods macht steekt onze onmacht schrill af.

Deze onmacht roept om hartelijke verootmoediging. Zodat wij ons net als David neerbuigen voor de Heere, in schuldbesef getroffen en

verslagen: “Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten. En zie of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg.”

Onze schuld roept om verzoening, om genade, om nieuw ingrijpen van de Allerhoogste.

Wonderlijk, wanneer we in het ons verootmoedigen voor de Heere Zijn herscheppende wondermacht mogen ervaren. Dan spreek ik daar niet enkel over, dan doorleef ik die. Dan wordt mijn strijd voor het kwetsbare een geestelijke strijd. Dan bestrijd ik de geestelijke boosheden in de lucht met geestelijke wapens.

Wapens die God mij in handen legt. Die gebruik ik niet in wilde weg, maar biddend. Dan leer ik me elke dag aan de Heere toe te vertrouwen, steunend op Zijn ontferming; “HEERE, Gij doorgrondt en kent mij.” Davids psalm wordt op die manier een middel om de grote daden van God te verkondigen.

“Al wat Gij wrocht zal juichen tot uw eer!”
Juicht u al mee? ◀

Ontvangen leven

Tijden kunnen veranderen. Overtuigingen eveneens. De opvattingen met betrekking tot het begin en het einde van het leven zijn gewijzigd. Het van God ontvangen leven is geworden tot een leven waarover de mens zelf beschikt. De maatschappij proclameert zelfbeschikkingsrecht, zelfs als het gaat om het teuerste bezit: het leven.

VOORHEEN

“Hij die opzettelijk eene vrouw in behandeling neemt of eene behandeling doet ondergaan, te kennen gevende of de verwachting opwekkende dat daardoor zwangerschap kan worden verstoord, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van ten hoogste zesduizend gulden.” (Zedenwet 1911). Het plegen van abortus was verboden. Een Eindhovense arts kreeg in 1952 te maken met een vonnis van het Hof van de Utrechtse rechtbank. Hij had zijn broer een bepaald soort tabletten verstrekt en hem ook een morfine-injectie toegediend waarop zijn broer stierf. Het plegen van euthanasie was bij wet verboden.

GEWIJZIGD

De maatschappelijke opvattingen zijn drastisch gewijzigd. Het al of niet plegen van abortus behoort tot de keuzevrijheid van de betrokkene. De wet biedt ruimte. Keuzevrijheid, een individueel recht, ook al gaat dat ten koste van de beschermwaardigheid van het leven. Het plegen van euthanasie behoort eveneens tot de rechten van het individu. Het betoog is helder. Voor individuen, hun omgeving en de samenleving in het algemeen kan het soms beter zijn dat het leven beëindigd wordt. Wat te denken van lichamelijk en geestelijk gehandicapten,

psychiatrische en terminale patiënten? Natuurlijk moeten handelingen met zorgvuldigheidseisen omgeven zijn. Een mensonwaardig leven wordt dan op een waardige wijze afgesloten.

De visie op het begin en het einde van het leven staat in het teken van de beschaving. Voor 2020 heeft D66 aangekondigd te komen met wetgeving die het mogelijk maakt voor mensen op hoge leeftijd en die hun leven voltooid achten een punt te zetten. In een interview zegt Pia Dijkstra over haar 92-jarige vader: “En het zou hem geruststellen om de keuze te hebben eruit te mogen stappen als het niet meer gaat”.

SGP

De SGP maakt er geen geheim van. Het “weerloze ongeboren leven in de moederschoot, dat vanaf het allerprilste begin beschermwaardig is, verdient wettelijke bescherming”. Over euthanasie is het volgende te lezen: “Het menselijk leven is een kostbaar geschenk van God. Het leven blijft waardevol, ook wanneer een mens aan het einde van het leven met veel pijn en moeite geconfronteerd wordt”. Zeker, de vooruitgang in de medische weten-

schap stelt voor nieuwe problemen en afwegingen. Zeker, de omstandigheden kunnen schrijnend en ingewikkeld zijn, ook bij ongewenste zwangerschappen. Dat alles valt niet te ontkennen. Toch is het SGP-standpunt: naar het Bijbelse standpunt is niet de mens, maar God de Beschikker over leven en dood.

WEEK VAN HET LEVEN

Tijdens de week van het leven wordt specifiek aandacht gevraagd voor de beschermwaardigheid van het ongeboren leven. We zijn zo gewend geraakt(!) aan de bloedschulden in Nederland: rond de 30.000 abortussen per jaar. Bij herhalingen moeten wij als SGP wel daarop blijven hameren: een abortus is ingrijpen in een van God gegeven leven. David zong van dat wonderlijke Goddelijke werk in de baarmoeder in Psalm 139. Lees wat onze Statenvertalers daarbij opmerken. Zouden wij dan ingrijpen in dat leven? Wij kunnen beter met warmte rond hen staan die ongewenst zwanger zijn geraakt. Als wij onze eigen schuld zouden gevoelen evenals een Nehemia en Daniël, dan zou er veel liefde zijn! ◀

“Wij kunnen beter met warmte rond hen staan.”

DRS. P.A. ZEVENBERGEN
partijvoorzitter

Een miljoen Nederlanders zijn niet ingeschreven in het persoonsregister

De prolifebeweging in Nederland groeit. Dat is goed nieuws, want de bescherming van het ongeboren leven schiet in Nederland zeer ernstig tekort. Dit leven verdient beter, het verdient ontzag en bescherming. Onze Schepper, de Heere God, schenkt immers het leven. Daarvan is ongeboren leven zeker niet uitgesloten. God kent ons al voor de geboorte (Ps. 139:13-16, Jer. 1:5). Abortus provocatus is een maatschappelijk kwaad en blijft tegennatuurlijk. Om Nederland hier bewuster van te maken, wordt van 11 tot 16 november voor de vierde keer de Week van het Leven georganiseerd. Onder meer via het huis-aan-huis verspreiden van een flyer, maar ook via grote advertenties in meerdere landelijke dagbladen wordt aandacht gevraagd voor de waarde van het ongeboren leven en voor de hulp die beschikbaar is voor vrouwen die ongewenst zwanger zijn.

DIEDERIK VAN DIJK

DIRECTEUR VAN DE NPV EN VOORZITTER VAN PLATFORM ZORG VOOR LEVEN

Eeuwenlang werd de beschermwaardigheid van het ongeboren leven algemeen aanvaard. Zo luidt de bekende eed van Hippocrates: "Nooit zal ik een vrouw een instrument voorschrijven om een miskraam op te wekken". De seksuele revolutie resulteerde in 1981 in het legaliseren van abortus bij 'onontkoombare noodsituaties' in de Wet afbreking zwangerschap (Waz). Het is positief dat met name jongeren zich steeds minder aantrekken van de jaren 60-retoriek van babyboomers, maar de waarde van het ongeboren leven weer inzien. En ze hebben de feiten aan hun kant. Sinds de introductie van de abortuswet mochten ruim 1 miljoen Nederlanders niet geboren worden. Is het raar dat jongeren zich afvragen of er ieder jaar echt 30.000 onontkoombare noodsitua-

ties zijn? Waarom is het recht van het kind om te leven afhankelijk van het land waar de moeder woont? Waarom ben je hier pas een kind met 24 weken, terwijl je in andere landen al vanaf dag één in de buik van de moeder wordt erkend als mens? Welke merkwaardige willekeur ligt hieraan ten grondslag?

KLINIEKEN

De Waz bevat een aantal voorwaarden die ervoor moeten zorgen dat mensen een zorgvuldige keuze maken. De arts moet voorlichting geven over andere oplossingen dan abortus. In de evaluatie van de Waz bleek dat 57% van de vrouwen deze voorlichting niet kregen bij abortusklinieken. Abortusartsen

▶ “Sinds de introductie van de abortuswet mochten ruim 1 miljoen Nederlanders niet geboren worden.”

stellen dat vrouwen al zeker zijn van hun beslissing als ze bij de arts komen. Uit de evaluatie van de Waz blijkt echter dat een kwart van de vrouwen twijfelde tijdens gesprekken in de abortuskliniek. Voordat vrouwen bij de abortuskliniek terechtkomen, zijn ze meestal al bij een andere arts geweest voor een verwijzing. Een derde van de vrouwen heeft behoefte aan meer informatie van de verwijzend arts, vooral wat betreft de algehele gang van zaken en pijn na de behandeling. Hieruit blijkt dat de begeleiding bij het maken van een zorgvuldige keuze in de praktijk tegenvalt.

KLOMPJE CELLEN

Naast gebrek aan informatie, draagt het camouflerende taalgebruik niet bij aan het keuzeproses rond abortus en het maatschappelijk bewustzijn. Eerlijke informatie begint al met een passende woordkeuze. Abortus wordt benoemd als zwangerschapsonderbreking. Sinds wanneer wordt er met de abortus een soort 'pauze' ingelast en kan het kindje na het hervatten van de zwangerschap alsnog geboren worden? Waarom wordt het ongebooren kind aangeduid als 'een klompje cellen en zwangerschapswefsel'? Moeders die in blijde verwachting zijn, halen het niet in hun hoofd om hun kind zo te noemen, maar spreken consequent over hun kind. We mogen ongebooren kinderen niet hun menselijkheid ontnemen door dergelijk verhullend taalgebruik.

Verbloemende woorden leiden zelfs tot beslissingen waar mensen uiteindelijk niet achter staan. Als ze na een abortus beseffen dat het 'klompje cellen' een zich ontwikkelend kind was, kan dit heftige schuldgevoelens opwekken. Ook de geruststelling dat 'abortus maar een kleine ingreep is, waarna je verder kunt met je leven', is ver bezijden de waarheid. 58% van de vrouwen en 37% van de mannen heeft kortere of langere tijd lichamelijke en emotionele klachten na een abortus. Deze informatie mag vrouwen niet onthouden worden in het geval van een ongewenste zwangerschap.

DRUK

Abortus wordt in veel verschillende situaties toegepast. Dwang, eerwraak

en seksueel geweld kunnen volgens abortus-arts Gabie Raven een verband hebben met tot wel 20% van alle abortussen. Maar de meest genoemde reden voor een abortus is volgens de laatste evaluatie van de Waz 'financiën'. Deze reden wordt gegeven in 47% van de gevallen en is bij 12% de belangrijkste reden. Andere belangrijke redenen zijn 'compleet gezin' en 'geen energie'. Voor veel vrouwen is het kindje dat in hun buik groeit dus niet het werkelijke probleem, maar de omstandigheden waar zij in zitten. Prolifeorganisaties steunen deze vrouwen met concrete hulp, zodat zij wél kunnen kiezen voor hun kind. Het wachten is nu op abortusklinieken om dit voorbeeld te volgen.

RECHTEN

In de abortusdiscussie wordt een hoop juridische mist opgetrokken. Vrouwen zouden vanwege hun zelfbeschikkingsrecht kunnen doen wat ze willen met hun lichaam. Het recht van het ongebooren kind wordt hieraan ondergeschikt gemaakt. Hoewel zelfbeschikking een belangrijk onderliggend beginsel is in de rechtspraak, is het recht op individuele zelfbeschikking in geen enkel verdrag erkend als mensenrecht. Er bestaat evenmin een recht op abortus; het ongebooren leven is niet vogelvrij. Gelukkig gloort er hoop aan de horizon. Recent is het mogelijk geworden om

levenloos geboren kinderen in de Basisregistratie Personen op te nemen. Dit kan ook wanneer een kindje door abortus provocatus het levenslicht niet mocht zien. Dit voegt een nieuw en belangrijk argument toe aan de opinievorming over abortus. De ene wet kent ongebooren kinderen niet het recht op leven toe, terwijl de andere wet hen wel als mens erkent. Gaan we ongebooren kinderen dan toch dezelfde rechten toekennen als 'geboren mensen' en hun leven beschermen?

De prolifebeweging pleit voor een grondige herziening van de Waz. Zorg voor eerlijke, op de feiten gebaseerde informatie. Kom tot de erkenning dat de achterliggende noodsituatie van vrouwen en meisjes niet door een abortus wordt opgelost. Bied echte hulp. Abortus is nooit een oplossing. Doorbreek het taboe op de negatieve gevolgen die een abortus kan hebben. En scherp de wet aan, zodat datgene wat iedereen intuïtief aanvoelt, ook in de wet verankerd wordt. Als christenen hebben we hierbij de taak om niet boven, maar naast mensen te staan.

Bid dat de Week van het Leven mensen aan het denken zal zetten en dat vrouwen de weg zullen vinden naar goede hulpverlening.

Bid dat het ongebooren kind liefdevol beschermd zal worden.

En hoop op de God van het leven! ◀

STEEK DE SPA WAT DIEPER!

In Nederland mogen mensen zélf beslissen over een abortus of euthanasie. Taboes rondom leven en dood horen bij de middel-eeuwen, wordt vaak gedacht. De gevolgen? Er worden minder meisjes dan jongens geboren. Ook veel minder kinderen met het Downsyndroom. Mogen zij het levenslicht niet zien? Op zo'n vraag rust een taboe. Het keuzerecht van de vrouw gaat voor alles.

Voor euthanasie is een 'nette regeling' bedacht, die toestaat dat dokters kunnen doden. Gaat het om levensbeëindiging of lijdensbeëindiging? Is de last van het lijden een onbespreekbaar taboe?

Veel mensen ervaren eenzaamheid. Voor een goed gesprek kunnen ze alleen bij een psychiater terecht. Het is toch verschrikkelijk als je niemand hebt om mee te praten! Taboe? Lees de interviews met Dirk De Wachter, Anne-Mieke en Kees van Helden, Paul Frissen en Kees van der Staaij in dit Zichtnummer. Met columns en andere bijdragen die de spa wat dieper steken.

Bestel 'm voor € 7 (excl. verzendkosten) via webshop.sgp.nl of via 010 7200 785.

NIEUW LEVEN, EEN WONDER.

DOOR ROSANNE VAN DAM

VERLOSKUNDIGE BIJ CREATION VERLOSKUNDIGENPRAKTIJK

Dat is de slogan die onze verloskundigenpraktijk al 13 jaar voert. Voor de meeste mensen die onze praktijk binnenstappen, is dat realiteit: in blijde verwachting! Of je nu christen bent, als lesbienne komt of als overtuigd atheïst, met name bij de echo tussen 10 en 12 weken, valt het woord 'wonder' vaak. En terecht...

Geregeld worden we echter op een andere manier benaderd. Zo maar drie voorbeelden:

Een vrouw van Scandinavische afkomst belt: ze is zwanger, maar heeft geen idee hoe ver. We regelen 's middags een echo en zien een kindje van 8 weken, met een kloppend hartje. "Jesus, thank you!", is haar uitroep. Ik kijk haar vragend aan, want eerder had ze haar twijfels geuit. Ja, zegt ze, als het 13 weken was geweest had ik het moord gevonden, maar in mijn land van herkomst mag je tot 12 weken abortus doen. Dus nu kan dat nog! Op mijn antwoord dat wanneer je niets doet deze baby ook 13 weken wordt, reageert ze niet. Mijn aanbod voor een uitgebreider gesprek nam ze niet aan. Ik heb haar nooit weer gezien...

Een jonge Marokkaanse vrouw denkt zwanger te zijn. Bij de echo blijkt ze al 28 weken te zijn... abortus is geen optie meer. Ze heeft de zwangerschap nog verborgen gehouden, ook voor haar moeder bij wie ze in huis woont. De reden? Ze is zwanger van een man waarmee haar familie een gewelddadig conflict heeft. Uiteindelijk kiest ze er met intensieve begeleiding via Siriz voor om tijdelijk elders te wonen en haar kind ter adoptie af te staan. Haar familie heeft nooit van de zwangerschap geweten... en dus ook niet van het kind wat nu ergens elders opgroeit...

Ver van uw bed, zegt u, als SGP'er?

Een 19-jarige christelijke student meldt zich, een onverwachte zwangerschap. Ze heeft een stabiele relatie, dat wel. Maar ze studeert, woont op kamers en daar past een baby niet bij. Dit is niet het goede moment! We spreken uitgebreid over de opties, haar ouders heeft ze niet ingelicht. Later komt haar vriend mee. Ze besluiten de baby te laten komen. En nog zie ik ze regelmatig fietsen, moeder en zoon. Het kind wat er eerst niet mocht zijn en waar abortus een heel reële optie was... En wat opa en oma nooit te weten zijn gekomen...

Een echo bij een ongewenste zwangerschap? Dat kan, maar altijd mét een gesprek. En soms wordt er een kind gered en een moeder geholpen... Wat een wonder!

Waardenvolle
zorg

Complex gedrag
is óók een taal,
versta jij het?

Neem een kijkje achter de schermen
door de video te bekijken en een dagje mee te lopen.
Wie weet spreek jij de taal!

06 37 18 40 23

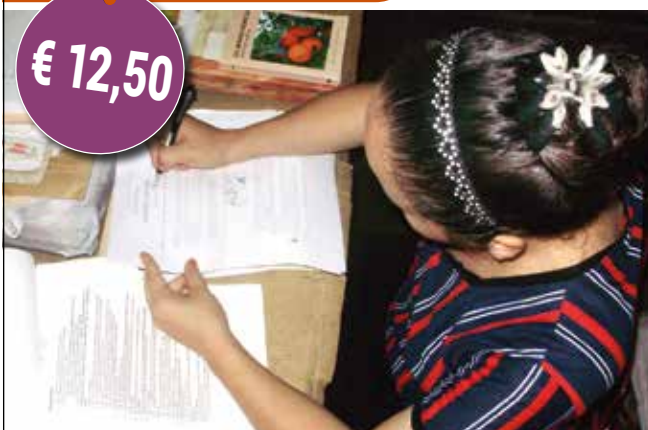
adullamzorg.nl/complexgedrag

Adullam
gehandicaptenzorg

Hoeveel Cubanen
gunt u een
Bijbelcursus?

SEZ
Spaanse Evangelische Zending

€ 12,50

NL65 RABO 0301 9573 63 o.v.v. Najaarsactie

“Nu u mij door de cursussen meer hebt laten begrijpen van Gods Woord en ik ook veel meer in de Bijbel ben gaan lezen, zie ik dat de Heere alles goed maakte, maar dat wij alles verknoeid hebben. Gods Woord is nu mijn hulp in alles.”

www.sez.st/najaarsactie

Vertrouwde
klanken...

Mooie collectie
orgels van diverse
merken

Ruime ervaring
in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

www.stolkorgels.nl

NIEUWERKERK A/D IJSEL - Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52 | KERKENDIJK - Oospolderweg 13

Weetjes over de SGP

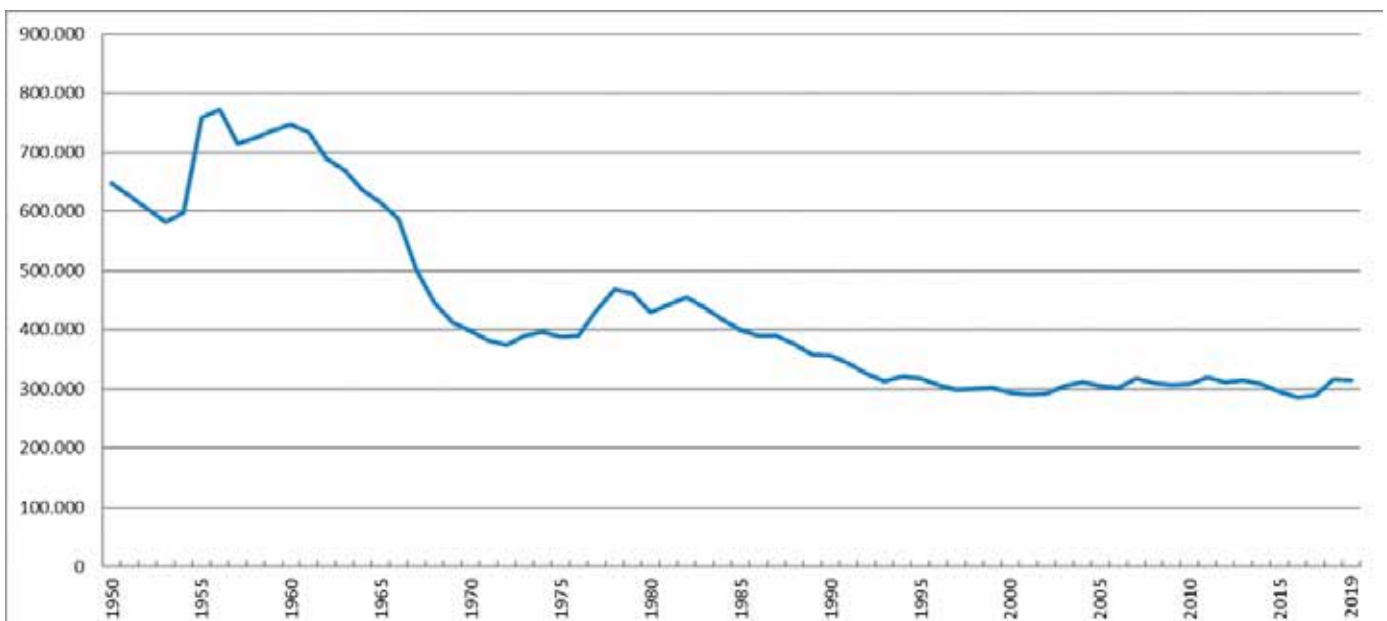
ALS ALLEROUDESTE PARTIJ

DOOR HANS VAN DE BREEVAART EN JAN SCHIPPERS

WAAROM 1 NOVEMBER 2019?

In 2018 bestond de SGP 100 jaar. Vorig jaar hoorden we van prof. dr. Gerrit Voerman, directeur van het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen, dat de Anti-Revolutionaire Partij ruim 101 jaar had bestaan. Dus zou de SGP in 2019 de alleroudste politieke partij van Nederland kunnen worden. Daarop zijn we aan het rekenen geslagen. Op 3 april 1879 werd de ARP opgericht. Op 27 september 1980 werd besloten tot opheffing van die partij. Dit besluit kreeg z'n beslag op 11 oktober 1980 toen ARP, KVP en CHU opgingen in het Christen-Demo-

cratisch Appèl. In totaal bestond de ARP dus 101 jaar, 6 maanden en 8 dagen. De SGP is op 24 april 1918 opgericht. In twee partijredes, die van 1938 en 1946, spreekt ds. G.H. Kersten over een eerder gehouden vergadering die hij aanduidt als de geboortesamenkomst van de partij, echter zonder een datum te noemen. Een verslag van die bijeenkomst is evenmin bewaard gebleven. Dus houden we het op woensdag 24 april 1918 toen acht kiesverenigingen in Middelburg de handen ineen sloegen en de SGP vormden. Op 1 november 2019 is de SGP de oudste Nederlandse partij aller tijden.

Gezamenlijk ledental van de politieke partijen die in de Tweede Kamer zitting hebben over de periode 1950-2019. Bron: DNPP.

ONTWIKKELING LEDENTAL BIJ SGP EN BIJ ANDERE POLITIEKE PARTIJEN

De SGP is altijd een relatief kleine partij geweest. In de beginperiode was ze in het Parlement alleen vertegenwoordigd in de figuur van ds. Kersten. Sinds 1925 had de partij afwisselend twee tot drie Kamerleden. Bij de stembus behaalt de SGP tussen de 1,7 en 2,5 procent van de stemmen.

Hoe doet de SGP het qua ledental? De getoonde grafiek laat zien dat steeds minder mensen lid zijn van een politieke partij. In de jaren 1950 tot 1960 hadden alle partijen gezamenlijk zo'n 700.000 leden. Rond 1970 waren er daar nog 400.000 van over. Sinds de jaren 90 daalde dit naar circa 300.000.

De SGP onttrekt zich aan deze trend. De partij is namelijk gegroeid van 10.000 leden in 1950 tot zo'n 30.000 nu. Een verdrievoudiging. Tegenover twee procent van het aantal zetels in de Tweede Kamer, staat dus een aandeel van maar liefst tien procent van alle partijleden gezamenlijk. Met een dergelijk gestaag groeiend ledental mag de SGP ook op dit punt tot een unieke factor

in het Nederlandse parlementaire bestel worden gerekend.

VERANDERINGEN

De SGP wordt een baken van stabiliteit genoemd. Veranderde er dan niets? Kenners weten wel beter! We noemen drie opvallende wijzigingen.

1. Tot aan de jaren 60 van de vorige eeuw legde de SGP een antiroomse houding aan de dag. Met name als gevolg van de seksuele en culturele revolutie in de jaren 70 kwam hierin verandering. Conservatieve protestanten en behoudende rooms-katholieken blijken zij aan zij te staan in hun strijd tegen legalisatie van abortus, prostitutie en euthanasie, het stimuleren van de 24 uurseconomie, de realisatie van het homohuwelijk en 'genderneutraal' opvoeden. In plaats van 'liever Turks dan Paaps', is de SGP nu 'liever Paaps dan Turks'.
2. In de jaren vóór de Tweede Wereldoorlog maakte de SGP bezwaar tegen de komst van Joodse vluchtelingen naar ons land. Dit standpunt berustte op de toen gangbare vervangingsleer, volgens welke de christelijke kerk in plaats van Israël was gekomen. Pas na 1960 veranderde

dit. Predikanten uit SGP-kring noemden de overwinningen van de staat Israël in 1956 en 1967 een wonder van God, te vergelijken met de exodus uit Egypte.

De altijddurende verbondstrouw van de Heere aan het volk van Israël werd door ds. Abma expliciet benoemd. In 2000 nam de partij een artikel over Israël in haar beginselprogramma op. Anno 2019 is de SGP ronduit pro-Israël.

3. Met welke Bijbelse personen identificeren SGP-politici zich? Kijkend naar de opstelling van SGP'ers in voorbije tijden dan dringt het beeld zich op van profeten als Elia, Jeremia, Amos en Jona. Als boetgezanten hekelden zij de morele dwalingen van hun tijd, waarschuwden voor de oordelen van God en riepen op tot een wederkeer van vorst en volk. Vandaag de dag zal een SGP'er zich meer identificeren met bijvoorbeeld Jozef, Obadja, Daniël en Nehemia. Zij werkten als ambtenaren of bestuurders aan het hof van despotische machthebbers. In de hedendaagse seculiere samenleving is de moed en morele onkreukbaarheid van deze Bijbelse figuren inspirerend!

ANKERPUNTEN

Waarom kun je de SGP herkennen? Wat zijn haar handelsmerken? Zonder volledig te zijn, noemen we vijf punten. De SGP komt op voor gewetensvrijheid. Amanda Kluvelde geeft in haar studie *Gewetensvrijheid in het geding* een inzicht over de inspanningen van ds. Kersten op dit punt. En het thema is (weer) actueel, gelet op de pleidooien voor het verplicht vaccineren van kinderen. Van meet af aan heeft de SGP zich sterk gemaakt voor onderwijs gebaseerd op de Bijbel. Eerst was de vraag: komt er ruimte voor reformatorische scholen? Die kwam er in 1933. Vandaag luidt de vraag: hoeveel ruimte wordt het christelijk onderwijs gegund? Spannende tijden! De overheid heeft volgens de SGP een belangrijke taak: recht doen aan allen

en een ieder. Ook ligt de veiligheid en bescherming van kwetsbaar leven haar nauw aan het hart. Maar de overheids-taak is ook begrensd, opdat de overheid ruimte laat aan het particulier initiatief (verenigingen, ondernemingen) en ruimte geeft aan kerken en gezinnen. De SGP is een voluit protestantse partij die hecht aan tradities die typerend zijn voor de Nederlandse identiteit, zoals het Oranjestraat, decentraal besturen, geen blauwdrukken, geen ingrijpende veranderingen. 'Rustig aan, anders breekt het lijntje.' Daar kun je ver mee komen!

Ankerpunt bij uitstek is de Bijbel. Gods Woord heeft gezag voor het leven en het samenleven. Brandpunten voor politieke bezinning zijn de Tien Geboden, Psalmen 96-99 en 119, passages in de Evangelien

en de apostolische brieven over (de houding van een christen tot) de overheid. En de wijsheidsboeken Spreuken en Prediker. De geschiedenis loopt uit op het eindoordeel van God. Alle onrecht zal Hij rechtzetten (Prediker 12:14).

▶ Meer weten?

Bekijk het dossier '100 jaar SGP' op onze website (sgp.nl/standpunten/dossiers/100-jaar-sgp/138)

SINDS 1935

HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam | 078-6932541 | info@huismanalblisserdam.nl

*Een noodkreet uit Malawi:
'Geeft u ons toekomst?!'*

In Malawi zijn ruim één miljoen weeskinderen.
Deze kinderen zijn erg (kans)arm.
Geeft u deze kinderen een hoopvolle toekomst?!

U kunt uw gift overmaken via
www.timotheos.nl/doneer of
 op NL57 RABO 0161 4855 02
 t.n.v. Stichting Timotheos.

Timotheos Foundation werkt nauw samen met de Reformed Presbyterian Church of Malawi.

Weenzorg – Voeding/gezondheid – Onderwijs – Evangelisatie

QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

FRESH POTATOES

POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

GOEDE ZORG AAN HET EIND VAN HET LEVEN

Met de Kamercommissie voor gezondheidszorg bezochten we onlangs enkele dagen Denemarken en Zweden. Het doel was om te leren van de ontwikkelingen in de ouderenzorg daar. De Scandinavische landen lopen namelijk vaak voorop in verbeteringen van de gezondheidszorg.

Wat ik heel bijzonder vond, was een bezoek in de Zweedse hoofdstad Stockholm aan een dagbesteding voor mensen met dementie. De Zweedse koningin Silvia heeft zich er persoonlijk enorm voor ingezet om hier werk van te maken. Nog steeds bezoekt zij de dagbesteding regelmatig. Het was inspirerend om te zien met hoeveel liefde en respect mensen met dementie opgevangen worden in een lichte, gezellige omgeving met een veelheid aan activiteiten. Daarnaast wordt ook veel energie gestopt in het overdragen van kennis aan iedereen die te maken heeft met mensen met dementie. De verpleegkundige die ons een rondleiding gaf vertelde ons hoe belangrijk het is om mensen met dementie warmte, troost en veiligheid te geven. Ze beklemtoonde dat goede palliatieve zorg niet alleen nodig is in de laatste weken van het leven, maar ook al eerder, op het moment dat genezing niet meer aan de orde is en het erom gaat comfort te bieden en pijn en lijden te verlichten.

RECHTERLIJKE UITSPRAAK

Deze voorziening in Zweden is gelukkig niet uniek. Ook in Nederland, dat net als Zweden te maken heeft met een groeiend aantal mensen met dementie, zijn er goede voorbeelden te vinden. Maar er is in ons land ook een heel andere werkelijkheid. Met huivering hoorde ik eerder dit jaar in een toelichting op een uitspraak van de rechtbank de beschrijving van het leven van een vrouw met dementie. Haar leven werd, gelijk in het begin van de toelichting al in donkere termen getekend, hoe ze zichzelf en anderen tot een last was. Daarmee was de toon al gelijk gezet en kon je op je klompen aanvoelen dat de

euthanasieaanvraag goedgekeurd zou worden. Zo ging het ook. Inmiddels heeft het Openbaar Ministerie de zaak voorgelegd aan de Hoge Raad die zich hierover zal moeten uitspreken. Behalve de juridische redeneringen gaat het bij de discussie over euthanasie ook over het mensbeeld dat hierachter zit.

Zien we leven met dementie als onwaardig leven dat eigenlijk geen bescherming meer verdient? In het licht van de Schrift hebben we een heel ander beeld: het is en blijft een kostbaar medemens, in verdrietig lijden, maar geschapen voor een eeuwigheid. Haar waarde hangt niet af van haar omstandigheden, hoe moeilijk en pijnlijk die ook zijn. Haar waarde is gegeven met de levensadem die God heeft geschonken. Laat dit besef ons er des te meer toe aanzetten om voorop te lopen in de beste zorg voor mensen met dementie. Het respect, de liefde en de zorg die je op de beste voorzieningen ziet, dat gun je toch iedereen? ◀

UITNODIGING CONFERENTIE "EMPOWERING EU-ISRAEL TRADE RELATIONS"

Bij dezen nodigen we u uit voor een conferentie op
woensdag 11 december.

De prekers zullen zijn:

- Bert-Jan Ruissen
- De Israëliische ambassadeur
- Het ECPM
- Parlementsleden

Locatie:

Europees Parlement, zaal PHS 1 A 2, Wiertzstraat 60 Brussel

Aanmelden kan via:

hillegonda.vandenheuvel@la.europarl.europa.eu

KONINKLIJK ONDERSCHIEDEN

Kees van Dam, Middelharnis

Ter gelegenheid van zijn afscheid uit de raad werd Kees van Dam, tijdens de raadsvergadering van 12 september, benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij kreeg deze onderscheiding onder meer voor zijn politieke betrokkenheid.

In 1998 werd Van Dam raadslid in Middelharnis en inmiddels is hij ook de fractievoorzitter van de SGP in Goeree-Overflakkee.

De SGP bedankt de decorandus voor zijn inspanningen in de achterliggende twintig jaar en feliciteert hem van harte met deze onderscheiding.

BURGEMEESTERSBENOEMINGEN

Pieter Verhoeve, Gouda

De gemeenteraad van Gouda heeft Pieter Verhoeve voorgedragen voor benoeming als nieuwe burgemeester. Verhoeve is sinds 2012 burgemeester in de gemeente Oudewater. Als deze Banier uitkomt is Pieter Verhoeve inmiddels burgemeester in Gouda. De installatie staat gepland voor 13 november.

Servaas Stoop, West Betuwe

De gemeenteraad van de nieuwe gemeente West Betuwe heeft Servaas Stoop voorgedragen om hun eerste burgemeester te worden. Stoop is vanaf het begin van dit jaar waarnemend burgemeester in Zuidplas. Het is de bedoeling dat hij op 22 november in Geldermalsen wordt geïnstalleerd.

De SGP wenst de burgemeesters Stoop en Verhoeve een goede tijd toe in hun nieuwe gemeente!

Open dag - 12 oktober 2019

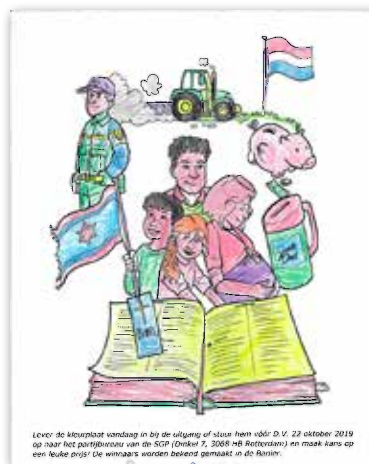
Tijdens onze open dag in de Tweede Kamer was er ook wat te winnen... Alle winnaars willen wij van harte feliciteren!

Wie is de winnaar van de kleurwedstrijd?

Louisa Neele, wat heb jij je best gedaan, zeg! Je bent vijf jaar en je hebt dat wat wij belangrijk vinden met veel kleuren op het papier gezet. Wie kan er nu niet voor de SGP zijn als het een partij blijkt te zijn met zo'n kleurrijk programma?!

Welke speurder verdient een beloning?

Levi Redelijkheid, je kon je ogen natuurlijk niet geloven: 'de SGP wil de gróóste partij worden'? Tja, maar hoe ongelooflijk het ook klinkt, het is maar goed dat je die oplossing hebt opgeschreven, want daarmee heb jij gewonnen!

Levi: de kleurplaat vandaag in bij de uitgifte op 'saur hem vóór D.V. 23 oktober 2019 op naar het partijbureau van de SGP (Ordnr. 7, 2068-18 Rotterdam) en maak kans op een leuke prijs! De winnaars worden bekend gemaakt in de Banier.

Wie dineert er met Kees van der Staaij?

Heel veel mooie, interessante en verrassende vragen kregen we binnen. Wij zouden bijvoorbeeld ook wel willen weten wat het beroep van Kees van der Staaij zou zijn geweest als hij geen politicus was geworden... Misschien beantwoordt hij die vraag nog eens in zijn eigen rubriek Binnenhof... Er kan echter maar één winnaar zijn: **Martin Ligthart**! Als pastoraal medewerker in een verpleeghuis zijn er genoeg zaken waarover je een goed gesprek kunt voeren. Onder meer over de vraag: "Hoe kunnen we met elkaar zorgen dat er nieuwe medewerkers en vrijwilligers in de zorg gaan werken?" Misschien heb je zelf al wel ideeën.

AGENDA

DINSDAG 19 NOVEMBER

Residentie Pauzedienst

Kees van der Staaij
Ds. W.L. van der Staaij
Frans van Riessen (orgel)
12.30 – 13.10 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

WOENSDAG 20 NOVEMBER

Tijdrede pkv Nieuwleusen/Zwolle e.o.

Ds. A.A. Brugge
19.30 uur
Zwolle, Kromme Mijdrecht 1, Boazkerk

WOENSDAG 20 NOVEMBER

Thema-avond afd. Zuidplas

"Genderneutraliteit"
H.J. van Schothorst
20.00 uur
Moerkapelle, Kerkepad 1, geb. De Nieuwe Rank

WOENSDAG 27 NOVEMBER

Tijdrede Zaanstad/Amsterdam

ds. A. Verschuure
19.45 uur
Westzaan, J.J. Allanstraat 463, geb.GG

VRIJDAG 29 NOVEMBER

"Gouda Veilig?"

Politieagent Frank Mouritz
19.30 uur
Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z. 2, politiebureau

WOENSDAG 4 DECEMBER

Tijdrede

Ds. J.A. Weststrate te Elspeet
19.30 uur
Harskamp, Harderwijkerweg 11, geb. HHG

DINSDAG 25 FEBRUARI 2020

Tijdrede pkv Edeveen

Ds. D.E. van de Kieft
19.30 uur
Edeveen, Hoofdweg 187, geb GGiN

DONDERDAG 26 MAART 2020

Tijdrede pkv Neerijnen

ds. A. v. Voorden
19.30 uur
Waardenburg, Dorpsstraat 1, geb. GG

WOENSDAG 22 APRIL 2020

Tijdrede pkv Ede

Ds. D.C. Flapper
19.30 uur
Ede, Schaapsweg 75, geb. OGG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *De Banier* verschijnt op donderdag 12 december 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 26 november bij de redactie worden ingestuurd. U kunt zich richten tot Sjon van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal waarschijnlijk op 23 januari verschijnen.

COLOFON

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag, 9.00 – 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jjwanberkum@sgp.nl

REDACTIE

drs. P.A. Zevenbergen en
drs. J.W. van Berkum (hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard (eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne
E debanier@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

T 010 - 720 07 79
E vholleman@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

E voe@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootsgedrukt.nl
I grootsgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Novente.
E wdankers@novente.nl

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Tijdens de open dag van 12 oktober in het gebouw van de Tweede Kamer vormden een deel van de bezoekers de tekst 'Voor het leven'. \ dronefoto door Ineke de Jong
Pagina 17: Koninklijke onderscheiding \ beeld: Wim van Vossen
Pagina 18: beeld Rick van de Waerd
Pagina 23: beeld Hans Kouwenhoven
Pagina 29b: tweedekamer.nl \ beeld Jeroen van der Meyde

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

OPEN DAG - 12 OKTOBER

Op 12 oktober kwamen honderden (nieuwe) leden naar het Tweede Kamergebouw om daar van een gevarieerd programma te genieten en kennis te maken met de SGP en haar mensen. Wij kijken terug op een fantastische dag!

POLITIEK, EVALUEER PROSTITUTIEWETGEVING!

Sinds de komst van anticonceptiemiddelen is het snel gegaan met de desintegratie van seksualiteit in onze cultuur. Seks wordt gezien als enkel een consumptiemiddel en wordt losgekoppeld van relatie, huwelijk en zwangerschap. Mocht er toch een zwangerschap ontstaan, dan is het het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw te besluiten tot abortus.

DOOR TANJA BLOKLAND

PREVENTIEWERKER BIJ STICHTING BRIGHT FAME IN AMSTERDAM

Ook met betrekking tot prostitutie wordt hoog opgegeven over het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw. Prostitutie sluit aan bij de heersende ideeën over seksuele vrijheid en wordt een normaal beroep waar je vrijwillig voor kunt kiezen. Tenminste, dat lijkt de vooronderstelling van de wetgever bij de legalisering en regulering van prostitutie.

ONVRIJWILLIG

Dat dit een irreële gedachte is blijkt uit het feit dat onvrijwillige prostitutie en mensenhandel niet is afgenomen sinds deze wet- en regelgeving. Nog steeds worden vrouwen gedwongen en uitgebuit. Veel van hen komen uit een situatie van armoede en/of misbruik en zijn daardoor kwetsbaar. Kunnen we dan spreken van vrijwilligheid in hun keuze?

ANA UIT AMSTERDAM

Regelgeving moet 'schone en veilige prostitutie' waarborgen, maar tot op heden is dit geen succes gebleken. Kijk eens naar de situatie van Ana.

Ana werkt als prostituee in Amsterdam. Ondanks het feit dat er overal beveiligingscamera's hangen en de alarmknop binnen handbereik is, voelt zij zich vaak onveilig. Er zijn klanten die seks zonder condoom willen en agressief worden als zij weigert. Soms gaat een condoom stuk. Ana leeft voortdurend met de angst om een soa of een zwangerschap op te lopen. Beiden blijven niet uit; zij krijgt een aantal keer een soa, maar nog ingrijpender: ze blijkt zwanger te zijn.

De reacties die Ana op haar zwangerschap krijgt, zijn vrijwel unaniem: vooral tips over waar ze heen kan om de zwangerschap af te breken. Dat lijkt zo vanzelfsprekend dat Ana meegaat in die flow. Ze besluit tot de abortus, ondanks het nare gevoel dat ze daarover heeft.

Al snel daarna staat Ana weer achter het raam. Ze voelt zich opgelucht, maar is ook in de war. Het was toch een verstandige keuze om abortus te laten doen? Waarom voelt ze zich dan zo rot? En die andere vrouwen dan? Die doen net of het een kleine ingreep is. Ana besluit haar verstand op nul te zetten, veel te werken en haar nare gedachten uit te schakelen. Op sommige dagen lijkt dat aardig te lukken...

BEROEPSRISICO

Veel vrouwen die in de prostitutie werken raken zwanger. Meestal wordt er dan snel tot abortus overgegaan. Zwangerschap is een beroepsrisico en met abortus is dat snel te verhelpen, zo wordt geredeneerd. Een keuze die vaak in paniek, of erger: die onder dwang van een pooier of schuldeiser wordt gemaakt.

EVALUATIE VAN WETGEVING

De huidige wetgeving heeft tot nu toe niet kunnen voorkomen dat er vrouwen onvrijwillig in de prostitutie werken, en evenmin dat vrouwen onvrijwillig een abortus ondergaan. Zelfbeschikkingsrecht gaat voor een grote groep niet op. Wordt het niet eens tijd voor een evaluatie? ◀

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

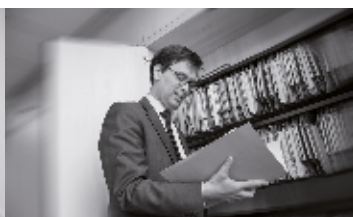
- SINDS 1977 -

Onze advocaten staan voor *vakkundige, resultaatgerichte en persoonlijke* dienstverlening.
Het zijn specialisten op hun rechtsgebied en ze staan voor uw zaak.

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

 TALEN
MACHINES

PUTSCH MENICONI

verticale platenzaagmachines

OOSTERPARALLELWEG 41 • 7951 DD STAPHORST (NL)
T +31 (0) 522 - 46 14 02 • TALENMACHINES.NL

HULP AAN ONBEDOELD ZWANGEREN

In *Zicht*, het tijdschrift van het Wetenschappelijk instituut, stond onlangs een interview met echtpaar Anne-Mieke en Kees van Helden van stichting Schreeuw om Leven. Dit interview werd gehouden door Marije van Dijk-Bor en Aris van Dijk MSc. Hier vindt u een bewerkte versie van het interview. Zie pagina 9a van dit Baniernummer voor meer informatie over de Zichteditie die aansluit bij deze Banier over Week van het Leven.

“Abortus wordt structureel aangeboden en het zal erger worden naarmate de mogelijkheden van prenatale diagnostiek verder vorderen. Tegenwoordig mag je niet meer zeggen dat het hartje klopt met zes weken. Omdat het hart dan nog niet uitontwikkeld is, mag je het geen hart noemen, dus moet je zeggen dat er dan al *harts slag* is.”

REDENEN VOOR EEN ABORTUS

Wat zijn de redenen achter de 30.000 abortussen die per jaar worden uitgevoerd? Een deel van de redenen lijkt een vrije keuze te zijn. Veel meisjes en vrouwen die abortus plegen, doen dat omdat ze nog niet klaar zijn voor een kindje. Er zijn andere prioriteiten of het gezin is ‘compleet’. Wat motiveert mensen om een abortus te wensen, en wat bezielt onze cultuur om aan die wens gehoor te geven? Het is alsof we zouden toestaan om een vinger weg te laten halen als iemand zich met negen vingers wel compleet zou voelen. Wat is onze cultuur geworden, als we het tijdig afronden van een opleiding waarderen boven het opvoeden van een kind? Wat zijn we voor een samenleving als we onze eigen toekomst doden?

VERANTWOORDELIJKHEID VADERS

Uit de reacties die Anne-Mieke krijgt, blijkt dat mannen vaak hun verantwoordelijkheid niet willen nemen. Een vrouw schreef: “Hij is er niet klaar voor om vader te worden.” Wat? Vader te *worden*? Als je een kindje verwekt hebt, *ben* je al vader! Dat realiseren die jongens zich niet eens.

NEUTRAAL TERREIN

Anne-Mieke: “Als je naar de bakker gaat voor een gesprek of je wel of geen brood moet eten als ontbijt, zul je ook geen neutraal advies krijgen.” Een belangrijke prioriteit voor de overheid moet daarom zijn om het gesprek over abortus niet binnen de abortuskliniek te laten plaatsvinden, vindt Kees. “Je moet nu in de abortuskliniek tekenen dat je “andere opties hebt overwogen”, niet eens of je andere opties zijn aangeboden.” Anne-Mieke en Kees zouden graag zien dat vrouwen een folder met eerlijke informatie over abortus mee zouden krijgen naar huis, zodat ze daar met meer rust de opties kunnen overwegen en er meer informatie over kunnen aanvragen.

ONDERZOEK WORDT GENEGEERD

Kees: “Als er één rubberen balletje in het kunstgras gevonden wordt, hebben we allerlei discussies, omdat het kankerverwekkend kan zijn. Dan moeten kinderen douchen, schone kleren aan, noem maar op... Maar bij tal van onderzoeken over de gevolgen van abortus wordt het allemaal gebagatelliseerd en het is allemaal “niet waar”. Het kan niet waar zijn dat al die onderzoeken fout zijn!”

TAAK VOOR MEDECHRISTENEN

Anne-Mieke: “We moeten de hand reiken aan onbedoeld zwangere meisjes, of moeders die een abortus hebben laten uitvoeren. We moeten ze zeker niet veroordelen, maar naast ze gaan staan. Hoe kunnen we hen helpen? ◀

“Wijk af van het kwade en doe het goede; zoek den vrede en jaag die na.”

Op 29 oktober vonden de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) van 2019 in de Eerste Kamer plaats. Er wordt dan gedebatteerd over de belangrijkste plannen van de regering. Peter Schalk, onze fractievoorzitter in de Eerste Kamer, sprak namens de SGP. Hieronder leest u (een verkorte versie van) zijn betoog. U kunt de speech ook vinden op sgp.nl en ons YouTubekanaal.

Wat een schot in de roos was dat deze zomer, van het Catharijneconvent in Utrecht, met die bijzondere tentoonstelling, onder de intrigerende titel “Bij ons in de Biblebelt”. De website van het museum had een wervende tekst. “Wie zijn de mensen van de Biblebelt, wat zijn hun dilemma’s en waar komen hun opvattingen vandaan? Kom naar de tentoonstelling “Bij ons in de Biblebelt” en ontdek het deel van Nederland waar de ideeën van de jaren zestig weinig vat op hebben gekregen. Nooit eerder kwam u zo dichtbij de belevingswereld van deze orthodox christelijke groep.”

Nou, dat leek mij wel wat. Dus ook ik ben even een kijkje gaan nemen, om te zien hoe ik eruit zie.

En zeker, er werden mooie antwoorden gegeven. Zoals waar hun opvattingen vandaan komen. Heel gewoon, vanuit de Bijbel. Laat ik een tekst noemen, als een soort motto voor mijn inbreng bij deze APB, uit Psalm 34:15, waar staat: “Wijk af van het kwade en doe het goede; zoek den vrede en jaag die na”.

Zo’n tekst is springlevend, ook vandaag! Net als die mensen uit de Biblebelt, zo’n

levende gemeenschap krijg je echt niet gevangen in een museum.

Toch lijkt het of de minister-president en de minister van Binnenlandse Zaken de SGP het museum in willen hebben, met een wet die de verkiezing van de Eerste Kamer zo zou veranderen dat die kans erg groot is. En dat terwijl de Staatscommissie in haar rapport, dat nog niet eens is besproken in de beide Kamers, adviseert om de verkiezing van de Eerste Kamer niet te veranderen: Waarom doet het kabinet precies wat de Staatscommissie afraadt?

De SGP heeft op dit punt een motie ingediend, die de regering oproept om dit wetgevingsproject te stoppen, in ieder geval totdat het rapport van de Staatscommissie is besproken.

RECHT OP LEVEN

Complimenten voor het kabinet voor de onlangs aangenomen Wet basisregistratie personen in verband met het opnemen van gegevens over ten tijde van de geboorte of de aangifte overleden kinderen. Dat was een mooi voorbeeld van ‘het goede doen’!

Inmiddels zijn ruim 10.000 doodgeboren kinderen geregistreerd, onder andere een kind dat was geaborteerd, van Yara, een jonge vrouw die haar verhaal vertelde aan Tijs van de Brink, in het EO-programma *Nieuwlicht*. Ze had spijt van de abortus, en ze wilde erkenning van het leven van haar kind! Ontroerend. En ik dank de regering, want door deze wet erkennen we dat abortus niet gaat over het weghalen van een klompje cellen, maar over leven, over een kind, een mens. Hopelijk leidt deze erkenning ook tot het opkomen voor de rechten van ongeboren mensen. Vandaar de vraag aan de regering om dit internationaal aan de orde te stellen.

Natuurlijk vraagt de SGP ook aandacht voor het einde van het leven. We zien een glijdende schaal: eerst euthanasie voor hen die ondraaglijk lijden, dan voor die dement worden, vervolgens als je klaar bent met het leven. De volgende stap is dat euthanasie bij kinderen tot 12 jaar zou moeten kunnen.

Kan de minister-president aangeven hoe het kabinet wil ‘wijken van het kwade’,

Bekijk de speech op
youtube.com/FractieSGP

ook met inachtneming van wat is vastgelegd in het regeerakkoord?

KLIMAAT EN ACTIE(S)

Bij het tweede aandachtspunt voor de senaat, de uitvoerbaarheid, wil ik ingaan op een thema dat ons allen raakt, het klimaat. Ook de SGP is voorstander van maatregelen om waar mogelijk de negatieve invloed op ons klimaat terug te dringen. Ook hier de taak om 'het goede te doen'. Maar dat moet wel effectief, haalbaar en betaalbaar zijn. Dat lukt niet als er allemaal percentages in wetten worden gezet, zoals onlangs in de Klimaatwet. De vraag aan de minister-president is dan ook: Hoe voorkomen we dat de elkaar opvolgende kabinetten worden gegijzeld door wetgeving met onmogelijke percentages? Extra zorgpunt is het feit dat er geen financiële dekking is, terwijl het wel over een miljardenbelang gaat. Hoe kan dat, terwijl een overzichtelijk onderwerp als de kloof tussen een- en tweeverdieners, niet wordt opgelost? Inmiddels gaat ons land op slot door de juridische procedures. De stikstof-

productie loopt letterlijk en figuurlijk uit de PAS (Programma Aanpak Stikstof), met als gevolg dat de bouw stilvalt, dat duizenden banen op het spel staan, dat de boeren in hun voortbestaan bedreigd worden, terwijl ze duurzamer produceren dan hun collega's in het buitenland. We hebben liever dat de boeren en de bouwers en de grondverzetters 'de vrede najagen' dan dat ze gedwongen worden om tot actie over te gaan.

VEILIGHEID EN HANDHAAFBAARHEID

Bij het 'najagen van de vrede' gaat het natuurlijk over de veiligheid. De SGP vraagt aandacht voor politie en hulpdiensten, die zwaar onderbemand zijn. En natuurlijk gaat het over onze defensie. De vraag blijft hoe Defensie haar afspraken in NAVO-verband moet nakomen, zonder de financiële middelen die daarvoor nodig zijn. De SGP zou graag willen zien dat de NAVO-norm van 2% van ons Bruto Nationaal Product, zoals afgesproken, gehaald wordt. Dan moeten er nog enkele miljarden bij. Waarom doen we dat niet, nu er geld over is?

COMMISSIES

Vragen te over. Misschien is het mogelijk om een commissie in te stellen om al deze vragen te beantwoorden. Op verzoek van de SGP is er een lijst met commissies gegeven. Er zijn welgeteld 196 commissies. Is het bestuur van ons land overgeheveld naar commissies of pakt de regering de regie terug en komt er wetgeving naar de beide Kamers der Staten Generaal?

EEN GOEDE WENS

Uiteraard wil ik benadrukken dat dit kabinet heel veel goede dingen doet. En daar waar het kabinet soms met zaken komt die niet deugen, dan kunnen wij als Kamer niet alleen naar de regering wijzen, maar ook naar onszelf. Daarom roep ik zowel mijn collega's in de Eerste Kamer als het voltallige kabinet op om de handen ineen te slaan en het motto, aangereikt vanuit de Bijbel, ter hand te nemen: "Wijk af van het kwade en doe het goede; zoek den vrede en jaag die na". Daarmee doel ik uiteraard vooral op de vrede met God, maar ook met elkaar. Dat is de vrede die ik Nederland toewens! ◀

VAKORGANISATIE MET BIJBELSE VISIE

De RMU wil jou helpen met je werk, al 35 jaar!

**Werk je vanuit je drive, je talenten en je capaciteiten?
Dan maak je jezelf, je team en je baas blij met jouw
creativiteit en inbreng!**

Leer van feedback, groei in je functie en denk na over jouw impact in je werk en omgeving. Door te kiezen voor de RMU, neem jij verantwoordelijkheid voor je loopbaan. Ook steunen wij je om naar je werk te kijken vanuit je christen-zijn.

Wat beloven wij?

- Het beste juridische advies
- Vanzelfsprekend eerlijke feedback
- Meedenken over jouw loopbaan
- Een vast aanspreekpunt
- Een snelle reactie

Meld je aan als RMU-lid via:

RMU.NU/NAJAARSACTIE2019

 @RMU.NU

DOOR JURIAN VAN DER REE
GEMEENTERAADSFRACTIE SGP/CU GOES

Jonge moeders

Zorg voor jonge moeders is een blinde vlek in gemeenteland, is mijn stelling. In maar weinig gemeenten staat de zorg voor deze groep boven aan de agenda. Ik denk zelfs dat slechts enkele partijen dit benoemd hebben bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen. Toch zijn het juist gemeenten die deze groep kunnen helpen. En die hulp blijkt nodig.

Goede zorg voor jonge moeders maakt het verschil tussen een beschaafde samenleving en een individualistische maatschappij waarin moeder en kind niet welkom zijn. Toen ik in maart 2018 begon als gemeenteraadslid, was deze zorg een van mijn speerpunten. Gemotiveerd door de evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap (Waz): veel vrouwen kiezen om sociaal-economische redenen voor een abortus. Het afgelopen jaar heb ik gezien dat juist gemeenten veel voor jonge moeders kunnen betekenen. Met enkele voorbeelden wil ik dit illustreren.

GEEN GESCHIKTE HUISVESTING

Mijn eerste motie als raadslid ging over huisvesting voor (aanstaande), veelal jonge, moeders, die geen geschikte huisvesting hebben. Onder vrouwen die voor een abortus kiezen, noemt een kwart het ontbreken van huisvesting als belangrijkste reden. Daarnaast is er dus nog een onbekende groep die niet voor een abortus kiezen, maar wel een probleem

ervaren met het vinden van huisvesting. Naar aanleiding van deze motie is de mogelijkheid tot voorrang in de sociale huur voor deze vrouwen onderzocht. Conclusie: als het nodig is, is een uitzondering mogelijk. De praktijk blijkt toch weerbarstiger. 'Zonder recht op urgentie, geen voorrang' was het antwoord dat een jonge aanstaande moeder kreeg, waarmee ik in contact was. Lang niet iedere vrouw vindt uiteindelijk de juiste loketten om toch een uitzondering te krijgen. Gemeenten hebben hier echter een effectief instrument: de urgentielijst. Door ze daarop te plaatsen, krijgt deze groep voorrang bij sociale huur, dat geeft zekerheid.

BEZORGDE ZORGVERLENERS

Toen in april vorig jaar Huize Verder, een opvanghuis voor jonge moeders, sloot en ik daar schriftelijke vragen over stelde, kwam er opnieuw veel los. Zo kreeg ik berichten van zorgverleners die zich zorgen maakten. Het is hoopgevend dat

we verschillende berichten ontvingen van mensen die graag iets willen opzetten voor deze vrouwen. Toch lopen ze nog te vaak vast en krijgen ze een dergelijk initiatief niet van de grond. Ongelooflijk jammer, want juist dit soort zorg hebben we nodig. Simpele zorg is het niet. Het vraagt vaak intensieve en professionele ondersteuning. De hulp overstijgt daarvoor vaak gemeentegrenzen, dit maakt ook dat het nodig is dat gemeenten hierin samenwerken en samen willen investeren.

VOORDEEL DECENTRALISATIE

Na de decentralisatie hebben gemeenten fors meer mogelijkheden gekregen om jonge moeders te ondersteunen. Maar deze mogelijkheden geven, volgens mij, ook verantwoordelijkheid. De ondersteuning van jonge moeders verdient aandacht, daarbij is het zoeken naar de juiste wegen.

Wordt vervolgd in Goes, maar hopelijk ook in andere gemeenten...! ◀

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

OP JE BLAUWE OGEN?!

Als je zelf mag kiezen welke kleur ogen je kindje krijgt, zou je dat dan doen? Of, stel dat je 80% kans hebt op het krijgen van ernstige genetische aandoening als taaislijmziekte en er is een manier om dit te voorkomen, zou je dat dan doen? Of je hebt een bepaalde erfelijke aandoening en er bestaat een manier om die te genezen, zou je dat dan doen? De eerste vraag beantwoordt je misschien nog met 'nee', maar zodra het om je eigen gezondheid of die van familie gaat, wordt de vraag al wat lastiger. Door de snelle ontwikkeling van gentechniek kunnen deze vragen binnen niet al te lange tijd daadwerkelijk aan je gesteld worden in de spreekkamer van de dokter.

DOOR RALF BOON

VOORZITTER COMMISSIE ZORG SGP-JONGEREN

VEELBELOVEND?

In je genen, bestaande uit DNA, staat een ongelooflijke hoeveelheid informatie beschreven. Informatie over jezelf, over hoe je eruit ziet, over je karakter en over erfelijke ziektes die je mogelijk met je meedraagt. Sinds lange tijd wordt geprobeerd om de werking van het DNA uit te pluizen. Wetenschappers proberen te ontdekken welke genen van invloed zijn op bepaalde ziektes. Nu is er ook de mogelijkheid om die genen aan te passen. Dit kan al langere tijd, maar sinds een paar jaar duikt steeds vaker de term 'CRISPR-Cas' op; met behulp van deze techniek kan het DNA heel precies aangepast worden. Je kunt exact aangeven op welke plaats in je DNA een wijziging aangebracht moet worden en welke wijziging dat moet zijn. Als je dus weet dat een gen een bepaalde aandoening veroorzaakt, kun je dit gen 'uitzetten' of aanpassen. Daarom denkt men dat deze 'veelbelovende techniek' op termijn gebruikt kan worden om ziekten te bestrijden. Echter, het is ook een heel ingrijpende techniek.

“DE DESIGNERBABY IS
NÚ NOG SCIENCEFICTION...”

VEEL BEZWAREN

Een eerste bezwaar is dat om te onderzoeken of de techniek veilig is, eerst proeven uitgevoerd moeten op menselijke embryo's. Deze embryo's zullen vervolgens worden vernietigd. Wij geloven dat alle leven beschermwaardig is; ook het leven van embryo's.

Het DNA is daarnaast erg complex. Diverse eigenschappen en kenmerken worden door veel verschillende genen beïnvloed. Daardoor kunnen onmogelijk alle gevolgen worden overzien van het aanpassen van genen. Daarnaast worden alle veranderingen ook doorgegeven aan de kinderen die later geboren zullen worden omdat het om een genetische aanpassing gaat. De gevolgen hiervan kunnen enorm zijn.

Als de techniek beschikbaar is, zal deze veel breder ingezet kunnen worden dan alleen voor het genezen van ziekten. De 'designerbaby' waarbij voor een baby met bepaalde eigenschappen of kenmerken gekozen kan worden is nu nog sciencefiction, maar lijkt steeds dichterbij te komen.

CRISPR-Cas is daarom niet alleen een veelbelovende, maar ook een gevaarlijke techniek. En dan hebben we nog niet benoemd dat het aanpassen van het ontwerp van leven alleen God toekomt! Laten we daarom als christenen kritisch zijn op deze ontwikkeling die in hoog tempo doorgaat!

Keuzevrijheid ook in Europa te beperkt

Keuzevrijheid wordt in onze Nederlandse samenleving als een grondrecht gezien. Het eigen ik moet voorop staan als het gaat om het maken van een keuze. Dat dit in ons land aan het doorslaan is blijkt wel uit de discussie over abortus. Een vraag die daarbij opkomt, is of vrouwen wel genoeg worden gewezen op de mogelijkheden die er zijn naast de keuze van abortus.

DOOR LEONARD DEN BOEF

BELEIDSMEDEWERKER EUROFRACTIE SGP

De SGP Tweede Kamerfractie heeft in 2018 een wetsvoorstel ingediend dat pleit voor betere begeleiding én het onder de aandacht brengen van andere mogelijkheden dan

abortus, door artsen tijdens gesprekken met zwangere vrouwen. Want zonder goede en eerlijke voorlichting is de keuze voor een zwangere vrouw wel erg eenzijdig. Een pro-informatieaanpak is niet alleen belangrijk in ons land, maar ook in andere Europese lidstaten.

De Raad van Europa heeft in 2017 de resolutie 'De arbeidsrechten van huishoudelijk personeel, met name vrouwen, in Europa' aangenomen. Deze resolutie is opgesteld door een Roemeens lid van de Raad van Europa, Viorel Badea. De reden voor deze resolutie was dat in sommige lidstaten, waar abortus legaal is, vrouwen onder druk worden gezet door hun werkgever om abortus te laten plegen. In artikel 4.3 van deze resolutie staat onder andere: "...men ervoor moet zorgen dat werkende vrouwen die zwanger zijn praktisch worden ondersteund tijdens hun zwangerschappen aangaande gezondheid en welzijn én de mogelijkheid bieden hun ongeboren kind te beschermen; in geen geval mogen werkende vrouwen die

zwanger zijn door hun werkgevers onder druk worden gezet om hun zwangerschap te laten beëindigen". Het is belangrijk dat in EU-lidstaten waar abortus legaal is, zwangere vrouwen op deze manier beter geïnformeerd worden. Dat zou dan weer moeten leiden tot meer keuzevrijheid. In het Europees Parlement is de Eurofractie SGP ook voorstander van meer en betere keuzemogelijkheden en eerlijke informatie over abortus. Hoewel het EP niet gaat over de vraag of abortus wel of niet mag in lidstaten wordt er in veel rapporten naar verwezen als zijnde een grondrecht. Helaas is het ook in het EP niet gemakkelijk om aandacht te vragen voor de eenzijdige benadering rondom abortus.

Keuzevrijheid staat dus niet alleen in ons land onder druk, maar in meer lidstaten van de EU en in 'Brussel'. Blijvend aandacht vragen voor het leven, voor werkelijke keuzevrijheid en een pro-informatiebenadering blijft daarom nodig. Ondanks de gure liberale tegenwind in Europa moet dat geluid gehoord blijven worden. ◀

“OOK IN HET EP IS HET NIET GEMAKKELIJK OM AANDACHT TE VRAGEN VOOR DE EENZIJDIGE BENADERING RONDOM ABORTUS.”

Verstikkende regels

Na de boeren, stonden op woensdag 30 oktober de bouwers en grondverzetters op het Malieveld. Kamerlid Chris Stoffer (zelf civiel ingenieur) was ook van de partij. "Dit zijn de mensen die Nederland opbouwen. Ze bouwen de huizen en de wegen. Voor hen zijn er nu grote zorgen. Boeren en bouwers zakken weg in verstikkende regels. Als de regering dit niet oplost, zakt de Nederlandse economie straks ook in hoog tempo in." ◀

Oneerlijke stikstofmetingen

De overheid meet bij de stikstofcrisis met twee maten. Boeren en bouwers worden in vergelijking met automobilisten zwaarder aangeslagen. Dat blijkt uit bestudering van de rekenmodellen die worden gebruikt voor de stikstof-

depositie. Kamerleden Chris Stoffer en Roelof Bisschop vinden dit onacceptabel: "Experts zeggen ons zelfs dat de stikstofoxiden die auto's uitstoten wijder in de omgeving neerslaan dan de ammoniak van de landbouw. Ik wil dat voor bouw-

projecten en boerderijen óók de 5 kilometergrens gaat gelden. Die nuchtere aanpak bij het wegverkeer is verstandig: de stikstofneerslag op een afstand van meer dan vijf kilometer is zó beperkt dat je daar geen berekening op los moet willen laten." ◀

Valluik in de Tweede Kamer

De plenaire vergaderagenda van de Tweede Kamer loopt over door de vele debataanvragen. Daarom is er onder leiding van Kees van der Staaij een commissie ingesteld om het Reglement van Orde te herzien. Voorstel is om debataanvragen na drie maanden te laten vervallen en meer debatten in commissiezalen te voeren. "We hebben ook nog overwogen om een valluik onder het spreekgestoelte te maken, zodat de Kamervoorzitter op een knop kan drukken om een langdradige spreker netjes af te voeren, maar dat hebben we uiteindelijk niet gedaan," aldus Van der Staaij met een knipoog. ◀

SGP stemt tegen EU-begroting

Europarlementariër Bert-Jan Ruissen: "De SGP heeft tegen de EU-begroting gestemd. De 171 miljard euro voor 2020 overschrijdt onze norm van 1 procent van de Europese economie.

Hoog tijd om te snijden in regiosubsidies en in de financiering voor UNRWA (de hulporganisatie voor Palestijnen, waar corruptie is vastgesteld)." ◀

Eenverdiener

"Heel jammer dat een aantal partijen gisteren tegen een onderzoek stemden om de enorme belastingkloof tussen een- en tweeverdieners te verkleinen. Wel doet het goed dat steeds meer partijen die noodzaak wél inzien." Dat zei Chris Stoffer nadat zijn motie voor de eenverdiener werd weggestemd. De partijen die voor stemden: SP, PvdD, PVV, DENK, FvD, GroenLinks, 50PLUS en SGP. De partijen die tegen de motie stemden: VVD, PvdA, CDA, D66 en ChristenUnie. ◀

Jij mag er zijn!

Jij mag er zijn. Wij geloven dat God een bedoeling heeft met ieder leven.
Daarmee verdient iedereen liefde, zorg, aandacht en bescherming.

Wij vertalen christelijke standpunten door naar onze verzekeringen,
vergoedingen en service. Zodat u de zorg krijgt die u nodig heeft.
En die het beste bij uw overtuiging past.

prolife.nl

PROLIFE
De christelijke zorgverzekeraar

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Minder apen – meer koeien

Da's nou ook wat. Een jaar lang heb ik geroepen dat het het laatste jaar is dat ik rondleidingen verzorg op het Binnenhof en in de Tweede Kamer. Maar nu blijkt dat dat helemaal niet waar is. Want ook volgend jaar blijft de Tweede Kamer nog gewoon aan het Binnenhof zitten, en als we staatssecretaris Knops van Binnenlandse Zaken mogen geloven kan er zelfs nóg een jaar bij komen. De reden: de renovatie van het Binnenhof heeft vertraging opgelopen nog voordat die is begonnen!

Ik maak er geen geheim van dat ik in de Tweede Kamer een van degenen ben die zeer in zijn nopjes is met dit besluit. De verhuizing van het historische Binnenhof naar een modern gebouw zonder hart en ziel en zonder geschiedenis, is staatkundige barbarij. En als je dan ook nog weet dat het gebouw van de tijdelijke huisvesting in de Haagse volksmond bekend staat als de 'apenrots', kun je wel nagaan met welke diersoort de Kamerleden gedurende de jaren van de verbouwing zullen worden geassocieerd.

DOM, DOMMER, DOMST

Ik moet trouwens heel goed op mijn woorden passen, want iemand die continu over mijn schouders meekijkt is Frans Weisglas. Van 2002 tot 2006 zat hij hele dagen in de voorzittersstoel van de Tweede Kamer te koekeloeren. Dat is al weer vele jaaraan geleden, maar velen op het Binnenhof hebben de indruk dat VVD'er nog steeds denkt dat hij 'mijnheer de voorzitter' is. In tegenstelling tot andere gepensioneerde

voorzitters die zich wijs en verstandig op de achtergrond houden, heeft de oude oud-voorzitter de onhebbelijke neiging ook ná zijn aftocht met zijn voorzitterskamer te blijven zwaaien.

Zo reageert hij altijd erg knorrig en kregel op mensen die iets zeggen wat hem niet bevalt. Daar kwam ik zelf laatst achter toen de tweede boerendemonstratie dreigde te ontsporen. Ik riep de boze boeren toen op om geen domme dingen te doen: "Boeren, doe geen domme dingen! Dat verlies je altijd, want daar zijn sommige politici veel beter in. Anders gezegd: gooi alsjeblieft geen eigen glazen in."

Nou, toen ontstak de heer Weisglas in toorn zeg, niet normaal. Of ik effe wilde dimmen. Hoe ik het durfde om zelfs maar te veronderstellen dat Kamerleden domme dingen kunnen doen! Ik heb het er maar bij gelaten, want als je vier jaar lang dag in dag uit van 's ochtends niet al te vroeg tot 's avonds soms best wel laat in de voorzittersstoel hebt gezeteld en dan nóg steeds niet doorhebt dat sommige Kamerleden domme dingen kunnen doen, dan ben je niet dom, maar héél érg dom.

KOEIEN

Veel woorden zal ik niet meer vuilmaken aan de hysterie over het klimaat – de ruimte is ook bijna op, trouwens. Eén ding nog, en dan stop ik – tot ik me bedenken, natuurlijk.

Ik wil het even hebben over GroenLinks en D66, de partijen die voorop lopen

om, zoals ze dat zelf zien, 'de aarde te redden' – alsof de aarde te redden is door mensen, maar goed. Nadat de boeren in Den Haag waren geweest, togen de bouwers naar het Malieveld, want ook zij zijn de dupe van de maatregelen die ook veel boeren de das om doen. Frappant was hoe anders GroenLinks en D66 reageerden. De boeren kregen te horen dat ze de helft van hun koeien moeten afslachten, de bouwers daarentegen dat ze zo snel mogelijk weer huizen en andere gebouwen uit de grond moeten kunnen stampen.

Een buurman van me was dat ook opgevallen. In het trappenhuis vroeg hij: "Kun jij dat nou verklaren? Jij kent die luitjes toch?" Ik heb toen maar iets gebrabbeld in de trant van: als er minder koeien zijn, dan heb je ook minder weilanden nodig, en omdat GroenLinks en D66 er voor zijn dat er steeds mensen in Nederland gaan wonen, kun je die vroegere weilanden mooi vol bouwen met huizen. M'n buurman mompelde wat binnensmonds. Toen draaide hij zich om: "Nou, geef mij dan maar meer koeien." Ik knikte instemmend. ◀

► Rondjes Binnenhof

Rond de Kerstdagen en oud & nieuw zijn er weer een paar rondleidingen gepland. Die 'Rondjes Binnenhof' staan gepland voor maandag 30 december en zaterdag 4 januari. Opgeven het liefst via het bekende e-mailadres: mdebruyne@tweedekamer.nl Appen, sms'en of bellen kan ook: **06 1254 1741**.

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

DE Banier

EENZAAMHEID

- ▶ SGP-Kampen bestrijdt eenzaamheid
- ▶ Eenzaamheid, een volksepidemie waar miljoenen lijden aan ontoelaatbaar gemis.

Vóór
elkaar

Blokhutten

VANAF
579,-

MARKTLEIDER IN BLOKHUTTEN, OVERKAPPINGEN EN TUINHOUT

Veranda's

VANAF
849,-

Kapschuren

VANAF
1.399,-

Buitenverblijven

VANAF
1.399,-

Tuinkamers

VANAF
5.199,-

ACTUELE VACATURES

VERKOOPADVISEUR

Veldhoven & Wommelgem

PLANNER

Numansdorp

SERVICEMONTEUR

Numansdorp

MONTAGEMEDEWERKER

Velp

Bekijk al onze vacatures op:
vankootentuinenbuitenleven.nl/vacature

Of neem contact met ons op via:
+31(0)186 655 990

Bewogen 2019

Dit nummer van *De Banier* is alweer het laatste van het jaar 2019.

We kunnen het een bewogen jaar noemen, ingegeven door gevoelens omdat het voorbij is en niet meer terugkomt.

Of zijn er werkelijk ingrijpende zaken gepasseerd?

INHOUD

18

Eenzaamheid is zonde

De Allereenzaamste	4
Voorzitter	5
Eenzaamheid in Kampen	6
Eenzaamheid & abortus	11
Terugblik op 2019	12
Haags nieuwsoverzicht	15
Varia	16
Eenzaamheid is zonde	18
Vergeeten christenen	23
Eenzaamheidsmedicijn	24
Bestuurdersvereniging	25
SGP nodig in Brussel	27
Voorzitter SGP-jongeren	28
Winst koopzondag?	29
Haagse propjes	31

In de wereld is het niet rustig. En dat ligt niet alleen aan de stijl van opereren van president Trump. In Amerika zelf is sprake van veranderende verhoudingen in levensbeschouwelijk en cultureel opzicht. Daarbij heeft Amerika veel moeite om zijn positie op het wereldtoneel te handhaven. Het Midden-Oosten vraagt aandacht. Intussen zijn Aziatische grootmachten in hun expansie niet meer te stuiten. Europa heeft geen krachtig profiel, wat wordt gecompenseerd door nog meer invloed weg te halen bij de lidstaten. Per saldo levert dat dubbele zwakte op. Dichterbij huis voert Groot-Brittannië zijn ontluisterende brexitpolitiek. Nederland zelf wil zich in enkele opzichten profileren als gidslid. De prijs die we ervoor betalen is onevenredig hoog (duurzaamheids- en stikstofproblematiek) en het morele verlies dat we lijden is niet bij benadering vast te stellen (beschermwaardigheid van het leven). Ja, 2019 was een bewogen jaar. In dit krachtenveld hebben onze vertegenwoordigers en bestuurders dit jaar hun werk gedaan. Soms was dat voor het oog van het toekomstige volk. Vaak werd het werk achter de schermen gedaan, aan voor het oog onbelangrijke details. We zijn dankbaar voor alle inzet.

Voor ons als hoofdbestuur was 2019 een bewogen jaar, zeker wanneer we denken aan de gebeurtenissen in de achterliggende weken. De heer P.A. Zevenbergen trad terug als voorzitter en hoofdbestuurslid, enkele dagen later gevolgd door

nog een tweetal leden van ons bestuur. Welke gedachten men hierbij ook moge hebben, het heeft ons allen niet onbewogen gelaten. We memoreren het vele en goede werk dat zij op diverse plaatsen in de partij hebben mogen verrichten. We hopen dat 2020 rustiger wordt voor de partij en dat de werkzaamheden volop gericht mogen zijn op het bedrijven van politiek bij een open Bijbel.

Als partij hebben wij in onszelf niets om ons op te verheffen. Wordt de wereld bewogen, wij bewegen mee. Ons bestaansrecht ligt echter niet in onszelf, maar in het Woord van God. "Al veranderde de aarde haar plaats", de HEERE is "krachtig bevonden een Hulp in benauwdheden". In dit licht wensen we onze vertegenwoordigers en bestuurders Gods zegen toe over aller arbeid in 2019; en u als lezer van *De Banier* gezegende dagen van Kerst en oud en nieuw. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

► “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?”
Mattheüs 27: 46

De Allereenzaamste

Wat een eigenaardige meditatie voor de decembermaand. Was een andere tekstkeus niet logischer geweest zo vlak voor kerst? Lopen we niet op de heilsfeiten vooruit? Nee! Het vierde kruiswoord is het hart van het evangelie.

Jezus' komen in deze wereld loopt uit op Golgotha. Achter de kribbe worden de contouren van het kruis al zichtbaar. In de vorige eeuw ontdeed een stadspredikant op kerstmorgen alvorens de dienst te beginnen, de kansel van dennengroen en hulsttakken.

Ondertussen reciteerde hij dit kruiswoord: “Eli, Eli, Lama sabachtani...”. Onmetelijk diepe afgronden gaan hier open. Op Golgotha wordt Jezus de eenzaamste mens op de eenzaamste plaats die de aarde ooit kende en kennen zal.

Daar werd Hij van alles en iedereen verlaten. Van God en mensen. Ons Avondmaalsformulier vult aan: “opdat ik tot God genomen en nimmermeer van Hem verlaten zou worden”.

DOORHUIVERDE EENZAAMHEID

Elia klaagde moederziel alleen te zijn overgebleven (1 Kon. 19). Die klacht was niet zonder zelfmedelijden. En de verlamde in Bethesda had naar eigen zeggen niemand meer die zich nog om hem bekommerde (Joh. 5). Maar Jezus doorhieverde de totale eenzaamheid. Hij daalde erin af en ging erin onder, maar kwam er ook weer uit op. Hij ging de eenzaamheid letterlijk te lijf. Sindsdien hoeft niemand meer eenzaam te zijn. Als Christus werkelijk ons leven binnenkomt en dat gaat beheersen, wordt de eenzaamheid opgeheven. Hij stelt niet alleen de diagnose, maar is Zelf ook het medicijn. Met God gemeenzaam zijn we niet langer eenzaam. Vertrouw uw eenzaamheid in het gebed aan deze Jezus toe. In het geloof staan we er niet meer alleen voor.

DS. J. BELDER

ONTKERSTENING MAAKT EENZAAM

In onze ontkerstende samenleving zeggen veel mensen zich eenzaam te voelen. En dat in het tijdperk van moderne communicatie. Honderd en meer Facebookvrienden zijn geen uitzondering. Hoe kun je eenzaam zijn met zoveel mensen op een vierkante kilometer? We zitten op elkaars lip. En toch... er wordt gesproken van ‘de gesel der eenzaamheid’ en ‘de volksziekte van deze eeuw’. Ook in de Bijbel komt de klacht over eenzaamheid vele malen voor. Wat willen we ook buiten het paradijs...? Mensen voelen zich uitgestoten, uitgesloten, genegeerd,

doodgezwegen. Eenzaamheid is niet alleen een ouderenprobleem. De verzakelijking van het leven, schaalvergroting, automatisering, digitalisering en toenemende robotisering dragen in belangrijke mate bij aan de groei van het fenomeen eenzaamheid. Ook ziekte kan eenzaam maken, evenals in onvrede met jezelf leven. Eenzame en vereenzaamde mensen lopen het gevaar te vluchten in een schijnwereld van roesmiddelen en leeg amusement.

ADIEU EENZAAMHEID

Wie geen verticale verbinding kent, is pas echt eenzaam. De zelfgekozen dood lokt. De uiteindelijke oplossing van de eenzaamheid ligt in de herstelde relatie met God. *Adieu eenzaamheid*, is de pakkende titel van een al even pakkend boek van de gereformeerde predikant Van Duinen. Naar God met de eenzaamheid. ◀

Met het oog op het beginsel

Beste partijgenoten,

Via de e-mailberichten die u van het hoofdbestuur in de achterliggende weken hebt ontvangen, bent u geïnformeerd over een ingrijpend en helaas onvermijdelijk besluit over het terugtreden van de heer P.A. Zevenbergen als voorzitter, gevolgd door het terugtreden van ds. A. Vlietstra en de heer P. den Boef. Op pagina 3 en 16 is de waardering voor hun jarenlange inzet voor de partij onder woorden gebracht, maar ook de treurnis over het onverwacht aftreden van de twee bestuursleden. Ik sluit me daar zonder meer bij aan.

Daarnaast is u meegedeeld dat er op ondergetekende een dringend beroep is gedaan om tijdelijk de partijvoorzitters-taak op zich te nemen. Ik kon mij niet onttrekken aan een gevoel van verantwoordelijkheid voor de partij, maar had natuurlijk ook niet voor niets een jaar geleden mijn voorzitterschap neergelegd. Dit werd versterkt doordat mijn gezondheid kwetsbaar is. U kunt zich voorstellen dat er heel wat door mij heen ging. Ik kon de keus alleen maken in afhankelijkheid van de kracht en de wijsheid die van de Heere afkomstig is.

Maar dat geldt niet alleen voor een interim-voorzitter die maar een van de schakels in de partijketting is: hoofdbestuur, partijgeledingen, afdelingen en kiesverenigingen, leden, politici en bestuurders. Het geldt allen die staan op

het fundament van de SGP. Politiek bij een geopende Bijbel begint immers met een diepgewortelde overtuiging dat onze Bijbelse boodschap naar de samenleving toe het spiegelbeeld dient te zijn van onze persoonlijke handel en wandel.

Al het tekort dat we, als het goed is, bij onszelf ontdekken, ontslaat ons niet van de Bijbelse plicht: practice what you preach!

Laten we samenwerken, hartelijk verbonden aan de beginselen van de SGP. Laten we samenwerken met een luisterende houding die opbouwende kritiek aan de partijtafels brengt en verdraagt. Laten we die gesprekken aan de partijtafels open, transparant voeren en personen en zaken van elkaar scheiden. Laten we scherp op de inhoud discussiëren, want dat geeft blijk van een vertrouwenwekkende partijcultuur waar we geen persventiel nodig hebben om blijk te geven van eventueel ongenoegen. Kortom, laat het een bestuurscultuur zijn die ten dienste staat van onze gezamenlijke opdracht: Bijbels genormeerde politiek.

Er is binnen onze partij gelukkig veel wat aan die bestuurscultuur beantwoordt, maar het zal niemand ontgaan zijn dat er diverse momenten waren, die schade hebben berokkend aan onze partij. Dat vraagt ons aller aandacht. Ook het hoofdbestuur ziet het zeker als zijn opdracht te werken aan een gezonde bestuurscultuur en zal dan ook met voorstellen komen

voor structuurwijzigingen, die daaraan dienstig kunnen zijn.

Voor deze gezamenlijke opdracht staan vele ankerplaatsen in Gods Woord. Ik beperk me tot deze:

Psalm 119:142

“Uw gerechtigheid is gerechtigheid in eeuwigheid en Uw wet is de waarheid.”

Jacobus 5:1a

“En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt.”

Filippenzen 4:8

“Voorts, broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat wél luidt, zo er enige deugd is en zo er enige lof is, bedenkt datzelve.”

Laat Gods Woord zo een lamp voor onze voet in de partijgeledingen zijn en een licht voor ons bestuurlijk handelen, opdat het ons en de Staatkundig Gereformeerde Partij welga.

Alle SGP'ers gezegende Kerstdagen, een goede jaarwisseling en wijsheid en kracht van de Heere toegewenst voor het jaar 2020. ◀

M.F. VAN LEEUWEN
Interim-partijvoorzitter

SGP-Kampen

bestrijdt eenzaamheid

De heer van A. (68 jaar) is nooit een gangmaker of initiatiefnemer geweest. Maar sinds het overlijden van zijn vrouw, tien jaar geleden, neemt hij werkelijk geen enkel initiatief meer. Net voor 20.00 uur doet hij zijn boodschappen. "Dan zijn er minder mensen op straat." Hij slaapt beneden op de bank. Schoonmaken doet hij niet. Kleding wassen en naar de kapper gaan evenmin. Het onkruid staat inmiddels meters hoog rond het huis. Meneer zoekt op geen enkele manier contact met andere mensen. Zelfs met zijn zoon en dochter zoekt hij geen contact meer, hoewel die hem goed ter wille zijn. Meneer van A. is werkelijk eenzaam.

DOOR BERNARD VAN DE BELT
RAADSLID SGP-KAMPEN

Zomaar een beschrijving van het leven van een eenzame Kampenaar. En meneer Van A. is niet de enige! Ik zou kunnen vertellen over die mevrouw van 54 jaar die drie kinderen heeft, maar die alle drie uit de ouderlijke macht gezet zijn en in een beschermde woonvorm wonen. Ze doet erg haar best om een sociaal netwerk op te bouwen, maar het lukt haar niet. Ik zou kunnen vertellen over meneer H., die verbitterd is over wat zijn ex-vrouw en kinderen hem allemaal hebben aangedaan en daarom maar op de bank slaapt tussen lakens die in een ver verleden wit zijn geweest. Ik zou kunnen vertellen over mevrouw J. en meneer K., maar ik doe het niet. Het zou veel, ja veel te veel worden.

EENZAAMHEID IN KAMPEN

Uit onderzoek blijkt dat 18% van de Kampenaren zich weleens eenzaam voelt. Uit datzelfde onderzoek blijkt verder dat 12%

van de Kampenaren minder dan éénmaal per week contact heeft met familie, vrienden of burens. Die uitkomsten zijn schokkend. Als we ervan uitgaan dat Kampen ongeveer 50.000 inwoners heeft, dan voelen 9.000 Kampenaren zich weleens eenzaam en hebben 6.000 inwoners minder dan eenmaal per week contact met familie, vrienden of burens. Nogmaals, dat is schokkend!

UITZIEN VERSUS OPZIEN

Dit stuk schrijf ik in de adventsdagen. De dagen voor Kerstfeest en oud en nieuw. Dagen waar veel mensen naar uitkijken! Dagen van gezelligheid, samenzijn, familie en vrienden bezoeken. Dagen van sfeer. Bovenal dagen om samen met de wereldwijde kerk de komst van Christus naar 'een wereld verloren in schuld' te herdenken. Echter, een groeiende groep mensen kijkt niet uit naar deze dagen. Zij zien tegen deze

▶ “Er is alle reden om eenzaamheid te bestrijden.”

Zicht op Kampen

dagen op. Bijvoorbeeld omdat dit zo pijnlijk herinnert aan vroeger, toen het nog fijn was om samen te zijn. Toen het nog gezellig was. Eenzaamheid: het woord is makkelijk geschreven, maar de inhoud kan zo'n pijn geven.

Ik moet denken aan een verhaal uit de Bijbel. De Heere Jezus ontmoet een man die al 38 jaar ziek was. Deze man zei tegen de Heere Jezus: "Ik heb geen mens". Hij had al die jaren niemand gehad die hem kon helpen. In de Algemene Beschouwingen van 2016 hebben we als fractie dit verhaal voor het voetlicht gehaald in de raadzaal. De situatie waar deze man in zat, was verschrikkelijk. Het is verschrikkelijk als iemand moet zeggen: "Ik heb geen mens". Een mens is immers niet geschapen om alleen te zijn. "Het is niet goed, dat de mens alleen is", zegt God daar zelf over. Mensen zijn sociale wezens. We hebben elkaar nodig. Iemand om mee te praten, een hand op de schouder, een gezicht tegenover je.

SAMENLEVEN IS EEN WERKWOORD

Wij willen niet dat er mensen in onze gemeente Kampen zijn, die eenzaam zijn. Integendeel, de kracht van de samenleving zit volgens ons in het *samen leven*. Samenleven begint met elkaar te zien. Samenleven is een wérkwoord, dat betekent: doen, hard werken. Dat vraagt wat van de burgers, dat vraagt ook wat van de overheid.

Vroeger, toen de dorpen en steden klein waren, kwam eenzaamheid nauwelijks voor. Iedereen kende en sprak elkaar. In de huidige samenleving wordt eenzaamheid een steeds groter probleem. Dat mogen we niet laten gebeuren. In onze beleving kunnen we dit met elkaar voorkomen. Onze fractie heeft meermalen aan het college gevraagd om gerichte acties voor het bestrijden van eenzaamheid. Wat ons betreft mag dat ook geld kosten. Gelukkig is het college hiermee aan de slag gegaan. De effecten zullen de komende periode hopelijk duidelijk worden.

AAN DE SLAG

De eerste stap is het inzichtelijk krijgen wie bij de doelgroep horen. Daarin moet het college optrekken met maatschappelijke organisaties. Denk aan kerken,

Stichting Welzijn en andere organisaties. Daarna kunnen we met een gerichte aanpak komen. Op voorhand denken we bijvoorbeeld aan:

- Het openen van een meldpunt voor eenzaamheid.
- Vraag en aanbod daadwerkelijk aan elkaar koppelen
- Het helpen opzetten van een sociaal netwerk.
- De week tegen eenzaamheid actief gebruiken om eenzaamheid op te sporen en tegen te gaan.
- In iedere meterkast een 'ik-word-gezienkaart': Een kaart met telefoonnummers van belangrijke contactpersonen, zodat ambulancebroeders niet na hoeven te denken wie ze moeten bellen in noodgevallen. Zodat iedereen weet dat hij/zij iemand heeft die meeleeft.

Ter inspiratie

Bekijk ter inspiratie ook de videoclip uit 2018 over eenzaamheid op het YouTubekanaal van SGP-Kampen.

LEEGTE EN ONTEVREDENHEID

De gevolgen van eenzaamheid zijn ernstig. Wie eenzaam is, heeft vaak een gevoel van leegte en ontevredenheid. Het gevaar bestaat dat iemand minder goed voor zichzelf gaat zorgen. Er is immers niemand die je ziet, niemand om koffie mee te drinken, niets om voor uit bed te komen.

Eenzaamheid drukt op de geest en kan leiden tot depressies. Langdurige eenzaamheid leidt tot verhoogde gezondheidsrisico's: Net als stress kan eenzaamheid een negatieve invloed hebben op het immuunsysteem. Met een lage weerstand wordt je sneller ziek. Als zo'n geval van eenzaamheid voortduurt wordt het nog erger. De situatie wordt uitzichtloos. Iemand die zich langdurig eenzaam voelt kan in een vicieuze cirkel belanden waardoor de gevolgen zich alleen maar versterken.

Er is dus alle reden om eenzaamheid te bestrijden.

DE BESTE OPLOSSING

Met Kerstfeest draait het niet alleen om de ander met een kleine letter, maar vooral om de Ander met een hoofdletter. God daalt zo laag af dat Hij Zijn Zoon naar de aarde stuurt. Jezus werd geboren in Bethlehem. "Heil en vree wordt gebracht, aan een wereld, verloren in schuld." Door Kerstfeest kan de diepe leegte in ons vervuld worden. Dat is wat koningin Wilhelmina bedoelde toen ze haar memoires de titel gaf *Eenzaam, maar niet alleen*. Mensen staan in relatie tot elkaar: ik en jij. Eenzame mensen ervaren vaak: Ik zonder jij. Maar door Kerst wordt het "Ik voor u". Immanuel! God met ons! Dat is ten diepste de beste oplossing tegen eenzaamheid. Dat is heilrijk voor de hele samenleving. ◀

Manifest Eenzaamheid

Eenzaam maar niet alleen. Als inwoners van Kampen kunnen we dit probleem samen oplossen. Iedereen kan beginnen door vandaag te bekijken of u in uw omgeving mensen kent die zich misschien eenzaam voelen. Zoek hen eens op en probeer er een blijvend contact van te maken. Samen kunnen we eenzaamheid voorkomen!

Ik ben Bernard, Bernard van de Belt. Vanaf 2014 ben ik raadslid voor de SGP in Kampen. Als gezin vinden we het gezellig om er *samen* op uit te gaan, bijvoorbeeld om te gaan winkelen. Helaas zijn er veel mensen in Kampen die eenzaam zijn en zich ook echt eenzaam voelen, die echt niemand hebben om bijvoorbeeld samen mee te gaan winkelen. Mensen, die soms dagen achter elkaar niemand spreken. Daar willen we graag iets aan doen.

Als SGP vinden we het belangrijk dat iedereen iemand heeft, die naar hem of haar omziet. We willen er samen voor zorgen dat iedereen in Kampen kan zeggen: ik word gezien. Hierin moeten de gemeente, zorgaanbieders, welzijn, kerken en verenigingen samen optrekken.

Daarom introduceren we de IK-WORD-GEZIENkaart. Dit is een kaart waarop in ieder geval één naam staat van een persoon die naar je omziet. We willen er stevig op inzetten op eenzaamheid tegen te gaan. Dat vinden we heel belangrijk. Want *samen*leven, dat doe je zeker niet alleen!

30
JAAR
1989 - 2019

Chisomo (11) wil dokter worden...

...maar ze heeft een aangeboren oogafwijking. Haar ouders hebben geen geld voor medische hulp en ze kan nauwelijks naar school. Toch hoeft ze haar droom niet op te geven.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Chisomo met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs.

voor
€ 15 geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Maak uw bijdrage over op
NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos

of doneer online via

ANBI www.stephanos.nl/jikhelpt

Stéphanos
www.stephanos.nl

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgekookt

Voorgebakken

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

 Kampert
Las & Constructie

spanten | constructies | hekwerk | trappen

Het Laar 8 | 6733 BZ Wekerom
Tel. 0318-701055 | info@kampertlasenconstructie.nl

kampertlasenconstructie.nl

Buiten leven in stijl

Gratis
inspiratieboek

Vraag 'm aan:
www.wesselhoek.nl

Nieuw!

WESSELHOEK
— exclusieve houtbouw —

KERKWEG 17 KOOTWIJKERBROEK • T. 0342 44 1729 • INFO@WESSELHOEK.NL

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

EENZAAMHEID EN ABORTUS

De Week van het Leven ligt weer achter ons. In heel Nederland is een indringende folder op de deurmat terechtgekomen. Hopelijk is hij ook veel gelezen... Een indrukwekkende Mars voor het Leven door het centrum van Utrecht heeft velen aangemoedigd om op te komen voor een betere bescherming van ongeboren leven.

Eenzaamheid is het thema van deze *Banier*. Ogen-schijnlijk een heel ander thema dan abortus, maar juist met zoveel verhalen en gesprekken rond het thema abortus nog vers in het geheugen, valt mij op dat eenzaamheid daarbij vaak ook een grote rol speelt.

EENZAAM ONGEWENST ZWANGER

Dan denk ik allereerst aan de eenzaamheid van een vrouw die ongewenst zwanger is. Dat is vaak niet iets wat je maar zo even met anderen deelt. En wat een eenzame strijd kan het ook opleveren, als je weet dat de tijd doortikt en je twijfelt over hoe het nu verder moet met de zwangerschap. Wat een eenzaamheid kan het ook geven als een vrouw diep in haar hart het liefst het kindje wil houden, maar de omgeving, de vriend of familie dat helemaal niet ziet zitten. "Als de dokter mij had verteld dat ik met de juiste hulp mijn kindje kon houden, had ik nooit voor abortus gekozen." Dat is wat de SGP te horen kreeg van verschillende vrouwen.

Het is tegen deze achtergrond dat wij ervoor pleiten om veel meer werk te maken van een goede informatievoorziening over alternatieven voor abortus, zoals hulp en begeleiding bij het uitdragen van de zwangerschap. Een wetsvoorstel met deze strekking hebben we in de Week van het Leven ingediend bij de Tweede Kamer en voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

EENZAAM NA EEN ABORTUS

Eenzaamheid is ook vaak aan de orde bij vrouwen die wél voor abortus hebben gekozen. Juist als zij te maken krijgen met gevoelens van pijn, verdriet en schuld, worden zij daarin vaak niet begrepen,

of juist ronduit tegengestaan door pro-abortusactivisten. Als deze pijnlijke werkelijkheid na een abortus immers meer en meer naar voren komt, dan kan dit een bres slaan in de verdediging van abortus als een verworven recht. Triest maar waar. In feite is het daarmee een enorm taboe om uit te komen voor deze gevoelens.

Laat de eenzaamheid van deze vrouwen temeer een reden zijn om ons sterk te maken voor een goede hulpverlening. Het is bijzonder waardevol dat er met deskundigheid en toewijding hulpverlening beschikbaar is. Tijdens de Mars voor het Leven kwam naar voren hoe 'Er is hulp', de hulpafdeling van Schreeuw om Leven, ook hier bijzonder waardevol werk doet. Het laat treffend zien, wat ook op borden staat die tijdens de mars werden meegedragen: *we love them both*. Daarmee is gezegd: we houden van hen allebei – moeder en kind. ◀

Het jaar 2019 bij de SGP

5 januari Nashvilleverklaring

De kruiddampen van het oudjaarsvuurwerk waren nog maar amper opgetrokken toen er al weer nieuwe kruiddampen onze adem benamen. De Nashvilleverklaring werd uitgebracht en dat bleek een explosief goedje te zijn. Hoewel de SGP niet een van de initiatiefnemers van deze verklaring is, werd de SGP toch veel ter verantwoording geroepen vanwege onze christelijke visie op het huwelijk. Dat hebben we op veel manieren gedaan.

20 maart Provinciale Staten- en waterschaps- verkiezingen

In de provincies kreeg de SGP er meer dan 9.000 stemmen bij, vergeleken bij de verkiezingen van 2015. Doordat de opkomst ook flink hoger was, verloren we wel zetels. Bij de waterschappen was eenzelfde uitslag op te maken. Omdat de opkomst niet in onze handen ligt, zijn we wel dankbaar voor het toegenomen vertrouwen in het bedrijven van politiek bij een geopende Bijbel!

23 mei EP-verkiezingen

De gecombineerde lijst ChristenUnie-SGP behaalde bij de verkiezingen voor het Europees Parlement een stemmenwinst van meer dan 10.000 stemmen en kon daardoor de twee zetels vasthouden.

januari

februari

maart

april

mei

juni

Februari Verkiezingscampagne

Zonder 2019 te kunnen voorspellen, wisten we wel dat het druk zou worden met de verkiezingen voor de provincie, de waterschappen, het Europees Parlement en de Eerste Kamer. In het hele land waren we actief. Sinds jaren hebben we ook weer een poging ondernomen om in Friesland een zetel te bemachtigen. In beeld zijn de kandidaten voor de Europese verkiezingen.

18 mei Partijdag 2019

Een jaarlijks hoogtepunt is de partijdag. Honderden SGPers namen de moeite om de algemene ledenvergadering te bezoeken. De middag stond in het teken van de Europese verkiezingen.

27 mei Eerste Kamer- verkiezingen

De vraag was of het team Schalk-Van Dijk een team zou blijven. Als we uitslagen van de Statenverkiezingen als leidraad voor onze verwachtingen hielden, was dat sterk te betwijfelen. Toch zijn we gezegend met twee zetels. Een bijzonder moment dat vraagt om dankbaarheid!

Het is weer bewezen wat wel vaker over oud-woorden gezegd wordt: we willen allemaal oud wórdén, maar oud zĳn... dat valt niet mee. In deze rubriek krijgt u een overzicht van het achterliggende jaar voor onze partij. Om niet te veel op te noemen, laten we de politiek-inhoudelijke onderwerpen voor een andere keer liggen.

18 september Algemene Politieke Beschouwingen 2019

Tijdens de APB 2019 sprak onze politiek leider Kees van der Staaij over de liefhebbende Vader en de terugkeer van de verloren zoon.

1 november SGP, de alleroudste partij

Met meer dan 101,5 jaar zijn we de oudste politieke partij uit de Nederlandse geschiedenis. Vandaag hebben we officieel de Anti-Revolutionaire Partij ingehaald, die bestond tot 1980.

November Week van het Leven

Sinds enkele jaren is er aan het eind van het jaar de Week van het Leven. Daarmee wil de SGP haar uiterste best doen de bescherming van het leven te bevorderen. In beeld is de Mars voor het Leven.

juli

augustus

september

oktober

november

december

2 juli Belder gaat, Ruissen komt

Na twintig jaar in het Europees Parlement te hebben gezeten, neemt Bas Belder (rechts) afscheid. Vanaf dat moment wordt hij officieel opgevolgd door Bert-Jan Ruissen (links).

12 oktober Open dag

Op 12 oktober kwamen honderden (nieuwe) leden naar het Tweede Kamergebouw om daar van een gevarieerd programma te genieten en kennis te maken met de SGP en haar mensen.

9 november Van Leeuwen, interim- voorzitter

Vanaf dit moment is de voormalig voorzitter Van Leeuwen de interim-partijvoorzitter vanwege het terugtreden van voorzitter Zevenbergen.

26 november Expositie Statenvertaling

Vanaf 26 november is er op initiatief van Roelof Bisschop de expositie "Statenvertaling. Geschiedenis en betekenis" ontstaan. Deze tentoonstelling is te bezoeken tot en met februari 2020.

SINDS 1935
HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasserdam | 078-6932541 | info@huismanalblasserdam.nl

Stichting China
Veenendaal

**Donkere wolken
boven China's kerk**

Verdrukt! Niet verlaten!

Bid voor de verdrukte christenen!

STORT UW GIFT OP:
NL02 INGB 0000 3206 66
t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

*In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavar).*

*" Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen! "*

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63

kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

Toch kinderbijslag voor 16- en 17-jarigen

Na lang aandringen van de SGP heeft het kabinet nu toch kinderbijslag geregeld voor 16- en 17-jarigen die studeren. Deze groep kreeg in eerste instantie geen

kinderbijslag, omdat ze recht hadden op studiefinanciering. Toen de studiefinanciering werd afgeschaft, kregen 16- en 17-jarigen dus helemaal niets meer. De

SGP heeft dit meermalen aangekaart. Kamerlid Chris Stoffer is blij dat het kabinet dit probleem nu alsnog heeft gerepareerd. ◀

Moeder Teresa over abortus

Bij het debat over de begrotingsbehandeling van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking citeerde Chris Stoffer moeder Teresa. Ze kwam in aangrijpende woorden op voor het ongeboren leven: "Veel mensen maken zich heel veel zorgen over kinderen in India en Afrika, waar velen van hen steven, bijvoorbeeld aan

ondervoeding. Maar miljoenen sterven doelbewust door de wil van de moeder, en dat is tegenwoordig de grootste vernietiger van de vrede." Deze woorden sprak zij uit in 1979 toen ze zichtbaar voor de hele wereld de Nobelprijs voor de vrede in ontvangst nam. Haar leven stond in dienst van de allerarmste kinderen in India. ◀

Motie knalvuurwerk

De politie, hulpverleners en gemeenten hebben rond de jaarwisseling enorm veel overlast van knalvuurwerk. Je kunt de klok er ieder jaar weer op gelijkzetten. Knallend en gillend laat zwaar vuurwerk een spoor van vernietiging na. Niet alleen brievenbussen en verkeersborden moeten het ontgelden, maar ook armen en benen blijven lang niet altijd ongeschonden. Roelof Bisschop en Kees van der Staaij dienden daarom een motie in. De Tweede Kamer steunde de SGP-motie, de verkoop van vuurpijlen en zwaar knalvuurwerk wordt daardoor zo snel mogelijk aan banden gelegd. ◀

Ruimte voor rouw

Op de werkvloer is in veel gevallen te weinig aandacht voor rouw. Chris Stoffer: "Het is heel zwaar om een dierbare te verliezen. Je moet de tijd kunnen nemen om daarbij stil te staan en dat te verwerken, zonder dat je je daarvoor richting je baas schuldig hoeft te voelen. Ook voor het regelen van praktische dingen is tijd nodig."

Als je daarnaast ook nog gewoon doorwerkt, kan dat later resulteren in (langdurig) ziekteverzuim. Dat is uiteindelijk ook voor een werkgever nadelig." Samen met GroenLinks Kamerlid Paul Smeulders overhandigde Chris Stoffer een manifest 'Ruimte voor rouw' aan minister Koolmees. ◀

Scholieren naar de Joodse gemeenschap

Er is in ons land veel onwetendheid over de Joden en hun geschiedenis. Onterechte vooroordelen en leugens zorgen ervoor dat het antisemitisme toeneemt. Om daar wat aan te doen diende Roelof Bisschop een motie in om jongeren via scholen heel direct kennis te laten maken met de Joodse gemeenschap, bijvoorbeeld in het Joods Historisch Museum, synagoges of bij gedenktekens die herinneren aan de gruwelen van de jaren 40-45. Het SGP-plan is aangenomen in de Tweede Kamer. ◀

Partijdag 2020

Datum: zaterdag 16 mei 2020
Locatie: NBC Congrescentrum,
Blokhoeve 1 te Nieuwegein
Tijd: 10.00-15.00 uur

TENTOONSTELLING "STATENVERTALING. GESCHIEDENIS EN BETEKENIS"

Op dinsdag 26 november is door de Kamervoorzitter, mevrouw Arib, in het gebouw van de Tweede Kamer de tentoonstelling "Statenvertaling. Geschiedenis en betekenis" geopend. Deze tentoonstelling is een initiatief van de SGP-fractie, gesteund door CDA en ChristenUnie. Vanuit cultuurhistorische invalshoek laat deze expositie in woord en beeld en aan de hand van originele voorwerpen iets zien over de geschiedenis van de Statenvertaling en over de betekenis ervan voor ons land.

De aanleiding om deze tentoonstelling in te richten, is het feit dat het dit jaar precies 400 jaar geleden is dat de Nationale Synode in Dordrecht de Staten-Generaal verzocht om de Bijbel uit de oorspronkelijke talen (Hebreeuws en Grieks) in het Nederlands te laten vertalen. Dankzij de bruikleengevers, de medewerkers en de vele sponsors is het bezoek aan deze tentoonstelling gratis, evenals de bijbehorende fraaie catalogus.

Meer over deze expositie en de opening ervan leest u in het januarinummer van De Banier.

VAN HET HOOFDBESTUUR

Zoals eerder via de nieuwsbrief is medegedeeld, is drs. P.A. Zevenbergen per 9 november teruggetreden als partijvoorzitter. Hiertoe is besloten omdat de grote druk die op hem en de partij kwam te liggen vanwege de publieke discussies over zijn gebruikmaken van wachtgeld, het goed functioneren van Zevenbergen als partijvoorzitter in de weg stond. Wij spreken onze waardering uit voor al het goede werk dat Zevenbergen voor de partij deed. Een lange tijd heeft hij zijn kwaliteiten op diverse plaatsen in de partij ingezet.

Deze waardering geldt ook mr. P.J. den Boef en ds. A. Vlietstra, die op 11 november zijn teruggetreden als lid van het hoofdbestuur (en de heer Den Boef tevens als secretaris). Dat zij in de genoemde problematiek tot een ander oordeel kwamen, is hun goed recht. Dat zij daar vervolgens deze consequentie aan verbonden, betreuren wij. Gezien de vele zaken van binnen en buiten de partij die onze aandacht vragen, hebben we in de nu ontstane situatie geprobeerd te voorzien in een goede taakverdeling binnen het hoofdbestuur. M.F. van Leeuwen is gevraagd ad interim het partijvoorzitterschap op zich te nemen. Het werk van de secretaris wordt voorlopig waargenomen door de algemeen adjunct, mr. L.G.I. Barth. We zijn blij dat zij zich op deze wijze willen inzetten en wensen hen bij hun werk van harte Gods zegen toe.

Al langere tijd bezint het hoofdbestuur zich op de benoemingsprocedure van het hele hoofdbestuur en dus ook van de partijvoorzitter. In voorbereiding op de algemene ledenvergadering (mei 2020) hopen we daarover nadere mededelingen te doen. Hierbij spreken wij de hartelijke wens uit in dit alles dienstbaar te mogen zijn aan onze partij en de hoge Bijbelse opdracht waarvoor wij ons in ons politieke handelen geplaatst zien.

Het hoofdbestuur

AGENDA

MAANDAG 13 JANUARI

Thema-avond Pkv Kapelle & pkv Tholen

"Wat zegt Augustinus over staat en maatschappij?"

drs. J.W.C.M. van Reisen over De stad van God
19.30 uur

Kapelle, Kerkplein 4, geb. Hervormde kerk

MAANDAG 20 JANUARI

Jaarvergadering pkv Ederveen

Chris Stoffer, 19.30 uur

Ederveen, De Zicht 3, Calvijnschool

MAANDAG 27 JANUARI

SGP Amersfoort

Thema-avond Energietransitie

Astrid Janssen (wethouder) en Chris Stoffer
19.30 uur

Amersfoort, Stadhuisplein 7, De Observant

WOENSDAG 12 FEBRUARI

Tijdrede pla Kapelle

ds. B.L.P. Tramper, 19.30 uur

Kapelle, Goessestraatweg 18, Petrakerk

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *De Banier* verschijnt op donderdag 23 december 2019. De kopij kan tot en met dinsdag 7 januari bij de redactie worden ingestuurd. U kunt zich richten tot Sjon van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende Banier zal waarschijnlijk op 20 februari verschijnen.

DONDERDAG 13 FEBRUARI

Thema-avond pkv Zuid-Oost Flevoland

Euthanasie, heilzaam of heilloos?

Diederik van Dijk, Henk Vergunst, een pro-euthanasiearts en SGPj, 20.00 uur
Lelystad, Zuiderwagenplein 12, Bethelkerk

DINSDAG 25 FEBRUARI

Tijdrede pkv Ederveen

ds. D.E. van de Kieft, 19.30 uur

Ederveen, Hoofdweg 187, geb. GGin

DONDERDAG 26 MAART

Tijdrede pkv Neerijnen

ds. A. van Voorden, 19.30 uur

Waardenburg, Dorpsstraat 1, geb. GG

DONDERDAG 2 APRIL

Tijdrede SGP Elburg

ds. D. Zoet uit Garderen, 19.30 uur

Doornspijk, Zuiderzeestraatweg West 104,
geb. HHG

WOENSDAG 22 APRIL

Tijdrede pkv Ede

ds. D.C. Flapper, 19.30 uur

Ede, Schaapsweg 75, geb. OGG

COLOFON

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag, 9.00 - 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jjwvanberkum@sgp.nl

REDACTIE

M.F. van Leeuwen en
drs. J.W. van Berkum (hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard (eindredacteur),
mw. C. Nieuwenhuis MA,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
M. de Bruyne
E debanier@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

T 010 - 720 07 79
E vholleman@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

E voe@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootgedrukt.nl
I grootgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Novente.
E wdankers@novente.nl

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1: Eenzaamheid is een gebrek aan betekenisvolle contacten.

Juist in de maand met veel feestdagen en gezelligheid kan deze basisbehoefte pijnlijk gemist worden.

Pagina 12a: beeld van Paula Wiseman via Pixabay

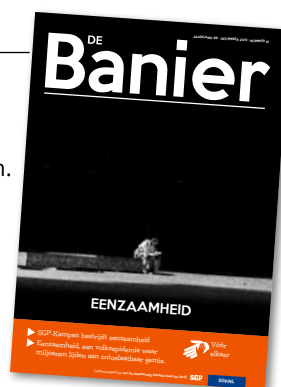
Pagina 12b/d/g/k: beeld van Cees van der Wal Fotografie en Film

Pagina 12f: beeld van Hans Kouwenhoven

Pagina 12i: beeld van Rick van de Waerdt

Pagina 15a/d: beeld van Wikimedia Commons

Pagina 24: Beeld bij stichting Hoornbeeck Helpt van Jeroen van der Laan

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

“Eenzaamheid is zonde...”

Inderdaad, zo stelde prof. A.A. van Ruler in zijn bekende boek *Heb moed voor de wereld* (1953): “Eenzaamheid is zonde”. En daarin had hij gelijk. Eenzaamheid is niet iets waarvoor een mens is voorbestemd. Wij mensen zijn aangelegd op het onderhouden van relaties. Daarbij moeten we zeker ook denken aan relaties met onze medemens.

En niet zomaar relaties. Want, zo spreekt de profeet Zacharia (7: 9-10):

“...doet goedertierenheid en barmhartigheid, de een aan den ander. En verdrukt de weduwe noch den wees, den vreemdeling noch den ellendige; en denkt niet in uw hart de een des anderen kwaad...”

Het is alsof de profeet ons vandaag maant. Want wat blijkt? Van de ouderen in onze samenleving zegt 58% zich eenzaam te voelen, 62% van de gehandicapten, 60% van de mensen die tobben met hun gezondheid, 58% van de gezinnen die met een scheiding te maken hebben gehad en 60% van de mensen met een migrantenachtergrond. En de profeet vervolgt (7:11):

“Maar zij weigerden op te merken, en togen hun schouders terug, en zij verzwaarden hun oren, opdat zij niet hoorden...”

Eenzaamheid is dus een zonde die wij anderen aan kunnen doen, door hen niet de aandacht te geven die zij nodig hebben.

Eenzaamheid kan ook het gevolg zijn van eigen zonde. Wanneer wij ons niet bekommeren om een ander, onze medemens niet zien als een wezen met een waarde op zichzelf, maar hem alleen maar gebruiken als middel om onze eigen levensdoelen zo goed mogelijk te realiseren, dan maken wij, egoïsten, daarmee ‘ons hart als een diamant,’ aldus de profeet (7:12). Het is dan ook niet verwonderlijk dat mensen zich van ons afkeren en we uiteindelijk eenzaam en alleen overblijven. We zouden geen recht hebben ons daarover te beklagen. Aldus de God van Israël, die ook de God van ons christenen wil zijn. Want de profeet vervolgt (7:13-14): “Daarom is het geschied, gelijk als Hij geroepen had, doch zij niet gehoord hebben, alzo riepen zij ook, maar Ik hoorde niet, zegt de HEERE der heirscharen. Maar Ik heb hen weggestormd onder alle heidenen, welke zij niet kenden, en het land werd achter hen verwoest, zodat er niemand doorging, noch wederkeerde, want zij stelden het gewenste land tot een verwoesting.” Dat is de eenzaamheid die het gevolg is van eigen zonde. Eenzaam en verlaten

door onze medemensen. Eenzaam en verlaten door God.

BEVRIJDING

Toch is met die eenzaamheid als zonde zondermeer niet alles gezegd. Want eenzaamheid kan ook een zegen lijken. Wanneer we moe van alle rumoer om ons heen, de gelegenheid grijpen om onszelf terug te trekken en uit te rusten van alles wat almaar een beroep op ons doet. Er zijn massa's mensen die dag in, dag uit in de schijnwerpers staan en 's nachts thuis een veilig heenkomen zoeken. Er zijn massa's mensen tegenwoordig met duizenden vrienden en volgers op Facebook, LinkedIn, Twitter, Tinder en Instagram, maar niemand is er daarbij met wie ze eens rustig zichzelf kunnen zijn. Dan kan eenzaamheid soms een bevrijding zijn.

EENZAAMHEID IS SCHADELIJK

Maar dergelijke momenten van alleen zijn moeten niet te lang duren. Want eenzaamheid geeft snel ruimte aan

negatieve gevoelens. Wat als er niemand is met wie je praten kunt? Zo iemand die je kent zoals je bent, iemand die je helpt wanneer je problemen hebt, iemand die je troost wanneer je in de put zit. Ook dan mist je leven doel, al is het maar voor even. Mensen hebben nu eenmaal mensen nodig. En als die er niet zijn, dan is dat schadelijk.

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat eenzaamheid het risico op rook- en alcoholverslaving vergroot. Daarnaast leidt eenzaamheid doorgaans tot een lager zelfbeeld, regelmatig overgaand in depressies en slaapproblemen. Uiteindelijk kan het de gezondheid schaden doordat het immuunsysteem wordt aangetast en sprake is van een verhoogd risico op hart- en vaatziekten. Natuurlijk zijn er artsen, psychologen en desnoods psychiaters om ons uit de brand te helpen. Maar die beperken zich doorgaans toch alleen tot symptoombestrijding. Aan de dieperliggende oorzaak, eenzaamheid, doen zij niets.

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.

Weihoek 6

4416 PX Kruijningen

E-mail: verkoop@technowestservices.nl

Tel. : +31 (0) 113 312 186

Mob. : +31 (0) 654 774 755

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

*Iets van u, veel voor hen!
Steun het werk van Timotheos
onder de allerarmsten in Malawi.*

U kunt uw gift overmaken via
www.timotheos.nl/doneer of
op NL57 RABO 0161 4855 02
t.n.v. Stichting Timotheos.

Timotheos Foundation werkt nauw samen met
de International Presbyterian Church of Malawi.

Timotheos

Wezenzorg - Voeding/gezondheid - Onderwijs - Evangelisatie

**Vertrouwde
klanken...**

Mooie collectie
orgels van diverse
merken

Ruime ervaring
in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

www.stolkorgels.nl

NIEUWERKERK A/D IJSEL - Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 51 56 52 | KRABBENDIJK - Oostpolderweg 13

EEN OORDEEL?

Is eenzaamheid naast zonde dan ook een oordeel? Omdat jij, met je hart zo hard als diamant, het bij de mensen verbruid hebt? Of, omgekeerd, omdat de mensen om je heen het simpelweg te druk hebben met hun eigen leven leiden, en je nood niet zien? Is er dan helemaal niemand bij wie je terecht kunt wanneer je van alle mensen verlaten bent?

EENZAAMHEID ZOEKEN

Wij komen uit een traditie waarin we, naar ik aanneem, gewend zijn regelmatig ook de eenzaamheid zelf op te zoeken. Niet om alleen te zijn, want dat zou zonde zijn; we zoeken die eenzaamheid om, omgekeerd, met God te zijn. Die weg staat open voor de zondige egoïsten onder ons die hun eenzaamheid toch voor alles aan zichzelf te danken hebben. Die weg staat ook open voor de kwetsbaren die het slachtoffer zijn van de zondige laksheid van ons medemensen. Maar zelfs dan kan de eenzaamheid ons nog overvallen in tijden van wat in bevindelijke literatuur wel de 'geestelijke verlatingen' worden genoemd. Het kan daarbij zijn, zo merkt dr. J.G. Woelderink op in *Uit de praktijk der godzaligheid* (1956), alsof God op ons toorn en ons ter verantwoording roept vanwege onze

zonden. Dat is het geval wanneer wij ons als egoïsten hebben gedragen en God ons toeroept ons te bekeren uit onze zelfgekozen eenzaamheid.

VAN GOD VERLATEN

Maar er is een verlating die nog erger is dan Gods toorn. Want dat laatste is nog te billijken. Maar wat als God niet meer van zich laat horen? De klassieke uitdrukking daarvan vinden we bij koning David, die als psalmdichter uitriep (22: 2-3): "Mijn God, mijn God! Waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens? Mijn God! Ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet; en des nachts, en ik heb geen stilte..."

En toch, zo zegt Woelderink, zit ook in die verlating iets van zonde. Ergens is er iets tussen de vertrouwelijke omgang met God gekomen dat het zicht op wie Hij, ondanks alles, voor ons mensen is heeft vertoebeld. Kennelijk zit er dan nog altijd iets van onszelf tussen dat God verhindert zich in zijn volle glorie aan ons te openbaren. Want tenslotte gaat het toch om die ene waarheid, zo zegt de apostel Paulus, ook in alle eenzaamheid (2 Kor. 12:9): "...Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel

liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone..."

Wanneer je dat de apostel kunt nazeggen, is de conclusie inderdaad onontkoombaar: eenzaamheid is zonde, want het is leven zonder de innige nabijheid van God. En zoals God ook jou, eenzame en in zichzelf gekeerde zondaar, heeft liefgehad, zo zal je vanzelf ook oog krijgen voor je eenzame medemens.

Dat is niet primair een taak voor de SGP als politieke partij. Integendeel, *charity starts at home*. ◀

Stel je voor

**Als je weet dat iemand van je houdt
je alles vergeeft,
je altijd bijstaat,
je nooit laat vallen**

**Omdat Hij je zwakheid kent.
Dan is dat een geweldig gevoel.
Maar stel je nu eens voor,
Dat die iemand
De God van Hemel en aarde is...**

Toon Hermans

Portaal des Heeren

In dit werk gaat ds. **Gerhard Meijer** (1654-1718) uitgebreid in op het **opvoeden van kinderen** in de vreze des Heeren. Hij reikt ouders een reeks basisregels aan voor het uit liefde tuchtigen en uit het hart onderwijzen van de kinderen. Overgezet in het **hedendaags Nederlands** en aangevuld met een biografie van ds. Meijer, 288 pagina's, prijs: €15,- (excl. €3,50 porto). Ook verkrijgbaar in boekhandel.

Oorlog, kerk en staat

In dit werk beschrijft **Eva van der Groe** (1704-1770) haar geloofswerkzaamheden met de politieke (oorlogs-)omstandigheden tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748), waarin ook ons land betrokken raakte. Zij mag als **voorbijster** in de bres staan voor land en volk. Overgezet in het **hedendaags Nederlands** en aangevuld met een biografie, harde kaft, 272 pagina's, € 15,- (excl. € 3,50 porto).

Wel slim, niet wijs!

Een aansporing om jongeren te behoeden voor de smartphone.

Is het wijs om een smartphone medeopvoeder van uw pubers te laten zijn? Ds. M. van Reenen beantwoordt deze vraag met 'nee' en raadt u daarom in deze eenvoudige brochure aan om uw kinderen geen smartphone te geven. Neem kennis van zijn argumenten! Paperback, 56 p., € 2,- (excl. €2,- porto; vanaf 5 ex.: geen porto).

Een kerk in 't klein

Dit boek is geschreven door ds. **Simon Oomius** (1630-1706). Als nadere reformator houdt hij een warm pleidooi voor **huisgodsdienst** in de gezinnen. Onder meer gaat hij in op het Bijbellezen, catechiseren, bidden en zingen in het gezin. Overgezet in het **hedendaags Nederlands** en aangevuld met een biografie van ds. Oomius, 310 pagina's, prijs: €15,- (excl. €3,50 porto). Ook verkrijgbaar in boekhandel.

Abonneer/bestel via: 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844), of mail naar: inhetspoor@kliksafe.nl.
Zie voor aanbiedingen (zakagenda), voor meer info of voor online bestellen: www.inhetspoor.nl

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

Bewindvoering Mentorschap, Curatorschap

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?

Bewindvoeringskantoor Hamming ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Bewindvoerder | Volgens de wet kan een persoon vanwege een geestelijke of lichamelijke toestand, verwisting of problematische schulden onder bewind gesteld worden. De bewindvoerder voert het beheer over de financiën en waardevolle goederen.

Mentor | Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van iemand die dit zelf niet meer kan. Het gaat niet om geld of goederen, maar zaken als zorgverlening of begeleiding van bijvoorbeeld demente ouderen, psychiatrische patiënten of verstandelijk gehandicapten.

Curator | Curatele is een maatregel voor meerderjarigen die financiële en persoonlijke belangen niet meer kunnen behartigen. De cliënt is handelingsonbekwaam.

Bewindvoeringskantoor Hamming is lid van brancheorganisatie VeWeVe.

Bewindvoering Hamming Bewindvoering BV
Mentorschap Postbus 2760, 3800 GJ Amersfoort
Curator Bezoekadres: Printerweg 14, 3821 AD Amersfoort
T 033 - 4330 885 | M 06 - 205 321 05
www.hammingbewindvoering.nl
Openingstijden: ma t/m do 09.00 - 12.30 uur

Bewindvoeringskantoor Hamming voldoet aan alle kwaliteitseisen van de Rechtbank.

De wieg van het christendom wordt vergeten door de wereld

De dood van Housib Abraham Bidoyan trok niet zoveel aandacht. Begin november 2019 werd hij om het leven gebracht door moslimradicalen in Qamishli, Syrië. Bidoyan was een Armeens-katholiek priester en reisde met zijn vader door het oosten van Syrië toen hij staande werd gehouden en met gewerschoten werd vermoord. Een paar uur later claimde Islamitische Staat, via hun sociale mediakanalen, 'twee christelijke priesters' om het leven te hebben gebracht.

DOOR J.H. VREEKEN
SECRETARIS STICHTING ISMAËL

De relatief geringe aandacht tekent de eenzame positie van Armeense christenen in Syrië. En zij zijn niet de enigen die dat lot ondergaan. Hetzelfde geldt voor andere 'vergeten' christelijke groepen in het Midden-Oosten, zoals Assyriërs en Chaldeeërs. Door hun omgeving worden ze doorgaans als vreemde eend in de bijt beschouwd. En dat terwijl zij juist de nazaten zijn van de duizenden jaren oude kerkelijke traditie in het Midden-Oosten. Hier bevinden zich de oudste kerken ter wereld. Hier waren al christelijke gemeenschappen toen de islam nog lang niet bestond!

EENZAME POSITIE

De eenzaamheid van deze christelijke groepen, die zich niet alleen in Syrië maar ook in Irak en andere landen in het Midden-Oosten bevinden, wordt nog versterkt doordat er ook in het Westen doorgaans weinig aandacht is voor hun lot. De redenen voor dat gebrek aan aandacht zijn voor de hand liggend. Conflicten in het Midden-Oosten zijn ingewikkeld en langdurig en het is al heel wat als de meerderheidsgroep enige bekendheid heeft. Christenen vormen nooit die meerderheid. En dus wordt bijvoorbeeld het huidige conflict in Noord-Syrië overwegend geportretteerd als een strijd tussen Koerden en Turken, terwijl tussen de Koerdische meerderheid ook een christelijke minderheid leeft.

Assyrisch kerkje vlakbij de Turkse grens

STEUN VANUIT NEDERLAND

Toch is het wel degelijk mogelijk om deze christenen een hart onder de riem te steken. Dat kan vanzelfsprekend allereerst door gebed. Daarnaast zijn er diverse initiatieven, ook vanuit Nederland, om specifiek deze christenen praktisch te helpen. Denk aan ondersteuning met Bijbels en andere christelijke lectuur, maar ook met brandstof om een koude winter door te kunnen komen.

STICHTING ISMAËL

In Nederland is het met name Stichting Ismaël die zich voor deze groepen inzet. Die stichting legt zich toe op Evangelieverkondiging in het Midden-Oosten met woorden en daden. Zo zijn er noodhulpprojecten voor de genoemde christelijke groepen en ook ondersteunt Stichting Ismaël traumahulp waardoor kinderen en jongeren hun vaak heftige oorlogservaringen leren verwerken. ◀

MEER INFORMATIE

Wie meer wil weten over deze eenzame christenen en over hoe zij geholpen kunnen worden, kan terecht bij het onlangs verschenen boekje *Kretenzen en Arabieren, de grote werken van God in hun eigen taal*, dat door Stichting Ismaël is uitgegeven. Het boekje bevat, naast een meditatie van ds. W. Visscher (voorzitter) en Bijbelteksten met toelichting, een aantal verhalen vanuit de praktijk in het Midden-Oosten. Het is gratis verkrijgbaar via info@stichting-ismael.nl. Een vrijwillige bijdrage is welkom.

Welk medicijn bestrijdt de eenzaamheidsepidemie?

Voelt u zich weleens eenzaam? Als dat zo is, bent u niet alleen. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat ruim veertig procent van de Nederlanders eenzaamheid ervaart. Dat zijn bijna 7 miljoen mensen! Je zou kunnen zeggen dat Nederland wordt geteisterd door een eenzaamheidsepidemie. Eenzaamheid komt het vaakst voor onder alleenstaanden, ouderen en mensen die gescheiden zijn. In steden is het een groter probleem dan in dorpen.

DOOR ARDJAN BOERSMA

BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACIE

Eenzame mensen hebben het gevoel dat ze niet verbonden zijn met anderen. Dat betekent niet alleen een gebrek aan sociale contacten. Eenzaamheid treedt vooral op wanneer mensen een gebrek ervaren aan *betekenisvolle* contacten.

Nooit eens een goed gesprek dat over méér gaat dan koetjes en kalfjes. Dit gaat gepaard met negatieve gevoelens van leegte, verdriet, angst en zinloosheid. Eenzaamheid kan invloed hebben op je gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven.

OUDEREN

In de politiek is op dit moment veel aandacht voor eenzaamheid onder ouderen. Het kabinet is vorig jaar gestart met het programma 'Een tegen eenzaamheid'. Ouderen wonen langer thuis. Thuiswonende ouderen zijn kwetsbaarder dan vroeger. Het is goed dat de regering oog voor hen heeft.

De SGP vindt wel dat de regering de hand in eigen boezem moet steken. Enerzijds verwacht het kabinet dat familie, vrienden en burens voor kwetsbare ouderen klaarstaat.

Anderzijds jaagt het de arbeidsparticipatie aan. De prikkel om 'carrière te maken', schuurt met het overheidsbeleid dat de samenleving moet meehelpen in de zorg voor ouderen. De SGP vindt dat het kabinet en gemeentelijke overheden mensen in staat moet stellen om er écht voor anderen te kunnen zijn. Laten we relaties versterken en zo stimuleren dat iedereen op een waardevolle manier kan blijven

meedoen. Dit kan ook een belangrijke rol spelen in het voorkomen van 'levensmoeheid'. Achter veel euthanasieverzoeken gaat een enorme kwetsbaarheid schuil.

HOORNBEECK HELPT

Het tegengaan van eenzaamheid is niet alleen een overheidstaak. Eenzaamheid is een maatschappelijk probleem. De oplossing moet dan ook vooral vanuit de samenleving komen. Het is mooi wanneer bedrijven of scholen hun verantwoordelijkheid nemen. Ik denk aan het project 'Hoornbeek Helpt'. Rotterdamse mbo'ers geven gratis ondersteuning aan buurtbewoners, zoals begeleiding bij een ziekenhuisbezoek of hulp bij het bereiden van maaltijden. Laten we dit soort prachtige initiatieven meer in de schijnwerpers zetten!

IN DE KERK

Eenzaamheid gaat de SGP-achterban niet voorbij. Het is waar dat wij gezegend zijn met een goed georganiseerd sociaal vangnet door onze gezinnen, kerken en verenigingen, maar ook in onze kerkelijke gemeenten zitten eenzame mensen. Als er 's zondags voorbede plaatsvindt voor 'hen die met ons verbonden zijn door de middelen van de techniek', weet u dan wie dat zijn? Laten we oog houden voor gemeenteleden die vanwege ouderdom of ziekte de kerkdiensten niet meer kunnen bezoeken. Een kop koffie en een goed gesprek op z'n tijd zijn misschien wel hét medicijn tegen eenzaamheid! ◀

Afwijkend maar niet minder SGP

VINCENT HOLLEMAN
ADVISEUR BESTUURDERS(VERENIGING)

Het thema van deze *Banier* zet me aan het denken. Inmiddels ben ik bijna een jaar actief als adviseur voor lokale bestuurders en eenzaamheid zie ik ook binnen de SGP voorkomen.

Het zichtbaarste voorbeeld is dat van de eenmansfracties. In sommige gemeenten heeft de SGP maar één raadslid. Desalniettemin zet diegene zich met verve in om het SGP-verhaal te vertellen. Het werk dat zij verzetten, verdient meer waardering dan zij nu vaak krijgen.

Eenzaamheid komt echter nog meer voor. Al wordt het vaak niet zo genoemd. Misschien is 'afwijkend' een beter begrip. Afwijkend zijn veroorzaakt soms eenzaamheid. Mensen van buiten de partij denken vaak dat SGP'ers allemaal hetzelfde denken, zijn en doen. Alle vooroordelen zijn bekend. Gelukkig zijn wij niet zo homogeen als vaak wordt gedacht. Binnen fracties en als SGP'ers onderling wordt er behoorlijk wat gediscussieerd over allerlei thema's. Deze discussies zijn ontzettend interessant, ongeacht de standpunten. Soms zie ik partijgenoten alleen staan in hun visie. Met regelmaat klinkt dan het verwijt dat hun mening niet overeen met die van 'de SGP'. Een afwijkend standpunt op thema's als immigratiebeleid, Israël en het klimaat kan er soms zomaar toe leiden dat partijgenoten de veroordeling krijgen 'niet SGP genoeg' te zijn. Dat verbaast mij. Het kan zijn dat mensen met eenzelfde basis, namelijk politiek bedrijven bij een open Bijbel, op dezelfde vraag toch een ander antwoord geven, omdat ze opereren in een andere context. Een fractie in een gemeente op de Biblebelt is nu eenmaal niet te vergelijken met een fractie in de Randstad. Is het standpunt dan gek? Nee! Een open gesprek hierover, waarbij er respect en ruimte is voor elkaars mening, dát hebben we nodig.

Afwijkende meningen geven discussie en discussie scherpt en verheldert onze argumentatie. Dit is een essentieel, zelfregulerend vermogen dat de oudste partij van Nederland jong en vitaal houdt. In een wereld die sneller verandert dan wij bij kunnen houden, is het zo enorm belangrijk dat we elkaar vasthouden. In de eerste brief van de apostel Petrus wordt ons een prachtige opdracht meegegeven: "zijt allen eensgezind, medelijdend, de broeders liefhebbende, met innerlijke barmhartigheid bewogen, vriendelijk". Wanneer we gevolg geven aan deze opdracht zal de ruimte die we elkaar geven eenzaamheid verdrijven. ◀

VOORZITTERSWISSEL BESTUURDERSVERENIGING

De bestuurdersvereniging heeft een nieuwe voorzitter. Evert Jan Nieuwenhuis is sinds de laatste ledenvergadering van 26 november de opvolger van Pieter Verhoeve.

"Tijdens de ledenvergadering van 26 november ben ik gekozen als nieuwe voorzitter van de bestuurdersvereniging. Ik wil u hartelijk danken voor het in mij gestelde vertrouwen.

Sinds 2017 ben ik burgemeester van Waddinxveen. In de achterliggende jaren heb ik gemerkt hoe belangrijk het is dat we bekwame politici en integere bestuurders hebben. De SGP heeft wat dat betreft een naam hoog te houden. Ik lever daarom graag mijn bijdrage aan het adviseren en ondersteunen van zowel jong talent als zittende bestuurders.

Samen met de andere bestuursleden gaan we verder bouwen aan onze nog jonge bestuurdersvereniging. We zijn er voor u. Ik heb er zin in!"

"DE SGP HEEFT EEN NAAM
HOOG TE HOUDEN."

VAN DEN BERG
verzekeringen

'passend advies
voor ZZP-ers'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

OOK ADVERTEREN IN DE BANIER?

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

Hoeveel Cubanen
gunt u een
Bijbelcursus?

NL65 RABO 0301 9573 63 o.v.v. Najaarsactie

29.000 Cubanen volgen onze Bijbelcursussen. En er is vraag naar meer. De cursussen gaan o.a. over Bijbelboeken en de Heidelbergse Catechismus. Zonder uw steun kan dit werk niet doorgaan en zeker niet uitgebreid worden.

www.sez.st/najaarsactie

Cursuslocatie in
Barneveld
Mogelijkheid tot
In-Company training

BHV (Herh.)
al vanaf
€130,00
p.p.

BHV (Basis)
al vanaf
€260,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerBHV.nl
of bel
085-0667402

17 cursuslocaties
door het hele land
Mogelijkheid tot
In-Company training

B-VCA
al vanaf
€177,00
p.p.

VOL-VCA
al vanaf
€177,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerVCA.nl
of bel
085-0667401

Cursuslocatie in
Barneveld
Mogelijkheid tot
In-Company training

EHBO (Kind)
al vanaf
€55,00
p.p.

EHBO (Herh.)
al vanaf
€120,00
p.p.

Voor alle cursus-
datums en het
complete aanbod
zie de website:
in1keerEHBO.nl
of bel
085-0667403

Wincoop
veiligheidstrainingen

Anthonie Fokkerstraat 45 B - Barneveld
085-0667400 www.bhv-vca-ehbo.nl

Het is te merken: DE SGP IS HARD NODIG IN BRUSSEL

DOOR BERT-JAN RUISSEN
LID EUROPEES PARLEMENT

In de gang van het grote Europees Parlement in Straatsburg, na een stemming, besepte ik plots: we doen vandaag precies waarvoor de SGP hier gekozen is.

Binnen 24 uur betoogde ik vóór steun aan kerken in Algerije en stemde ik tégen de nieuwe Europese Commissie, omdat die nog meer macht en geld naar Brussel wil overhevelen.

Tienduizenden kiezers van onze partij hebben mij dit voorjaar naar het Europees Parlement gestuurd met een duidelijke

boodschap: wees kritisch op Europa én zorg voor een christelijk geluid.

Ik ben dankbaar dat we die boodschap mogen overbrengen. Het is altijd goed om het SGP-geluid te laten horen: in de gemeente, het waterschap, maar zeker ook in het Europees Parlement waar we het leven van ruim 500 miljoen inwoners vormgeven.

Als SGP zijn we constructief wat betreft de overheid. Maar u hebt het al vaker gehoord: de SGP ziet geen voordeel in een Europese superstaat. Namens de SGP stemde ik daarom al tegen de verdere verhoging van het EU-budget en tegen de voorgestelde EU-uitbreiding met Macedonië en Albanië. Andere politieke partijen doen steeds verwoede pogingen om verwijzingen naar geloof en geloofsvrijheid van de agenda te houden. Daar moeten we steeds alert op zijn.

Juist daarom merk ik: de SGP is hier keihard nodig. Door te

stemmen, hebben we invloed. Door mee te praten, kunnen we overtuigen. Door bijeenkomsten te organiseren, kunnen we contacten leggen. Europa kan eigenlijk wel wat meer SGP gebruiken.

Gelukkig zie ik wel medestanders. We krijgen veel interesse en bezoekers voor onze conferenties over de vrijgelaten predikant Brunson, handel Israël enz. De samenwerking met ChristenUnie is nu anders, maar blijft goed. En er blijkt steeds meer draagvlak om Europa in toom te houden.

Toch zijn sommigen nog verrast door ons beleid. "Is de SGP euro-kritisch geworden? Ben je een *Mister No?*", vroeg iemand van een andere partij mij onlangs. Mijn antwoord was helder: de SGP is al jaren kritisch op uitbreiding van Brusselse macht. Maar voor een christelijk geluid in Europa: noem me dan maar *Mister Yes.*"

En zo bleek opnieuw: dit is precies waarvoor de SGP in Europa actief mag zijn. ◀

BERT-JAN
RUISSEN:
"NOEM ME
DAN MAAR
MISTER YES."

ARIE RIJNEVELD: “WE MOETEN NOG VEEL MEER JONGEREN BEREIKEN.”

Sinds november 2019 is Arie Rijnveld de nieuwe voorzitter van SGP-jongeren. Via dit interview laten we u met hem kennismaken.

KUN JE IETS OVER JEZELF VERTELLEN?

“Misschien is het al wel bekend dat ik in Werkendam woon en lesgeef aan de Gomarus scholengemeenschap. Wat misschien minder bekend is, is dat ik echt een kind van de organisatie ben. Sinds 2013 ben ik er actief en voordat ik voorzitter werd, heb ik in tal van commissies gezeten. Daarnaast ben ik volgens mij de eerste Brabantse voorzitter ooit.”

WAT IS DE ROL VAN SGP-JONGEREN BINNEN DE PARTIJ?

“Wij vinden het ontzettend belangrijk dat jongeren bij ons kennis kunnen maken met de politiek en de standpunten van de SGP. Dat betekent dat we veel ruimte geven aan ontmoeting, maar ook aan verdieping. Jongeren kunnen bij ons in commissieverband ervaring op doen, maar ook specifieke vaardigheden aanleren. We hopen daarmee een kweekvijver te zijn voor toekomstige SGP-politici.”

KIJKT DE SGP EEN BEETJE OM NAAR JONGEREN?

“Nog nooit stonden er zoveel jongeren op de kieslijsten van de SGP. Diverse jongeren zijn gekozen als raadslid of zijn actief geworden als burgerlid. Daarin zien wij een positieve ontwikkeling. Binnen de SGP leeft steeds meer het gevoel dat het belangrijk is om een goede balans aan te brengen tussen jong en oud. Het is noodzakelijk om daar binnen alle geleidingen scherp op te zijn.”

WAT IS DE VISIE VAN SGP-JONGEREN OP ONS LAND?

“We hebben dat verwerkt in onze “Kernideeën” (zie sgpj.nl). We zien het dienen van God als iets goeds voor de hele samenleving. Dat is de diepe overtuiging die SGP-jongeren drijft om politiek te bedrijven. Het is de basis van onze

concrete, politieke standpunten, juist in een tijd waarin Bijbelse politiek naar de rand van het politieke en maatschappelijke debat wordt gedreven.”

VOEL JIJ JEZELF EEN ECHTE SGP'ER?

“Goede vraag. Je kunt een SGP-politicus wat mij betreft onder andere typeren als gedreven, constructief en afhankelijk van Gods zegen. Dat probeer ik tot uiting te brengen. Ook is het belangrijk dat we duidelijk spreken en politieke antwoorden vermijden. We moeten eerlijk tegen elkaar zeggen waar het op staat. Daarnaast moet je als SGP'er in de spiegel kijken en je afvragen of je je niet verheft boven anderen. We zijn allemaal gelijke mensen en hoogmoed past daar niet bij. Dat is elke dag weer een loerend gevaar. We moeten ons wapenen en zelfreflectie toepassen. In afhankelijkheid van God kunnen we pas echt zegenrijk zijn.”

WELKE LES UIT DE BIJBEL NEEM JIJ MEE IN JE WERK?

“Het Bijbelverhaal van Salomo spreekt me altijd erg aan. Salomo kan in zijn droom kiezen voor rijkdom, eer, aanzien en macht, maar hij vraagt God om wijsheid. Daardoor kon hij een wijs bestuurder zijn. Ik denk dat we allemaal iets nodig hebben van de wijsheid van Salomo.”

TOT SLOT: WAT KUNNEN WE DE KOMENDE TIJD VAN SGP-JONGEREN VERWACHTEN?

“We moeten nog veel meer jongeren bereiken. Het is dus belangrijk om ons sterke merk uit te bouwen. Denk hierbij aan de schitterende SGP-jongeredag die we volgend jaar op D.V. zaterdag 21 maart organiseren. Daarnaast gaan we politiek aan de slag met de kernideeën van onze partij, zoals de strijd tegen het doorgesloten individualisme, onze inzet voor de vrijheid van onderwijs en, als vanzelfsprekend, het opkomen voor de waarde van het leven.”

ARIE RIJNEVELD IN HET KORT

- 24 jaar
- Woont in Werkendam
- Bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam
- Opleiding Leraar wiskunde aan Driestar Educatief in Gouda
- Volgt een master wiskunde aan de Fontys Hogeschool in Tilburg
- Geeft wiskunde aan bovenbouw havo/vwo van de Gomarus scholengemeenschap in Gorinchem

DE BEPERKTE WINST VAN DE KOOPZONDAG

Voor velen van ons is de zondagsrust vanzelfsprekend. Maar geldt dat ook in het algemeen? Nee. De maatschappelijke norm is dat er zoveel mogelijk vrijheid moet zijn, op welk terrein dan ook. Een economie die 24/7 draait, hoort daar helemaal bij. Maar wie is erbij gebaat dat winkels op zondag opengaan?

LEANDER FIERENS EN ERIK DE KNEGT
COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE ZAKEN

BELOFTEN

De Bijbel spreekt helder over het rusten op de sabbat. Dat blijkt voornamelijk uit het vierde gebod. Daarnaast verbindt God Zijn beloften aan het houden van de sabbat, zoals we lezen in Jesaja 58:13-14: "Indien gij uw voet van de sabbat afkeert, van te doen úw lust op Mijn heilige dag; en indien gij de sabbat noemt een verlustiging, opdat de HEERE geheiligd wordt, Die te eren is; en indien gij die eert, dat gij úw wegen niet doet, en uw eigen lust niet vindt, noch een woord daarvan spreekt; dan zult gij u verlustigen in de HEERE, en Ik zal u doen rijden op de hoogten van de aarde, en Ik zal u spijzigen met de erve van uw vader Jakob; want de mond van de HEERE heeft het gesproken."

Voor SGP-jongeren is dit de belangrijkste reden om aan de zondagsrust vast te houden. Maar er zijn ook maatschappelijke argumenten voor de zondagsrust.

WINKELIERS

De openstelling van winkels op zondag creëert extra vrijheid, zo luidt het argument. Toch is het economisch gezien paradoxaal dat deze openstelling gefaciliteerd of zelfs gestimuleerd wordt. In het verleden heeft het Centraal Planbureau voorspeld dat de zondagsopenstelling van winkels nauwelijks banen oplevert en weinig extra winst met zich meebrengt. Klanten geven namelijk niet meer geld uit, maar besteden dit op andere dagen.

Juist omdat het in de economie vaak draait om het maken van zoveel mogelijk winst, is het vreemd dat de zondagsopenstelling nauwelijks vragen oproept.

Verder is het zo dat grote winkels langere openingstijden meestal beter op kunnen vangen dan kleine winkels, omdat ze veel personeel in dienst hebben. De kleine, vaak lokale winkels, lijden hier nogal eens onder. Als ze opengaan levert dit meer werkdruk op, maar nauwelijks extra winst. Als ze gesloten blijven, gaat een deel van hun oorspronkelijke winst echter naar de grotere winkels.

BURGERS

Als we het bekijken vanuit de burger, dan is zondagsrust beslist geen overbodige luxe. De Wereldgezondheidsorganisatie noemt stress de grootste gezondheidsepidemie van deze eeuw en dat is niet zonder reden. Alle keuzevrijheden eisen hun tol. De NOS berichtte onlangs nog dat 1,3 miljoen Nederlanders burn-outklachten ervaren. Er is meer en meer behoefte aan rust, maar we gunnen het onszelf steeds minder. Daarom roept SGP-jongeren iedereen op om op die ene dag van de week te 'pauzeren'. Te pauzeren van alle wekelijkse bezigheden én het Brood van het Leven te ontvangen. Daar heeft iedereen baat bij!

Driesten Harskamp

DE VERBINDENDE BOUWER

Bouwen is samenwerken. Samen. Met elkaar, met opdrachtgevers, met anderen. Het is de kunst van verbinden: de juiste partijen bij elkaar brengen en de juiste krachten bundelen. Als verbindende bouwer doen we dat graag. Zo realiseren we uiteenlopende projecten in woningbouw en utiliteitsbouw. Van grote nieuwbouw tot kleinere onderhoudsklus.

WONINGBOUW & UTILITEITSBOUW

0318 461 651 | www.driesten.nl

TOTALE ZORG VOOR UW AUTO

Werkplaats, onderhoud, reparatie en storingdiagnose, APK-keuringen, SCM-alarmsystemen

Verkoop nieuwe autos, verkoop gebruikte autos, uniekapbank, financieringen, importeren van jonge gebruikte auto's

Klompersteeg 19 | Veenendaal | 0318 - 515400 | garagegeurtsen.nl

Op zoek naar een architect?

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Op de knieën

Laatst kreeg ik uit handen van Bart Jan Spruyt zijn laatste boek over leven en werken van wijlen ds. J.T. Doornenbal uit Oene. Een begrip in kerkelijk Nederland, in bevindelijke kringen in het bijzonder. Zijn stukjes in de Veluwse Kerkbode werden wijd en zijd gelezen, soms met een glimlach, soms met een traan. Ernst en humor in een. Veel van die artikeltjes zijn gebundeld in boeken die bij menig SGP'er op de plank staan.

'k Weet niet of u dat ook hebt, maar als ik een boek lees over het leven van een staatsman, of een dominee, of een schilder, of een componist, dan denk ik bij sommige passages wel eens: wat zou ik dáár graag bij zijn geweest. Bij ds. Kersten bijvoorbeeld, zou ik het prachtig hebben gevonden als ik op de publieke tribune van de Tweede Kamer zou hebben gezeten in zijn befaamde nacht in november 1925 en bij de stemming over zijn amendement de dag erna.

VEILINGHAL

Bij ds. Doornenbal was ik graag geweest in de jaren 40-45, en dan met name bij de kerkdiensten in Kesteren. De bewoners van dat dorp in de Betuwe gingen toen 's zondags te kerke in een grote veilinghal. Dat moest wel, want de kerkgebouwen waren door de Duitsers allemaal verwoest. En zo gebeurde het dat, o wonder, gereformeerden in soorten en maten en hervormden door bombardementen van de vijand eendrachtiglijk bijeen kwamen. "Hoe goed is 't..."

Zelf vergeleek dominee Doornenbal die diensten met die van de bekende Wulfert

Floor. Die ging regelmatig voor op de deel van een boerderij in de buurt van Doorn: *"Doornenbal genoot van de diensten 'tussen de koeien, op de manier van Wulfert Floor in zijn jaren', diensten die voor verstrooiden en geëvacueerden werden belegd in het achterhuis van de boerderij van ouderling Van Veluw in Stoutenburg. De oudere mensen, en vooral de vrouwen, zaten beneden op de deel, de mannen en de kinderen zaten op de hilde boven de koeien, 'die ook de dienst bijwoonden', de dominee was hervormd en de voorlezer en organist uit afgescheiden kerken afkomstig."*

HERDER

Geweldig toch! Bij deze passage uit een eerder boek over de herder uit Oene, sprong mijn hart hoog op in mij. Zo op het eind van een veelbewogen jaar besef ik eens te meer hoe waardevol het is dat deze eenheid boven kerkelijke verdeeldheid binnen de SGP mag bestaan. En als je beseft dat die geestesgesteldheid van saamhorigheid niet van nature is, niet in ons zit en dus ook niet ons eigen werk kan zijn, maar gegeven wordt, dan mogen en moeten we daar dankbaar voor zijn. Zeg maar gerust: diep dankbaar.

BAAS BAS

Mijn oude gewaardeerde 'baas Bas' vertelde ooit een anekdote over dominee Doornenbal die ik altijd heb onthouden. Van der Vlies en een aantal medestudenten uit Delft moesten de befaamde herder en leraar van de schapen in Oene, ergens in de jaren 60

geloof ik, interviewen en togen daarom per trein naar Apeldoorn. Daar zou 'dominee' hen afhalen en meetronen naar de hervormde pastorie van Oene.

Aangekomen op het station keken de jonge studenten in het rond, maar nergens een spoor te bekennen van de predikant. Wachten dus. Even later speurden ze het stationsplein opnieuw af, waar een van hen een groepje hardwerkende stratenmakers ontwaarde waar een lange, rijzige, ietwat voorovergebogen man bij stond. In het zwart, pijp in de mond, hoed in de hand. Dat moest 'm zijn!

De studenten aarzelden geen moment en begaven zich nieuwsgierig naar het groepje stratenmakers en de dorpsdominee. Bij hen gekomen hoorden ze hoe ds. Doornenbal met de stratenmakers aan de praat was en zei dat ze heel goed werk deden. Werk dat ook een dóminee moet doen, voegde hij eraan toe: nederig op de knieën achteruit kruipen, en tóch vorderen...

Misschien een uitspraak om het jaar 2020 mee in te gaan. ◀

► Rondje Binnenhof

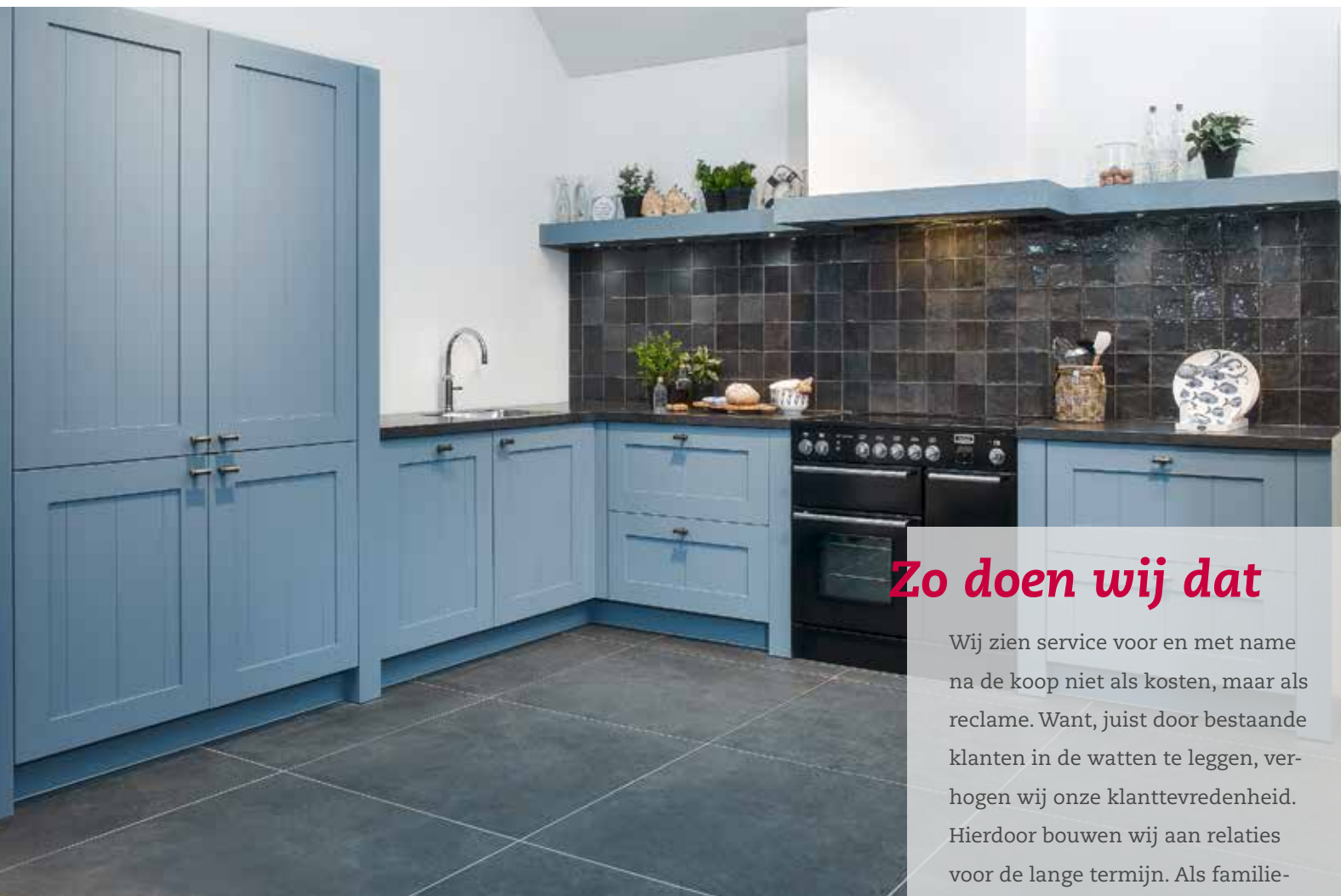
In het Kerstreces is er, naast de al eerder aangekondigde rondleidingen, nog een extra 'Rondje Binnenhof' gepland, en wel op **vrijdag 3 januari**. Opgeven kan via mdebruyne@tweedekamer.nl en de telefoon: 06 1254 1741. Van harte welkom in Den Haag.

+ Service zit in onze genen

Alles voor een tevreden klant

RUIM 2225 BEOORDELINGEN
QASA.NL | NOVEMBER 2019

Zo doen wij dat

Wij zien service voor en met name na de koop niet als kosten, maar als reclame. Want, juist door bestaande klanten in de watten te leggen, verhogen wij onze klanttevredenheid. Hierdoor bouwen wij aan relaties voor de lange termijn. Als familiebedrijf zit het verlenen van service er bij ons ingebakken. Het in ons gestelde vertrouwen waarmaken geeft ons échte voldoening. Hoe blijer u bent, hoe meer werkplezier wij hebben.

DBKEUKENGROEP.NL